

והאם אותה הצליחנות בן עולם הבא

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתדא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדילוי ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות הנהגת אדם בבוקר סימן א

שולחן ערוך

אורח חיים

ט. יש נוהגין לומר פְּרַשְׁת הַפִּיּוּר, ואחר כך פְּרַשְׁת
תְּרוּמַת הַדָּשֵׁן, ואחר כך פְּרַשְׁת הַתְּמִיד, ואחר כך
פְּרַשְׁת מִזְבַּח מְקַטֵּר קִטְרֶת, ופְּרַשְׁת סְמִינֵי הַקְּטֹרֶת
וְעִשְׂתּוֹ:

סימן ב

דין לבישת בגדים, ובו ו' סעיפים:

- א. לא ילָבַש חֲלוּקוֹ מִיֵּשֶׁב אֶלָּא יִקַּח חֲלוּקוֹ וַיִּכְנִס
בו זְרוּעוֹתָיו בְּעוֹדָנּוּ שׁוֹכֵב, וְנִמְצָא כְּשִׁיקוֹם שֶׁהוּא
מְכֻסָּה:
- ב. אל יאמר הנני בחדרי חדרים מי רואני, כי
הַקִּב"ה מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
- ג. יִדְקֹדֵק בְּחֲלוּקוֹ לְלַבְּשׁוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁלֵא יִהְיֶה הַפְּנִימִי
לְחוּץ:
- ד. יַעֲלֶה מִנְעַל זְמִין תַּחֲלָה, וְלֹא יִקְשְׁרֵנוּ, ואחר כך
יַעֲלֶה שֶׁל שְׂמָאל וַיִּקְשְׁרֵנוּ, וַיַּחֲזֹר וַיִּקְשֹׁר שֶׁל זְמִין:
- ה. כְּשֶׁחוֹלֵץ מִנְעָלָיו חוֹלֵץ שֶׁל שְׂמָאל תַּחֲלָה:
- ו. אֲסוּר לִילֵךְ בְּקוּמָה זְקוּפָה וְלֹא יֵלֵךְ ד' אַמּוֹת
בְּגָלוֹי הָרֹאשׁ: וַיִּבְדֹּק נִקְבֵּי:

סימן ג

הנהגת בית הכסא, ובו יז סעיפים:

- א. כְּשִׁיכְנֵס לְבֵית הַכֶּסֶּא יֹאמְרוּ הַתַּכְפָּדוֹ מְכַבְּדִים
וְכו'. וְעַכְשָׁיו לֹא נִהְגוּ לֵאמֹר:
- ב. יֵהָא צְנוּעַ בְּבֵית הַכֶּסֶּא וְלֹא יִגְלֶה עֲצָמוֹ עַד
שִׁישֵׁב:

הלכות הנהגת אדם בבוקר

סימן א

דין השכמת הבוקר, ובו ט' סעיפים:

- א. יִתְגַּבֵּר כְּאִרִי לַעֲמֹד בַּבֹּקֶר לַעֲבֹדַת בּוֹרְאוֹ שְׂיֵהָא
הוּא מַעֲוֵרֵר הַשַּׁחַר:
- ב. הַמְּשֻׁכִּים לְהַתְחַנֵּן לִפְנֵי בּוֹרְאוֹ, יִכּוֹן לַשְּׁעוֹת
שְׁמִשְׁתָּנוֹת הַמְּשֻׁמְרוֹת שֶׁהֵן בְּשִׁלִּיש הַלַּיְלָה וּלְסוּף
שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי הַלַּיְלָה וּלְסוּף הַלַּיְלָה, שֶׁהַתַּפְּלָה
שִׁיתַּפִּיל בְּאוֹתָן הַשְּׁעוֹת עַל הַחֶרֶבֶן וְעַל הַגְּלוּת,
רְצוּיָה:
- ג. רְאוּי לְכָל יִרְאָ שָׁמַיִם שְׂיֵהָא מֵיֵצֵר וְדוֹאגַּע עַל
חֶרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ:
- ד. טוֹב מַעֲט תַּחְנוּנִים בְּכּוֹנֵה מִהֲרַבּוֹת בְּלֹא כּוֹנֵה:
- ה. טוֹב לומר פְּרַשְׁת הַעֲקֵדָה וּפְרַשְׁת הַמֶּן וְעִשְׂתֶּה
הַדְּבָרוֹת וּפְרַשְׁת עוֹלָה וּמִנְחָה וְשִׁלְמִים וְחֻטָּאת
וְאַשָּׁם:
- ו. פְּרַשְׁיֹת הַקְּרִבָּנוֹת לֹא יֹאמֵר אֶלָּא בַּיּוֹם:
- ז. כְּשִׁיכְנֵס פְּרַשְׁת הַעוֹלָה יֹאמֵר: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
שְׂיֵהָא זֶה חֲשׁוֹב וּמְקַבֵּל כְּאִלּוּ הַקְּרִבָּתִי עוֹלָה, וְכֵן
יֹאמֵר אַחֵר פ' הַמִּנְחָה וְהַשִּׁלְמִים מִפְּנֵי שֶׁהֵם בָּאִים
בְּנִדְבָה:
- ח. יֹאמֵר עַם הַקְּרִבָּנוֹת פָּסוּק וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ
הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי ה':

הנהגת שולחן ערוך השנתי- ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
והנהגת שולחן ערוך השנתי- ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
והנהגת שולחן ערוך השנתי- ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח ללמוד בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתה, בדיקלו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות הנהגת אדם בבוקר סימן ד

שולחן ערוך

יד. יזהר שלא יאחז באמה וישתין, אם לא מעטרה
ולמטה, מפני שמוציא שכבת זרע לבטלה, אלא
אם כן הוא נשוי. ומדת חסידות לזהר אפלו
הנשוי:

טז. אפלו מי שאינו נשוי מתר לסייע בביצים:

טז. לא התר לנשוי לאחז באמה אלא להשתין,
אבל להתחבב לא:

יז. המשהה נקביו עובר משום בל תשקצו:

סימן ד

דיני נטילת ידים, ובו כג פעימים:

א. ירחץ ידיו ויברך על נטילת ידים: מים
הפסולים לנטילת ידים לסעדה פשרים לנטילת
ידים לתפלה, מיהו יש מי שאומר דלא מברך
עליהו:

ב. ידקדק לערות עליהם מים ג' פעמים להעביר
רוח רעה ששורה עליהן:

ג. לא יגע בידו קדם נטילה לפה, ולא לחטם, ולא
לאזנים, ולא לעינים:

ד. אפלו מי שנטל ידיו, לא ימשמש בפי הטבעת
תמיד, מפני שמביאתו לידי תחתונות. ולא יגע
במקום הקזה, שמשמוש היד מזיק לחבורה:

ה. לא יגע בגיגית שחר, שמשמוש היד מפסיד
השחר:

ו. אין צריך רביעית לנטילת ידים לתפלה:

ז. טוב להקפיד בנטילת ידים שחרית בכל הדברים
המעכבים בנטילת ידים לסעדה:

ג. אם רוצה למשמש בפי הטבעת בצרור או בקיסם
לפתח נקביו, ימשמש קדם שישיב ולא ימשמש
אחר שישיב, מפני שקשה לכשפים:

ד. לא יגלה עצמו כי אם מלאחריו טפה, ומלפניו
טפחים, ואשה, מאחריה טפה, ומלפניה ולא כלום:

ה. אם נפנה במקום מגלה שאין בו מחצות יכון
שיהיו פניו לדרום ואחוריו לצפון או איפכא, אבל
בין מזרח למערב אסור:

ו. וכן אסור לישן בין מזרח למערב אם אשתו
עמו, ונכון להזהר אפלו כשאין אשתו עמו:

ז. המטיל מים מן הצופים ולפנים (לא) ישב ופניו
כלפי הקדש, או יסלק הקדש לצדדין:

ח. כשנפנה בשדה אם הוא אחורי הגדר, יפנה
מיד, ובבקעה יתרחק, עד מקום שלא יוכל חברו
לראות פרועו:

ט. לא ישב במהרה ובחזק, ולא יאנס לדחק עצמו
יותר מדאי, שלא ינתק שני הפרשטא:

י. לא יקנח ביד ימין:

יא. לא יקנח בחרס משום כשפים, ולא בעשבים
יבשים, שהמקנח בדבר שהאור שולט בו, שניו
התחתונות נושרות. ולא בצרור שקנח בו חברו,
מפני שמביא את האדם לידי תחתונות:

יב. יפנה בצניעות בלילה כמו ביום:

יג. לא ישתין מעמד מפני גיצוצות הנפתזין על
רגליו, אם לא שיעמד במקום גבוה, או שישתין
לתוך עפר תחתו:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות וברבי מורשות ובעבודות. וכלל החברים ויודים,
לזכות את הרבים לדיקו בן עולם הבא. "למוד תלמוד בכל יום, שזאת 'מורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ויהי עיל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות הנהגת אדם בבוקר סימן ה

שולחן ערוך

ראשו, ויש אומרים אף ההולך בין המיתים. ומי
שנגע במת. ומי שמפלא כליו. והמשמש מטתו.
והנוגע בכנה. והנוגע בגופו בידו. ומי שעשה אחת
מכל אלו ולא נטל, אם תלמיד חכם הוא תלמודו
משתכח. ואם אינו תלמיד חכם יוצא מדעתו:

יט. המקיז דם מהכתפים ולא נטל ידיו מפחד
שבעה ימים. המגלח ולא נטל ידיו מפחד ג' ימים.
הנוטל צפרניו ולא נטל ידיו מפחד יום אחד,
ואינו יודע ממה מפחד:

כ. הרוחץ פניו ולא נגבם יפה, פניו מתבקעות או
עולה בהן שחין, ורפואתו לרחץ הרבה במי סלקא:

כא. צריך לזהר בתפלה או באכילה שלא לגע
בשוק וירך ובמקומות המכסים באדם, לפי שיש
שם מלמולי זעה. וכן שלא לחבך בראשו אבל
מקומות המגלים בראשו ובפניו ומקום המגלה
שבורועותיו אין להקפיד:

כב. אם אין לו מים יקנח ידיו בצרור או בעפר,
או בכל מדי דמנאי, ויברך על נקיות ידים,
ויועיל לתפלה אבל לא להעביר רוח רעה שעליהן:

כג. לא תקנו נטילת ידים אלא לקריאת שמע
ולתפלה, אבל ברכות דשחרית יכול לברך קדם
נטילה, אלא אם כן הוא ישן על מטתו ערם, שאז
אסור להזכיר את השם עד שינקא אותם:

סימן ה

בנות חברכות, ובו פעיף אחד

א. יבון בברכות פרוש המלות, כשיזכיר השם יבון
פרוש קריאתו באדנות, שהוא אדון הכל ויבון
בכתיבתו ביו"ד ה"א שהיה והיה ויהיה. ובהזכירו

ח. נטילת ידים שחרית אין נוטלין על גפי קרקע,
אלא לתוך כלי:

ט. מים של נטילת ידים שחרית, אסור ליהנות
מהם, ולא ישפכם בבית, ולא במקום שעוברים שם
בני אדם:

י. נוטל כלי של מים ביד ימינו, ונותנו ליד
שמאלו כדי שיריק מים על ימינו תחלה:

יא. לא יטל ממי שלא נטל ידיו שחרית:

יב. אם שכשף ידיו לתוך כלי של מים, עלתה לו
נטילה לקריאת שמע ולתפלה, אבל לא לרוח רעה
שעליהם. אם שכשף ידיו בשלש מימות מחלפים,
יש להסתפק אם עלתה לו להעביר רוח רעה
שעליהם:

יג. אם היה נעור כל הלילה, יש להסתפק אם
צריך לטל ידיו שחרית להתפלל ולהעביר רוח
רעה מידי:

יד. השכים קדם עמוד השחר ונטל ידיו, יש
להסתפק אם צריך לטל ידיו פעם אחרת כשיאור
היום, להעביר רוח רעה השורה על הידים:

טו. ישן ביום, יש להסתפק אם צריך לערות מים
עליהן ג' פעמים:

טז. דוד היה נזהר שלא לישן שתין נשמין, כדי
שלא יטעם טעם מיתה:

יז. יש נוהגין לרחץ פיהם שחרית מפני הרירין
שבתוך הפה:

יח. אלו דברים צריך נטילה במים. הקם מהמטה
והיוצא מבית הכסא. ומבית המרחץ. והנוטל
צפרניו. והחולץ מנעליו. והנוגע בגליו. והחופף

זהו מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יום כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י לימוד השולחן ערוך בכל יום, שזאת "מורה לנחמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות הנהגת אדם בבוקר סימן ו

שולחן ערוך

רופא חלי כל בשר על שם הנקבים שברא בו להוציא פסלת מאכלו, כי אם יתעפש בבטן ימות, והוצאתו היא רפואה. ומפליא לעשות מפני שהאדם דומה לגוד מלא רוח, ואם יעשה אדם בגוד נקב כחודרה של מחט הרוח יוצא, והאדם מלא נקבים ורוחו משתמרת בתוכו, הרי זה פלא. ועוד יש לפרש על שם שבורר טוב המאכל ודוחה הפסלת:

ב. יש נוהגין להמתין לברך על גטילת ידים עד בואם לבית הפנסת ומסדרים אותם עם שאר הברכות, ובני ספרד לא נהגו כן:

ג. ברכת אלהי נשמה אינה פותחת בברוך מפני שהיא ברכת ההודאה וברכת ההודאות אין פותחות בברוך, כמו שמצינו בברכת הגשמים:

ד. יש נוהגין שאחר שברך ברכת השחר וענו אחריו אמן חוזר אחד מהעונים אמן ומברך, ועונין אחריו אמן, וכסדר הזה עושין כל אותם שענו אמן תחלה, ואין לערער עליהם ולומר שכבר יצאו באמן שענו תחלה, מפני שהמברך אינו מכון להוציא אחרים, ואפלו אם היה המברך מכון להוציא אחרים, הם מכונים שלא לצאת בברכתו:

סימן ז

דין לברך ברכת אשר יצר כל היום אחר הטלית

מיום, ובו ד' פעיפים:

א. כל היום כשעושים צרכיו בין קטנים בין גדולים מברך אשר יצר, ולא על גטילת ידים, אף אם רוצה ללמד או להתפלל מיד:

אלהים יכונן שהוא תקיף בעל היכלת, ובעל הפחות כלם:

סימן ו

דין ברכת אשר יצר ואלהי נשמה ופרושיו, ובו ד'

פעיפים:

א. כשיצא מבית הפסא, יברך אשר יצר את האדם בחכמה, שבריא את האדם היא בחכמה נפלאה. ויש מפרשים על שם שהגוף דומה לגוד מלא רוח והוא מלא נקבים כדלקמן בסמוך, ויש מפרשים בחכמה שהתקין מזונותיו של אדם הראשון ואחר כך בראו, וברא בו נקבים נקבים חלולים חלולים, פרוש נקבים רבים, כגון: פה וחטם ופי טבעת. וגם ברא בו אברים רבים חלולים, כמו: לב וכרס ומעים. שאם יסתם אחד מהם כלומר שבנקבים יש נקב אחד שהוא הפה, שכשהוא במעי אמו הוא סתום, וכשיוצא לאויר העולם הוא נפתח, ואם כשיוצא לאויר העולם היה נשאר סתום, לא היה אפשר להתקיים אפלו שעה אחת. והאברים החלולים אם היה נפתח אחד מהם, לא היה אפשר להתקיים אפלו שעה אחת. ועוד יש לפרש שגבול יש לאדם שיכולין נקביו לסתם ולא ימות, וכיון שעבר אותו הגבול אי אפשר להתקיים אפלו שעה אחת, וכיון שבכלל הנקבים הם פי הטבעת ופי האמה, ובכלל האברים החלולים שאם יפתח אחד מהם אי אפשר להתקיים הם כרס ומעים שפיר הוי שבה זה מענין עשית צרכיו. ואפשר עוד שמאחר שאם יוצא לנקביו ביותר עד שאם עבר הגבול ימות, בכלל שאם יפתח אחד מהם הוא. והוי שאם יפתח אחד מהם נמי מענין עשית צרכיו ממש.

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לעליוש וחצי שנים, כל ימיו כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. כל שנים בבית מוסדות וברבי מוסדות, ובעבודות. וכלל המוסדות והידים, לזכות את הרבים ולדעת בן עולם הבא. כלל המוסדות בכל יום, שמיא מוסדות לשמחה.

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמיו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמיו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ציצית סימן ח

שולחן ערוך

- א. על טלית קטן יכול לברך להתעטף, אף על פי שאינו מתעטף אלא לובשו:
- ב. צריך להפריד חוטי הציצית זה מזה:
- ג. כיון בהתעטפו שצונו הקב"ה להתעטף בו כדי שנזכר כל מצותיו לעשותם:
- ד. קדם שיברך יעין בחוטי הציצית אם הם כשרים כדי שלא יברך לבטלה:
- ה. אם לובש טלית קטן בעוד שאין ידיו נקיות, ילבושו בלא ברכה, וכשיטל ידיו יממש בציצית ויברך עליו, או כשילבש טלית אחר יברך עליו ויכון לפטר גם את זה, ואין צריך לממש בציצית של ראשון:
- ו. עקר מצות טלית קטן ללבושו על בגדיו כדי שתמיד יראהו ויזכר המצות:
- ז. אם יש לו כמה בגדים של ארבע כנפות כלם חייבים בציצית. ואם לבשם כלם בלא הפסק והיה דעתו מתחלה על כלם, לא יברך אלא ברכה אחת, ואם מפסיק ביניהם, צריך לברך על כל אחת ואחת, והוא הדין אם לא היה בדעתו מתחלה על כלם הוי כמפסיק ביניהם:
- ח. הלובש טלית קטן ומברך עליו כשהולך לבית הכנסת ומתעטף בטלית גדול צריך לברך עליו, והליכה מביתו לבית הכנסת חשיבה הפסק, ואם מתפלל בתוך ביתו, אם היה דעתו מתחלה גם על טלית גדול ולא הפסיק ביניהם בשיחה או בדברים אחרים, אינו צריך לחזור ולברך:

- ב. הטיל מים ולא שפשף אף על פי שצריך לברך אשר יצר, אין צריך לטל ידיו אלא משום נקיות או משום הכון:
- ג. הטיל מים והסית דעתו מלהטיל מים ואחר כך נמלך והטיל מים פעם אחרת, צריך לברך ב' פעמים אשר יצר:
- ד. אין שעור להשתין מים כי אפילו לטפה אחת חייב לברך, שאם יסתם הנקב מלהוציא הטפה הריא היה קשה לו וחייב להודות:

הלכות ציצית

סימן ח

הלכות ציצית ועטיפתו, ובו יז פעימים:

- א. יתעטף בציצית ויברך מעמד:
- ב. יסדר עטיפתו בדרך בני אדם שמתפסים בכסותן ועוסקים במלאכתם פעמים בכסוי הראש, פעמים בגלוי הראש, ונכון שיכסה ראשו בטלית:
- ג. טליתות קטנים שלנו שאנו נוהגים ללבוש, אף על פי שאין בהם עטוף, יוצאים בהם ידי חובת ציצית, וטוב להניח אותו על ראשו רחבו לקומתו, ולהתעטף בו, ויעמד כך מעטף לפחות כדי הלוך ד' אמות, ואחר כך ימשכו מעל ראשו, וילבושו:
- ד. מחזיר שתי ציציות לפניו ושתיים לאחוריו כדי שיהא מסובב במצות:
- ה. מברך להתעטף בציצית. אם שנים או שלשה מתעטפים בטלית כאחת כלם מברכים. ואם רצו, אחד מברך, והאחרים יענו אמן:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מופעל עולמי בשלוש וחצי שנים, בלי תוספת שום ענין שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. ואם לפרטים בבית מוסדות ובבתי מדרשות, ובשכונות, ובכל המדרשות והבתי, לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא. "למד תלמיד בכל יום, שואל מורה לשמה!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ורחילו בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ציצית סימן ט

שולחן ערוך

ו. יש אומרים שאין לעשות טלית של פשתן, אף
על פי שאין הלכה בן ירא שמים יצא את כלם,
ועושה טלית של צמר רחלים שהוא חייב בציצית
מן התורה בלי פקפוק:

סימן י

דיני כנפות הטלית, ובו יב סעיפים:

א. טלית שאין לה ד' כנפות פטורה, יש לה יותר
מארבע חייבת, ועושה לה ארבע ציציות בארבע
כנפיה המרחקות זו מזו יותר:

ב. יש לה ארבע, וחתך אחד באלכסון, ועושה
שנים, הרי נעשית בעלת ה' וחייבת:

ג. כפל קרנות טליתו וקשרם, או תפרם ודומה
כאלו קצצו, ואין לה כנפות, אף על פי כן לא
נפטרה:

ד. טלית של בגד וכנפיה של עור, חייבת. היא של
עור וכנפיה של בגד, פטורה:

ה. היו לה ג' כנפות ועשה בהם ג' ציציות, ושוב
עשה לה כנף ד', ועשה גם בו ציצית פסולה
משום תעשה, ולא מן העשוי:

ו. אין כופלין את הטלית ומטילים ציצית על
כנפיה כמו שהיא פפולה אלא אם כן תפרה פלה,
ואפלו מרות אחת: הטיל ציצית על ציצית, אם
נתפון לבטל הראשונה חותך הראשונה וכשרה,
ואם נתפון להוסיף, אף על פי שחתך אחת
משתיקה, פסולה:

ז. מלבושים שהם פתוחים מן הצדדין למטה ויש
להם ד' כנפות לצד מטה ולמעלה הם סתומים, אם

יד. ואם פשט טליתו אפלו היה דעתו לחזור
ולתעטף בו מיד, צריך לברך כשיחזור ויתעטף
בו:

טו. אם נפלה טליתו שלא במתכוון וחוזר ומתעטף,
צריך לברך, והוא שנפלה פלה. אבל אם לא נפלה
פלה, אף על פי שנפלה רבה אין צריך לברך:

טז. הלן בטליתו בליקלה צריך לברך עליו בבקר,
אף אם לא פשט, וטוב למשמש בו בשעת ברכה:

יז. נתפסה בבגד שהוא חייב בציצית, ולא הטיל בו
ציצית בטל מצות עשה:

סימן ט

איזה בגדים חייבים בציצית ואיזה פטורים

מציצית, ובו ו' סעיפים:

א. אין חייב בציצית מן התורה אלא בגד פשתים
או של צמר רחלים, אבל בגדי שאר מינים אין
חייבים בציצית אלא מדרבנן:

ב. ציצית של פשתים או של צמר רחלים פוטרים
בכל מיני בגדים, חוץ משל פשתים לצמר, או של
צמר לפשתים בזמן הזה דליכא תכלת, מפני שהם
כלאים:

ג. ציצית של שאר מינים אין פוטרים אלא במינם,
כגון: משי לבגד משי, וצמר גפן לצמר גפן, אבל
שלא במינם אין פוטרים:

ד. אם הטיל בטלית של שאר מינים קצת ציציות
ממינו, וקצת מצמר או פשתים, יש להסתפק בו:

ה. יש אומרים שצריך לעשות הציציות מצבע
הטלית והמדקדקים נוהגים בן:

הנה מובא ב"ד' חלקי שולחן ערוך" פרקים לשלוש וחצי שנים, כל יומם של כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מנחת ובר"ה מדי שנה ושבועות. וכל החברים והידידים
לזכות את רבים לזהות בן עולם הבא ע"י "הנה מובא ב"ד' חלקי שולחן ערוך" שנהא "מורה לשה"י

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצצה לזהות בן עולם הבא

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיורדל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ציצית סימן יא

שולחן ערוך

לאשה טוי לי ציצית לטלית, ואם לא היו טוין
לשמן פסולים:

ב. טוין עכו"ם וישראל עומד על גבו ואמר
שיעשה לשמה, להרמב"ם פסול להרא"ש כשר:
וצריכין שזירה ושיהיו שזורין לשמן:

ג. אם נתפרקו משזירתן ונעשו י"ו כשרים, והוא
שישתיר בשזור כדי עניבה:

ד. ארך החוטים השמנה אין פחות מארבע גודלים,
ויש אומרים י"ב גודלים, וכן נוהגין. ולמעלה אין
להם שעור: אחד מהחוטים יהיה יותר ארך, כדי
שיכרך בו הגדיל:

ה. אין עושין הציציות מהצמר הנאחו בקוצים
כשהצאן רובצים ביניהם, ולא מהנימין הנתלשים
מהבהמה, ולא משיורי שתי שהאורג משיר בסוף
הכגד, והטעם משום בזוי מצוה:

ו. אם עשאם מצמר גזול פסולים, דכתיב ועשו
להם, משלהם:

ז. חוטים שאולין הלואה היא דלא הדרי בעיניהו
וכדידיה דמי:

ח. המשתחוה לבהמה, צמרה פסול לציצית,
המשתחוה לפשתן נטוע, כשר לציצית שהרי
נשתנה:

ט. יעשה נקב בארך הטלית לא למעלה מג'
אצבעות מפני שאינו נקרא כנף, ולא למטה
מכשעור שיש מקשר גודל עד סוף הצפרן, משום
שנאמר על הכנף ואם היה למטה ממלא קשר
גודל, היה תחת הכנף:

רבו סתום, פטור, ואם רבו פתוח, חייב. ואם חציו
סתום וחציו פתוח מטילין אותו לחמרא, וחייב
בציצית, ואין יוצאין בו בשפת:

ח. קאפ"ה שהיא פתוחה בענן שיש לה ד' כנפות,
אם יקבעו בה אשטרינג"ה לעשותה כסתומה כדי
לפטרה מציצית אינו מועיל תקון זה, אם לא
תהיה קבוע מחצי ארפה למטה לכל הפחות, וגם
שתהיה קבוע למטה מהחגור למען יהיה הרב
הסתום רב הנראה לעינים, דאלמלא כן יאסר
משום מראית העין:

ט. הכנפים צריך שיהיו מרבעות, ולא שיהיו
עגולות:

י. מצנפת פטורה, אפלו של ארצות המערב שב'
ראשיה משלכים על כתפיהם וגופם, ואף על פי
שמתכסה בה ראשו ורבו פטור, כיון שעקרה
לכסות הראש, דכסותה אמר רחמנא ולא כסות
הראש:

יא. סודר שנותנין על הצואר במלכות ארץ ישראל
שנקרא בערבי שי"ד וכן ביק"א שהיו נותנין
בספרד על כתפיהם פטורים:

יב. מלבושים שבמצרים הנקראים גוחאש וכן
מינטיניש ודולאמאניש וקפטאניש ופיריגיש
שבתוגרמה, אף על פי שיש להם ד' כנפים
פטורים:

סימן יא

דיני חוטי הציצית, ובו טו סעיפים:

א. החוטין צריך שיהיו טוין לשמן: שיאמר בתחלת
הטויה שהוא עושה כן לשם ציצית, או שיאמר

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ציצית סימן יב

שולחן ערוך

ועם השם הם ארבעים. נהגו לעשות בסוף כל חוט
קשר כדי שיעמד בשזירתו:

טז. יש אומרים שצריך לדקדק שיתלה הציצית
לארך הטלית דבעינן שתהא נוטפות על הקרן
פרוש תלוי על הקרן, ואם היה ברחבו לא היה
נוסף שהרי כלפי קרקע היה תלוי. יש אומרים
שאין לתת שום בגד בנקבי הטלית שמכניסים בהם
הציציות, ויש מתירין, וכן נהגו:

סימן יב

דברים הפוסלים בציצית, ובו ג' סעיפים:

א. אם נפסקו כל חוטי הכנף ונשתיר בהם כדי
עניבת כל החוטים הפסוקים ביחד כשר, ואם לא
נשאר כדי עניבה אפלו בחוט אחד שנפסק כלו
פסול, הלכך כיון שכל אחד פסול לשנים אם
נפסקו שני ראשים פסול, שמיא נפסק חוט אחד.
ולפי מה שאנו נוהגים לדקדק בעת עשיית הציצית
לתת סימן בד' ראשים בענין שלעולם הד' ראשים
הם מצד אחד של הקשר, והד' ראשים מצד האחר,
אם נפסקו שני ראשים מצד אחד כשר, דוודאי שני
חוטין הם והרי נשתיר מכל אחד הראש השני
שהוא יותר מכדי עניבה. ולרבונו תם לא מכשירים
אלא בנשתירו ב' חוטין שלמים, דהינו ארבע
ראשים שכל אחד מהראשים ארך י"ב גודלים או
מכשירים כשנתפסקו השני חוטין אחרים אם
נשתיר בהם כדי עניבה, אבל אם נפסקו ג' חוטין,
אף על פי שנשתיר בהם כדי עניבה פסולים.
ומפני כך כשנחתכו ג' ראשים אם לא דקדק בעת
עשיית הציצית שיהיו נפרים הד' ראשים שמצד
אחד של הקשר חיישינן שמיא כל ראש הוא מחוט

י. אם היה רחוק מהכנף מלא קשר גודל ונתקו
מחוטי הערב עד שלא נשאר בו כשעור כשר, כיון
שהיו בו כשעור בשעה שהטיל בו ציצית זה: יש
אומרים שבתוך רחב הפגד אין לו שעור, ויש
אומרים שדין רחב הפגד כדין הארך, ונראה
דבריהם:

יא. אם הגדיל שקורין אוריליי"ו הוא רחב לא
יטיל בו הציציות. ואם הטיל בו, פסול, דעל כנפי
בגדיהם פתיב, וזה אינו נחשב מהפגד, אבל עולה
הוא לשעור מלא קשר גודל ולהרחקת ג' אצבעות
כיון שהנקב בתוך הפגד:

יב. מנין חוטי הציציות בכל כנף ארבעה פפולים
שהם שמונה, ואם הוסיף פסול. וחתך ראשי
החוטין הארבעה, ויתחבם בכנף, ויכפלים ואז יהיו
ח':

יג. יזהר לחתך ראשי החוטין לעשותם ח' קדם
שיכרך, שאם כרך אפלו חוליא אחת וקשר אפלו
קשר אחד, ואחר כך חתכן פסול, משום תעשה
ולא מן העשוי, שהרי בפסול עשאם:

יד. יקח ד' חוטים מצד זה וד' מצד זה ויקשר שני
פעמים זה על זה, ואחר כך יכרך חוט הארך
סביב השבעה קצת פריכות, וקושר שני פעמים זה
על זה וחזור וכורך, וכן יעשה עד שישלים
לחמשה קשרים פפולים וארבעה אירים ביניהם
מלאים פריכות, אין שעור לפריכות, רק שיהיה
כל הכרוך והקשרים רחב ארבעה גודלים, והענף
שמנה גודלים: נוהגים לכרך באויר ראשון ו'
פריכות, ובשני ט', ובשלישי י"א, וברביעי י"ג,
שעולים כלם ארבעים כמנין ה' אחד, שעולים ל"ט

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, בלי תלך שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות בן עולם הבא! ואם תפסוק בזה, תפסוק בזה, וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לזהו בן עולם הבא! יחד תלכו בכל יום, שמיא יתרוקע ויחיה!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשכנח וקודש בריהו וקדושתו, בדיבור ודרכיו (תרגום: ביראה ובאהבה), ודרכיו ודרכיו,
לחברא י"ה ב"ה ביהמ"ד שלום בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ציצית סימן יג

שולחן ערוך

ב. הטיל ישראל ציציות בבגד בלא פונה, אם אין ציציות אחרים מתקנים להכשירו יש לסמוך על הרמב"ם שמכשיר, אבל לא יברך עליו:

ג. השואל מחברו טלית שאינה מציצת, פטור מלהטיל בה ציצית כל ל' יום, דכתיב פסותך ולא של אחרים, אבל אחר שלשים יום חייב מדרבנן, מפני שנראית כשלו: שאלה כשהיא מציצת, מברך עליה מיד:

ד. מתר לטל טלית חברו ולברך עליה, ובלבד שיקפל אותה אם מצאה מקפלת:

ה. טלית של שתפין חייבת בציצית דכתיב על כנפי בגדיהם:

סימן טו

אם להתיר ציצית מבגד לבגד ודין נקרע הטלית, וכו' ו' סעיפים:

א. מתר להתיר ציציות מטלית זה ולתנם בטלית אחר אבל שלא להניחם בבגד אחר לא:

ב. אינו יכול לקח הכנף כמו שהוא עם הציצית ולתפרו בבגד אחר משום דעל כנפי בגדיהם בעינן וכנף זה לא היה מבגד זה בשעת עשייה:

ג. טלית מציצת כהלכתה שחלקוקה לשתיים ובכל חלק יש בו כשעור להתעטף, ונשאר לכל אחת מהם ציצית אחת או שתיים, אין בו משום תעשה ולא מן העשוי:

ד. נקרע הטלית תוף ג' אצבעות סמוך לשפת הכנף, אינו רשאי לתפרו, ופרש רש"י דחיישינן שישתיר מחוט התפירה ויניחנו ויוסיף עליו שבעה

אחד, ונמצא שאין כאן אלא חוט אחד שלם, הלכך מספקא פסול: אבל אם לא נחתכו אלא ב' ראשים מכשרינן בכדי עניבה, והלכה כסברא ראשונה מיהו היכא דאפשר טוב לחוש לסברת רבנו תם:

ב. היכא דצריך כדי עניבה ומתוך שהחוטים עבים אינו יכול לענבם, ואלו היו דקים היה בהם כדי עניבה פשר:

ג. כדי עניבה לרש"י מן הענף, ולר"י אפלו נחתך כל הענף ולא נשאר כדי עניבה אלא מן הגדיל פשר, ומנהג העולם פרש"י והיכא דלא אפשר יש לסמוך על ר"י:

סימן יג

דיני ציצית בשבת, וכו' ג' סעיפים:

א. ארבע ציציות מעכבין זה את זה, שכל זמן שאין בה כל הארבע אינה מציצת כהלכתה, והיוצא בה לרשות הרבים בשבת חייב חטאת:

ב. אם היא מציצת כהלכתה, מתר לצאת בה לרשות הרבים, בין טלית קטן בין טלית גדול: אפלו בזמן הזה שאין לנו תכלת:

ג. אם נודע לו בשבת כשהוא בכרמלית שהטלית שעליו פסול לא יסירנו מעליו עד שיגיע לביתו דגדול כבוד הבירות:

סימן יד

דיני ציצית שעשאו עכו"ם ונשים וטלית שאולה, וכו' ה' סעיפים:

א. ציצית שעשאו עכו"ם פסול, דכתיב דבר אל בני ישראל לאפוקי עכו"ם. האשה כשרה לעשותן:

זהו ספר שולחן ערוך מרמק לשלוש וחצי שנים, לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
זכרה להיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מוסדותינו ובר"ה מרשעה ובעבודתנו. וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שואל 'מורה לשה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מורן הבית יוסף
רבנו יוסף קארו זי"ע

בענין ספר שולחן ערוך

י

תשרי

והאם אותה הצעת ליהנות בן עולם הבא

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

י

אורח חיים

הלכות ציצית סימן טז

שולחן ערוך

א. שעור טלית שחייב בציצית שיתפסה בו בארץ
וברחב ראשו ורבו של קטן המתהלך לבדו בשוק,
ואינו צריך אחר לשמרו:

סימן יז

מי הם חייבין בציצית, ובו ג' סעיפים:

א. אף על גב דכתיב וראיתם אותו, סומא חייב
בציצית מפני שנתרבה מאשר תכסה בה, וקרא
דוראיתם אותו איצטריך למעט כסות לילה

ב. נשים ועבדים פטורים מפני שהיא מצות עשה
שהזמן גרמא: טמטום ואנדרוגינוס חייבין מספק,
ויתעטפו בלא ברכה:

ג. קטן היודע להתעטף, אביו צריך לקח לו ציצית
לחנכו:

סימן יח

זמן ציצית, ובו ג' סעיפים:

א. לילה לאו זמן ציצית, הוא דאמעית מוראיתם
אותו. להרמב"ם כל מה שלובש בלילה פטור אפלו
הוא מיוחד ליום, ומה שלובש ביום חייב, אפלו
מיוחד ללילה. ולהרא"ש כסות המיוחד ללילה פטור,
אפלו לובשו ביום. וכסות המיוחד ליום או ליום
ולילה חייב, אפלו לובשו בלילה:

ב. סדינים, אף על פי שאדם ישן בהם בבקר, אין
מטילים בהם ציצית:

ג. מאימתי מברך על הציצית בשחר, משניכיר בין
תכלת שבה ללבן שבה:

סימן יט

חוטין לשם ציצית, ולטעם זה אפלו נקרע כל
שהוא לא יתפר. ולפי זה טלית של צמר שנקרעה
תוף שלשה מתר לתפר האדנא דאין דרך לתפר
בחוטי צמר, ורב עמרם פרש דטעמא משום דנקרע
תוף שלשה לית ביה תורת בגד, וכמאן דליתיה
דמי ואף על גב דתפריה כמאן דפסיק חשוב ואי
עביד ביה ציצית לא פטרה לטלית, ולפרוש זה
אם נקרע ונשתיר כל שהוא כשר, ויש אומרים
דלרב עמרם לא נפסל אלא ציצית שהיו בו בעת
שתפרו, אבל אם אחר שתפרו הטיל בו ציצית
כשר, וירא שמים יצא את כלם היכא דאפשר:

ה. אם נקרע מנקב שהציצית תלוי בו ולמטה אם
קדם הטלת ציצית לקרע שאותו ציצית היה שם
בשעת הקרע, כשר, ואם נקרע ונשתיר ממנו כל
שהוא ותפרו. ואחר כך הטיל בו ציצית, אם הוא
של צמר כשר לכלי עלמא, ואם הוא של שאר
מינים שדרך לתפר בחוטין של אותו המין, לא
יתפר לדעת רש"י, ואם נקרע ותפרו, ואחר כך
הטיל בו ציצית אפא לספוקי:

ו. התופר חתיכת בגד בכנפי הטלית, וכן מה
שנוהגים לתפר סביב הנקב שהציצית בו, אם
הטלית של משי ותפרו בחוט משי לבן, יש לחוש
בדבר לדעת רש"י שלא תהא שום תפירה למטה
מג' ולמעלה מקשר גודל:

סימן טז

שעור טלית, ובו סעיף אחר

מכון שולחן ערוך השנתי - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מפעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מטרת המפעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

והאם אומה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדקילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ציצית סימן כ

שולחן ערוך

- ב. טליתות של מצוה שבלו, אדם בודל עצמו מהם, ואינו מתר לקנח עצמו בהם, ולא ליחד אותם לתשמיש המגנה, אלא זורקן, והם פלים:
- ג. מתר לכנס בציצית לבית הכסא:
- ד. יש לזהר כשאדם לובש טלית שלא יגרר ציציותיו:

סימן כב

ובו פעיף אחד

- א. קנה טלית ועשה בו ציצית, מברך שהחנינו דלא גרע מכלים חדשים:

סימן כג

דיני ציצית בבית הקברות, ובו ד' פעיפים:

- א. מתר לכנס בבית הקברות והוא לבוש ציצית, והוא שלא יהא נגרר על הקברות אבל אם הוא נגרר על הקברות אסור משום לועג לרש, במה דברים אמורים, בימיהם שהיו מטילים ציצית במלבוש שלובשים לצרף עצמם, אבל אנו שאין אנו מכונים בהם אלא לשם מצוה אסור אפלו אינם נגררים, והגני מילי כשהציציות מגלים אבל אם הם המכסים מתר:

- ב. יש נוהגים לקשר ב' ציציות שבשני כנפים זה עם זה כשנכנסים לבית הקברות, ולא הועילו כלום בתקנתן:

- ג. הנכנס תוך ד' אמות של מת או של קבר, דינו כנכנס לבית הקברות:

זמן ברכת ציצית, ובו ב' פעיפים:

- א. ציצית חובת גברא הוא, ולא חובת מנא, שכל זמן שאינו לובש הטלית, פטור מציצית, ולפיכך אינו מברך על עשיית הציצית, שאין מצוה אלא בלבישתו:

- ב. עשה טלית לצרף תכריכין אף על פי שלובשו לפעמים בתו, פטור:

סימן כ

דיני לקיחת ומכירת טלית, ובו ב' פעיפים:

- א. הלוקח טלית מציצת מ ישראל או מתגר עכו"ם פשר, דכיון דתגר הוא חזקה שלקחה מ ישראל דלא מרע נפשיה אבל אם לקח מעכו"ם שאינו תגר, פסולה:

- ב. אין מוכרין טלית מציצת לעכו"ם שמא יתלוה עם ישראל בדרך ויהרגנו, אפלו למשכן ולהפקיד טלית מציצת לעכו"ם אסור, אלא אם כן הוא לפי שעה דליכא למיחש להא:

סימן כא

כדת מה לעשות בציציות שנפסקו ובטליות

ישנים, ובו ד' פעיפים:

- א. חוטי הציציות שנפסקו יכול לזרקן לאשפה מפני שהוא מצוה שאין בגופה קדשה, אבל כל זמן שהם קבועים בטלית אסור להשתמש בהם, כגון לקשר בהם שום דבר, וכיוצא בזה משום בזוי מצוה:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומא כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות בן עולם הבא! כל מי שיתחיל בלימוד זה עתה, יבטיח לעצמו חיים ושלום ויבטיח
לזכות את רבים לדעת פרשנים הבאים "למד תורה בכל יום, שואל מורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיורו"ל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן כד

שולחן ערוך

הלכות תפילין

סימן כה

דיני תפילין בפרטות, ובו יג פעימים:

א. אחר שלבש טלית מציץ, יניח תפילין, שמעלין
בקדש. והמניחים כים התפילין והטלית לתוך כים
אחת צריכין לזהר שלא יניחו כים התפילין למעלה,
כדי שלא יפגע בהם תחלה ויצטרך להניחם קדם
הטלית, כדי שלא יעבר על המצות:

ב. מי שהוא זהיר בטלית קטן ילבשנו, ויניח
תפילין בביתו, וילך לבוש בציצית ומכתר בתפילין
לבית הכנסת, ושם יתעטף בטלית גדול:

ג. הרא"ש היה מסדר הברכות עד עוטר ישראל
בתפארה, ואז היה מניח תפילין ומברך עוטר
ישראל בתפארה:

ד. צריך שיהיו תפילין עליו בשעת קריאת שמע
ותפלה:

ה. כון בהנחתם שצונו הקב"ה להניח ארבע
פרשיות אלו, שיש בהם יחוד שמו ויציאת מצרים
על הזרוע כנגד הלב, ועל הראש כנגד המוח, כדי
שנזכר נסים ונפלאות שעשה עמנו, שהם מורים
על יחודו ואשר לו הכח והממשלה בעליונים
ובתחתונים לעשות בהם כרצונו, וישעבד להקב"ה
הנשמה שהיא במח וגם הלב שהוא עקר התאוות
והמחשבות, ובה זכור הבורא וימעיט הנאותיו
ויניח של יד תחלה ויברך להניח תפילין, ואחר כך
יניח של ראש ולא יברך כי אם ברכה אחת
לשתיים:

ד. במקום שנוהגים להסיר ציצית מטלית המת
בבית, אם מהכתמים לובשים ציצית אפא למיחש
בהו משום לועג לרש:

סימן כד

הנחגת לבישת הציצית ושכרה וענשה, ובו ו'

פעימים:

א. אם אין אדם לובש טלית בת ארבע כנפות,
אינו חייב בציצית, וטוב ונכון להיות כל אדם זהיר
ללבש טלית קטן כל היום, כדי שיזכר המצות
בכל רגע. ועל פן יש בו חמשה קשרים כנגד
חמשה חמשי תורה, וארבע כנפים שבכל צד
שיפנה יזכר ונכון ללבשו על המלבושים. לפחות
יזהר שיהיה לבוש ציצית בשעת התפלה:

ב. מצוה לאחז הציצית ביד שמאלית כנגד לבו
בשעת קריאת שמע, רמז לדבר והיו הדברים
האלה וגו' על לבבך:

ג. טוב להסתכל בציצית בשעת עטיפה כשמברך:

ד. יש נוהגין להסתכל בציצית כשמגיעים
לוראתם, אותו ולתן אותם על העינים, ומנהג
יפה הוא וחבובי מצוה:

ה. כשמסתכל בציציות מסתכל בב' ציציות שלפניו,
שיש בהם עשרה קשרים, רמז להויות. וגם יש
בהם ט"ו חוטים ועשרה קשרים עולות כ"ו בשם
ההויה:

ו. גדול ענש המבטל מצות ציצית, ועליו נאמר
לאחז בכנפות הארץ וגו', והזהיר במצות ציצית
זוכה ורואה פני שכינה:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כי יאמר כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לפי שנים בבית מנסות וברבי מרשעה ובעוונות. וכל המברך ויודים
לזכות את הרבים ודויד בן עולם הבא ע"י יחוד תלמוד בכל יום, שואל "תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בו"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן כו

שולחן ערוך

של יד, מהדק ומברך. מתר לברך על תפילין
שאילין, ולא על גזולין:

יג. נהגו העולם שלא לחלץ תפילין עד אחר קדשת
ובא לציון. וביום שיש בו ספר תורה נוהגים שלא
לחלצם עד שיחזירו ספר תורה ויניחוהו בהיכל:
וביום ראש חדש חולצים אותם קדם תפלת מוסף:

סימן כו

דין מי שאין לו אלא תפלה אחת, ובו ב' סעיפים:

א. אם אין לו אלא תפלה אחת מניח אותה שיש
לו, ומברך עליה, שכל אחת מצוה בפני עצמה.
והוא הדין אם יש לו שתיהם ויש לו שום אנס
שאינו יכול להניח אלא אחת, מניח אותה שיכול:

ב. אם אינו מניח אלא של ראש לבד, מברך עליה
על מצות תפילין לבד:

סימן כז

מקום הנחתן ואפן הנחתן, ובו יא סעיפים:

א. מקום הנחתן של יד בזרוע שמאל בבשר התופח
שבצד שפין הקובד"ו ובית השחי, ויטה התפלה
מעט לצד הגוף בענין שכשיכף זרועו למטה יהיו
כנגד לבו, ונמצא מקום והיו הדברים האלה על
לבו:

ב. המנהג הנכון שיהא היו"ד של קשר תפלה של
יד לצד הלב, והתפלה עליו לצד חוץ. יש לזהר
שלא תזוז יוד של הקשר מהתפלה:

ג. המנהג הנכון לתקן שהמעברתא שבה הרצועה
עוברת תהא מונחת לצד הכתף והקציצה לצד היד:

ו. אם פגע בשל ראש תחלה צריך להעביר על
אותה מצוה ויניח של יד תחלה ואחר כך של
ראש:

ז. יברך להניח בקמ"ץ תחת הה"א, ולא בפפתח
ובדגש:

ח. כל המצות מברך עליהם עובר לעשייתן לפיכך
צריך לברך על התפלה של יד אחר הנחה על
הקפרת, קדם קשירתם, שקשירתם זו היא עשייתן:

ט. אסור להפסיק בדבור בין תפלה של יד לתפלה
של ראש, ואם הפסיק מברך על של ראש על
מצות תפילין:

י. אם סח לצרף תפילין אינו חוזר ומברך, אם שמע
קדיש או קדשה בין תפלה של יד לתפלה של
ראש לא יפסיק לענות עמהם, אלא שותק ושומע
ומכון למה שאומרים:

יא. אחר שקשר של יד על הזרוע, יניח של ראש
קדם שיכרך הרצועה סביב הזרוע, ויש מי שאומר
שאסור להוציא תפלה של ראש מהתיק, עד שתהא
תפלה של יד מונחת:

יב. אם מניח תפילין כמה פעמים ביום, צריך לברך
עליהם בכל פעם. נשטמו ממקומם וממשמש בהם
להחזירן למקומן צריך לברך: הזיזם ממקומם
אדעתא להחזירם מיד, צריך לברך: מי שמניח
תפילין של יד וברך, ובתחלת ההדוק נפסק הקשר
של יד, והצריך לעשות קשר אחר, אמנם לא הסיח
דעתו, אינו צריך לחזור ולברך. אם התר של יד
קדם הנחת של ראש, מהדקן, ואין צריך לחזור
ולברך. אבל אם הניח של ראש, ואחר כך התר

והאם אותה חליצת חלוצות בן עולם הבא

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר דא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיב בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן כח

שולחן ערוך

הערף ולא יטה לכאן או לכאן, וצריך שיהא
המקום שבקשר שגראה כעין דל"ת לצד חוץ:

יא. צריך שיהיה השחר שברצועות לצד חוץ ולא
יתפכו בין בשל יד בין של ראש. ישלשל
הרצועות שיהיו תלולים לפניו ויגיעו עד הטבור,
או למעלה ממנו מעט. רחב הרצועות של יד ושל
ראש כארץ שעורה לפחות. אם פחת משעור ארץ
הרצועות ורחבן, אם אינו מוצא אחרות, מניחן
כמות שהן עד שימצא אחרות פשעור. תפלין של
ראש טוב להיותם גלולים ונראים אבל תלמיד בפני
רבו אין דרך ארץ לגלות תפלין בפניו:

סימן כח

דיני חליצת התפלין, ובו ג' סעיפים:

א. חייב אדם למשמש בתפלין בכל שעה שלא יסיח
דעתו מהם, ומשמש בשל יד תחלה, וכשיאמר
וקשרתם לאות על ידך ומשמש בשל יד, וכשיאמר
והיו לטטפת בין עיניך ומשמש בשל ראש:

ב. תפלין של ראש חולץ תחלה משום דכתיב והיו
לטטפת בין עיניך כל זמן שבין עיניך יהיו שתיים.
צריך לחלוץ תפלין של ראש מעמד יניח בתיק של
ראש, ועליו של יד, כדי שפשיבא להניחם יפגע
בשל יד תחלה:

ג. מנהג החכמים לנשק התפלין בשעת הנחתן
ובשעת חליצתן:

סימן כט

ובו סעיף אחד

ד. לא יהא דבר חוצץ בין תפלין לבשרו, לא שגא
של יד, לא שגא של ראש:

ה. אדם שהוא עלול לגזילות, ואם יצטרך להניח
תפלה של ראש על בשרו לא יניחם כלל, יש
להתיר לו להניח תפלה של ראש על הכובע דק
הסמוך לראש ויכסם מפני הרואים:

ו. ואטר יד ימינו, אם עושה כל מלאכתו בשמאלו
מניח בשמאלו, שהוא ימין של כל אדם, ואם
שולט בשתי ידיו מניח בשמאל כל אדם, ואם
פותב בימינו ושאר כל מעשיו עושה בשמאלו, או
פותב בשמאל ושאר כל מעשיו עושה בימין, יש
אומרים שניח תפלין ביד שתש כח דבעינן יד
פה, ויש אומרים שהיד שפותב בה היא חשיבה
ימין לענין זה, ומניח תפלין ביד שכנגדה:

ז. אף על פי שיש לאדם מכה במקום הנחת תפלין,
יניח תפלין כי מקום יש בזרוע להניח שתי תפלין,
כי העצם הסמוך לבית השחי מחציו עד הקובד"ו
היא מקום הנחת תפלין:

ח. ארץ רצועה של יד כדי שתקיף את הזרוע,
ויקשר ממנה הקשר ותמתח על אצבע אמצעית,
ויכרך ממנה על אצבעו שלשה כריכות, ויקשר.
ונוהגים העולם לכתף על הזרוע ששה או שבעה
כריכות:

ט. מקום הנחת תפלה של ראש מהתחלת עקרי
השער ממצחו עד סוף המקום שמחו של תינוק
רופס:

י. צריך שיהיה הקשר מאחורי הראש למעלה
בערף. צריך לכוון הקציצה שתהא באמצע כדי
שתהא כנגד בין העינים, וגם הקשר יהיה באמצע

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מדרשו ובבית מדרשו, וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא "לדור תלמידי כל יום, שגא" תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן ל

שולחן ערוך

א. בשבת ויום טוב אסור להניח תפילין, מפני שהם
עצמם אות ואם מניחים בהם אות אחר, היה זלזול
לאות שלהם:

ב. בחל המועד גם כן אסור להניח תפילין מהשעם
הזה בעצמו שימי חל המועד גם הם אות:

סימן לב

סדר כתיבת התפילין, ובו נ"ב סעיפים:

א. מצות תפילין שייכתב ארבע פרשיות שהן קדש
לי כל בכור עד למועדה, והיה כי יביאך עד כי
בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים, ופרשת שמע עד
ובשעריך, ופרשת והיה אם שמוע עד על הארץ:

ב. בשל ראש יכתב כל אחת בקלף לבדה, ושל יד
כותב פלם בקלף אחד:

ג. יכתבם בדיו שחר בין שיש בו מי עפצים בין
שלא במי עפצים: כתב אפלו אות אחת בשאר
מיני צבעונים או בזהב, הרי אלו פסולין. אם זרק
עפרות זהב על האותיות מעביר הזהב וישאר כתב
התחתון, וכשר, אבל אם זרק הזהב על אות
מאזכרה אין לו תקנה, לפי שאסור להעביר הזהב
משום דהוי כמוחק את השם:

ד. צריך שלא תדבק שום אות בתורתה אלא כל
אות תהיה מקפת גויל:

ה. צריך שייכתב בימינו אפלו אם הוא שולט בשתי
ידיו, ואם כתב בשמאל, פסול, אם אפשר למצא
אחרים כתובים בימין. ואטר יד שמאל ידיה הוא
ימין:

א. אין לברך שום ברכה כשחולץ תפילין אפלו
כשחולצם ערב שבת בין השמשות:

סימן ל

זמן הנחתן, ובו ה' סעיפים:

א. זמן הנחתן בבקר, משיראה את חברו הרגיל
עמו קצת ברחוק ארבע אמות ויכירנו:

ב. אסור להניח תפילין בלילה, שמא ישכחם ויישן
בהם. אם הניחם קדם שתשקע החמה וחשכה עליו,
אפלו הם עליו כל הלילה, מתר, ואין מורין כן.
אם לא חלץ תפילין מששקעה חמה מפני שלא היה
מקום לשמרון, ונמצאו עליו כדי לשמרון, מתר,
ומורין כן:

ג. היה רוצה לצאת לדרך בהשכמה מניחם,
וכשיגיע זמנם ימשמש בהם ויברך, דליכא למיחש
שמא יישן בהם, כיון שהשכים ויצא לדרך:

ד. היה בא בדרך ותפילין בראשו ושקעה עליו
חמה, או שהיה יושב בבית המדרש ותפילין
בראשו, וקדש עליו היום יניח ידו עליהם עד
שיגיע לבית, ואם יש בית קרוב לחומה
שמשתמרים שם, חולצן ומניחם שם:

ה. יש מי שאומר שאם התפלל תפלת ערבית
מבעוד יום, עד שלא הניח תפילין אין לו להניחם
אחר כך:

סימן לא

דין תפילין בשבת ויום טוב, ובו ב' סעיפים:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מופעל עולמי בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מדרש ובבתי מדרשות. וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדין בן עולם הבא. "למד תורה בכל יום, שואל תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (וראוי לבעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לב

שולחן ערוך

יא. עור שעבדו שלא לשמו, אם יש תקון לחזר
לעבדו לשמו, יתבאר בטור יורה דעה סי' רע"א:

יב. יהיה הקלף מעור בהמה חיה ועוף הטהורים,
אפלו מגבלה וטרפה שלהם, אבל לא מעור בהמה
וחיה ועוף הטמאים, דכתיב למען תהיה תורת ה'
בפיך, ממין המתיר לפיך, ולא מעור דג אפלו הוא
טהור, משום דנפיש זיהמיה:

יג. יהיה הקלף שלם שלא יהא בו נקבים שאין
הדיו עובר עליו, דהיינו שלא תהא האות נראית בו
חלוקה לשתיים:

יד. הסופרים הנרונים עושים שלשה מיני קלפים,
העב יותר לכתב בו פרשת שמע שהיא קטנה,
והדק ממנו לפרשת ויהי אם שמוע, שהיא יותר
גדולה ולפרשת קדש ולפרשת ויהי כי יביאך שהם
ארכות עושים קלף דק מאד, ובזה יתמלאו הבתים
בשנה וזהו נוי לתפילין:

טו. אם לאחר שנכתב נקב בתוך הה"א או המ"ם
כשר, אפלו נקב כל תוכו שהנקב ממלא כל
החלל. אבל בירושלמי משמע שגם בפנים צריך
שיהא מקף קלף. נקב רגל פנימי של ה"א אפלו
לא נשאר ממנו אלא כל שהוא פשר להרא"ש:
נקב רגל הימני, אם נשתיר ממנו מלא אות קטנה
כשר, ואם לאו פסול:

טז. נפסק אחת מהאותיות, אם תינזק שאינו לא
חכם ולא טפש יודע לקרותו כשר, ואם לאו פסול,
ואין צריך לכסות לו שאר אותיות כמו שנוהגים:
הא דמכשרינן כשנפסק אות, דוקא כשנכתב
בכשרות ואחר כך נפסק, אבל אם מתחלה
כשנכתב היה שם נקב ונפסק בו, או אם רגל הפך

ו. אין לשרטט פי אם שטה עליונה, ואם אינו יודע
לישר השטה בלא שרטוט ישרטט כל השורות,
ולא ישרטט בעופרת מפני שמקום השרטוט נשאר
צבוע:

ז. הלכה למשה מסיני תפילין על הקלף, ולא על
הדוכסוסטוס, ולא על הגויל. כותבין על הקלף
במקום בשר, ואם שנה פסול. מהו קלף ומהו
דוכסוסטוס, העור בשעת עבודו חולקין אותו
לשנים, והחלק החיצון שהוא לצד השער נקרא
קלף, והפנימי הדבוק לבשר נקרא דוכסוסטוס, לפי
זה כי אמרינן כותבים על הקלף במקום בשר הינו
מקום היותר קרוב לבשר דהיינו במקום חבורו
כשהוא דבוק לדוכסוסטוס, וקלפים שלנו שאין
חולקים אותם יש להם דין קלף וכותבים עליהם
לצד בשר שמה שמגררים קלפתו העליונה שבמקום
שער, אינו אלא כדי מה שצריך לתקנו להחליקו,
ואפלו אם היו חולקים העור לשנים היה צריך
לגרר ממנו כך ומצד הבשר גוררים הרבה, עד
שאינן נשאר אלא הקלף בלבד:

ח. צריך הקלף להיות מעבד בעפצים או בסיד,
וצריך שיהא מעבד לשמו, טוב להוציא בשפתיו
בתחלת העבוד שהוא מעבדו לשם תפילין או לשם
ספר תורה, אבל אם עבדו לשם מזוזה פסול:

ט. אם עבדו עכו"ם, להרמב"ם פסול, אפלו אמר
לו ישראל לעבדו לשמו, ולהרא"ש כשר אם
ישראל עומד על גבו וסיעו:

י. כשמסמנין הנקבים במרצע כעין אותיות אף על
פי שנקל לעכו"ם לזיף, אין חוששין משום דמרתת
כותי פן יפיר ישראל בטביעות עין:

זהו מבוא באל כל ד' חלקי שולחן ערוך שילמד כל יום יום כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות בן עולם הבא! כל מי שיתמיד בלימוד זה יזכה לראות את הבורא וייראה
לפניו את הרבים גדולי בן עולם הבא! כל מי שיתמיד בלימוד זה, שיהא 'תורה לשמה'!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשכנח וקודש בריהוה וקדושתו (תרגום: ביראה ובאבהה), ורחמינו ורחמיו, ורחמינו ורחמיו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לב

שולחן ערוך

ב. צריך לדקדק בחסרות ויתרות, שאם חסר או יתר אות אחת פסולים ונמצאו המניחים אותם מברכים בכל יום ברכה לבטלה, וגם שרוי בכל יום בלא מצות תפילין, ונמצא ענש הסופר מרבה, לכן צריך להיות מאד ירא שמים וחרד לדבר השם, המתעסק בכתיבת תפילין ותקונן:

בא. כל פרשה, אחר שיכתבנה, יקראנה היטב בכונה ודקדוק פעמים ושלש, ויחזור ויקראנה קדם שיתבנה בתוך ביתה, כדי שלא תתחלף פרשה בפרשה:

בב. טוב לנסות הקלמוס קדם שיתחיל לכתב הפרשה שלא יהא עליו דיו יותר מדאי ויפסיד, וכן יזהר קדם שיכתב כל שם לקרות כל מה שכתב, כדי שלא יבואו לידי גניזה על ידו:

בג. אם מצא שחסר אות אחת, אין לו תקנה, שאם כן היו כתובין שלא כסדרן, ופסולין משום דכתיב והיו בהויתן יהו. ואם יתר אות אחת, יש לו תקנה, על ידי שיגיר אותה אם היא בסוף תבה או בתחלתה, אבל אם היא באמצע תבה לא, משום דכשיגיר יהיה נראה כשתי תבות:

בד. מתר לכתב על מקום הגרר ועל מקום המחק אפלו אזהרה, ולא ימחק בעודו לח אלא יבשנו יפה כי אז יגרר בקל ולא ישאר לו שום רשם:

בה. כל אות שהיא כתובה שלא כתונה ואין צורתה עליה, כגון נגע רגל האל"ף בגג האל"ף או פני האל"ף בפנים בגג שתחתיה, או שהיה רגל הה"א, או רגל הקו"ף נוגעים או שהיתה אות אחת חלוקה לשתי אותיות, כגון צד"י שכתב יו"ד נון או שי"ן, שכתב צי"ן יו"ד או ח"ית, שני זיני"ן

הפשוטה, או פיוצא בה מגיע לסוף הקלף בלי הקף קלף מתחלתו, פסול:

יז. אם נפלה טפת דיו לתוך האות ואינה נכרת האות, אין תקנה לגרר הדיו ועל ידי כך יהיה נפר האות, דהוי חק תוכות ופסול, משום דבעינן וכתב ולא וחקק, והוא הדין אם טעה וכתב דל"ת במקום רי"ש או ביי"ת במקום כ"ף, אין תקנה למחק המתג לתקן האות, משום דהוי כחק תוכות:

יח. מ"ם פתוחה שנדבק פתיחתה ונסתמה, אין מועיל לגרר הדבק ולפתחה, משום דהוי כחק תוכות. ומה תקנתה, שיגרר כל החרטום ותשאר כצורת נון כפופה, ואחר כך יכתב מה שגרר. ורי"ש שעשאה כמין דל"ת, יש להחמיר ולומר דלא סגי כשיגרר הירף לבד או הגג לבד ויחזור ויכתבנו כמין רי"ש, משום דבין הגג בין הירף נעשו בפסול, הלכך צריך לגרר שניהם. אם נדבקה אות לאות בין קדם שתגמר בין אחר שנגמרה פסול, ואם גרר והפרידה כשר, ולא מקרי חק תוכות מאחר שהאות עצמה היתה כתובה כתונה. אם נגעו רגלי הה"א והקו"ף בגג יגרר הרגל ויחזור ויכתבנו, ואין צריך לגרר כל האות כי הגג כדין נכתב. אם נגע רגל האל"ף בגג האל"ף או פני האל"ף בפנים בגג שתחתיה פסול, ואין תקנה בגרידה להפרידה דהוי כחק תוכות, אלא יגרר כל מה שנעשה בפסול ויחזור ויכתבנו:

יט. בתחלת הפתיכה יאמר בפיו: אני כותב לשם קדשת תפילין. ומלבד זה בכל פעם שכותב אזהרה צריך לומר שכותבה לשם קדשת השם:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכבה להיות בן עולם הבא. ואם לפרטים בבית מוסדות ובמסגרות, וכלל החברות והידידים, לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא. "בחד תלכה בכל יום, שואל תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיב בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לב

שולחן ערוך

לג. יעשה השורות שוות שלא תהא אחת נכנסת ואחת יוצאת, ולפחות יזהר שלא יכתב ג' אותיות חוץ לשטה ואם כתבם לא פסל:

לד. ב' אותיות שהם תבה אחת, לא יכתב חוץ לשטה:

לה. אותיות השם צריך שיהיו כלם בתוך הדף, ולא יצא מהם כלל חוץ לדף:

לו. יעשה כל פרשיותיה פתוחות, חוץ מפרשה אחרונה הכתובה בתורה, שהיא והיה אם שמוע, שיעשה סתומה ואם שנה פסול: ולכן נהגו שפרשת קדש לי, והיה כי יביאך, ופרשת שמע בראש שטה ובסוף קדש לי ובסוף והיה כי יביאך מניחים חלק כדי לכתב ט' אותיות, ובסוף שמע אין מניחים חלק כלל, ואם מניחים הוא פחות מכדי לכתב ט' אותיות. ופרשת והיה אם שמוע מתחילים מאמצע שטה עליונה, ומניח לפניה חלק כדי לכתב ט' אותיות, ונמצא ששלשה פרשיות הם פתוחות בין להרמב"ם בין להרא"ש, ופרשה אחרונה היא סתומה לדעת הרמב"ם:

לז. עור הבתים צריך להיות מעור בהמה חיה ועוף הטהורים, אפלו מנבלה או טרפה שלהם, ורשאי לעשותם מקלף או מעור שליל: צריך שיהיה מעבד לשמו היכא דאפשר:

לח. יעשה ד' בתים מעור אחד לשל ראש, ובית אחד לשל יד:

לט. תפילין, בין של ראש בין של יד, הלכה למשה מסיני שיהיו מרבעות בתפרן ובאלכסון, דהיינו שיהיה רבוען מכון ארפו פרחבו כדי שיהא להם אותו אלכסון, שאמרו חז"ל כל אמתא ברבועא

ואחר שכתב לפניו חזר ותקנם, הוי שלא פסדון ופסולין. אבל להפריד האותיות הדבוקות אחר שכתב לפניהם שפיר דמי, דכיון שהאות צורתה עליה כשמפרידה מחברתה לא הוי פכותב, וה"ה שאם לא היו מקצת יודי"ן שעל האל"פין והשיני"ן והעיני"ן ורגלי התוי"ן נוגעים בגוף האות ותינוק דלא חכים ולא טפש מכירם, שאף על פי שכתב לפניהם יכול לחזור ולתקנם, דכיון דצורת האות היתה נפרת ליכא משום כתבן שלא פסדון. ויש מי שאומר דה"ה אם חטף דחי"ת למעלה אין נוגעים זה לזה, אף אין נפר להדיא פרידתו, אף על פי שהתינוק קורא שני זיני"ן מתר להדיקם:

מז. אם אותיות של שם דבוקות יכול להפרידם:

מז. אותיות ותבות שנמחקו, קצת אם רשומן נפר כל כך שתינוק דלא חכים ולא טפש יכול לקרואם מתר להעביר קלמוס עליה להיטיב הכתב ולחדשו, ולא הוי שלא פסדון:

מח. יש לזהר שלא יכנס ראש הלמ"ד באויר הה"א או החי"ת, אפלו בלא נגיעה:

מט. אם אין הפרשיות שגורות בפיו, צריך שיכתב מתוך הכתב:

ל. אינו רשאי לכתב, אלא אם כן יודע לקרות:

לא. אם אינו כותב מתוך הכתב, לא יכתב על פה שמקרא אותו אחר, אלא אם כן יחזור הוא ויקרא בפיו:

לב. צריך להניח חלק למעלה כדי גגה של למ"ד: ולמטה כשעור פ"ף ונו"ן פשוטה ובתחלתן וסופן אין צריך להניח כלל:

זהו מנחם באן כל ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל יומי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מנוחה וברוך מורשתו וצדקותו וכלל החברים וידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד הלכה בכל יום, שואל תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדילוי ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ורחמיך בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לב

שולחן ערוך

היטב בתחלה עד שיהא נקי. קצת שער זה צריך
שיראה חוץ לבתים:

מה. יתן כל פרשה בבית שלה, שתהא זקופה
מעמד בביתה:

מז. יהיה הגליון עליון תחלה שיהו שורה העליונה
וגליון תחתון לצד פה הבתים:

מז. אם כתב כל הארבע פרשיות בקלף אחד
כשרים, אפלו אין רוח ביניהם, ובלבד שיהא חוט
או משיחה בין כל בית ובית. של יד כותב
הארבעה פרשיות בקלף אחד וגולל אותן מסופן
לתחלתן, וכורך קלף עליהם ושער עגל, ומכניסם
בביתם כמו של ראש. אם כתבם על ארבע קלפים
והניחם בארבעה בתים יצא, והוא שיטלה עור על
הארבעה בתים שיהיו נראים כבית אחד:

מח. אם צפה הבתים בזהב או בעור בהמה טמאה,
פסולים:

מט. הלכה למשה מסיני שיהו תפילין נתפרים
בגידי בהמה ותיה טהורים, וטוב לתפור בגידי
שור:

נ. אין לקנות גידים מעכו"ם משום דחיישינן שמא
של בהמה טמאה הם. מקום שאין גידים מצויים,
תופרים בטאליאדוראש שעושים מן הקלף עד
שיזדמנו להם גידים:

נא. יתפור שלשה תפירות בכל צד, וחוט התפירה
יהיה סובב משתי רוחות, ויעביר חוט התפירה בין
כל בית ובית: ויש מי שאומר שי"ב תפירות אלו
יהיו בחוט אחד:

אמתא ותרי חמשי באלכסונא, וצריך לרבע מקום
מושכן וגם הבתים: עשאן מרבעות ואחר זמן
נתקלקל רבוען, יש מי שאומר שצריך לרבען:

מ. עור הבתים, מצוה לעשותו שחר חריץ שבין
בית לבית צריך שיגיע עד התפר, ואם לא הגיע
כשרה, והוא שיהיה נפר החריץ כדי שיהיו ד'
ראשיה נראין לכל:

מא. ארך ורחב הבתים וגבהן אין לו שעור:

מב. שי"ן של תפילין, הלכה למשה מסיני שיעשה
בעור הבתים של ראש כמין שי"ן בולטת מקמטי
העור, אחד מימינו ואחד משמאלו, של ימין המניח
של ג' ראשים, ושל שמאל המניח של ארבע
ראשים:

מג. חריץ של שי"ן דהינו חדה למטה יגיע עד
מקום התפר:

מד. תתורא ותפילין, הלכה למשה מסיני. והינו
שישים עור למטה לכסות פי הבתים, ונראה כעין
דף של גשר הנקרא תתורא. מעברתא ותפילין,
הלכה למשה מסיני. והינו שעור התתורא יתא ארך
מצד אחד, ויעשה בו המעברתא, כיצד, יתחכנו
משני צדדים שלא תהא רחבה כמו רחב התתורא,
כדי שיהא נפר רבוע התתורא ובאותה מעברתא
עוברת הרצועה ועל שם כך נקראת מעברתא. גם
בתפילין של יד יעשה תתורא ומעברתא. יגלגל כל
פרשה מסופה לתחלתה, וכורכה בקלף קטן, ויש
מקפידין מלכרכן אלא בקלף כשר, והלכה למשה
מסיני שיכרך עליה שער בהמה או חיה הטהורים:
ונהגו שיהיה שער זה של עגל, ואם לא מצא של
עגל כורך בשל פרה, או של שור, ורוחץ השער

כ

תשרי

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתה, בדהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לג

שולחן ערוך

ד. טוב שישחירו ישראל לשמן ולא גוי:

ה. אם נפסקה הרצועה, יש מתירים לתפור מצד פנים, ויש אומרים מה שמקיף ממנה הראש, ובשל יד כדי שתקיף הזרוע לקשר התפלה עם הזרוע, וכדי שתמתח עד אצבע אמצעית, ויכרך ממנה על אותו אצבע ג' כריכות ויקשר, אין להם תקנה לא בקשירה ולא בתפירה. וכל יתרון הארץ שהוא בשביל שכורך הרצועה כמה פעמים סביב הזרוע ובשל ראש מה שתלוי ממנה, אין התפירה והקשירה פוסלים בה ובשעת הדחק יש לסמוך על המתירים כדי שלא יתבטל ממצות תפילין:

סימן לד

סדר הנחת הפרשיות בתפילין והמהדרים אשר להם
ב' זוגות תפילין, ובו ד' פעיפים:

א. סדר הנחתן בבתים, לרש"י והרמב"ם קדש משמאל המניח, בבית החיצון, ואחריו כי יביאך בבית שני, ושמע בבית השלישי, והיה אם שמוע בבית הרביעי, שהוא בית החיצון לימינו. ולרבנו תם בבית הג' והיה אם שמוע, ובבית הד' שהוא החיצון שמע, ומנהג העולם פרש"י והרמב"ם:

ב. ירא שמים יצא ידי שניהם, ויעשה שתי זוגות תפילין, ויניח שניהם, ויכון בהנחתן באותם שהם אלבא דהלכתא אני יוצא ידי חובתי, והשאר הם כרצועות בעלמא, כי מקום יש בראש להניח שני תפילין, וכן בזרוע ואם אינו יודע לכון המקום ולהניח שניהם יחד, יניח בדברי האחד של יד ושל ראש ויניח האחרים על סמך ברכה ראשונה, ואם לא יוכל להניח בבת אחת, יניח של רש"י, ויכרך

ג. יכניס הרצועה תוך המעברתא, ויעשה קשר במין דלי"ת בשל ראש, וכמין יו"ד בשל יד, להשלים אותיות שדי עם השי"ן שבשל ראש:

סימן לג

דין תקוני התפילין ודין הרצועות, ובו ח' פעיפים:

א. אם נתקלקל עור של שני בתים מבתי הראש זה אצל זה, אם התפילין ישנים, פסולים, ואם הם חדשים, פשרים, כל זמן שעור מושב הבתים קיים, ואלו הם חדשים, כל זמן שאם היו מושכים אותם ברצועות, הבית מתפשט ונפתח נקרא חדש, ואם אינו נפתח נקרא ישן, ואם נתקלקלו שנים זה שלא כנגד זה, ראשון ושלשי פשרים, אפלו הם ישנים ואם נתקלקלו ג' בתים בכל ענין פסולים:

ב. אם נפסקו תפירות התפילין, להרמב"ם אם היו שתי התפירות זו בצד זו, או שנפסקו ג' תפירות אפלו זו שלא כנגד זו, הרי אלו פסולים. במה דברים אמורים, בישנים, אבל בחדשים, כל זמן שעור מושב הבתים קיים, פשרים. ואלו הם חדשים, כל שאוחזין מקצת העור שנקרע תפרו, ותולין בו התפילין, והוא חזק, ואינו נפסק. ואם אין ראוי לתלות בו, אלא הוא נפסק, הרי אלו ישנות:

ג. עור הרצועות צריך שיהיה מעור בהמה חיה ועוף הטהורים, וצריך שיהיה מעבד לשמו. רצועות בין מעור בין מקלף פשרות. הלכה למשה מסיני שיהיו הרצועות שחרות מבחוץ, אבל מצד פנים יעשה מאיזה צבע שירצה, חוץ מאדם, שמא יאמרו שמדם חטטיו נצבעו והאדימו:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם, שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מנצח ובבית מורשע, ובעתה ואלו החברים ויודים,
לזכות את הרבים לדין בר עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שמא "תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מכון הבית ווסק
רבנו יוסף קארו ז"ע

בעז"ה ספר שולחן ערוך

כא

תשרי

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

כא

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לה

שולחן ערוך

זמן הנחת התפילין, ובו ג' פעיפים:

א. גדול שכל מצות תפילין, וכל מי שאינו מניחם
הוא בכלל פושעי ישראל בגופו:

ב. מצותן להיותם עליו כל היום אבל מפני
שצריכים גוף נקי שלא יפח בהם, ושלא יסח
דעתו מהם, ואין כל אדם יכול לזהר בהם, נהגו
שלא להניחם כל היום. ומכל מקום צריך כל אדם
לזהר בהם להיותם עליו בשעת קריאת שמע
ותפלה:

ג. קטן היודע לשמור תפילין בטהרה שלא יישן בהם
ולא יפח בהם, חייב אביו לקנות לו תפילין לחנכו:

סימן לח

מי הם חייבין בתפילין והפטורים, ובו יג פעיפים:

א. חולה מעים פטור מתפילין:

ב. מי שברי לו שאינו יכול להתפלל בלא הפחה,
מוטב שיעבור זמן התפלה ממה שיתפלל בלא גוף
נקי ואם יראה לו שיוכל להעמיד עצמו בגוף נקי
בשעת קריאת שמע, יניח תפילין בין אהבה
לקריאת שמע, ויברך:

ג. נשים ועבדים פטורים מתפילין, מפני שהוא
מצות עשה שהזמן גרמא:

ד. המניח תפילין צריך לזהר מהרהור תאוות אשה:

ה. אבל ביום ראשון אסור להניח תפילין, מכאן
ואילך חייב, אפילו באו פנים חדשות:

ו. בט' באב חייבין בתפילין:

ז. חתן ושושבינו וכל בני חפה פטורין, משום
דשכיח שכרות וקלות ראש:

עליהם, ויהיו עליו בשעת קריאת שמע ותפלה,
ואחר התפלה יניח של רבנו תם בלא ברכה ויקרא
בהם שמע והיה אם שמוע:

ג. לא יעשה בן אלא מי שמתחזק ומפרסם בחסידות:

ד. לא יניח ב' הוגות בכיס אחד שהאחד מהם הוא
חל, ואסור להניחו בכיס תפילין, אלא יעשה שני
פיסין, וסימן לכל פיס, שלא יתן של זה בזה:

סימן לה

דין מנין השטין, ובו פעיף אחד

א. נהגו במנין השטין לכתב בשל יד שבעה שטין
בכל פרשה ובשל ראש ארבעה שטין, ואם שנה
לא פסל:

סימן לו

דקדוק כתיבתו, ובו ג' פעיפים:

א. צריך לדקדק בכתיבת האותיות שלא תשתנה
צורת שום אחת מהן ולא תדמה לאחרת:

ב. כל אות צריכה להיות גלם אחד, לכך צריך
לזהר בנקדה שעל האלף שהיא כמין יוד, ובנקדה
שתחתיה וביו"ד השי"ן ועי"ן ואחורי צד"י שיהיו
נוגעות באות, ובאחת שאינה נוגעת פסולין. וכן
בשאר אותיות, חוץ מה"א וקו"ף שאין לגע הרגל
בגג, ואם נגע פסול:

ג. צריך לתיג שעטנ"ז ג"ץ והסופרים נהגו לתיג
אותיות אחרות, ואם לא תיג אפילו שעטנ"ז ג"ץ
לא פסל:

סימן לו

הנה מובא כאן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות בן עולם הבא! כל פייטם בבית מוסדות ובהם מדרשות ובעבודות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדיקת בן עולם הבא ע"י יחד תלכה בכל יום, שואל 'מורה לנחמה'!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

כב

תשרי

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

גליון

כב

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר יום הקדוש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן לט

שולחן ערוך

- ו. נמצאו ביד גוי, ואין ידוע מי כתבם, כשרים:
- ז. אין לוקחין תפלין ומזוזות וספרים מן הגוים יותר מפדי דמיהן הרבה, כדי שלא להרגיל לגנוב ולגזל:
- ח. אין נקחין, אלא מן הממחה שבקי בחסרות ויתרות:
- ט. לקח ממי שאינו ממחה, צריך לבדקו. לקח ממנו מאה קציצות, בודק מהם שלשה קציצות, שתים של ראש ואחת של יד, או שתים של יד ואחת של ראש. אם מצאן כשרים, החזק זה האיש, והרי כלם כשרים, ואין השאר צריך בדיקה. ואם לקחן צבתים צבתים, חזקתן מאנשים הרבה הם לקוחים, לפיכך בודק מכל צבת ב' של ראש ואחת של יד, או ב' של יד ואחת של ראש. המוכר תפלין ואמר שהיו של אדם גדול, נאמן, ואינם צריכים בדיקה:
- י. תפלין שהחזקו בכשרות אינם צריכים בדיקה לעולם, ואם אינו מניחן אלא לפרקים, צריכים בדיקה פעמים בשבוע:

סימן מ

דין איך לנהג בקדשת התפלין, ובו ח' סעיפים:

- א. אסור לתלות תפלין בין בבתים בין ברצועות, אבל מתר לתלותן בכיסן:
- ב. בית שיש בו תפלין אסור לשמש בו מטתו, עד שיוציאם או שיניחם בכלי תוף כלי, והוא שאין השני מיוחד להם, שאם הוא מיוחד, אפלו מאה חשובים כא':

- ח. פותבי תפלין ומזוזות, הם ותגריהם ותגרי תגריהם, וכל העוסקים במלאכת שמים פטורין מהנחת תפלין כל היום, וזאת בשעת קריאת שמע ותפלה:
- ט. מצטער ומי שאין דעתו מישבת עליו ונכונה פטור, מפני שאסור להסיח דעתו מהם:
- י. הקורא בתורה פטור מהנחת תפלין כל היום, וזאת בשעת קריאת שמע ותפלה:
- יא. לא יחליץ תפלין בפני רבו, אלא יפנה לצד אחר מפני אימתו, ויחליץ שלא בפניו:
- יב. הנה צריך לתפלין ומזוזות, ואין ידו משגת לקנות שניהם, תפלין קודמים:
- יג. מנדה ומצרע אסורים להניח תפלין:

סימן לט

מי הם הכשרים לכתב תפלין ולקנות מהם, ובו י' סעיפים:

- א. תפלין שכתבן עבד, או אשה, או קטן, אפלו הגיע לחנוכה, או גוי, או כותי, או ישראל מומר, או מוסר, פסולים, משום דכתיב וקשרתם וכתבתם. כל שאינו בקשירה, או אינו מאמין בה, אינו בכתיבה:
- ב. כל שפסול לכתבן, פסול בכל תקון עשייתו:
- ג. גר שחזר לדתו מחמת יראה, כשר לכתב תפלין:
- ד. תפלין שכתבם אפיקורוס ישרפו, ויש אומרים יגנוזו:
- ה. נמצאו ביד אפיקורוס, ואין ידוע מי כתבן, יגנוזו:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "מחבר תלמוד בכל יום, שואל 'מורה נבוכים'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

בג

תשרי

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילין סימן מא

שולחן ערוך

א. אסור לשנות תפלין של ראש לעשותן של יד, וּאִפְּלוּ לְקַח רְצוּעָה מֵהֶם וּלְתַן בְּשֵׁל יָד אֲסוּר, מִפְּנֵי שְׁאִין מוֹרִידִין מִקְדָּשָׁה חֲמוּרָה לְקְדָּשָׁה קְלָה, וְשֶׁל רֹאשׁ קְדָּשְׁתּוֹ חֲמוּרָה, שְׂרָבּוֹ שֶׁל שְׂדֵי בְּשֵׁל רֹאשׁ, אֲבָל מִשֵּׁל יָד לְשֵׁל רֹאשׁ מֵתֵר לְשָׁנוֹת, וְאִם הָיוּ חֲדָשִׁים שְׂעֲדִין לֹא הִנִּיחָם, מֵתֵר לְשָׁנוֹת אִפְּלוּ מִשֵּׁל רֹאשׁ לְשֵׁל יָד, (שְׁטוּלָה) [שְׁטוּלָה] עֲלֵיהֶם מִכֶּסֶה עוֹר אֲחֵר, וְנִרְאִים כְּבֵית אֶחָד:

ב. אִם הִתְנַה עֲלֵיהֶם מִתְחִלָּה, אִפְּלוּ לְבָשֵׁן אָדָם, יָכוֹל לְשָׁנוֹתוֹ, אִפְּלוּ מִשֵּׁל רֹאשׁ לְשֵׁל יָד:

ג. סוֹדֵר דְּאֻמְנָה לְמַצֵּר בֵּיה תְּפִלִּין לְעוֹלָם, וְצֵר בֵּיה תְּפִלִּין חֵד זְמַנָּא, אֲסוּר לְמַצֵּר בֵּיה זְוִי: אֻמְנָה וְלֹא צֵר בֵּיה, אוֹ צֵר בֵּיה וְלֹא אֻמְנָה, שְׂרִי לְמַצֵּר בֵּיה זְוִי:

סימן מג

דין איך להתנהג בתפלין בהכנסו לבית הכסא, ובו ט' סעיפים:

א. אֲסוּר לְכַנֵּס לְבֵית הַכֶּסֶּא קְבוּעַ לְהִשְׁתֵּין בְּתַפְלִין שְׁבִירָאשׁוּ, גִּזְרָה שְׂמָא יַעֲשֶׂה בָּהֶם צָרְכִּי, וְאִם אוֹחֲזִין בְּיָדוֹ, מֵתֵר לְהִשְׁתֵּין בָּהֶם בְּבֵית הַכֶּסֶּא קְבוּעַ: וּבְבֵית הַכֶּסֶּא עֲרָאִי מֵתֵר לְהִשְׁתֵּין בָּהֶם כְּשֶׁהֵם בְּרָאשׁוֹ, אֲבָל אִם אוֹחֲזִין בְּיָדוֹ אֲסוּר לְהִשְׁתֵּין בָּהֶם מִעֲמָד, אִפְּלוּ אִם תּוֹפֵס אוֹתָם בְּבִגְדוֹ, מִפְּנֵי שְׂצָרִיף לְשִׁפְשֵׁף בְּיָדוֹ גִּיצוּצוֹת שְׁבִירָגְלִיו, אֲלֹא חוֹלְצֵן בְּרְחוּק ד' אַמּוֹת וְנוֹתֵנָם לְחִבְרוֹ. וּמִדְּבָרֵי הַרְמַב"ם גִּרָּאָה שְׂאֲסוּר לְהִשְׁתֵּין כְּשֶׁהֵם בְּרָאשׁוֹ, בֵּין בְּבֵית הַכֶּסֶּא קְבוּעַ בֵּין בְּבֵית הַכֶּסֶּא עֲרָאִי, וְיֵשׁ לְחוּשׁ לְדַבְּרֵיוֹ:

ג. אִפְּלוּ הִנִּיחָם בְּכָלִי בְּתוֹךְ כָּלִי, אֲסוּר לְהִנִּיחָם תַּחַת מְרָגְלוֹתָיו, וְכֵן אֲסוּר לְהִנִּיחָם תַּחַת מְרָאשׁוֹתָיו כְּנֶגֶד רֹאשׁוֹ, אִפְּלוּ כָּלִי בְּתוֹךְ כָּלִי, וְאִפְּלוּ אִין אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ. אֲבָל שְׁלֹא כְּנֶגֶד רֹאשׁוֹ, אִם אִין אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ, מֵתֵר, וְאִם אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ צָרִיף כָּלִי בְּתוֹךְ כָּלִי:

ד. אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ בְּמִטָּה וְאִינוּ רוֹצֶה לְשִׁמֵּשׁ, מְקַרִּי אִין אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ:

ה. לְהִנִּיחָם בְּמִטָּה כְּנֶגֶד צִדּוֹ, דִּינֵן כְּתַחַת מְרָגְלוֹתָיו: וְשִׁכַּח וְשִׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ בְּתַפְלִין, לֹא יֵאָחֵז לֹא בְּבֵתִים וְלֹא בְּרְצוּעָה, עַד שִׁיטֵּל יָדוֹ, מִפְּנֵי שְׁהִידִים עֲסָקְנִיּוֹת הֵן, וְשְׂמָא נִגְעוּ בְּמִקּוֹם הַטְּנִפָּת:

ו. יֵשֵׁן בָּהֶם וְרָאָה קָרִי, לֹא יֵאָחֵז בְּבֵתִים, אֲלֹא יֵאָחֵז בְּרְצוּעָה וּמִסִּיר אוֹתָם:

ז. הַנִּכְנָס לְסֻעֲדַת קִבֵּעַ, חוֹלְצֵן וּמִנִּיחֵן עַל הַשִּׁלְחָן, עַד זְמַן בְּרָכָה, וְחוֹזֵר וּמִנִּיחֵן. אֲבָל לְאַכִּילַת עֲרָאִי אִין צָרִיף לְחֻלְצֵן:

סימן מא

הנושא משאוי איך ינהג בתפלין, ובו סעיף אחד

א. הַנוֹשֵׂא מִשְׁאוֹי עַל רֹאשׁוֹ, חוֹלֵץ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ עַד שִׁסִּיר הַמִּשְׁאוֹי, וְאִפְּלוּ מִטְּפַחַת אֲסוּר לְהִנִּיחַ עַל הָרֹאשׁ שִׁישׁ בּוֹ תְּפִלִּין, אֲבָל דָּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לְתַן בְּרָאשׁוֹ, כְּגוֹן כּוֹבֵעַ אוֹ מִצְנֶפֶת מֵתֵר:

סימן מב

אם מתר לשנות תפלין של יד לשל ראש, ובו ג' סעיפים:

זהו מחבר באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומיו בלי תנועה, שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות וברבי מורשיו, ובעבודתו, וכל המעשים והידים,
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שואל 'תורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

בד

תשרי

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשמא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמי ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמינו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן מד

שולחן ערוך

אסור שנה בתפלין, ובו פעיף אחד

א. כל זמן שתפלין בראשו או בזרועו, אסור לישן בהם אפילו שנת עראי, אלא אם הניח עליה סודר ולא היתה עמו אשה, ישן בהם שנת עראי, וכיצד הוא עושה, מניח ראשו בין ברכיו והוא יושב וישן. היו תפלין ברוכין בידו מתר לישן בהם אפילו שנת קבע, ואם אוחזן בידו ואינם ברוכים בידו אסור לישן בהם אפילו שנת עראי:

סימן מה

דין תפלין בבית הקברות ובית המרחץ, ובו ב' סעיפים:

א. אסור לכנס בבית הקברות או בתוך ארבע אמות של מת ותפלין בראשו משום לועג לרש, ואם הם מכסים מתר:
ב. בבית המרחץ, בבית החיצון שכל העומדים בו הם לבושים, יכולים להניח שם תפלין לכתחלה. ובבית האמצעי שמקצת בני אדם עומדים שם לבושים, ומקצתן ערמים, אינו יכול להניחם לכתחלה, ואם היו בראשו אין צריך לחלצן. ובבית הפנימי שכל העומדים שם ערמים, אפילו היו בראשו, צריך לחלצן:

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות

סימן מו

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות, ובו ט' סעיפים:

ב. בית הכסא קבוע הינו שיש בו צואה, והוא על פני השדה בלא חפירה:

ג. בית הכסא עראי, הינו כגון להשתין מים שאין אדם הולך בשבילם לבית הכסא, והפעם הזאת נעשה המקום הזה בית הכסא תחלה:

ד. אם הם בחיקו וחקור חגורה או בבגדו בידו, מתר, בין להשתין בין לפנות:

ה. אם רוצה לכנס לבית הכסא קבוע לעשות צרכיו, חולצן ברחוק ד' אמות: וגוללן ברחצות שלחן, ואוחזן בימינו ובבגדו כנגד לבו, ויזהר שלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפה, וכשיצא מרחיק ד' אמות ומניחן:

ו. היה לבוש בתפלין והצריך לבית הכסא בלילה או סמוך לחשכה, שאין שהות להניחם עוד אחר שיצא, לא יכנס בהם גלולין בבגדו, ואפילו להשתין מים בבית הכסא קבוע, אלא כיצד יעשה, חולצן ומניחן בכלי אם היה בו טפה, או בכלי שאינו כלין, אף על פי שאין בו טפה, ואוחזו הכלי בידו, ונכנס:

ז. במה דברים אמורים, בבית הכסא שבשדה, אבל בבית הכסא שבבית לא יכניסם כלל, כיון שיש יכול להניחם במקום המשתמר:

ח. אם שכח תפלין בראשו ועשה בהם צרכיו, מניח ידו עליהן עד שיגמור עמוד הראשון, ויוצא וחולצן, וחוזר ונכנס:

ט. מתר לרופא לקח עביט של מי רגלים בידו ותפלין בראשו, ובעל גפשו יחמיר לעצמו:

סימן מד

הנה מובא כאן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. כל מי שיתחיל בזה עתה, וישלמוהו, ויכלי החברים ויודים, לזכות את הרבים ויחיה בן עולם הבא. "למד תלמיד בכל יום, שואל ומוחק ומוחק"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

בה

תשרי

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

בה

אורח חיים

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן מז

שולחן ערוך

ח. כל הפרכות האלו, אם לא נתחייב באיזה מהן,
כגון שלא שמע קול התרנגול, או שלא הלך, או
לא לבש, או לא חגר, אומר אותה ברכה בלא
הזכרת השם:

ט. לא יקרא פסוקים קדם ברכת התורה, אף על
פי שהוא אומרה דרך תחנונים. ויש אומרים שאין
לחוש, כיון שאינו אומרם אלא דרך תחנונים.
ונכון לחוש לסבא ראשונה:

סימן מז

דיני ברכת התורה, ובו יד סעיפים:

- ברכת התורה, צריך לזהר בה מאד:
- צריך לברך בין למקרא בין למשנה בין לגמרא:
- הכותב בדברי תורה, אף על פי שאינו קורא,
צריך לברך:
- המהרהר בדברי תורה, אין צריך לברך:
- ברכות התורה אשר קדשנו במצותיו וצונו על
דברי תורה. והערב נא וכו' ואשר בחר בנו:
ו. אומר והערב עם וי"ו:}}
- ברכת אהבת עולם פוסלת ברכת התורה, אם
למד מיד בלי הפסק:

ח. ויש להסתפק אי סגי בקורא קריאת שמע סמוך
לה מיד בלי הפסק, ולכן יש לזהר לברך ברכת
התורה קדם אהבת עולם:

ט. יש אומרים שאם הפסיק בין ברכת התורה
ללמוד, אין בכך פלוס, והנכון שלא להפסיק
ביניהם, וכן נהגו לומר פרשת ברכת כהנים סמוך
לברכת התורה:

א. כשנעור משנתו, יאמר אלהי נשמה. כששומע
קול התרנגול, יברך הנותן לשכוי בינה. כשולבש
יברך מלביש ערמים. כשיניח ידיו על עיניו, יברך
פוקח עורים. כשישב יברך מתיר אסורים. כשזוקק
יברך זוקק כפופים. כשיניח רגליו בארץ, יברך
רקע הארץ על המים. כשנוצל מנעליו, יברך
שעשה לי כל צרכי. כשהולך יברך המכין מצעדי
גבר. כשחוגר חגורו, יברך אוזר ישראל בגבורה:
כשמשים כובע או מצנפת בראשו, יברך עוטר
ישראל בתפארה. כשיטל ידיו, יברך על גטילת
ידים. כשירחץ פניו, יברך המעביר שנה מעיני
וכו' ויהי רצון וכו' עד ברוך אתה ה' גומל חסדים
טובים לעמו ישראל. ואין לענות אמן אחר
המעביר שנה מעיני, עד שיחתם הגומל חסדים
טובים לעמו ישראל, שהכל ברכה אחת היא:

ב. עכשו מפני שאין הידים נקיות, וגם מפני עמי
הארצות שאינם יודעים אותם, נהגו לסדרם בבית
הכנסת, ועונין אמן אחריהם, ויוצאים ידי חובתן:

ג. חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות לפחות:

ד. צריך לברך בכל יום (שעשאני יהודי) [שלא
עשני גוי] שלא עשני עבד, שלא עשני אשה,
והנשים מברכות: שעשני כרצונו:

ה. אם קדם וברך זוקק כפופים קדם שברך מתיר
אסורים, לא יברכנה:

ו. יש נוהגין לברך הנותן ליצא כח, ואין דבריהם
נראים:

ז. יש נוהגים לברך ברכות אחרות נוספות על אלו,
וטעויות הוא בידם:

הנה מובא כאן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילוק לשלוש וחצי שנים, כל יומך כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות, ובעבודות, וכלל החברים והידידים,
לזכות את הרבים לדעת פרשנים הבא ע"י "מחבר המלכה בכל יום, שואל 'תורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מכון שולחן ערוך השנתני - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מופעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מוטרת המופעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמי ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמינו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן מח

שולחן ערוך

סימן נ

טעם למה אומרים משנת איזהו מקומן, ובו סעיף
אחד

א. קבעו לשנות אחר פרשת התמיד פרק איזהו
מקומן ובריתא דרבי ישמעאל, כדי שיזכר כל אדם
ללמוד בכל יום מקרא משנה ותלמוד, דבריתא
דרבי ישמעאל הוי במקום תלמוד, שהמדרש
כתלמוד:

סימן נא

דיני תפלה מן ברוך שאמר עד ישתבח, ובו ט'
סעיפים:

א. אומרים ברוך שאמר קדם פסוקי דזמרה,
וישתבח לאחריהם:

ב. אם סים ברוך שאמר קדם שסים התזן, עונה
אחריו אמן:

ג. אחר ישתבח יכול לענות אמן אחר ברכת עצמו

ד. צריך לזהר מלהפסיק בדבור, משיתחיל ברוך
שאמר עד סוף י"ח:

ה. בין המזמורים האלו שואל מפני הכבוד, ומשיב
שלום לכל אדם, ובאמצע המזמור שואל מפני
היראה, ומשיב מפני הכבוד:

ו. צריך להפסיק בין אלילים ובין וה' שמים עשה:

ז. צריך לכוון בפסוק פותח את ידך, ואם לא כוון
צריך לחזור ולאמרו פעם אחרת:

ח. אין אומרים הזמירות במרוצה, כי אם בנחת:

י. אם הפסיק מללמוד ונתעסק בעסקיו, כיון שדעתו
לחזור וללמוד לא הוי הפסק, והוא הדין לשנה
ומרחץ ובית הכסא, דלא הוי הפסק:

יא. שנת קבע ביום על משתו הוי הפסק, ויש
אומרים דלא הוי הפסק, וכן נהגו:

יב. אף אם למד בלילה, הלילה הולך אחר היום
שעבר, ואינו צריך לחזור ולברך, כל זמן שלא
ישן:

יג. המשכים קדם אור היום ללמוד, מברך ברכת
התורה, ואינו צריך לחזור ולברך כשילך לבית
הכנסת. המשכים קדם אור היום, מברך כל סדר
הברכות, חוץ מברכת הנותן לשכוי בינה ופרשת
התמיד שימתין מלאמרו עד שיאור היום:

יד. נשים מברכות ברכת התורה:

סימן מח

(אומרים פרשת התמיד ו) פסוקי קרבן שבת

אומרים אצל פרשת התמיד. ובו סעיף אחד

א. בשבת אומרים אצל פרשת התמיד פסוקי מוסף
שבת, אבל לא בראש חדש ויום טוב, מפני
שקורים בתורה בפסוקי מוסף:

סימן מט

שיכול לומר קריאת שמע בעל פה, ובו סעיף אחד

א. אף על גב דקימא לן דברים שבכתב אי אתה
רשאי לאמרם על פה, כל דבר שרגיל וישגור בפי
הכל, כגון קריאת שמע וברכת כהנים ופרשת
התמיד וכיוצא בהן, מתיר:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים ויודים,
לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא ע"י לחוד תלמוד בכל יום, שואל "תורה לשמה"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

ב

תשרי

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נב

שולחן ערוך

ד. שליח צבור צריך שיהיה הגון. ואיזהו הגון, שיהא ריקן מעברות, ושלא יצא עליו שם רע, אפלו בילדותו, ושיהיה ענו ומרצה לעם, ויש לו נעימה, וקולו ערב, ורגיל לקרות תורה נביאים וכתובים:

ה. אם אין מוצאין מי שיהיה בו כל המדות האלו, יבחרו הטוב שבצבור בחכמה ובמעשים טובים:

ו. אין ממניין אלא מי שנתמלא זקנו מפני כבוד הצבור, אבל באקראי משהביא שתי שערות יכול לירד לפני התבה, ובלבד שלא יתמנה מפי הצבור או מפי שליח צבור הממנה אותו להקל מעליו להתפלל בעדו לעתים ידועים:

ז. אם אין שם מי שידע להיות שליח צבור כי אם בן י"ג ויום א' מוטב שיהא הוא שליח צבור, משיבטלו מלשמע קדשה וקדיש:

ח. מי שאינו בעל זקן, כל שנכר בו שהגיע לכלל שנים שראוי להתמלאות זקנו, נתמלא זקנו קרינן ביה, הלכך בן כ' שנה, אף על פי שאין לו זקן, ממנין אותו:

ט. סרים, יש אומרים שמתר למנותו, אם הוא בן כ':

י. יש ללמד זכות על מקומות שנוהגים שהקטנים יורדין לפני התבה להתפלל תפלת ערבית במוצאי שבתות:

יא. שליח צבור שמאריך בתפלה כדי שישמעו קולו ערב, אם הוא מחמת ששמח בלבד על שנותן הודאה לה' יתברך בנעימה, תבא עליו ברכה, והוא שיתפלל בכבוד ראש, ועומד באימה ויראה,

ט. מזמור לתודה יש לאמרו בנגינה, שכל השירות עתידות לבטל, חוץ ממזמור לתודה:

סימן נב

דין מי ששהה לבוא לבית הכנסת עד ישתבח, ובו סעיף אחר

א. אם בא לבית הכנסת ומצא צבור בסוף פסוקי דזמרה, אומר ברוך שאמר עד מהלל בתשבחות, ואחר כך תהלה לדוד עד מעתה ועד עולם הללויה, ואחר כך הללו את ה' מן השמים עד לבני ישראל עם קרובו הללויה, ואחר כך הללו אל בקדשו עד כל הנשמה תהלל יה: ואחר כך ישתבח, ואחר כך יוצר וקריאת שמע וברכותיה, ויתפלל עם הצבור. ואם אין שהות כל כך, ידלג גם מזמור הללו את ה' מן השמים: ואם כבר התחילו הצבור יוצר, ואין שהות לומר פסוקי דזמרה אפלו בדלוג, יקרא קריאת שמע וברכותיה עם הצבור, ויתפלל עמהם, ואחר כך יקרא כל פסוקי דזמרה בלא ברכה שלפניהם ולא של אחריהם:

סימן נג

דין מי הראוי לירד לפני התבה, ובו כו סעיפים:

- א. אומר שליח צבור ישתבח מעמד:
- ב. אין לומר ישתבח, אלא אם כן אמר ברוך שאמר וקצת פסוקי דזמרה:
- ג. אין לברך על עטיפת ציצית בין פסוקי דזמרה לישתבח, אלא בין ישתבח ליוצר:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מופעל עולמי בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדיקת בן עולם הבא ע"י "למוד תורה בכל יום, שזאת "תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

כה

תשרי

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ודחינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ודחינו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

כה

אורח חיים

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נד

שולחן ערוך

ב. אם אחד רוצה לומר תפלה בשביל אביו, ואחר רוצה לומר בשביל אחר, מי שירצה הקהל שיאמר התפלה, הוא יאמר:

בא. אין להתמנות שליח צבור על פי השר, אף על פי שרוב הצבור חפצים בו:

בב. שליח צבור בשכר עדיף טפי מבנדבה:

בג. שכר שליח צבור פורעים מקפת הקהל, אף על פי שהשליח צבור מוציא הדל כעשיר, מכל מקום אין יד העני משגת כעשיר:

כד. צבור שצריכין לשכור רב ושליח צבור, ואין בידם כדי שכר שניהם, אם הוא רב מבקש וגדול בתורה ובקי בהוראה, הוא קודם, ואם לאו, שליח צבור קודם:

כה. אין מסלקין חזן מאמנותו, אלא אם כן נמצא בו פסול:

כו. קהל שנהגו למנות אנשים על צרכי הצבור לזמן, ובהגיע הזמן יצאו אלו ויכנסו אחרים תחתיהם, בין לחזן בין לקפה של צדקה, בין לשאר מנויים הצריכין לצבור, בין שנוטלין עליהם שכר בין שאינם נוטלים, אפלו לא קבעו להם זמן, סתמן כפרושן מאחר שנהגו כך:

סימן נד

דינים השייכים לישתבח, ובו ג' סעיפים:

א. ישתבח אינה פותחת בברוך, לפי שהיא סמוכה לברוך שאמר, ששתיהן נתקנו על פסוקי דזמרה, זו לפנייהם וזו לאחריהם:

אבל אם מכון להשמיע קולו, ושמח בקולו, הרי זה מגנה. ומכל מקום כל שמאריך בתפלתו, לא טוב עושה מפני טרח הצבור:

יב. אין ממנין מי שקורא לאלפי"ן עיני"ן, ולעני"ן אלפי"ן:

יג. פוחח, והוא מי שבגדו קרוע, וזרועותיו מגלים, לא ירד לפני התבה:

יד. סומא יורד לפני התבה, ובלבד שלא יקרא בתורה, משום דברים שבכתב אי אתה רשאי לאמרם על פה:

טו. שליח צבור קבוע יורד לפני התבה מעצמו, ולא ימתין שיאמרו לו:

טז. מי שאינו שליח צבור קבוע, צריך לסרב מעט קדם שירד לפני התבה, ולא יותר מדאי, אלא פעם ראשונה מסרב וכשיאמרו לו פעם שניה, מכין עצמו כמי שרוצה לעמד, ובפעם שלישית יעמד. ואם האומר לו שירד הוא אדם גדול, אינו מסרב לו כלל:

יז. אם טעה שליח צבור וצריכין להעמיד אחר תחתיו, אותו שמעמיד תחתיו לא יסרב:

יח. האומר איני יורד לפני התבה מפני שבגדי צבועין, או מפני שברגלי סנדל, לא ירד באותה תפלה כלל, מפני שדרך האפיקורסין להקפיד בכך, וחיישינן שמא אפיקורסות גזרקה בו:

יט. יש מונעים גר מלהיות שליח צבור, ונדחו דבריהם. אפלו יחיד יכול לעכב ולומר איני רוצה שפלוני יהיה חזן, אם לא שכבר הספיק עליו מתחלה:

במ

תשרי

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ורחילו בעשר רוח הקודש)

גליון

במ

שולחן ערוך הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נה אורח חיים

ז. כשאחד מתפלל לבדו, נכון שהאחרים ימתינו
מלומר קדיש, עד שיגמור כדי שיזכה גם הוא:

ח. חרש המדבר ואינו שומע, או שומע ואינו
מדבר, הן כפקחין ומצטרפים. אבל מי שאינו
שומע ואינו מדבר, הרי הוא פשוטה וקטן:

ט. לעולם הוא קטן עד שיביא ב' שערות אחר
שיהיה בן י"ג ויום אחד, ושנת העבור בת י"ג
חדש:

י. אם נער אחד נולד בכ"ט לאדר ראשון משנה
מעברת, ונער אחר נולד באדר שני באחד בו,
ושנת י"ג אינה מעברת, אותו שנולד בכ"ט לאדר
הראשון צריך להמתין עד כ"ט לאדר בשנת י"ג
להיות בן י"ג שנה, ואותו שנולד אחריו באחד
באדר השני יהיה בן י"ג שנה, כיון שהגיע אחד
באדר של שנת י"ג:

יא. עברין שעבר על גזרת העבור, או שעבר
עברה, אם לא נדוהו נמנה למנין עשרה:

יב. מנדה אין מצרפין אותו לכל דבר שצריך י',
אבל מתר להתפלל בבית הכנסת שהוא שם, אלא
אם בן פרוש להתמיר עליו בכך:

יג. צריך שיהיו כל העשרה במקום אחד ושלח
צבור עמם, והעומד בתוך הפתח מן האגף ולחוץ,
דהינו כשסוגר הדלת במקום [שפה] פנימית של
עבי הדלת, ולחוץ כלחוץ:

יד. מי שעומד אחורי בית הכנסת וביניהם חלון,
אפלו גבוה כמה קומות, אפלו אינו רחב ארבעה,
ומראה להם פניו משם, מצטרף עמם לעשרה:

ב. אין לענות אמן אחר מלך מהלל בתשפחות,
אלא אחר חי העולמים, ששם היא סיום הברכה:

ג. המספר בין ישתבח ליוצר, עברה היא בידו,
וחוזר עליה מעורכי המלחמה, ויש מי שאומר
שמצרכי צבור או לפסק צדקה למי שבא להתפרנס
מן הצדקה, מתר להפסיק:

סימן נה

דיני קדיש, ובו כב סעיפים:

א. אומרים קדיש ואין אומרים אותו בפחות מי'
זכרים בני חורין גדולים שהביאו ב' שערות, והוא
הדין לקדשה וברכו שאין גאמרינ בפחות מעשרה:

ב. אם התחיל לומר קדיש או קדשה בעשרה ויצאו
מקצתן, גומרים אותו הקדיש או אותה הקדשה
שהתחיל, והוא שנשתירו רבן:

ג. אם התחיל באבות ויצאו מקצתן, גומר אפלו
קדשה:

ד. יש מתירין לומר דבר שבקדשה בתשעה וצרוף
קטן, שהוא יותר מכן שש ויודע למי מתפללין,
ולא נראין דבריהם לגדולי הפוסקים, והוא הדין
דעבד ואשה אין מצטרפין:

ה. אם לא הביא שתי שערות אפלו הוא גדול
בשנים דינו כקטן, עד שיצאו רב שנותיו שאז
יתברר שהוא סריס, אם נראו לו סימני סריס קדם
לכן דינו כגדול:

ו. ואם התחיל אחד מעשרה להתפלל לבדו ואינו
יכול לענות עמם, או שהוא ישן, אפלו הכי
מצטרף עמם:

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקדש)

אורח חיים

הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נו

שולחן ערוך

להשפיר אחר במקומו, ואם הם י"א ורוצים לצאת
שנים, ישפירו שניהם אחד בשתפות במקומן,
ושניהם יפרעו בשוה, ואם אחד עני ואחד עשיר,
פורעין חציו לפי ממון, וחציו לפי נפשות, ושכר
החזון על היוצאים כעל הנשארים:

כב. אין כופין להשפיר להשלים מנין כי אם בימים
הנוראים, וכגון שאין חסרים כי אם אחד או שנים,
אלא אם כן מנהג קבוע ומפרסם בעיר לכף
להשפיר אפלו בחסרון ג' או ד', אם יש מנין
מיושבי העיר כופין לשכר חזון:

סימן נו

דין עניית הקדיש על ידי הקהל, ובו ה' סעיפים:

א. יש לכונן בעניית הקדיש: ולענות אותו בקול
רם, ולהשתדל לרוץ כדי לשמע קדיש:

ב. כששליח צבור אומר יתברך כל העם עונים
אמן, וכן כשאומר בריך הוא, וכן כשאומר ואמרו
אמן:

ג. העונים עד לעלמי עלמא בלבד טועים הם, כי
אסור להפריד בין עלמא ליתברך:

ד. כשאומר החזן יתגדל כורע, וכן ביהא שמיא
רבא, וכן ביתברך, וכן בברך הוא, וכן באמן:

ה. לאחר שסיים הקדיש, פוסע ג' פסיעות, ואחר כך
אומר עושה שלום וכו':

סימן נז

דין ברכו ועניתו, ובו ב' סעיפים:

טו. אם מקצתן בפנים ומקצתן בחוץ, ושלית צבור
תוך הפתח, הוא מצרפין:

טז. חצר קטנה שנפרצה במלואה לגדולה, דהינו
שנפרצה קטנה במקום חבורה לגדולה, ונפל כל
אותו כתל שהיה מפסיק ביניהם, ובגדולה נשארו
משארית כתל זה שנפל פסים מכאן ומכאן,
הגדולה כמפלגת מן הקטנה, ואין הקטנה מפלגת
מן הגדולה, אלא הרי היא כקרן זווית שלה. לפיכך
אם תשעה בגדולה ואחד בקטנה, מצטרפין,
שהקטנה נגדרת אחר הגדולה, והרי היא כאלו היא
בתוך הגדולה, כיון שהרב בגדולה, אבל אם היו
תשעה בקטנה ואחד בגדולה, או חמשה בזו וחמשה
בזו, אין מצטרפין:

יז. היה שלית צבור בקטנה וצבור בגדולה, מוציאין
ידי חובתן שהוא נגדר אחריהם, אבל אם היה
שלית צבור בגדולה וצבור בקטנה, אינו מוציאין
ידי חובתן, שאין הרב נגדר אחר היחיד:

יח. אם קצת העשרה בבית הכנסת, וקצתם בעזרה,
אינם מצטרפין:

יט. שלית צבור בתבה וט' בבית הכנסת, מצטרפין,
אף על פי שהיא גבוה י' ורחבה ד' ויש לה מחצות
גבוהות י', מפני שהיא בטלה לגבי בית הכנסת,
ויש מי שכתב דהני מלי כשאין המחצות מגיעות
לתקרת הגג:

כ. יהיו עשרה במקום אחד ואומרים קדיש וקדשה,
אפלו מי שאינו עמם יכול לענות, ויש אומרים
שצריך שלא יהא מפסיק טנוף או עכו"ם:

כא. עיר שאין בה אלא עשרה, ואחד מהם רוצה
לצאת בימים הנוראים, כופין אותו לשאר או

והאם אותה הצאת לדיוט בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן נח

שולחן ערוך

נחפזים כל כך, אפלו יוצא לדרך אחר שעלה
עמוד השחר, אינו קורא עד שיגיע זמנה:

ד. אם קראה משעלה עמוד השחר אף על פי שלא
היה אנוס, יצא בדיעבד:

ה. אם נאנס ולא קרא קריאת שמע ערבית עד
שעלה עמוד השחר, פיון שעדין לא הגיע החמה,
קורא קריאת שמע ויוצא בה ידי חובת קריאת
שמע ערבית. ואם היה אנוס באותה שעה לצאת
לדרך מקום גדודי חיה ולסטים, לא יקרא אז
קריאת שמע פעם שנית לצאת בה ידי חובת
קריאת שמע של יום, שמאחר שעשה לאותה שעה
לילה, אי אפשר לחזור ולעשותה יום:

ו. אף על פי שזמנה נמשך עד סוף השעה הג', אם
עברה שעה ג' ולא קראה, קורא אותה בברכותיה
כל שעה ד' שהוא שליש היום, ואין לו שחר
פקורא בזמנה. ואם עברה שעה ד' ולא קראה,
קוראה בלא ברכותיה כל היום:

ז. אם לא קראה ביום, יש אומרים שיש לה
תשלומין בערבית, וכן אם לא קרא קריאת שמע
בערבית, יש לה תשלומין ביום, ויש חולקים:

סימן נט

דין ברכה ראשונה ביוצר, ובו ה' פעיפים:

א. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור
ובורא חשך, תקנו להזכיר מדת לילה ביום
להוציא מלב האפיקורסים שאומרים שמי שברא
אור לא ברא חשך:

ב. אם טעה ואמר אשר בדברו מעריב ערבים,
ונזכר מיד, ואמר יוצר אור, וגם סים יוצר

א. אומר שלית צבור: ברכו את ה' המברך, ועונין
אחריו: ברוך ה' המברך לעולם ועד, וחוזר שלית
צבור ואומר: ברוך ה' המברך לעולם ועד:

ב. מקום שנהגו לצעק על חבריהם בין קדיש
וברכו ליוצר אור, או לדבר בצרכי רבים טועים
הם:

הלכות קריאת שמע

סימן נח

הלכות קריאת שמע וברכותיה, ובו ז' פעיפים:

א. זמן קריאת שמע של שחרית, משיראה את
חברו הרגיל עמו קצת ברחוק ד' אמות, ויפירגו,
ונמשך זמנה עד סוף ג' שעות שהוא רביע היום.
ומצוה מן המבחר לקרותה כותיקים, שהיו מכוננים
לקרותה מעט קדם הגיע החמה, כדי שישם קריאת
שמע וברכותיה עם הגיע החמה, ויסמוך לה התפלה
מיד בהגיע החמה. ומי שיוכל לבנו לעשות, פן
שכרו מרבה מאד:

ב. אם לא קרא אותה קדם הגיע החמה, יש לו
להקדים לקרותה במהרה כל מה שיוכל:

ג. מי שהוא אנוס, כגון שהיה משכים לצאת לדרך
במקום גדודי חיה ולסטים, שלא יוכל לעמוד ולא
לכון אפלו פרשה ראשונה ואפלו עד [על] לבבך,
או שבגני השירא הולכים מהרה ולא ימתינו לו
כלל, יכול לקרותה עם ברכותיה משעלה עמוד
השחר, דכיון שעלה עמוד השחר שפיר קרינן ביה
ובקומך, וגם שפיר מקרי יוצר אור. אבל אם אינו
במקום גדודי חיה ולסטים, וגם אין בגני השירא

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מנסיון ובר"ה מירשנה ובעבודת. וכלל החברים ויודים,
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שזאי "מורה לרשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשמך וקודשא בריך הוא ושכינתו, ברחמיו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמיו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחיד בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן ס

שולחן ערוך

ג. סדר הפרכות אינו מעכב, שאם הקדים שניה
לראשונה יצא ידי חובת פרכות:

ד. יש אומרים שאין מצות צריכות כונה, ויש
אומרים שצריכות כונה לצאת בעשיית אותה מצוה,
וכן הלכה:

ה. הקורא את שמע ולא כון לבו בפסוק ראשון,
שהוא שמע ישראל, לא יצא ידי חובתו. והשאר,
אם לא כון לבו אפלו היה קורא בתורה, או מגיה
הפרשיות האלו בעונת קריאת שמע, יצא, והוא
שכון לבו בפסוק ראשון:

סימן כא

דין כמה צריך לדקדק ולכון בקריאת שמע, ובו כו
סעיפים:

א. יקרא קריאת שמע בכונה, באימה וביראה,
ברתת וזיע:

ב. אשר אנכי מצוה היום, הינו לומר בכל יום יהיו
בעיניך כחדשים, ולא כמי שכבר שמע אותו הרבה
פעמים, שאינו חביב אצלו:

ג. בקריאת שמע יש רמ"ה תבות, וכדי להשלים
רמ"ה כנגד איבריו של אדם, מסיים שלית צבור ה'
אלהיכם אמת, וחוזר ואומר בקול רם ה' אלהיכם
אמת: ואם הוא קורא ביחיד, יכון בט"ו ווי"ן
שבאמת ויציב שעולים צ', והם כנגד ג' שמות
ההוי"ה, שכל שם עולה כ"ו וד' אותיותיו הם ל':

ד. נוהגין לקרות פסוק ראשון בקול רם כדי לעורר
הכונה:

המאורות, יצא. אבל אם אמר בדברו מעריב
ערבים, ולא אמר יוצר אור, או לא סים יוצר
המאורות, לא יצא. ואם אמר יוצר אור ובורא
חשך, אשר בדברו מעריב ערבים, וגם סים מעריב
ערבים, לא יצא: אבל אם סים יוצר המאורות,
כיון שפתח יוצר אור, יצא, אף על פי שהפסיק
במעריב ערבים:

ג. יש אומרים שהקדשה שביוצר, יחיד אומרה, לפי
שאינה אלא ספור דברים. ויש אומרים, שיחיד
מדלגה, ואינה נאמרת אלא בצבור, ויש לחוש
לדבריהם ולזהר שיחיד יאמרה בנגון וטעמים
כקורא בתורה:

ד. ברפת יוצר וערבית אומר עם השליח צבור
בנחת: ולא יענה אמן אחר סיום הבוחר בעמו
ישראל באהבה, משום דהוי הפסק

ה. אם טעה בברפת יוצר בענין שצריך לעמוד אחר
תחתיו, אם טעה מקדשה ואילך, אין השני צריך
להתחיל אלא ממקום שפסק:

סימן ס

דין ברכות לקריאת שמע ואם צריכים כונה, ובו
ה' סעיפים:

א. ברכה שניה אהבת עולם: ואינה פותחת בברוך,
מפני שהיא סמוכה לברפת יוצר אור, ואם היא
פוסקת בברפת התורה צין לעיל סימן מ"ו:

ב. קרא קריאת שמע בלא ברכה, יצא ידי חובת
קריאת שמע, וחוזר וקורא הפרכות בלא קריאת
שמע, ונראה לי שטוב לחזור ולקרות קריאת שמע
עם הברכות:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילוק לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יתרה שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מדרש ובבתי מדרשות, וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לזהר ברעיהם הבא"ע "לחד תלכה בכל יום, שוא"ל תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחילנו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ורחמינו בעשר רוח הקודש)

קודם הלימוד יאמר:

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן סא

שולחן ערוך

טז. צריך להפסיק בין נשבע לה' כדי להטעים יפה העי"ן, שלא תהא נראית כה"א:

יז. צריך להתיו זי"ן של תזכרו דלא לשתמע תשקרו או תשכרו, והוי כעבדים המשמשים על מנת לקבל פרס, וכן צריך להתיו זי"ן של וזכרתם:

יח. ידגיש יו"ד של שמע ישראל, שלא תבלע ושלל תראה אל"ף, וכן יו"ד דוהיו, דלא לשתמע והאו:

יט. צריך לתן רוח בין וחרה לאף, דלא לשתמע וחרף:

כ. צריך לתן רוח בין תבה שתחלתו כסוף תבה שלפניה, כגון בכל לבבך [על לבבך], על לבבכם, בכל לבבכם, עשב בשדה, ואבדתם מהרה, הכנה פתיל, אתכם מארץ:

כא. צריך בכל אל"ף שאחר מ"ם להפסיק ביניהם, כגון ולמדתם אתם, וקשרתם אותם, ושמרתם את, וראיתם אתו, שלא יהא נראה כקורא מותם:

כב. אף בפסוקי דזמרה ובתפלה צריך לדקדק בכך:

כג. צריך לדקדק שלא ירפה החזק ולא יחזק הרפה, ולא יגיד הנד ולא יגיד הנח:

כד. צריך לקרות קריאת שמע בטעמים כמו שהם בתורה:

כה. כשיאמר וקשרתם לאות על ידך, ימשמש בתפלין של יד. וכשיאמר והיו לטטפת בין עיניך, ימשמש בשל ראש, וכשיאמר וראיתם אתו ימשמש בשני ציציות שלפניו:

ה. נוהגין לתן ידיהם על פניהם בקריאת פסוק ראשון, כדי שלא יסתכל בדבר אחר שמונעו מלכוון:

ו. צריך להאריך בחי"ת של אחד כדי שימליך הקב"ה בשמים ובארץ, שלזה רומז חטטרת שבאמצע הג החי"ת, ויארץ בדל"ת של אחד שעור שיחשב שהקב"ה יחיד בעולמו ומושל בד' רוחות העולם, ולא יארץ יותר מכשעור זה. ויש נוהגים להטות הראש כפי המחשבה: מעלה ומטה ולד' רוחות:

ז. ידגיש בדל"ת שלא תהא כרי"ש:

ח. לא יחטף בחי"ת ולא יארץ באל"ף:

ט. אסור לומר שמע ב' פעמים, בין שכופל התבות שאומר שמע שמע, בין שכופל הפסוק ראשון:

י. כשקורא קריאת שמע על מטתו, מתר לקרות כל הפרשה ולחזור ולקרותה, ויש מי שאומר שגם בזה יש לזהר מלומר פסוק ראשון:

יא. האומרים באשמרת בסליחות וביום כפור בתפלת געילה ב' פעמים פסוק שמע ישראל, יש ללמדם שלא יאמרו:

יב. ה' הוא האלהים שאומרים אותו ביום כפור בתפלת געילה ז' פעמים, מנהג פשוט הוא:

יג. אחר פסוק ראשון צריך לומר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד בחשאי:

יד. צריך להפסיק מעט בין לעולם ועד לואהבת כדי להפסיק בין קבלת מלכות שמים לשאר מצות:

טו. צריך להפסיק בין היום לעל לבבך, ובין היום לאהבה, שלא יהא נראה היום ולא למחר:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל יומי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מוסדותינו ובבית מדרשותינו, וכל המעשים והידים
לזכות את הרבים לדין ברעם הבא ע"י ידך תלכה בכל יום, שואל "תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מכון שולחן ערוך השנתני - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מפעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מטרת המפעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (וראוייל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן סב

שולחן ערוך

ג. הִיָּה מְהֵלֵךְ [בַּדְרֹךְ] וְרוֹצֵה לְקִרְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע,
צָרִיף לַעֲמֹד בְּפִסּוּק רֵאשׁוֹן:

ד. עֶקֶר הַפְּנוּגָה הוּא בְּפִסּוּק רֵאשׁוֹן, הַלֶּכֶף אִם קָרָא
וְלֹא כִּנּוּן לְבוֹ בְּפִסּוּק רֵאשׁוֹן, לֹא יֵצֵא יָדָי חוּבָתוֹ,
וְחוֹזֵר וְקוֹרֵא. וְאִפְּלוּ לְמֵאנָה דְּאָמַר מִצְוֹת אֵינָן
צְרִיכוֹת כְּנוּגָה, מוֹדָה הֵכָּא:

ה. אִם הָיָה יָשׁוּן, מְצַעְרִים אוֹתוֹ וּמְעִירִים אוֹתוֹ, עַד
שִׁיקְרָא פִּסּוּק רֵאשׁוֹן, וְהוּא עַר מִמֶּשׁ. מִכָּאן וְאֵילָף
אֵין מְצַעְרִים אוֹתוֹ כִּדְּי שִׁיקְרָא וְהוּא עַר מִמֶּשׁ,
שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא קוֹרֵא מִתְנַמְנֵם, יֵצֵא:

ו. הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע, לֹא יִרְמֹז בְּעֵינָיו, וְלֹא יִקְרֹץ
בְּשִׁפְתָּיו, וְלֹא יִרְאֶה בְּאֶצְבָּעוֹתָיו בְּפִרְשָׁה רֵאשׁוֹנָה
שֶׁהוּא עֹקֵר קְבִלַּת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, מִפְּנֵי שְׁנִירָא
כְּקוֹרֵא עֲרָא, וּכְתִיב וּדְבַרְתָּ בָּם, וְדַרְשִׁינָן עֲשֵׂה
אוֹתָם קָבַע:

ז. הִיָּה עוֹסֵק בְּמִלְאכָה וְרוֹצֵה לְקִרְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע,
יִתְבַּטֵּל מִמִּלְאכְתּוֹ עַד שִׁיקְרָא פִּרְשָׁה רֵאשׁוֹנָה, כִּדְּי
שֶׁלֹּא יִהְיֶה כְּקוֹרֵא עֲרָא:

ח. הָאֲמִנִין וְכֵן בְּעַל הַבַּיִת שֶׁהֵיוּ עוֹשִׂים מִלְאכָה
בְּרֹאשׁ הָאֵילָן, אוֹ בְּרֹאשׁ שׁוּרֹת הַבִּנְיָן, קוֹרִין
קְרִיאַת שְׁמַע בְּמִקוֹמָם וְאֵינָם צְרִיכִים לִירֹד:

ט. הַפֶּתַח, אֵף עַל פִּי שֶׁמִּשְׁאֹו עַל כֶּתֶף, קוֹרֵא
קְרִיאַת שְׁמַע, אֲבָל לֹא יִתְחִיל בְּשַׁעַה שְׁטוּעֵן וְלֹא
בְּשַׁעַה שְׁפוּרָק, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לְבוֹ מִשְׁב:

סימן סד

דין הטועה בקריאת שמע, ובז' ד' סעיפים:

כו. יש נוהגים לקרות קריאת שמע בקול רם, ויש
נוהגים לקרותו בלחש:

סימן סב

מי שלא דקדק בקריאת שמע או לא השמיע לאזנו,
ובז' ד' סעיפים:

א. אף על פי שמצוה לדקדק באותיותיה, קראת
ולא דקדק בהן, יצא:

ב. יכול לקרותה בכל לשון, ויזהר מדברי שבוש
שבאותו לשון, וידקדק בו כמו בלשון הקדש:

ג. צריך להשמיע לאזנו מה שמוציא בפיו, ואם לא
השמיע לאזנו, יצא, ובלבד שיוציא בשפתיו:

ד. אם מחמת חלי או אנס אחר קרא קריאת שמע
בלבו, יצא:

ה. צריך שלוח צבור להשמיע קולו בשמע ישראל,
כדי שישמעו הקהל, וימליכו שם שמים ביחד:

סימן סג

לישב בשעת קריאת שמע ושלא יישן, ובז' ט'
סעיפים:

א. קורא אותה מהלך, או עומד, או שוכב, או
רוכב על גבי בהמה, או יושב, אבל לא פרקדן,
דהינו שפניו טוחות בקרקע, או משלך על גבו
ופניו למעלה, אבל קורא והוא שוכב על צדו:
ואם היה בעל בשר הרבה, ואינו יכול להתהפך
על צדו, או שהיה חולה, נוטה מעט לצדו וקורא:

ב. מי שרוצה להתמיר לעמד כשהוא יושב,
ולקרותה מעמד נקרא עברין:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבתי מדרש ובבתי מדרש, וכל המדרש והידים,
לזכות את הרבים לדין בן עולם הבא. "למוד תלמוד בכל יום, שזאת 'מורה רשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן סה

שולחן ערוך

א. קראת למפרע, לא יצא, במה דברים אמורים,
בסדר הפסוקים, אבל אם הקדים פרשה לחברתה,
אף על פי שאינו רשאי, יצא, לפי שאינה סמוכה
לה בתורה:

ב. קרא פרשה וטעה בה, אם יודע היכן טעה, כגון
שקרא בלה אלא שדלג פסוק א' באמצע, חוזר
לראש אותו הפסוק וגומר הפרשה, ואם אינו יודע
היכן טעה, חוזר לראש הפרשה:

ג. טעה בין פרשה לפרשה, שהוא יודע שסיים
פרשה ואינו יודע אם ראשונה אם שנייה, חוזר
לפרשה ראשונה, ויתחיל ויהיה אם שמוע:

סימן סו

באיזה מקום יכול להפסיק ובאיזה מקום לא יפסיק,
ובו י' סעיפים:

א. בין הפרקים שואל בשלום אדם נכבד ומשיב
שלום לכל אדם, ובאמצע שואל בשלום מי שהוא
ירא ממנו, כגון אביו או רבו, או מי שהוא גדול
ממנו בחכמה, וכל שכן מלך או אנס. ומשיב
שלום לאדם נכבד, ואפלו באמצע הפסוק, חוץ
מפסוק שמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו
לעולם ועד, שלא יפסיק בהם כלל, אם לא מפני
מי שירא שמיא יתרגנו:

ב. אם שכח להניח ציצית ותפלין יכול להפסיק בין
הפרקים להניחם, ויברך עליהם:

ג. לקדיש ולקדשה ולברכו מפסיק אפלו באמצע
הפסוק, וכן למודים, אבל לא יאמר אלא תבת
מודים בלבד:

ד. כהן שהיה קורא קריאת שמע וקראוהו לקרות
בתורה, יש מי שאומר שמפסיק ויש מי שאומר
שאינו מפסיק, והלכה כדבריו:

א. קראת למפרע, לא יצא, במה דברים אמורים,
בסדר הפסוקים, אבל אם הקדים פרשה לחברתה,
אף על פי שאינו רשאי, יצא, לפי שאינה סמוכה
לה בתורה:

ב. קרא פרשה וטעה בה, אם יודע היכן טעה, כגון
שקרא בלה אלא שדלג פסוק א' באמצע, חוזר
לראש אותו הפסוק וגומר הפרשה, ואם אינו יודע
היכן טעה, חוזר לראש הפרשה:

ג. טעה בין פרשה לפרשה, שהוא יודע שסיים
פרשה ואינו יודע אם ראשונה אם שנייה, חוזר
לפרשה ראשונה, ויתחיל ויהיה אם שמוע:

ד. היה עומד בוכתבתם, ואינו יודע אם בוכתבתם
שבפרשה ראשונה אם בוכתבתם שבפרשה שנייה,
חוזר לוכתבתם שבראשונה, והני מילי שלא התחיל
למען ירבו ימיכם, אבל אם התחיל למען ירבו
ימיכם, אין צריך לחזור דסרכיה נקט ואתא:

סימן סה

הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור קוראין קריאת
שמע או שהפסיק בשעת הקריאה, ובו ג' סעיפים:

א. קראה סרוגין, דהינו שהתחיל לקרות, והפסיק
בין בשתיקה בין בדבור וחזר וגמרה, אפלו שהיה
כדי לגמר את בלה, יצא, אפלו היה ההפסק מחמת
אנס:

ב. קרא קריאת שמע ונכנס לבית הכנסת ומצא
צבור שקורין קריאת שמע, צריך לקרות עמהם
פסוק ראשון, שלא יראה כאלו אינו רוצה לקבל
על מלכות שמים עם חבריו, וה"ה אם הוא בבית
הכנסת ואומר דברי תחנונים או פסוקים, במקום

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן סז

שולחן ערוך

שְׁמִסְפֵּק אִם בֵּרַךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, אִינוּ חֹזֵר
וּמְבָרֵךְ:

סימן סח

שלא להפסיק בפיוטיו, ובו פְּעִיף אֶחָד

א. יש מקומות שִׁמְפָּסִיק בְּבִרְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע
לוֹמֵר פְּיוֹטִים, וְנִכּוֹן לִמְנַע מִלְּאמֹרם, מִשּׁוּם דִּהְיוּ
הַפָּסֵק:

סימן סט

דין פורס על שמע, ובו ב' פְּעִיפִים:

א. אִם יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהִתְפַּלְּלוּ כָּל אֶחָד בְּפָנֵי עַצְמוֹ
בִּיחִיד, וְלֹא שָׁמְעוּ לֹא קָדִישׁ וְלֹא קִדְשָׁה, עֹמֵד
אֶחָד מֵהֶם וְאוֹמֵר קָדִישׁ וּבִרְכוּ וּבִרְכָּה רִאשׁוֹנָה יוֹצֵר
אוֹר וְלֹא יוֹתֵר, וְזֶה נִקְרָא פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, לְשׁוֹן
חֲתִיכָה פְּרוּסָה, שְׂאִין אוֹמְרִים אֵלָּא קִצַּת מִמֶּנָּה:
וְלֵאחֶר שְׁסִימוּ בִּרְכַּת יוֹצֵר אוֹר, אוֹמֵר אָבוֹת
וּגְבוּרֹת, וְקִדְשָׁה וְאַתָּה קְדוֹשׁ, וְזֶה נִקְרָא עוֹבֵר
לְפָנֵי הַתֵּבָה. וְאִין עוֹשִׂין דְּבָרִים אֵלּוּ בְּפָחוֹת מִי,
מִשּׁוּם דִּהְיוּ דְּבָרִים שְׁבִקְדְּשָׁה, וְצָרִיד לְחֹזֵר אַחֵר
שָׁשָׁה שְׁלֹא שָׁמְעוּ, דִּהְיוּ רַב הַעֲשָׂרָה. וְאִם אֵינֶם
נִמְצָאִים, אִפְּלוּ בְּשִׁבִּיל אֶחָד שְׁלֹא שָׁמַע אוֹמְרִים,
וְאִפְּלוּ מִי שֶׁשָּׁמַע יָכוֹל לְפָרֵס עַל שְׁמַע וְלַעֲבֹר
לְפָנֵי הַתֵּבָה בְּשִׁבִּיל אוֹתוֹ שְׁלֹא שָׁמַע. וּמִכָּל מְקוֹם
אִם אוֹתוֹ שְׁלֹא שָׁמַע בָּקִי לְפָרֵס עַל שְׁמַע וְלַעֲבֹר
לְפָנֵי הַתֵּבָה, מוֹטֵב שִׁיפָּרֵס וְיַעֲבֹר לְפָנֵי הַתֵּבָה הוּא,
מִשִּׁיפָּרֵס וְיַעֲבֹר לְפָנֵי הַתֵּבָה אַחֵר שֶׁכָּבַר שְׁמַע:

ב. סוּמָא, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא רָאָה מְאוּרוֹת מִיָּמָיו,
פּוֹרֵס עַל שְׁמַע וּמְבָרֵךְ יוֹצֵר הַמְּאוּרוֹת שֶׁהוּא נִהְיָה

ה. וְאֵלּוּ הֵן בֵּין הַפָּרָקִים, בֵּין בִּרְכָּה רִאשׁוֹנָה
לְשֵׁנִיָּה, בֵּין שֵׁנִיָּה לְשְׁמוּעָה, בֵּין שְׁמַע לְוְהִיָּה אִם
שְׁמוּעָה, בֵּין וְהִיָּה אִם שְׁמוּעָה לְוִיֵּאמָר, אֲבָל בֵּין
וִיֵּאמָר לְאַמֶּת וְיִצִּיב לֹא יִפְסִיק, שְׁלֹא לְהַפְסִיק בֵּין
ה' לְאַמֶּת, אֲלֵא יֹאמֵר אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲמֵת, וְאִזּוֹ
יִפְסִיק כְּדִין בְּאַמְצַע הַפָּרָק:

ו. אִם פָּסַק מִפְּנֵי הִירָאָה אוֹ הַכְּבוֹד אַחֵר שֶׁאִמֵּר
אֲמֵת, אוֹ שְׁסִים קֹדֶם הַחֲזוֹן, וְסִמָּךְ ה' אֱלֹהֵיכֶם עִם
אֲמֵת, וּמִמֶּתִּין שִׁיתְחִיל הַחֲזוֹן וְשִׁיאמֵר עִמּוֹ, אִינוּ
צָרִיד לְחֹזֵר וְלוֹמֵר פַּעַם אַחֲרַת אֲמֵת:

ז. אִינוּ אוֹמֵר אָמֵן אַחֵר גָּאֵל יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם דִּהְיוּ
הַפָּסֵק:

ח. צָרִיד לְסִמָּךְ גָּאֵל לְתַפְלָה, וְלֹא יִפְסִיק לְאַחֵר
שֶׁאִמֵּר גָּאֵל יִשְׂרָאֵל, רַק אִם אֲרַעזוּ אֲנִס שְׁלֹא הִנִּיחַ
תְּפִלִּין, וְנִזְדַּמְּנוּ לוֹ בֵּין גָּאֵל לְתַפְלָה, מִנִּיחַ אִזּוֹ,
וְלֹא יִבְרַךְ עֲלֵיהֶם עַד אַחֵר שִׁיתְפַּלֵּל. אֲבָל טְלִית
לֹא יִנִּיחַ אִזּוֹ, וְאִם עַד שְׁלֹא אָמַר גָּאֵל יִשְׂרָאֵל
נִזְדַּמְּנוּ לוֹ טְלִית וְתַפְלִין, מִנִּיחַן, וְלֹא יִבְרַךְ עֲלֵיהֶם
עַד אַחֵר תְּפִלָּה:

ט. אִין לַעֲנוֹת קָדִישׁ וְקִדְשָׁה בֵּין גָּאֵל לְתַפְלָה,
וְכִיצַד עוֹשָׂה, מִמֶּתִּין בְּשִׁירָה חֲדָשָׁה כְּדִי לַעֲנוֹת:

י. כָּל מִי שְׁלֹא אָמַר אֲמֵת וְיִצִּיב שְׁחֲרִית, וְאַמֶּת
וְאַמוּנָה עֲרִבִית, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבַת הַמִּצְוָה כְּתֻקָּנָה:

סימן סז

דין ספק אם קרא קריאת שמע, ובו פְּעִיף אֶחָד

א. סָפֵק אִם קָרָא קְרִיאַת שְׁמַע, חֹזֵר וְקוֹרֵא וּמְבָרֵךְ
לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ. אֲבָל אִם יוֹדַע שֶׁקָּרָאָה, אֵלָּא

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן ע

שולחן ערוך

אבל והעוסקים במת פטורים מקריאת שמע, ובו ז'
סעיפים:

א. מי שמת לו מת שהוא חייב להתאבל עליו, אפלו אינו מטל עליו לקברו, פטור מקריאת שמע ומתפלה. ואפלו אם רוצה להתמיר על עצמו ולקרות, אינו רשאי. ואם יש לו מי שישתדל בשבילו בצרכי קבורה, ורצה להתמיר על עצמו ולקרות, אין מוחין בידו:

ב. במה דברים אמורים, כחל. אבל בשבת, חייב כל היום עד הערב אם מחשיך על התחום להתעסק בצרכי קבורה. אבל אם אינו מחשיך על התחום, חייב גם לעת ערב, ויום טוב שני דינו כחל ויום טוב ראשון, אם רוצה לקברו בו ביום על ידי עכו"ם, דינו כחל. ואם אינו רוצה לקברו בו ביום, דינו כשבת:

ג. המשמר את המת, אפלו אינו מתו, פטור:

ד. היו שנים משמרים, זה משמר וזה קורא, ואחר כך משמר זה, וקורא זה:

ה. החופר קבר למת פטור:

ו. היו שנים או יותר חופרים כל הצריכים לצרכי החפירה בבת אחת, פטורים. ואם יש נוספים, נשמטים וקורין, וחורין אלו ומתעסקים, והאחרים נשמטים וקורין:

ז. אסור לקרות קריאת שמע תוך ד' אמות של מת או בבית הקברות. ואם קרא, לא יצא:

סימן עב

במאורות שרואין אחרים שיורוהו הדרך אשר ילך בה:

סימן ע

מי הם הפטורים מקריאת שמע, ובו ח' סעיפים:

א. נשים ועבדים פטורים מקריאת שמע מפני שהוא מצות עשה שהזמן גרמא. ונכון הוא ללמדם שיקבלו עליהן על מלכות שמים:

ב. קטנים פטורים לרבנו תם כשלא הגיעו לחנופה, ולרש"י אפלו הגיעו לחנופה, מפני שאינו מצוי אצלו בזמן קריאת שמע בערב, וישן הוא בבקר, וראוי לנהג כרבנו תם:

ג. הכונס את הבתולה פטור מקריאת שמע ג' ימים, אם לא עשה מעשה, מפני שהוא טרוד טרדת מצוה. והני מלי בזמן הראשונים, אבל עכשו שגם שאר בני אדם אינם מכונים כראוי, גם הכונס את הבתולה קורא:

ד. הנה עוסק בצרכי רבים והגיע זמן קריאת שמע, לא יפסיק, אלא יגמר עסקיהם ויקרא, אם נשאר עת לקרות:

ה. הנה עוסק באכילה או שהיה במרחץ, או שהיה עוסק בתספורת או שהיה מהפך בעורות, או שהיו עוסקים בדין, להרמב"ם גומר ואחר כך קורא קריאת שמע. ואם הנה מתירא שמיא יעבר זמן קריאה, ופסק וקרא, הרי זה משבח. ולהראב"ד מפסיק וקורא אף על פי שיש שהות לקרות:

סימן עא

הנה מובא באל כל ד' חלקי שולחן ערוך מופעל עולמי לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכרה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא ע"י לימוד חלקי כלל שולחן ערוך וקריאת שמע!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליחה ללמוד בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמיו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמיו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן עג

שולחן ערוך

ב. אם היה ישן עם אשתו, קורא בחדרת פנים לצד
אחר, ואפלו בלא הפסקת טלית, משום דחשיבה
כגופו. ויש מי שאוסר, ונכון לחוש לדבריו:
ג. אם היה ישן עם בנו בעודם קטנים, מתר
לקרות בחדרת פנים בלא הפסקת טלית. ואם הם
גדולים, צריך להפסקת טלית:

ד. עד כמה הם חשובים קטנים, התינוק עד שיהיו
לו י"ב שנים, והתינוקת עד שיהיו לה י"א שנים,
ואפלו הביאו ב' שערות, מתר. ובשנת י"ג לתינוק
וי"ב לתינוקת אם הביאו ב' שערות, אסור בלא
הפסק. ואם לא הביאו ב' שערות מתר. ומשנת י"ג
ואילך לתינוק וי"ב לתינוקת, אפלו לא הביאו ב'
שערות, אסור:

סימן עד

שלא לברך כשאיבריו רואין את הערוה, ובז' ו'

סעיפים:

א. היה ישן ערם בטליתו, צריך לחץ בטלית על
לבו ואז יקרא, משום דלבו רואה את הערוה
אסור:

ב. הרוחץ ערם במים צלולים, ורוצה לשתות, יכסה
בבגד ממטה ללבו, כדי שלא יהא לבו רואה את
הערוה כשיברך. ודוקא בבגד, אבל בידים לא הוי
כסוי: ואם היו המים עכורים, שאין איבריו נראין
בהם, מתר לקרות והוא בתוכן, והוא שלא יהא
ריחן רע:

ג. אם האדם מתבק גופו בזרועותיו, דינן ליה
כהפסקה:

דין נושאי המטה והמנחמים וחמלוין, ובז' ה'

סעיפים:

א. נושאי המטה וחלופיהן וחלופי חלופיהן, בין
אותם שהם לפני המטה בין אותם שהם לאחריה,
מאחר שלמטה צריך בהם, פטורים. ושאר המלוין
את המת, שאין למטה צריך בהם, חייבים:

ב. אין מוציאין את המת סמוך לקריאת שמע,
שאין שהות להוציאו ולקברו קדם שיגיע זמן
קריאת שמע. ואם התחילו להוציאו, אין מפסיקין
כדי לקרות:

ג. העם העוסקים בהספד בזמן שהמת מטל לפניהם,
נשמטים אחד אחד וקורין ומתפללין. אין המת
מטל לפניהם, הם קורין ומתפללין, והאונן יושב
ודומם:

ד. קברו את המת וחזרו האבלים לקבל תנחומין,
וכל העם הולכין אחריהם ממקום הקבר למקום
שעומדין שם האבלים לעשות שורה לקבל
תנחומין, אם יכולין העם להתחיל ולגמור אפלו
פסוק אחד קדם שיגיעו לשורה, יתחילו. ואם לאו,
לא יתחילו:

ה. העומדים בשורה לנחמו, הפנימים שרואים פני
האבל, פטורים. והחיצונים שאינם רואים פני
האבל, חייבים:

סימן עג

חישן עם אשתו ובניו איך יתנהג, ובז' ד' סעיפים:

א. שנים שהיו ישנים בטלית אחד, ובשר שניהם
נוגעים זה בזה, לא יקראו קריאת שמע, אלא אם
כן היתה טלית מפסקת ביניהם ממתיניהם ולמטה:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומך כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות בן עולם הבא! כל שנים בבית מוסדות ובתנועות וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא! "למד תלמוד בכל יום, שואל ומוקד לשמה!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן עה

שולחן ערוך

ו. היתה ערוה פגדו והחזיר פניו ממנה, או שעצם
עיניו, או שהוא בלילה, או שהוא סומא, מתר
לקרות, דבראיה תלה רחמנא, והא לא חזי לה:

סימן עו

לחזרה מצוואה בשעת קריאת שמע, ובו ח' סעיפים:

א. צוואה בעששית, מתר לקרות פגדה אף על פי
שרואה אותה דרך דפנותיה, משום דבכסוי תלה
רחמנא, דכתיב וכסית את צאתך, והא מתכסיא:

ב. צוואה בגומא, מניח סנדלו עליה וקורא, דחשיבה
כמכסה, וכיון שאין ריח רע מגיע לו, מתר. והוא
שלא יהא סנדלו נוגע בה:

ג. העבירו צוואה לפניו, אסור לקרות פגדה, ופי
חזיר פצוואה עוברת דמי, אפלו עולה מן הנגר אין
הרחיצה מועלת לו, דהוי כגרף של רעי:

ד. היתה צוואה על בשרו ומכסה בפגדיו, או
שהכניס ידיו בבית הכסא דרך חור ואינו מריח
ריח רע, יש מתירים לקרות, ויש אוסרין. ויש
אומרים שלא התיר המתיר בצוואה על בשרו, אלא
במקום שהיא נכסית מאליה בלא מלבוש, כגון
אצילי ידיו, ונכון לעשות בדברי המחמיר:

ה. צוואה בפי טבעת, אפלו היא מכסה אסור לקרות
לדברי הפל, אפלו אינה נראית כשהוא עומד,
ונראית כשהוא יושב:

ו. היה לפניו מעט צוואה, יכול לבטלה ברק שירק
בה ויקרא פגדה, והוא שיהא הרק עבה. ואין
הבטול מועיל אלא לפי שעה, אבל אם לא יקרא
מיד והרק נמוח ונבלע בה, לא בטלה:

ד. יש מי שאומר שהנשים יכולות לברך ולהתפלל
כשהן לבושות החלוק, אף על פי שאינן מפסיקות
למטה מהלב:

ה. שאר איבריו רואים את הערוה מתר, אבל אם
איזה מאיבריו נוגע בין בערותו בין בערות חברו,
אסור לקרות קריאת שמע או להתפלל. ויריכותיו
שהערוה שוכבת עליהן צריך להפסיקן בבגד או
להרחיקן, בענין שלא יגע הגיד בהם:

ו. היתה טליתו חגורה על מתניו לכסותו ממתניו
ולמטה, אף על פי שממתניו ולמעלה הוא ערום,
מתר לקרות קריאת שמע. אבל להתפלל אסור,
עד שיכסה לבו:

סימן עה

לחזרה מגלוי שער וקול אשה בשעת קריאת שמע
וכן שלא לקרותה כנגד הערוה, ובו ו' סעיפים:

א. טפח מגלה באשה במקום שדרכה לכסותו, אפלו
היא אשתו, אסור לקרות קריאת שמע פגדה:

ב. שער של אשה שדרכה לכסות, אסור לקרות
פגדה: אבל בתולות שדרכן לילך פרועות הראש,
מתר:

ג. יש לזהר משמיעת קול זמר אשה בשעת קריאת
שמע:

ד. אסור לקרות פגד ערוה אפלו של עכו"ם, וכן
פגד ערות קטן אסור:

ה. ערוה בעששית ורואה אותה דרך דפנותיה,
אסור לקרות פגדה, דכתיב ולא יראה בך ערות
דבר, והא מתחזיא:

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן עז

שולחן ערוך

אפלו אם נפלו על בגדיו ויש בהם טופח על מנת להטפית, כיון שהם מכסים בבגדו. ואם נפלו מי רגלים בארץ, מרחיק מהם ד' אמות: ואפלו שהיה כדי לגמור את פלה, אין צריך לחזור אלא למקום שפסק:

סימן עט

מי שנזדמן לו צואה בשעת קריאה, ובו ט' סעיפים:
א. היתה צואת אדם מאחריו, צריך להרחיק ד' אמות ממקום שפלה הריח, אפלו אם יש לו חלי שאינו מריח, צריך להרחיק ד' אמות ממקום שיפלה הריח למי שמריח. ומלפניו צריך להרחיק מלא עיניו, אפלו בלילה שאינו רואה אותה צריך להרחיק עד מקום שאינו יכול לראותה ביום, ואם הוא מצדו, דינו כמלאחריו:

ב. היתה במקום גבוה עשרה טפחים או נמוך עשרה, או שהיתה בבית אחד והוא בבית אחר, אפלו הפתח פתוח ויושב בצדה ורואה אותה, אם אין לה ריח, יכול לקרות, דכיון שהיא ברשות אחרת קרינן ביה שפיר והיה מחנך קדוש להרא"ש. אבל להרשב"א דוקא כשאינו רואה אותה, ואם יש לה ריח לא מהניא הפסקה ולא שנוי רשות, ויש אומרים דכי היכי דהפסקה מועלת לצואה עצמה, הכי נמי מועילה לריח רע שלה:

ג. חצר קטנה שנפרצה במלואה לגדולה, והגדולה עודפת עליה מן הצדדים, קטנה לא חשיבה בבית בפני עצמה, כיון שנפרצה במלואה לגדולה. אבל הגדולה, כיון שפתיחה עודפים על של קטנה מצד זה ומצד זה, חשיבה בבית בפני עצמה. הלכך אם

ז. ספק אם צואה בבית, מתר לקרות, דחזקת בית שאין בה צואה. ספק אם צואה באשפה, אסור משום דחזקת אשפה שיש בה צואה. אבל ספק מי רגלים, אפלו באשפה מתר, משום דלא אסרה תורה לקרות כנגד מי רגלים, אלא כנגד עמוד של קלוח, ואחר שנפל לא מיתסר אלא מדרבנן, ובספקן לא גזרו:

ח. קרא במקום שראוי להסתפק בצואה, ומצאה אחר כך, צריך לחזור ולקרות. אבל אם אין המקום ראוי להסתפק בו, אין צריך לחזור ולקרות. ומי רגלים, אפלו מצאן במקום שראוי להסתפק, אין צריך לחזור ולקרות:

סימן עז

שלא לקרות כנגד מי רגלים, ובו ב' סעיפים:

א. אסור לקרות כנגד מי רגלים, עד שיטיל לתוכן רביעית מים, ואז מתר. ולא שנא על גבי קרקע, לא שנא בכלי, ובלבד שלא יהא עביט המיוחד להם. לא שנא היו הם בפלי תחלה, ונתן עליהם מים, לא שנא המים בפלי תחלה:

ב. רביעית שאמרו, למי רגלים של פעם אחת. ולשל שני פעמים שני רביעיות, ולשל שלש שלשה:

סימן עח

מי שנצטרך להטיל מים בשעת קריאה, ובו סעיף אחד

א. היה קורא, והתחילו מי רגליו שותתין על ברפיו, פוסק עד שיכלו המים, וחוזר לקרות,

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (וירחיק כל מעשה רוח הרע)

קודם הלימוד יאמר:

אורח חיים

הלכות קריאת שמע סימן פ

שולחן ערוך

א. מי שפרי לו שאינו יכול לעמוד על עצמו מלהפית עד שיגמר קריאת שמע ותפלה, מוטב שיעבר זמן קריאת שמע ותפלה ולא יתפלל, ממה שיתפלל בלא גוף. נקי ואם עבר זמן תפלה אנוס הוא, ומתפלל מנחה שתיים, ואם יראה לו שיכול לעמוד עצמו בשעת קריאת שמע, יניח תפלין בין אהבה לקריאת שמע:

סימן פא

דין צוואת קטן, ובו ב' סעיפים:

א. קטן שהגיע לכלל שאתר פיוצא בו יכול לאכל פזית דגון, בכדי שיכול גדול לאכל אכילת פרס, מרחיקין מצואתו או ממיי רגליו:

ב. היה קורא וראה צואה כנגדו, ילך כדי שיזרקנה מאחוריו ארבע אמות. ואם אי אפשר, כגון שיש לפניו נהר או דבר אחר המעכב, ילך כדי שיניחנה לצדדין ד' אמות, ואינו צריך לחזור אלא למקום שפסק. ולה"ר יונה אם היה במקום שהיה לו לתת אל לבו שיש שם צואה, צריך לחזור לראש:

סימן פב

דין צוואת יבשה, ובו ב' סעיפים:

א. צואה יבשה כל כף, שאם יזרקנה תתפרד, הרי היא כעפר, ומתיר לקרות כנגדה, והוא שלא יהא בה ריח רע:

ב. מי רגלים שנבלעו בקרקע, אם היו מרטיבין היד, אסור לקרות כנגדה:

צואה בגדולה, אסור לקרות בקטנה, עד שירחיק כשעור. ואם צואה בקטנה, מתיר לקרות בגדולה בלא הרחקה, אם אין מגיע לו ריח רע:

ד. צואת כלב וחזיר, אם נתן בהם עורות, מרחיקים מהם כמו מצואת אדם. ואם לאו, דינם כדין צואת שאר בהמה חיה ועוף, שאין צריך להרחיק מהם אם אין בהם ריח רע, ואם יש בהם ריח רע, דינם כמו צואת אדם:

ה. צואת חמור הרפה לאחר שבא מהדרך, וצואת חתול וגמיה, ונגלה מסרחת, דינם כצואת אדם. והחולץ בדרך, אף על פי שרואה צואת בהמה כנגדו, אם אין הריח בא לו, אינו חושש למעוט לתלותה בשל חמור. ובסמוך לעיר, יש אומרים שיש לחוש, לפי שרוב הבהמות המצויות שם הם חמורים:

ו. בירושלמי אסור לקרות כנגד מי רגלי חמור הבא מן הדרך, וכנגד צואת תרנגולים אדמה:

ז. צואת תרנגולים ההולכים בבית, דינם כצואת בהמה חיה ועוף. אבל הלול שלהם, יש בו סרחון, ודינו כצואת אדם:

ח. אסור לקרות כנגד אשפה שריחה רע:

ט. יצא ממנו רוח מלמטה, אסור בדברי תורה עד שיכלה הריח. ואם יצא מחברו, מתיר בדברי תורה, משום דאי אפשר שהתלמידים קצתם גורסים, וקצתם ישנים ומפיתים בתוך השנה, אבל לקרות קריאת שמע אסור, עד שיכלה הריח:

סימן פ

מי שאינו יכול להשמר מהפית, ובו סעיף אחד

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. ואם לא יעשה כן, יאבד את כל ימיו ויבשרו. וזוהי חובת כל ישראל, שיהיה כל אחד מהם בן עולם הבא. ואם לא יעשה כן, יאבד את כל ימיו ויבשרו. וזוהי חובת כל ישראל, שיהיה כל אחד מהם בן עולם הבא.

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

וְהָיָה רֹצֵחַ לִלְמוֹד בֵּי שִׁבְיָאֵנוּ הַתַּלְמוּד לִירֵי מַעֲשֶׂה וְלִירֵי מִדּוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִירֵי יָדִיעַת הַתּוֹרָה. לִמְחָא שְׂמָא רִקְקָשָׁא בְּרִיד הָא וְשִׁכְמָתִיה, בְּהִילּוּ וְרַחֲמֵינוּ (תַּרְגּוּם: בִּירָאָה וְכֹאחֶבֶה), וְרַחֲמֵינוּ וְדַחֲלֵנוּ, לְחִבְרָא י"ה ב' הַיְּחִידָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל (וְרַחֲמֵינוּ בְּשֵׁם חֹם סְתִימוֹ)

זכר המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשמה וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמיו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמיו,
לחברא י"ה ברו"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן פח

שולחן ערוך

סימן פט

הלכות תפלה וזמנה, ובו ח' סעיפים:

א. זמן תפלת השחר, מצוה שיתחיל עם הנץ החמה, כדכתיב יראוך עם שמש, ואם התפלל משעלה עמוד השחר והאיר פני המזרח, יצא. ונמשך זמנה עד סוף ד' שעות, שהוא שליש היום. ואם טעה או עבר והתפלל אחר ד' שעות עד חצות, אף על פי שאין לו שכר כתפלה בזמנה, שכר תפלה מיהא אכא:

ב. כיון שהגיע זמן תפלה, אסור לאדם להקדים לפתח חדרו לתן לו שלום, משום דשמו של הקב"ה שלום. אבל מתר לומר לו צפרא דמרי טב, ואפלו זה אינו מתר, אלא כשהצריך ללכת לראות איזה עסק. אבל אם אינו הולך אלא להקביל פניו קדם תפלה, אפלו זה הלשון אסור, וכן אסור לכרע לו כשמשכים לפתחו, ויש אומרים דכריעה אסורה אפלו בלא משכים לפתחו, ואם התחיל לברך הברכות אין לחוש כל כך, ואם אינו משכים לפתחו אלא שפגע בו בדרך, מתר לתן לו שלום. ויש אומרים שאפלו במוצא חדרו בשוק, לא יאמר לו אלא צפרא דמרי טב, כדי שיתן לב שהוא אסור להתעכב בדברים אחרים כלל עד שיתפלל:

ג. אסור לו להתעסק בצרכיו או לילך לדרך עד שיתפלל תפלת י"ח ולא לאכל ולא לשתות, אבל מים מתר לשותות קדם תפלה, בין בחל ובין בשבת ויום טוב, וכן אכלין ומשקין לרפואה מתר:

כמה צריך להרחיק בשעת קריאת שמע מן גרף של רעי, ובו ג' סעיפים:

א. גרף של רעי ועביט של מי רגלים של חרס או של עץ, צריך להרחיק מהם כמו מצוה, אפלו הטיל בהם מים. אבל אם הן של מתכת או של זכוכית, או של חרס מצפה, מתר אם הם רחוצים יפה:

ב. גרף ועביט של חרס או של עץ שכפאו על פיו, יש מתירים ויש אוסרים, והלכה כדברי האוסרים:

ג. מתר לקרות קריאת שמע בבית שיש בו צוה ומי רגלים, או גרף ועביט, כיון שהרחיק מהם כשעור שנתבאר בסי' ע"ט, וכן אם כפה עליהם כלי, אף על פי שהם עמו בבית, הרי אלו כקבורים, ומתר לקרות כנגדן:

סימן פח

בעל קרי מתר בקריאת שמע, ובו סעיף אחד

א. כל הטמאים קורין בתורה וקורין קריאת שמע ומתפללין, חוץ מפעל קרי שהוציאו עזרא מכלל הטמאים, ואסרו בין בדברי תורה בין בקריאת שמע ובתפלה עד שיטבל, כדי שלא יהיו תלמידי חכמים מצויין אצל גשותיהן פתרגולין. ואחר כך בטלו אותה תקנה, והעמידו הדבר על הדין, שאף פעל קרי מתר בדברי תורה ובקריאת שמע ובתפלה בלא טבילה ובלא רחיצה דתשעה קבין, וכן פשט המנהג:

הלכות תפילה

הנה מובא כאן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילוק לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכרה להיות בן עולם הבא. ואם לא יעשה כדכתיב וברך מרשית ובעצמות. וכלל החברים ויודים, לזכות את הרבים לדין בן עולם הבא. "לחם תלכה בכל יום, שואל תורה לשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אמתה וצדקתה וחסדך בן עולם הבא

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צ

שולחן ערוך

גבוה, אלא אם כן היה זקן או חולה, או שהיה
כונתו להשמיע לצבור:

ב. שעור מקום גבוה שאמרו ג' טפחים. היה גבוה
ג' ויש בו ד' אמות על ד' אמות, הרי הוא כעליה
ומתר להתפלל בו. וכן אם היה מקף מחצות, אף
על פי שאין בו ד' על ד' מותר להתפלל בו, שאין
גבוה נכר כיון שחלק רשות:

ג. האמנין שעושין מלאכה לבעל הבית יכולין
להתפלל בראש הזית ובראש התאנה, ואין בזה
משום לא יעמד על גבי מקום גבוה ויתפלל,
דכיון שעלו לעשות מלאכתם, הוי כמי שעולה
לעליה. ובשאר אילנות צריכים לירד, והשעם
שנשתנה הזית משאר אילנות, מפני שיש להם
ענפים הרבה יותר משאר אילנות, ויש טרח גדול
בעלייתם ובירידתם, ויתבטלו ממלאכתם ולפיכך
אמרו שיתפלל שם. אבל שאר אילנות דליכא
בטול, ירדו. ובעל הבית, אפלו מראש הזית
והתאנה צריך לירד להתפלל, דהא אינו משעבד
למלאכה שהוא ברשות עצמו. ואם הקלו אצל
פועלים מפני בטול מלאכה, לא הקלו אצל בעל
הבית:

ד. צריך לפתח פתחים או חלונות כנגד ירושלים
כדי להתפלל כנגדן, וטוב שיהיו בבית הכנסת י"ב
חלונות:

ה. לא יתפלל במקום פרוץ כמו בשדה, מפני
שכשהוא במקום צניעות חלה עליו אימת מלך,
ולבו נשבר:

ו. ולא בחרבה, מפני חשד ומפני המפלת, ומפני
המזיקים:

ז. הצמא והרעב הרי הם בכלל החולים. אם יש בו
יכלת לכון דעתו, יתפלל. ואם לאו, אם רצה, אל
יתפלל עד שיאכל וישתה:

ח. ואם התחיל לאכל קדם עלות השחר, צריך
להפסיק. ויש אומרים שאינו צריך להפסיק:

ו. אפלו ללמוד אסור משיגיע זמן תפלה, והינו מי
שרגיל להתפלל בבית מדרשו, ואינו רגיל לילך
לבית הכנסת, דאפא למיחש דלמא מטריד בגרסיה
ויעבר זמן קריאת שמע ותפלה. אבל מי שרגיל
לילך לבית הכנסת, מותר. ואם הוא מלמד
לאחרים, אפלו אם אינו רגיל לילך לבית הכנסת,
מותר כיון שהשעה עוברת, דזכות הרבים דבר
גדול הוא. ואם לא ילמדו עכשו יתבטלו, ולא
יוכלו ללמוד

ז. מותר להסתפר ולכנס למרחץ סמוך לשחרית,
שלא גזרו אלא סמוך למנחה שהוא דבר המצוי:

ח. בשעת הדחק, כגון שצריך להשכים לדרך, יכול
להתפלל משעלה עמוד השחר, וימתין מלקרות
קריאת שמע עד שיגיע זמנה. ואף על פי שאינו
סמוך גאלה לתפלה, הכי עדיף טפי שיתפלל
בביתו מעמד, ממה שיתפלל בזמנה והוא מהלך,
ויסמוך גאלה לתפלה:

סימן צ

מקום הראוי להתפלל. ולהתפלל עם הצבור ודין

החולך בדרך, ובו כז קעיפים:

א. המתפלל לא יעמד לא על גבי מטה, ולא על
גבי כסא, ולא על גבי ספסל, ולא על גבי מקום

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" וכל מי שיתחיל בזה מיד שיהיה ויבטל החברות והידידות
לזכות את הרבים ודעתו בן עולם הבא "למוד תורה בכל יום, שזאת 'מורה נבוכים'"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (וירחיקו כל פער רוח הקדוש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צ

שולחן ערוך

יב. מצוה לרוץ כשהולך לבית הכנסת, וכן לכל דבר מצוה, אפלו בשבת שאסור לפסע פסיעה גסה. אבל כשיוצא מבית הכנסת אסור לרוץ:

יג. מתר לרק בבית הכנסת, ודורסו ברגלו, או מכסהו בגמי:

יד. ישכים אדם לבית הכנסת, כדי שימנה עם הי' הראשונים:

טז. אם נשאר אדם יחידי, מתפלל בבית הכנסת שבשדות, או אפלו בבית הכנסת שבעיר, אם היא תפלת ערבית חייב חברו להמתין לו עד שייסיים תפלתו, כדי שלא יתבלבל בתפלתו. ואם מאריך בבקשות ותחנונים, אינו חייב להמתין לו:

טז. ההולך בדרך, והגיע לעיר ורוצה ללון בה, אם לפניו עד ד' מילין מקום שמתפללים ב', צריך לילך שם ולאחריו צריך לחזור עד מיל כדי להתפלל ב':

יז. יש מי שאומר שמכל שכן שלא ישכים אדם לילך מעיר שמתפללים בה ב', אם יכול לבוא למחוז חפצו בעוד היום גדול, ושלא יהא צריך ללכת יחידי אחר התפלה:

יח. בית המדרש קבוע קדוש יותר מבית הכנסת, ומצוה להתפלל בו יותר מבית הכנסת, והוא שיתפלל ב':

יט. יקבע מקום לתפלתו, שלא ישנהו אם לא לצרה. ואין די לו במה שיקבע לו בית הכנסת להתפלל, אלא גם בבית הכנסת שקבוע בה צריך שיהיה לו מקום קבוע:

ז. ולא אחורי בית הכנסת, אם אינו מחזיר פניו לבית הכנסת. ואחורי בית הכנסת הוא הצד שפתח פתוח בו, והוא הפך הצד שפונים אליו הקהל כשמתפללים. ויש מפרשים בהפך, וראוי לחוש לדברי שניהם, וגם כשמתפלל בשאר צדדים חוץ לבית הכנסת יש להחמיר שיחזיר פניו לבית הכנסת, וכל זה כשנכר שמחזיר אחוריו לבית הכנסת, אבל אם הוא מתפלל בבית הסמוך לבית הכנסת, ופניו כנגד ארץ ישראל פראוי, ואחוריו לכתל ביתו שהוא כתל בית הכנסת, מתר, שאינו נכר שמחזיר פניו מבית הכנסת:

ח. אסור לעבר חוץ לבית הכנסת בצד שהפתח פתוח בו בשעה שהצבור מתפללים, מפני שנראה ככופר, כיון שאינו נכנס להתפלל. ואם נושא משאוי או שלבוש תפלין, או שיש בית הכנסת אחר בעיר, או שיש לבית הכנסת זה פתח אחר, מתר:

ט. ישתדל אדם להתפלל בבית הכנסת עם הצבור, ואם הוא אנוס שאינו יכול לבוא לבית הכנסת, יכון להתפלל בשעה שהצבור מתפלל. וכן אם נאנס ולא התפלל בשעה שהתפללו הצבור, והוא מתפלל ביחיד, אף על פי כן יתפלל בבית הכנסת:

י. כשעומד עם הצבור, אסור לו להקדים תפלתו לתפלת צבור, אלא אם כן השעה עוברת, ואין הצבור מתפללים, לפי שמאריכים בפיוטים או לסבה אחרת:

יא. מי שיש לו בית הכנסת בעירו, ואינו נכנס בו להתפלל, נקרא שכן רע, וגורם גלות לו ולבניו:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ימי חיינו שולחנו ערוך בשלוש וחצי שנים וזכה להיות "בן עולם הבא" ואם לא יבאנו בבית מדרש ובה"מ שיש בהם חכמים וזקנים, וכל החכמים והזקנים לזכות את הרבים לדין בן עולם הבא ע"י "בית המדרש בכל יום, ששאל "מורה נבוכים"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחילנו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקדש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צא

שולחן ערוך

יהלך לפניו ד' אמות, או לצדדיו, או יצא מבית
הכנסת ויגמר תפלתו:

סימן צא

שיאזר מתניו ויכסה ראשו בשעת תפלה, ובו ו'
מעופים:

א. היתה טלית חגורה על מתניו לכסותו ממתניו
ולמטה, אסור להתפלל עד שיכסה לבו, ואם לא
כסה את לבו או שנאנס ואין לו במה, יתכסה.
הואיל וכסה ערותו להתפלל, יצא:

ב. צריך לאזר אזור בשעת התפלה, אפלו יש לו
אבנט שאין לבו רואה את הערוה, משום הכון.
אבל שאר ברכות מתר לברך בלא חגורה, מאחר
שיש לו מכנסים:

ג. יש אומרים שאסור להוציא הנכרה מפיו בראש
מגלה, ויש אומרים שיש למחות שלא לפנס בבית
הכנסת בגלוי הראש:

ד. כובעים הקלועים מקש חשיבא כסוי, אבל הנחת
יד על הראש לא חשיבא כסוי, ואם אחר מניח ידו
על ראשו של זה, משמע דחשיבא כסוי:

ה. לא יעמד באפונדתו, ולא בראש מגלה, ולא
ברגלים מגלים, אם דרך אנשי המקום שלא יעמדו
לפני הגדולים, אלא בבתי רגלים:

ו. דרך החכמים ותלמידיהם שלא יתפללו, אלא
כשהם עטופים:

סימן צב

כ. יפנס שעור שני פתחים, ואחר כך יתפלל. יש
מפרשים שעור שני פתחים, דהינו ח' טפחים. יפנס
לפנים שלא ישב אצל הפתח, שנראה כמשאו
ישיבת בית הכנסת, ולפי זה אם יש לו מקום
מיחד אצל הפתח, אין בכך כלום. ויש מפרשים
שהשעם מפני שמביט לחוץ, ואינו יכול לבון.
ולפי זה אם אינו פתוח לרשות הרבים, אין בכך
כלום. ויש מפרשים שלא ימהר להתפלל מיד
כשנכנס, אלא ישהה שעור שני פתחים, ונכון
לחוש לכל הפרושים:

כא. צריך שלא יהא דבר חוצץ בינו ובין הקיר,
ודבר קבוע כגון ארון ותבה, אינם חוצצים. וכן
בעלי חיים אינם חוצצים, ואפלו אדם אינו חוצץ:

כב. ויש מי שאומר שיש לזהר מלהתפלל אחורי
שום אדם, וטוב לחוש לדבריו:

כג. הבגדים המצרים, אף על פי שאינם בולטות,
אין נכון להתפלל כנגדם, ואם יקרה לו להתפלל
כנגד בגד או כתל מציר, יעלים עיניו:

כד. לא יתפלל בצד רבו, ולא אחורי רבו, ולא
לפניו. אם הרחיק ד' אמות מתר

כה. תלמיד חבר מתר להתפלל אחורי רבו:

כו. כל מקום שאין קורין בו קריאת שמע, אין
מתפללים בו, וכשם שמרחיקים מצוואה ומי רגלים
ורוח רע, ומן המות ומראית הערוה לקריאת שמע,
כך מרחיקין לתפלה:

כז. הנה עומד בתפלה והשתין תיגזק בבית הכנסת,
ישתק עד שיביאו מים להטיל על המי רגלים, או

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשמך קדושא בריך הוא ושכינתיה, ברחמי ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמינו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צג

שולחן ערוך

ז. מקום מטנף, הינו מקומות המכסין באדם לפי
שיש בהם מלמולי זעה וכן אם חפך הראש:

ח. המשתין לא יתפלל עד שישאא כדי הלוח ד'
אמות משום נצוצות והמתפלל לא ישתין עד
שישאא כדי הלוח ד' אמות שכל ד' אמות תפלתו
שגורה בפיו ורחושי מרחשין שפותיה:

ט. הרוקק לא יתפלל עד שישאא ד' אמות.
המתפלל לא ירק עד שישאא ד' אמות ודוקא
לרצונו אבל אם נזדמן לו רק מתר

י. טוב לתן צדקה קדם תפלה:

סימן צג

קדם שיתפלל צריך לשהות, ובו ד' סעיפים:

א. ישהה שעה אחת קדם שיקום להתפלל, כדי
שיכון לבו למקום. ושעה אחת אחר התפלה, שלא
תהא נראית עליו כמשאוי שממהר לצאת ממנה:

ב. לא יעמד להתפלל אלא באימה והכנעה, לא
מתוך שחוק וקלות ראש ודברים בטלים ולא מתוך
כעס, אלא מתוך שמחה כגון: דברי תנחומין של
תורה סמוך לגאלת מצרים או סמוך לתהלה לדוד
שכתוב בו: רצון יראיו יעשה, שומר ה' את כל
אהביו:

ג. אין עומדים להתפלל מתוך דין, ולא מתוך
הלכה שלא יהא לבו טרוד בה, אלא מתוך הלכה
פסוקה:

ד. העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה דמי, פרוש:
לענין לעמד מתוכו להתפלל, שגם זו שמחה היא

הנצרך לנקביו ודין רחיצה לתפלה ושאר הכנות
לתפלה, ובו י' סעיפים:

א. היה צריך לנקביו, אל יתפלל. ואם התפלל,
תפלתו תועבה, וצריך לחזור ולהתפלל. והני מלי
שאנו יכול להעמיד עצמו שיעור הלוח פרסה, אבל
אם יכול להעמיד עצמו שיעור פרסה, יצא
בדיעבד. אבל לכתחלה לא יתפלל, עד שיבדק
עצמו תחלה יפה:

ב. אם באמצע תפלתו נתעורר לו תאוה, יעמיד
עצמו עד שיגמר, ולא יפסיק. ואם בשעת קריאת
שמע וברכותיה נתעורר בין לקטנים בין לגדולים,
קורא כדרך: ואם רצה להרחיק ולהטיל מים,
עושה:

ג. צריך קדם תפלה להסיר כיחו וניעו וכל דבר
הטורדו:

ד. צריך לרחץ ידיו במים, אם יש לו. ואם אין
לו, צריך לחזור אחריהם עד פרסה, והני מלי
כשהוא הולך בדרך והמים נמצאים לפניו, אבל אם
צריך לחזור לאחוריו למקום מים עד מיל, חוזר.
יותר ממיל אינו חוזר, ואם מתירא שיעבר זמן
התפלה, ינקה ידיו בצרור או בעפר או בכל מדי
דמנאי:

ה. רחץ ידיו שחרית והסיח דעתו, צריכים גטילה
לתפלה. אם יש לו מים, אף על פי שאינו יודע
להם שום כלל, ולא יברך. ואם אין לו מים
מזמנים, אינו צריך לחזור ולטל:

ו. העומד בתפלה, ונזכר שנגע במקום מטנף, די
בנקיון עפר או צרורות, או מחפך ידיו בכתל:

הנה מוכא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומא כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שזאת "תורה לשמה"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליהרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צד

שולחן ערוך

יִרְאָתוֹ ויָשׁוּב דַּעְתּוֹ. ויש מחמירין לעמד באבות,
ויראו לחוש לדבריהם אם הוא שלא במקום סכנה:

ה. הִיָּה יוֹשֵׁב בַּסְּפִינָה או בעגלה, אם יוכל לעמד
במקום הכריעות, עומד כדי שיהיה כורע מעמד,
ופוסע ג' פסיעות:

ו. חולָה, מתפלל אִפְּלו שׁוֹכֵב עַל צִדּוֹ, והוא שיכול
לכון דעתו:

ז. מי שהיו לו עכו"ם מכאן ומכאן, ומתירא שמא
יפסיק תפלתו או יפסידו מקחו, יושב במקומו
ויתפלל, לפי שאין דעתו מישבת עליו. ואף על
פי שצריך לעשות שלשה פסיעות בסוף התפלה,
יושב ומתפלל וכורע:

ח. יש לזהר שלא לסמוך עצמו לעמוד או לחברו,
בשעת תפלה:

ט. מי שהכרח להתפלל מישב, כשיוכל צריך לחזור
ולתפלל מעמד, ואינו צריך להוסיף בה דבר:

סימן צה

כוון איבריו בשעת תפלה, ובו ד' סעיפים:

א. יכון רגליו זה אצל זה בכוון, כאלו אינם אלא
א', להדמות למלאכים דכתיב בהן: ורגליהם רגל
ישרה כלומר: רגליהם נראים פרגל אחד:

ב. צריך שיכוף ראשו מעט, שיהיו עיניו למטה
לארץ, ויחשב כאלו עומד בבית המקדש, ובלבו
יכון למעלה לשמים:

ג. מניח ידו על לבו כפותין, הימנית על
השמאלית, ועומד כעבד לפני רבו, באימה, ביראה

לו שעוסק בצרכי צבור. ויש מפרשים דהינו לענין
דאינו צריך לפסק להתפלל:

סימן צד

צריך לבון נגד ארץ ישראל, ודין הרוכב או יושב
בספינה, ובו ט' סעיפים:

א. בקומו להתפלל, אם היה עומד בחוץ לארץ,
יחזיר פניו כנגד ארץ ישראל ויכון גם לירושלים
ולמקדש ולבית קדשי הקדשים. היה עומד בארץ
ישראל, יחזיר פניו כנגד ירושלים ויכון גם
למקדש ולבית קדשי הקדשים. היה עומד
בירושלים, יחזיר פניו למקדש ויכון גם כן לבית
קדשי הקדשים. היה עומד אחורי הכפרת, מחזיר
פניו לכפרת:

ב. אם מתפלל לרוח משאר רוחות, יצדד פניו לצד
ארץ ישראל אם הוא בחוץ לארץ. ולירושלים, אם
הוא בארץ ישראל. ולמקדש, אם הוא בירושלים:

ג. מי שאינו יכול לכון הרוחות, יכון לבו לאביו
שבשמים:

ד. היה רוכב על החמור, אין צריך לירד
ולתפלל, אִפְּלו אם יש לו מי שתופס חמורו,
אלא מתפלל דרך הלוכו. וכן אם היה בספינה או
על גבי קרון, אם יוכל לעמד, עומד. ואם לאו,
יושב במקומו ומתפלל. או אם היה הולך ברגליו,
מתפלל דרך הלוכו אף אם אין פניו כנגד
ירושלים, אִפְּלו שלא במקום סכנה, כי אם יעמד
ויתפלל יקשה בעיניו אחור דרכו ויטרד לבו ולא
יכל לכון והכל לפי הדרך ולפי המקום ולפי

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליהרא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהורא שלים בשם כל ישראל (והיורא ביעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צו

שולחן ערוך

ד. אם נשמת טליתו ממקומו יכול למשמש בו ולהחזירו, אבל אם נפל כלו אינו יכול לחזור ולהתעטף בו, דהוי הפסק:
ה. הנושא משאוי על כתפיו והגיע זמן תפלה, פחות מד' קבין מפשילו לאחוריו ומתפלל. ד' קבין, מניחם על גבי קרקע, ומתפלל:

סימן צח

צריך שיחיה לו כונה בתפלתו, ובו ה' סעיפים:

א. המתפלל צריך שיכונן בלבו פרוש המלות שמוציא בשפתיו. ויחשב כאלו שכינה כנגדו. ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתשאר מחשבתו וכונתו זפה בתפלתו. ויחשב כאלו היה מדבר לפני מלך בשר ודם היה מסדר דבריו ומכונן בהם זפה לבל יפשל, קל וחומר לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא חוקר כל המחשבות. וכך היו עושים חסידים ואנשי מעשה, שהיו מתבודדים ומכוננים בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה. ואם תבא לו מחשבה אחרת בתוך התפלה, ישתק עד שתבטל המחשבה. וצריך שיחשב בדברים המכניעים הלב ומכוננים אותו לאביו שבשמים, ולא יחשב בדברים שיש בהם קלות ראש:

ב. לא יתפלל במקום שיש דבר שמבטל כונתו, ולא בשעה המבטלת כונתו. ועכשו אין אנו נזהרין בכל זה, מפני שאין אנו מכוננים כל כך בתפלה:

ובפחד, ולא יניח ידיו על חלציו, מפני שהוא דרך יהרא
ד. טוב לכון רגליו גם בשעה שאומר קדשה עם שליח צבור:

סימן צו

שימונע כל הטרדות כדי שיכון, ובו ב' סעיפים:

א. כשהוא מתפלל, לא יאחז בידו תפלין ולא ספר מכתבי הקדש ולא קערה מלאה ולא סבין ומעות וכפר, מפני שלבו עליהם שלא יפלו ויטרד ותבטל כונתו. ולולב בזמנו, מתר לאחז ביד, כיון שהאחיזה בידו היא מצוה אינו נטרד בשבילו:
ב. מתר לאחז מחזור תפלות בידו בשעה שמתפלל, הואיל ותופס לצרף תפלה עצמה לא טריד, דומיא דלולב דמשום דלקיחתו מצוה לא טריד:

סימן צז

שלא יגהק ושלא יפהק בשעת התפלה, ובו ה'

סעיפים:

א. לא יגהק, ולא יפהק. ואם צריך לפהק מתוך אנס, יניח ידו על פיו, שלא תראה פתיחתו:
ב. אסור לו לרק. ואם אי אפשר לו שלא לרק, מבליעו בכסותו בענין שלא יהא נראה. ואם הוא אסטניס, ואינו יכול להבליעו בכסותו, זורקו לאחוריו:

ג. אם כנה עוקצתו, ימשמש בבגדיו להסירה שלא תבטל כונתו, אבל לא יסירנה בידו:

זהו מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ימי חיינו שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכה להיות בן עולם הבא! ואם לא יצאנו בזה מנסיון ובר"ה מרשעה ובעוונות, וכלל החברים ויודים, לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא! "למד תלמיד בכל יום, שואל תורה לשמה!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן צט

שולחן ערוך

א. אם עבר זמן התפלה, משלים אותה בתפלה
שאחריה, כדין שוגג:

ב. דרך מיל, ושנה כל שהוא, מפיגין את היין.
והני מלי כשתה רביעית, אבל אם שתה יותר,
כל שכן ששנה משפרתו ודרך טורדתו. והני מלי
במהלך ברגליו, אבל רוכב, ודאי דרך מפיגה
היין:

ג. כל אחד שהוא שתוי, סגי ליה לפי מה שמרגיש
בנפשו שיפיג יינו:

סימן ק

תפלת המועד צריך לסדר, וב' פעיף אחד

א. תפלות של מועדות ושל ראש חדש, צריך
להסדיר תפלתו קדם שיתפלל, כדי שתהא שגורה
בפיו:

סימן קא

שצריך לכוון בכל הברכות, ושיכול להתפלל בכל

לשון, וב' ד' סעיפים:

א. המתפלל צריך שיכוון בכל הברכות, ואם אינו
יכול לכוון בכלם, לפחות יכוון באבות. אם לא כוון
באבות, אף על פי שכוון בכל השאר, יחזור
ויתפלל:

ב. ולא יתפלל בלבד לבד, אלא מחמת הדברים
בשפתו ומשמיע לאזניו בלחש, ולא ישמיע קולו.
ואם אינו יכול לכוון בלחש, מתר להגביה קולו.
והני מלי בינו לבין עצמו, אבל בצבור, אסור,
דאיתי למטרד צבורא:

ג. יתפלל דרך תחנונים, כרש המבקש בפתח,
ובנחת, ושלא תראה עליו כמשא ומבקש לפטר
ממנה:

ד. התפלה היא במקום הקרבן, ולכך צריך לזהר
שתהא דגמת הקרבן בכונה ולא יערב בה מחשבה
אחרת, כמו מחשבה שפוסלת בקדשים. ומעמד,
דומיא דעבודה. וקביעות מקום כמו הקרבנות,
שכל אחד קבוע מקומו לשחיתתו ומתן דמיו,
ושלא יחץ דבר בינו לקיר, דומיא דקרבן
שהחציצה פוסלת בינו לכלי. וראוי שיהיו לו
מלבושים נאים מיוחדים לתפלה, כגון בגדי כהנה,
אלא שאין כל אדם יכול לבזבז על זה. ומכל
מקום טוב הוא שיהיו לו מכנסים מיוחדים לתפלה,
משום נקיות:

ה. אל יחשב: ראוי הוא שיעשה הקב"ה בקשתו
ביון שכוונתי בתפילתי, כי אדרבה זה מזכיר
עונותיו של אדם, אלא יחשב שיעשה הקב"ה
בחסדו. ויאמר בלבו: מי אני, דל ונבזה, בא
לבקש מאת מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא,
אם לא מרב חסדיו שהוא מתנהג בהם עם
בריותיו:

סימן צט

דין שתוי ושכור לתפלה, וב' ג' סעיפים:

א. שתה יין כדי רביעית, אל יתפלל עד שיסיר
יינו. ואם שתה יותר, אם הוא יכול לדבר לפני
המלך, אם התפלל תפלתו תפלה, ואם אינו יכול
לדבר לפני המלך, אם התפלל תפלתו תועבה
וצריך לחזור ולהתפלל כשיסיר יינו מעליו. ואפלו

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מדרש ובהם מדרשות ובעבודות וכלל החברים ויודים
לזכות את הרבים לדעת ב' עולם הבא ע"י כל ד' חלקי שולחן ערוך, שזאת "מורה לנחמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

כא

חשו

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר שמונה ימים וקודש בריה הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

כא

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קב

שולחן ערוך

שאחרי את תפלתו, שאם יעשה זה הרי הוא
כעובר כנגד המתפלל. וצריך לדקדק בזה, אפלו
אם האחרון התחיל להתפלל אחריו, מאחר שכבר
התחיל:

סימן קב

מי שנודמן לו רוח בתפלתו או עטוש, ובו ג'
סעיפים:

א. היה עומד בתפלה ויצא ממנו רוח מלמטה,
ממתין עד שיכלה הריח וחוזר ומתפלל:

ב. בקש לצאת ממנו רוח מלמטה ונצטער הרבה
ואינו יכול להעמיד עצמו, הולך לאחוריו ארבע
אמות ומוציא הרוח וממתין עד (ממנו) שיכלה
הריח, ואומר: רבון העולמים, יצרתנו נקבים
נקבים חלולים חלולים, גלוי וידוע לפניך חרפתנו
וכלמתנו, חרפה וכלמה בחיינו רמה ותולעה
במותנו, וחוזר למקומו וחוזר למקום שפסק:

ג. המתעטש בתפלתו מלמטה, סימן רע לו.
מלמעלה, סימן יפה לו:

סימן קד

שלא להפסיק בתפלה, ובו ח' סעיפים:

א. לא יפסיק בתפלתו. ואפלו מלך ישראל שואל
בשלומו, לא ישיבנו. אבל מלך א"ה, אם אפשר
לו לקצר דהינו שיאמר תחלת הברכה וסופה קדם
שיגיע אליו, יקצר. או אם אפשר לו שיטה מן
הדרך, יטה ולא יפסיק בדבור, ואם אי אפשר לו,
יפסיק:

ג. יש אומרים שבראש השנה ויום כפור מתר
להשמיץ קולם בתפלה, אפלו בצבור:

ד. יכול להתפלל בכל לשון שירצה, והנני מלי
בצבור, אבל ביחיד לא יתפלל אלא בלשון הקדש.
ויש אומרים דהנני מלי בשואל צרכיו, כגון
שהתפלל על חולה או על שום צער שיש לו
בביתו, אבל תפלה הקבועה לצבור, אפלו יחיד
יכול לאמרה בכל לשון. ויש אומרים דאף יחיד
בשואל צרכיו יכול לשאל בכל לשון שירצה,
חוץ מלשון ארמי:

סימן קב

שלא להפסיק כנגד המתפלל, ובו ח' סעיפים:

א. אסור לישב בתוך ד' אמות של מתפלל. בין
מלפניו בין מן הצדדין וצריך להרחיק ד' אמות.
ואם עוסק בדברים שהם מתקוני התפלות, ואפלו
בפרק איזהו מקומן, אינו צריך להרחיק. ויש מתיר
בעוסק בתורה, אף על פי שאינו מתקוני התפלות.
ויש מי שאומר דהנני מלי מן הצד, אבל כנגדו
אפלו כמלא עיניו אסור, אפלו עוסק בקריאת
שמע:

ב. יש מי שאומר שאם היושב בצד המתפלל חלוש,
מתר:

ג. אם היושב יושב כבר, ועמד זה בצדו, אינו צריך
לקום, שהרי זה בא בגבולו:

ד. אסור לעבר כנגד המתפללים בתוך ד' אמות,
ודוקא לפנייהם, אבל בצדיהם מתר לעבר ולעמד:

ה. אם השלים תפלתו והיה אדם אחד מתפלל
אחריו, אסור לפסע ג' פסיעות עד שיגמור מי

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק בשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובעבודות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שואל "מורה לשה"י"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

כב

חשו

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קה

שולחן ערוך

סימן קו

מי הם הפטורים מתפלה, ובו ג' סעיפים:

א. כל הפטורים מקריאת שמע פטורים מתפלה,
וכל שחייב בקריאת שמע חייב בתפלה. חוץ
מהמלוין את המת, שאין למשה צורך בהם, שאף
על פי שהם חייבים בקריאת שמע, פטורים
מתפלה:

ב. נשים ועבדים, אף על פי שפטורים מקריאת
שמע חייבים בתפלה, מפני שהיא מצות עשה שלא
הזמן גרמא. וקטנים שהגיעו לחנוכה, חייבים
לחנוכה:

ג. מי שתורתו אמונתו, כגון רשב"י וחבריו, מפסיק
לקריאת שמע, ולא לתפלה. אבל אנו, מפסיקים
בין לקריאת שמע בין לתפלה:

סימן קז

המפסק אם התפלל, ודין תפלת נדבה, ובו ד'

סעיפים:

א. אם הוא מספק אם התפלל, חוזר ומתפלל, ואינו
צריך לחדש שום דבר. אבל אם פרי לו שהתפלל,
אינו חוזר ומתפלל בלא חדוש. ועל ידי חדוש,
חוזר ומתפלל בנדבה כל הפעמים שירצה, חוץ
מתפלת מוסף שאין מתפללים אותה בנדבה.
ובשבת ויום טוב, אינו מתפלל תפלת נדבה כלל,
ואם התחיל להתפלל על דעת שלא התפלל, ונזכר
שכבר התפלל, פוסק אפילו באמצע ברכה אפילו
יכול לחדש בה דבר:

ב. היה מתפלל בדרך ובאה בהמה או קרון כנגדו,
יטה מן הדרך ולא יפסיק. אבל בעגל אחר, אין
לצאת ממקומו עד שיגמר תפלתו, אלא אם כן
הוא בתחנונים שלאחר התפלה:

ג. ואפילו נחש כרוך על עקבו, לא יפסיק. אבל
עקרב, פוסק, לפי שהוא מועד יותר להזיק, ונחש
נמי, אם ראה שהוא פועם ומוכן להזיק, פוסק:

ד. אם ראה שור בא כנגדו, פוסק, שמרחיקין
משור תם נ' אמות, וממועד, מלא עיניו. ואם
שורים שבמקום ההוא מחזקים שאינם מזיקים, אינו
פוסק:

ה. בכל מקום שפוסק, אם שקה כדי לגמר את
כלה, חוזר לראש. ואם לאו, חוזר לתחלת הברכה
שפסק בה. ואם פסק בג' ראשונות, חוזר לראש.
ואם באחרונות, חוזר לרצה:

ו. הא דאמרינן אם שקה כדי לגמר את כללה,
בקורא משערינן. אם שח בתפלה, דינו לעגל
חזרה כדין ההפסקות האמורות בסימן זה:

ז. אינו פוסק לא לקדיש ולא לקדשה, אלא ישתק
ויכון למה שאומר השליח צבור, ויהא פעולה:

ח. אחר שסיים י"ח ברכות, קדם אלהי נצור, יכול
לענות קדשה וקדיש וברכו:

סימן קח

דין המתפלל ב' תפלות, ובו סעיף אחד

א. המתפלל שתי תפלות, זו אחר זו, צריך להמתין
בין זו לזו כדי הלוח ד' אמות, כדי שתהא דעתו
מישבת להתפלל בלשון תחנון:

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחימו בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קח

שולחן ערוך

ערבית שתיים: האחרונה לתשלומי מנחה, אבל
שחרית אין לה תשלומין, וכן בשאר תפלות:

ה. אף על פי שאין תשלומין אלא לתפלה הסמוכה
לאותה תפלה, ותפלות שהפסיד אין להם תשלומין,
אם רצה להתפלל אותה נדבה ושיחדש בה שום
דבר, הרשות בידו. ונכון לעשות כן:

ו. עבר כל היום ולא התפלל מוסף, אין לה
תשלומין:

ז. הזיד ולא התפלל תפלה אחת, אין לה תשלומין
אפלו בתפלה הסמוכה לה, ואם רצה יתפלל אותה
נדבה, ואינו צריך חדוש אם מתפלל אותה בתפלה
הסמוכה לה:

ח. מי שלא התפלל בעוד שיש לו זמן להתפלל,
מפני שסבור שעדין ישאר לו זמן אחר שיגמר
אותו עסק שהוא מתעסק בו, ובין כך ובין כך
עברה לו השעה. וכן מי שהיה טרוד בצורך ממונו
שלא יבא לידי הפסד, ועל ידי כך הפסיד
מלהתפלל. וכן מי שהוא שכור ולא התפלל, כלם
חשובים אנוסים, ויש להם תשלומין:

ט. טעה ולא התפלל מנחה בערב שבת, מתפלל
ערבית שתיים של שבת: הראשונה לערבית,
והשנייה לתשלומין:

י. טעה ולא התפלל מנחה בשבת, מתפלל במוצאי
שבת, מבדיל בראשונה ואינו מבדיל בשנייה. ואם
לא הבדיל בראשונה, והבדיל בשנייה, שניה עלתה
לו, ראשונה לא עלתה לו. ואם הבדיל בשתייהן,
או לא הבדיל בשתייהן, יצא:

ב. חדוש זה שאמרנו, הוא שיחדש דבר בכל ברכה
מהאמצעיות, מעין הברכה. ואם חדש אפלו בברכה
אחת, דיו, כדי להודיע שהיא נדבה ולא חובה:

ג. אין צבור מתפללין תפלת נדבה כלל:

ד. הרוצה להתפלל תפלת נדבה, צריך שיהא מכיר
את עצמו וריו וזהיר ואמוד בדעתו שיוכל לכוון
בתפלתו. מראש ועד סוף. אבל אם אינו יכול
לכוון יפה, קרינן ביה: למה לי רב זבחיכם. והלואי
שיוכל לכוון בג' תפלות הקבועות ליום:

סימן קח

מי שלא התפלל לסבת טעות, או אנס או במזיד,
ובו י"ב סעיפים:

א. טעה או נאנס ולא התפלל שחרית, מתפלל
מנחה שתיים: הראשונה מנחה, והשנייה לתשלומין.
ואם הפך, לא יצא ידי תפלה שהיא תשלומין,
וצריך לחזור ולהתפלל אותה. וכן הדין בכל מקום
שצריך להתפלל תפלה לתשלומין:

ב. טעה ולא התפלל מנחה, מתפלל ערבית שתיים:
הראשונה ערבית, והשנייה לתשלומין. טעה ולא
התפלל ערבית, מתפלל שחרית שתיים: הראשונה
שחרית, והב' לתשלומין. לאחר שאומר יוצר וי"ה
ברכות, יאמר אשרי ואחר כך יתפלל י"ה
לתשלומי ערבית:

ג. הא דמשלים התפלה שהפסיד, דוקא בזמן תפלה,
אבל בשעה שאין זמן תפלה, לא:

ד. אין תשלומין אלא לתפלה הסמוכה בלבד, שאם
טעה ולא התפלל שחרית ולא מנחה, מתפלל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קט

שולחן ערוך

למודים או להטוב שמך ולך נאה להודות, כדי
שישחה עם השליח צבור במודים:
ג. יחיד העומד בתפלה וכשיגיע למקום קדשה היו
הצבור אומרים קדשה דסדרא, אינו אומר קדוש
עמהם, שאין הקדשות שוות. ונראה דה"ה אם היו
הצבור אומרים כתר, שאינו אומר עמהם קדשה,
אלא ישתק ויכון למה שאומרים, דשומע כעונה:

סימן קי

היוצא לדרך, ופועלים מה יתפללו, וסדר תפלת
הדרך ובית המדרש, ובו ח' פעיפים:

א. בשעת הדחק, כגון שהוא בדרך. או שהיה עומד
במקום שהוא טרוד וירא שיפסיקוהו. או שלא יוכל
להתפלל בכונה תפלה ארכה, מתפלל אחר ג'
ראשונות: הבינו, ואומר אחריה ג' אחרונות,
וצריך לאמר מעמד. וכשיגיע לביתו, אין צריך
לחזור ולהתפלל. ואינו מתפלל הבינו בימות
הגשמים, ולא במוצאי שבת ויום טוב:

ב. הפועלים שעושין מלאכה אצל בעל הבית, אם
אינו נותן להם שכר חוץ מסעודתו, מתפללין י"ח,
אבל אין יורדין לפני התבה ואין נושאים כפיהם.
ואם נותן להם שכר, מתפללין הבינו. והאדנא,
אין דרך להקפיד בכך, ומסתמא אדעתא דהכי
משכירין אותם שיתפללו י"ח:

ג. ההולך במקום גדודי תיה ולסטים, מתפלל:
צרכי עמך מרבים וכו', ואינו צריך לא לג'
ראשונות ולא לג' אחרונות. ומתפלל אותה בדרך
כשהוא מהלך, ואם יכול לעמד עומד, וכשיגיע

יא. טעה במנחה של שבת והתפלל י"ח ולא הזכיר
של שבת, מתפלל במוצאי שבת שתיים, ואינו
מבדיל בשניה, ויתפלל אותה בתורת נדבה ואינו
צריך לתדש בה דבר. והוא הדין אם לא הזכיר
יעלה ויבא במנחה של ראש חודש:

יב. הטועה ומזכיר מארע שאר ימים בתפלה, שלא
בזמנה, לא הוי הפסקה:

סימן קט

דין איך יתנהג היחיד לכוון בתפלתו עם הצבור,
ובו ג' פעיפים:

א. הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור מתפללין, אם
יכול להתחיל ולגמר קדם שיגיע שליח צבור
לקדשה או לקדיש, יתפלל. ואם לאו, אל יתפלל
אם אין השעה עוברת. ואם נכנס אחר קדשה, אם
יכול להתחיל ולגמר קדם שיגיע שליח צבור
למודים, יתפלל, ואם לאו אל יתפלל. והוא הדין
אם יכול להגיע למודים, או לאחת מהברכות
ששוחים בהם, כשיגיע שליח צבור למודים,
יתפלל. ואם צריך להתחיל כדי לסמוך גאלה
לתפלה, ונזדמן לו שמגיע שליח צבור למודים
כשהוא באחת הברכות, ישחה עמו. אבל אם הוא
בתחלתה או בסופה, לא ישחה, שאין שוחין
בתחלת ברכה או בסופה, אלא באבות ובהודאה:

ב. אם מתחיל להתפלל עם שליח צבור, כשיגיע
עם שליח צבור לנקדישך, יאמר עמו מלה במלה
כל הקדשה, כמו שהוא אומר, וכן יאמר עמו מלה
במלה ברכת האל הקדוש וברכת שומע תפלה, וגם
יכון כשיגיע שליח צבור למודים יגיע גם הוא

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מנסיות וכו' מדרשה וכו' וכל המעשים והידים
לזכות את הרבים לדין בר עולם הבא ע"י יחוד תלמי בכל יום, שואל "מורה נבוכים"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מכון שולחן ערוך השנתי - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מפעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מטרת המפעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתה, בדהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קיא

שולחן ערוך

א. צריך לסמוך גאלה לתפלה ולא יפסיק ביניהם,
אפלו באמן אחר גאל ישראל ולא בשום פסוק,
חוץ מה' שפתי תפתח:
ב. החנן, כשמתחיל י"ח בקול רם, חוזר ואומר: ה'
שפתי תפתח ופי יגיד וכו':
ג. אם עד שלא קרא קריאת שמע מצא צבור
מתפללין, לא יתפלל עמהם, אלא קורא קריאת
שמע ואחר כך יתפלל, דמסמוך גאלה לתפלה
עדיף:

סימן קיב

שלא להפסיק לא בשלשה ראשונות ולא בשלשה
אחרונות, ובו ב' סעיפים:

א. אל ישאל אדם צרכיו בג' ראשונות, ולא בג'
אחרונות. ודוקא צרכי יחיד, אבל צרכי צבור
שרי:
ב. אין לומר פיוטים ולא קרובין בתפלה:

סימן קיג

דיני הכריעות בי"ח ברכות, ובו ט' סעיפים:

א. אלו ברכות ששוחין בהם: באבות תחלה וסוף,
ובהודאה תחלה וסוף. ואם בא לשחות בסוף כל
ברכה, או בתחלתה, מלמדין אותו שלא ישחה.
אבל באמצעיתו, יכול לשחות:
ב. הנוהגים לשחות בראש השנה ויום כפור
כשאומרים זכרנו ומי כמוך, צריכים לזקף
כשמגיעים לסוף הברכה:

לישוב ונתקשר דעתו, חוזר ומתפלל תפלת י"ח
ברכות:

ד. היוצא לדרך, יתפלל: יהי רצון מלפניך ה'
אלהינו ואלהי אבותינו שתוליכנו לשלום וכו',
וצריך לאמרה בלשון רבים, ואם אפשר יעמד
מליף כשיאמרה, ואם היה רוכב אין צריך לירד:
ה. אין צריך לומר אותה אלא פעם אחת ביום,
אפלו אם ינוח בעיר באמצע היום, אבל אם דעתו
ללון בעיר ואחר כך גמלף ויצא ממנה לעבר חוצה
לה או לשוב לביתו, צריך לחזור ולהתפלל אותה
פעם אחרת:

ו. הר"מ מרוטנבורג, כשהיה יוצא לדרך בבקר היה
אומרה אחר יהי רצון כדי להסמיכה לברכת הגומל
חסדים ותהיה ברכה הסמוכה לחברתה:

ז. אומר אותה אחר שהחזיק בדרך. אין לאמרה,
אלא אם כן יש לו לילף פרסה, אבל פחות מפרסה
לא יחתם בברוך, ואם שכח מלאמרה, יאמר אותה
כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא הגיע תוף פרסה
הסמוכה לעיר שרוצה ללון בה ומשם ואילף יאמר
אותה בלא ברכה:

ח. הנכנס לבית המדרש יתפלל: יהי רצון מלפניך
ה' אלהינו ואלהי אבותינו שלא אכשל בדבר הלכה
וכו', וביציאתו יאמר: מודה אני לפניך ה' אלהי,
ששמת חלקי מיושב בית המדרש וכו':

סימן קיא

דין סמיכות גאלה לתפלה, ובו ג' סעיפים:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבתי מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים ויודים,
לזכות את הרבים לדיקת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שזאת "תורה לשמה"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קיד

שולחן ערוך

של חג, ואין פוסקין עד תפלת מוסף של יום טוב
הראשון של פסח:

ב. אסור להזכיר הגשם עד שיכריזו שליח צבור.
הלכך אף אם הוא חולה או אנוס, לא יקדים
תפלתו לתפלת הצבור, לפי שאסור להזכיר עד
שיאמר שליח צבור. אבל אם יודע שהכריז שליח
צבור, אף על פי שהוא לא שמע, מזכיר. ומשעם
זה, הבא לבית הכנסת והצבור התחילו להתפלל,
יתפלל ויזכיר, אף על פי שהוא לא שמע משליח
צבור:

ג. אם אמר משיב הרוח או לא אמרו בימות
הגשמים, אין מחזירין אותו. וכן בטל, אם הזכירו
בימות הגשמים, או לא הזכירו בימות החמה, אין
מחזירין אותו:

ד. אם אמר מוריד הגשם בימות החמה, מחזירין
אותו וחוזר לראש הברכה. ואם סיים הברכה, חוזר
לראש התפלה. ואפלו במקום שצריכים גשם בימות
החמה, אם הזכיר גשם במקום טל, מחזירין אותו:

ה. בימות הגשמים, אם לא אמר מוריד הגשם,
מחזירין אותו. והנני מלי שלא הזכיר טל, אבל אם
הזכיר טל, אין מחזירין אותו:

ו. במה דברים אמורים שמחזירין אותו כשלא אמר
בימות הגשמים מוריד הגשם, הינו פשטים כל
הברכה והתחיל ברכה שאחריה, ואז חוזר לראש
התפלה. אבל אם נזכר קדם פשטים הברכה, יאמר
במקום שנזכר. ואפלו אם סיים הברכה, ונזכר קדם
שהתחיל אתה קדוש, אין צריך להתחיל, אלא
אומר: משיב הרוח ומוריד הגשם, בלא חתימה:

ג. הכורע בוכל קומה לפניך תשתחוה, או בולף
אנחנו מודים, או בהודאה דהלל וברפת המזון,
הרי זה מגנה:

ד. המתפלל, צריך שיכרע עד שיתפקקו כל חליות
שבשדרה. ולא יכרע באמצע מתניו וראשו ישאר
זקוף, אלא גם ראשו יכף כאגמון:

ה. ולא ישחה כל כף עד שיהיה פיו כנגד חגור
של מכנסים. ואם הוא זקן או חולה ואינו יכול
לשחות עד שיתפקקו, כיון שהרכין ראשו, דיו,
מאחר שנכר שהוא חפץ לכרע אלא שמצער עצמו:

ו. כשהוא כורע, יכרע במהירות בפעם אחת,
וכשהוא זוקף, זוקף בנחת ראשו תחלה, ואחר כך
גופו, שלא תהא עליו כמשאוי:

ז. כשכורע, כורע בברוך, וכשזוקף, זוקף בשם:
ח. המתפלל ובא כנגדו עכו"ם, ויש לו שתי וערב
בידו, והגיע למקום ששוחין בו, לא ישחה, אף על
פי שלבו לשמים:

ט. אין להוסיף על תאריז של הקב"ה, יותר מהאל
הגדול הגבור והנורא. ודוקא בתפלה, מפני שאין
לשנות ממטבע שטבעו חכמים, אבל בתחנונים או
בקשות ושבחים שאדם אומר מעצמו, לית לן בה.
ומכל מקום נכון למי שירצה להאריך בשבחי
המקום, שיאמר אותו בפסוקים:

סימן קיד

דין הזכרת הרוח וגשם וטל, ובו ט' פעיפים:

א. מתחילין לומר בברכה שניה: משיב הרוח
ומוריד הגשם, בתפלת מוסף של יום טוב האחרון

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קטו

שולחן ערוך

ובארץ ישראל מתחילין לשאל מליל ז' במרחשון,
ושואלין עד תפלת המנחה של ערב יום טוב
הראשון של פסח, ומשם ואילך פוסקין מלשאל:

ב. יחידים הצריכים למטר בימות החמה, אין
שואלין אותו בברכת השנים, אלא בשומע תפלה,
ואפלו עיר גדולה כנינוה או ארץ אחת כלה כמו
ספרד בכללה, או אשכנז בכללה, כיחידים דמו
ובשומע תפלה. ומיהו אם בארץ אחת כלה
הצריכים מטר בימות החמה, טעה בה יחיד ושאל
מטר בברכת השנים, חוזר ומתפלל בתורת נדבה
בלא שאלה בברכת השנים:

ג. אם שאל מטר בימות החמה, מחזירין אותו:

ד. אם לא שאל מטר בימות הגשמים, מחזירין
אותו, אף על פי ששאל טל. אבל אם שאל מטר
ולא טל, אין מחזירין אותו:

ה. אם לא שאל מטר, ונזכר קדם שומע תפלה,
אין מחזירין אותו, ושואל בשומע תפלה. ואם לא
נזכר עד אחר שומע תפלה, אם לא עקר רגליו,
חוזר לברכת השנים. ואם עקר רגליו, חוזר לראש
התפלה. ואם השלים תפלתו ואינו רגיל לומר
תחנונים אחר תפלתו, אף על פי שעדין לא עקר
רגליו, פעקורים דמי. ואם נזכר אחר שחתם שומע
תפלה, קדם שהתחיל רצה, נראה שאומר ויתן טל
ומטר, ואחר כך אומר רצה:

סימן קיח

חתימת ברכת השיבה, ובו סעיף אחר

ז. בכל מקום שאנו אומרים חוזר לברכה שטעה
בה, הני מלי שטעה בשוגג, אבל במזיד ומתכוון,
חוזר לראש:

ח. בימות החמה, אם נסתפק אם הזכיר מוריד
הגשם אם לא, עד ל' יום בחזקת שהזכיר הגשם,
וצריך לחזור:

ט. אם ביום ראשון של פסח אומר ברכת אתה
גבור עד מוריד הטל צ' פעמים, כנגד ל' יום
שאומר אותו ג' פעמים בכל יום, משם ואילך אם
אינו זוכר אם הזכיר גשם הרי הוא בחזקת שלא
הזכיר גשם, ואינו צריך לחזור:

סימן קמז

טעם ברכת אתה חונן, ובו סעיף אחר

א. מפני שמותר האדם מן הבהמה היא הבינה
והשכל, קבעו ברכת אתה חונן ראש לאמצעיות,
שאם אין בינה אין תפלה:

סימן קמז

פרוש ברכת רפאנו, ובו סעיף אחר

א. רפאנו ה' ונרפא, אף על גב דהכתוב ליחיד אין
מכנין אותו לרבים, הני מלי בזמן שמתכוון לקרות,
אבל כשאומר אותו דרך תפלה ובקשה, מתר:

סימן קיז

דיני ברכת השנים, ובו ח' סעיפים:

א. ברכת השנים, צריך לומר בה בימות הגשמים:
ותן טל ומטר, ומתחילין לשאל מטר בחוצה לארץ
בתפלת ערבית של יום ס' אחר תקופת תשרי,

בה

חשו

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליהרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודחילו,
להבירא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והירחיל בעשר יום הקדוש)

גליון

בה

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קיט

שולחן ערוך

סימן קכ

שראוי לומר רצה בכל תפלה, ובו סעיף אחר

א. אומרים רצה בכל התפלות, ודלא כאותם
שנוהגים שלא לאמרו במנחה:

סימן קכא

דיני מודים, ובו ג' סעיפים:

- שוחין במודים תחלה וסוף:
- האומר מודים מודים, משתקים אותו:
- יחיד אין לו לומר ברפת כהנים:

סימן קכב

דינים השייכים בין י"ח ליהיו לרצון, ובו ג' סעיפים:

- אם בא להפסיק ולענות קדיש וקדשה בין י"ח ליהיו לרצון, אינו פוסק, שיהיו לרצון מכלל התפלה הוא. אבל בין יהיו לרצון לשאר תחנונים, שפיר דמי. ומיהו הרגיל לומר תחנונים אחר תפלתו, אם התחיל שליח צבור לסדר תפלתו והגיע לקדיש או לקדשה, מקצר ועולה, ואם לא קצר יכול להפסיק בדרך שמפסיק בברכה של קריאת שמע, אפלו באמצע:
- אין נכון לומר תחנונים קדם יהיו לרצון, אלא אחר סיום י"ח מיד, יאמר: יהיו לרצון. ואם בא לחזור ולאמרו פעם אחרת אחר התחנונים, הרשות בידי:
- הרגיל לומר ד' דברים אלו, זוכה ומקבל פני שכינה: עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך:

א. השיבה שופטינו, חותם בזה מלך אוהב צדקה ומשפט. ומראש השנה ועד יום הכפורים חותם המלך המשפט:

סימן קיט

דין הרוצה להוסיף בברכות, ובו ד' סעיפים:

- אם רצה להוסיף בכל ברכה מהאמצעיות, מעין הברכה, מוסיף. כיצד, היה לו חולה מבקש עליו רחמים בברכת רפאנו. היה צריך פרנסה, מבקש עליה בברכת השנים. ובשומע תפלה יכול לשאל כל צרכיו, שהיא פוללת כל הבקשות. ולהר"ר יונה, כשמוסיף בברכה מעין אותה ברכה אם מוסיף אותה בשביל כל ישראל, אומר אותה בלשון רבים ולא בלשון יחיד, ולא יוסיף אלא בסוף הברכה ולא באמצע. ואם שואל צרכיו ממש, כגון שיש לו חולה בתוך ביתו או שהוא צריך לפרנסה, יכול לשאל אפלו באמצע הברכה, והוא שישאל בלשון יחיד ולא בלשון רבים. ובברכת שומע תפלה וכן בסוף התפלה בין קדם יהיו לרצון בין אחריו יכול לשאל בין בלשון יחיד בין בלשון רבים, בין צרכיו ממש בין צרכי רבים:
- יש מי שאומר שכשמוסיף בברכה לצורך יחיד, לא יאריך:
- אם דלג או טעה בברכה אחת מהאמצעיות, אינו צריך לחזור אלא לראש הברכה שטעה או שדלג, ומשם ואילך יחזור על הסדר:
- שליח צבור שגמר גואל ישראל ושכח ולא אמר עגנו, לא יחזור אפלו אם עדין לא גמר רק רפאנו, ואם חזר ברכה לבטלה היא,

במ

חשו

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ויהי רצון בעשר רוח הקודש)

גליון

במ

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קכג

שולחן ערוך

סימן קכג

דיני הכריעות בסיום י"ח ברכות, ובו ו' סעיפים:

א. כורע ופוסע ג' פסיעות לאחריו, בכריעה אחת, ואחר שפסע ג' פסיעות בעודו כורע, קדם שיזקף, כשיאמר עושה שלום במרומי, הופך פניו לצד שמאלו. וכשיאמר הוא יעשה שלום עלינו, הופך פניו לצד ימינו. ואחר כך ישתחוה לפניו, כעבד הנפטר מרבו:

ב. במקום שפלו הג' פסיעות יעמד, ולא יחזור למקומו עד שיגיע שלית צבור לקדשה, ולפחות עד שיתחיל השלית צבור להתפלל בקול רם:

ג. כשפוסע, עוקר רגל שמאל תחלה. ושעור פסיעות אלו, לכל הפחות, הוא כדי שיתן גודל בצד עקב:

ד. מי שמוסיף על ג' פסיעות, הוי יחרא:

ה. גם שלית צבור צריך לפסע ג' פסיעות כשמתפלל בלחש, וכשיחזור התפלה בקול רם אין צריך לחזור לפסע ג' פסיעות:

ו. כשיחזור שלית צבור התפלה, יאמר גם כן: ה' שפתי תפתח:

סימן קכד

דין הנהגת שלית צבור בי"ח הברכות, ודין ענית

אמן, ובו י"ב סעיפים:

א. לאחר שסימו הצבור תפלתו, יחזור שלית צבור התפלה, שאם יש מי שאינו יודע להתפלל יכון למה שהוא אומר, ויוצא בו. וצריך אותו שיוצא בתפלת שלית צבור לכון לכל מה שאומר שלית

צבור מראש ועד סוף. ואינו מפסיק. ואינו משית. ופוסע ג' פסיעות לאחריו, כאדם שמתפלל לעצמו:

ב. שלית צבור שנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שהתפללו בלחש, והוא צריך לעמד לפני התבה לאלתר, יורד לפני התבה ומתפלל בקול רם לצבור, ואינו צריך לחזור ולהתפלל בלחש:

ג. קהל שהתפללו וכלם בקיאים בתפלה, אף על פי כן יורד שלית צבור וחוזר להתפלל, כדי לקיים תקנת חכמים:

ד. כששלית צבור חוזר התפלה, הקהל יש להם לשתק ולכון לברכות שמברך החזן ולענות אמן. ואם אין ט' מכוונים לברכותיו, קרוב להיות ברכותיו לבטלה. לכן כל אדם יעשה עצמו כאילו אין ט' זולתו, ויכון לברכת החזן:

ה. על כל ברכה שאדם שומע בכל מקום, אומר: ברוך הוא וברוך שמו:

ו. ויענו: אמן, אחר כל ברכה, בין אותם שיצאו ידי תפלה, בין אותם שלא יצאו, ובכונה שיכון בלבם: אמת היא הברכה שברך המברך, ואני מאמין בזה:

ז. לא ישית שיחת חלין בשעה ששלית צבור חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא, וגו' צרים בו:

ח. לא יענה אמן קטופה, דהינו כאלו האל"ף נקודה בחטף. וכן שלא יחטף וימהר לענות אותו קדם שיסיים המברך. וכן לא יענה אמן קטופה, דהינו שמתסר קריאת הגו"ן שאינו מוציאה בפה שתהא נכרת. ולא יענה אמן יתומה, דהינו שהוא

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתדא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמיה ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמיהו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות תפילה סימן קכה

שולחן ערוך

סימן קכו

דין שלוח צבור שטעה, ובו ד' סעיפים:

א. שלוח צבור שטעה ודלג אחת מכל הברכות, וכשזמזכירין אותו יודע לחזור למקומו, אין מסלקין אותו. אבל אם דלג ברכת המלשינים, מסלקין אותו מיד, שמא אפיקורוס הוא. ואם התחיל בה וטעה, אין מסלקין אותו:

ב. שלוח צבור שטעה ואינו יודע לחזור למקומו, יעמד אחר תחתיו, ומתחיל מתחלת הברכה שטעה זה, אם היה הטעות באמצעיות. ואם היה בג' ראשונות, מתחיל בראש. ואם בג' אחרונות, מתחיל רצה:

ג. כל מקום שהיחיד חוזר ומתפלל, שלוח צבור חוזר ומתפלל, אם טעה כמותו כשמתפלל בקול רם, חוץ משחרית של ראש חדש, שאם שכח שלוח צבור ולא הזכיר יעלה ויבא עד שהשלים תפלתו, אין מחזירין אותו, מפני טרח הצבור, שהרי תפלת המוספין לפניו שהוא מזכיר בה ראש חדש. אבל אם נזכר קדם שהשלים תפלתו, חוזר לרצה ואין בזה טרח צבור:

ד. אם טעה ש"ץ כשהתפלל בלחש, לעולם אינו חוזר ומתפלל שנית מפני טרח הצבור, אלא סומך על התפלה שיתפלל בקול רם, והוא שלא טעה בג' ראשונות, שאם טעה בהם, לעולם חוזר כמו שהיחיד חוזר:

סימן קכז

דין מודים דרבנן, ובו ב' סעיפים:

חייב בברכה אחת ושלוח צבור מברך אותה וזה אינו שומעה, אף על פי שיודע איזו ברכה מברך השלוח צבור, מאחר שלא שמעה, לא יענה אחריו אמן, דהוי אמן יתומה. ולא יענה אמן קצרה, אלא ארפה קצת, כדי שיוכל לומר: אל מלך נאמן. ולא יאריך בה יותר מדאי, לפי שאין קריאת התבה נשמעת כשמאריך יותר מדאי:

ט. אם יש קצת מהעונים שמאריכין יותר מדאי, אין צריך המברך להמתין להם:

י. מי ששכח ולא אמר יעלה ויבא בראש חדש או בחלו של מועד או בכל דבר שצריך לחזור בשבילו, כיון דעתו וישמע משלוח צבור כל י"ה ברכות מראש ועד סוף כאדם שמתפלל לעצמו. ולא יפסיק ולא ישית. ופוסע ג' פסיעות לאחוריו, דכיון שכבר התפלל, אלא ששכח ולא הזכיר, אף על פי שהוא בקי, שלוח צבור מוציא:

יא. אם בעוד האדם מתפלל סים שלוח צבור ברכה, וקדם שפלתה ענית אמן מפי רב הצבור סים זה תפלתו, עונה עמהם: אמן:

יב. העונה אמן, לא יגביה קולו יותר מהמברך:

סימן קכה

דיני קדשה, ובו ב' סעיפים:

א. אין הצבור אומרים עם ש"ץ נקדישה, אלא שותקין ומכונין למה ששלוח צבור אומר עד שמגיע לקדשה, ואז עונים הצבור קדוש:

ב. טוב לכוון רגליו בשעה שאומר קדשה עם שלוח צבור:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיורויל בעשר רוח הקודש)

קודם הלימוד יאמר:

שולחן ערוך הלכות נשיאת כפים ונפילת אפים סימן קכח אורח חיים

ה. לא יעלו הפהנים לדוכן במגעלים, אבל בבתי שוקים שרי:

ו. אף על פי שנטלו הפהנים ידיהם שחרית, חוזרים ונוטלים ידיהם עד הפרק, שהוא חבור היד והזרוע. והלוי יוצק מים על ידיהם, וקדם לכן יטל הלוי ידיו:

ז. אם נטל הפהן ידיו שחרית וברך על נטילת ידים, לא יחזור לברך פשוטל ידיו לנשיאת כפים:

ח. כשמתחיל שליח צבור: רצה, כל כהן שבבית הכנסת נעקר ממקומו לעלות לדוכן, ואף אם לא יגיע שם עד שיסיים שליח צבור רצה, שפיר דמי. אבל אם לא עקר רגליו ברצה, שוב לא יעלה:

ט. כשעוקרים הפהנים רגליהם לעלות לדוכן, אומרים: יהי רצון מלפניך ה' אלקינו שתהא ברכה זו שצויתנו לברך את עמך ישראל ברכה שלמה, ולא יהא בה מכשול ועון מעתה ועד עולם. ומאריכים בתפלה זו עד שיכלה אמן של הודאה מפי הצבור:

י. עומדים בדוכן פניהם כלפי ההיכל ואחוריהם כלפי העם, ואצבעותיהם כפופים לתוף כפיהם, עד ששליח צבור מסים מודים ואז אם הם שנים קורא להם. כהנים. ומחזירים פניהם כלפי העם. ואם הוא א', אינו קורא לו, אלא הוא מעצמו מחזיר פניו:

יא. כשמחזירין פניהם כלפי העם, מברכין: אשר קדשנו בקדשתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה:

א. כשיגיע שליח צבור למודים, שוחין עמו הצבור, ולא ישחו יותר מדאי, ואומרים: מודים אנחנו לך אלהינו אלהי כל בשר כו', וחותם ברוך אל ההודאות, בלא הזכרת השם. ויש מי שאומר שצריך לשחות גם בסוף, וטוב לחוש לדבריו:

ב. אם אין שם כהנים, אומר שליח צבור: אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת וכו', עד ואני אברכם. ואין הצבור עונין אחריו אמן, אלא בן יהי רצון:

הלכות נשיאת כפים ונפילת אפים

סימן קכח

דיני נשיאת כפים ואיזה דברים הפוסלים בבחן, ובו מ"ה סעיפים:

א. אין נשיאת כפים בפחות מי', והכהנים מהמגזן:

ב. כל כהן שאין בו אחד מהדברים המעכבים, אם אינו עולה לדוכן אף על פי שבטל מצות עשה אחת, הרי זה פְּעוּבֵר בַּג' עֲשֵׂה אם היה בבית הכנסת כשקראו כהנים, או אם אמרו לו לעלות או לטל ידיו:

ג. אם עלה פעם אחת ביום זה, שוב אינו עובר, אפלו אמרו לו: עלה:

ד. כשהכהנים אינם רוצים לעלות לדוכן, אינם צריכים לשהות חוץ מבית הכנסת אלא בשעה שקורא החזן: כהנים, אבל כדי שלא יאמרו שהם פגומים נהגו שלא לכנס לבית הכנסת עד שיגמרו ברכת כהנים:

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחימו בעשר רוח הקודש)

שולחן ערוך הלכות נשיאת כפים ונפילת אפים סימן קכח אורח חיים

אשר קדשנו בקדשתו של אהרן, עד שיכלה דבור קריאת כהנים מפי הקורא. ואחר שברכו הכהנים אשר קדשנו בקדשתו של אהרן אינם רשאים להתחיל בברכה, עד שיכלה מפי כל הצבור אמן שעונים אחר ברכת אשר קדשנו בקדשתו של אהרן. וכן אינם רשאים להתחיל בתבה, עד שתכלה התבה מפי המקרא. ואין הצבור עונים אמן, עד שתכלה ברכה מפי הכהנים:

יט. אין שליח צבור רשאי לענות אמן אחר ברכה של כהנים:

כ. אם שליח צבור כהן, אם יש שם כהנים אחרים, לא ישא את כפיו. ואפילו אין שם כהן אלא הוא, לא ישא את כפיו אלא אם כן מבטח לו שיחזור לתפלתו בלא טרופ דעת, שאם הוא מבטח בכך כיון שאין שם כהן אלא הוא ישא את כפיו כדי שלא תתבטל נשיאות כפיים. וכיצד יעשה, יעקר רגליו מעט בעבודה. ויאמר עד ולך נאה להודות. ויעלה לדוכן ויברך ברכת כהנים. ויקרא לו אחר. ומסים החזן: שים שלום. ואם המקרא כון לתפלת שליח צבור מתחלה ועד סוף, עדיף טפי שיסיים המקרא שים שלום:

כא. אין הכהנים רשאים לנגן ברכת כהנים שנים או שלשה נגונים, משום דאכא למיחש לטרופ הדעת, ואין לנגן אלא נגון אחד מתחלה ועד סוף:

כב. משתדלין שיהא המקרא ישראל, וכשהחזן כהן יעמד ישראל אצלו ויקרא: כהנים, ויקרא אותם, והחזן עומד ושותק:

כג. בשעה שהכהנים מברכים העם, לא יביטו ולא יסיחו דעתם, אלא יהיו עיניהם כלפי מטה כמו

יב. מגביהים ידיהם כנגד כתפותיהם, ומגביהים יד ימנית קצת למעלה מהשמאלית, ופושטים ידיהם וחולקים אצבעותיהם ומכוונים לעשות ה' אוירים: בין ב' אצבעות לב' אצבעות אור אחד. ובין אצבע לגודל. ובין גודל לגודל. ופורשים כפיהם, כדי שיהא תוף כפיהם כנגד הארץ ואחורי ידיהם כנגד השמים:

יג. מתחילין הכהנים לומר: בברכה. ואחר כך מקרא אותם שליח צבור מלה במלה, והם עונים אחריו על כל מלה עד שיסימו פסוק ראשון, ואז עונים הצבור: אמן. וכן אחר פסוק ב'. וכן אחר פסוק ג': יד. אין מברכין אלא בלשון הקדש. ובעמידה. ובנשיאת כפיים. ובקול רם:

טו. ואחר כך מתחיל שליח צבור: שים שלום, ואז כהנים מחזירים פניהם להיכל, ואומרים: רבון העולמים, עשינו מה שגזרת עלינו, עשה אתה מה שהבטחתנו, השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל:

טז. אין הכהנים רשאים להחזיר פניהם עד שיתחיל שליח צבור שים שלום. ואינם רשאים לכף אצבעותיהם עד שיחזרו פניהם. ועומדים שם ואינם רשאים לעקר משם עד שיסיים שליח צבור שים שלום. ויש מי שאומר שצריכין להמתין עד שיסימו הצבור לענות אמן אחר ברכת שים שלום:

יז. כשמחזירין פניהם, בין בתחלה בין בסוף, לא יחזירו אלא דרך ימין:

יח. אין המקרא שקורא כהנים רשאי לקרות: כהנים, עד שיכלה מפי הצבור אמן שעונים אחר ברכת מודים. ואין הכהנים רשאים להתחיל ברכת

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר שמונה ימים וקודש בריך הוא ושכינתה, ברחמי ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמינו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר יום הקדוש)

אורח חיים

הלכות נשיאת כפים ונפילת אפים סימן קכח

שולחן ערוך

לא ישא את כפיו. ואם היה דש בעירו, דהינו
שהם רגילים בו ומפירים הכל שיש בו אותו מום,
ישא כפיו ואפלו הוא סומא בשתי עיניו. וכל
ששה בעיר ל' יום, מקרי דש בעירו. ודוקא
בעירו, אבל אם הולך באקראי לעיר אחרת, ושהה
שם ל' יום, לא. ואפלו לא בא לדור שם להיות
מבני העיר, אלא בא להיות שם מלמד או סופר
או משרת שנה או חצי שנה, חשוב דש בעירו בל'
יום:

לא. אם מנהג המקום לשלשל הכהנים טלית על
פניהם, אפלו יש בפניו ובידיו כמה מומין, ישא
את כפיו:

לב. היו ידיו צבועות אסטים ופואה, לא ישא את
כפיו מפני שהעם מסתכלין בהם. ואם רב העיר
מלאכתן בכך, ישא את כפיו:

לג. מי שאינו יודע לחתך האותיות, כגון שאומר
לאלפין עיני"ן, ולעיני"ן אלפי"ן וכיוצא בזה, לא
ישא את כפיו:

לד. קטן שלא הביא שתי שערות, אינו נושא כפיו
בפני עצמו כלל. אבל עם כהנים שהם גדולים,
נושא ללמד ולהתחנך. ומי שהביא שתי שערות,
נושא את כפיו, אפלו בפני עצמו, ומיהו דוקא
באקראי בעלמא ולא בקביעות, עד שיתמלא זקנו,
שאז יכול לשא כפיו אפלו יחידי בקבע. וכל
שהגיע לשנים שראוי להתמלאות זקנו, אף על פי
שלא נתמלא, קרינן ביה נתמלא זקנו

לה. כהן שהרג את הנפש, אפלו בשוגג, לא ישא
את כפיו אפלו עשה תשובה:

שעומד בתפלה. והעם יכוננו לברכה, ויהיו פניהם
כנגד פני הכהנים, ולא יסתכלו בהם:

כד. עם שאחורי הכהנים אינם בכלל ברכה, אבל
מלפניהם ובצדיהם אפלו מחצה של ברזל אינה
מפסקת. ולאחריהם נמי, אם הם אנוסים, כגון עם
שבשדות, שהם טרודים במלאכתן ואינם יכולים
לבא, הם בכלל הברכה:

כה. בית הכנסת שכלה כהנים, אם אין שם אלא י'
כלם עולים לדוכן. למי מברכין, לאחיהם
שבשדות. ומי עונה אחריהם אמן, הנשים והטף.
ואם יש שם יותר מעשרה, היתרים מעשרה יעלו
ויברכו. והעשרה, עונים אחריהם אמן:

כו. בשעה שמברכין אין לומר שום פסוק, אלא
ישתקו ויכוננו לברכה:

כז. כהן אינו רשאי להוסיף מדעתו יותר על
השלשה פסוקים של ברכת כהנים. ואם הוסיף,
עובר על פל תוסיף:

כח. כהן שנשא כפיו, ואחר כך הלך לבית הכנסת
אחר ומצא צבור שלא הגיעו לברכת כהנים, יכול
לשא כפיו פעם אחרת:

כט. כהן שלא התפלל עדין ומצא צבור מתפללין,
נושא כפיו ואין התפלה מעכבתו:

ל. מי שיש לו מום בפניו או בידיו, כגון שהם
בוהקניות או עקמות או עקושות, לא ישא את
כפיו, מפני שהעם מסתכלין בו. והוא הדין למי
שיש מומין ברגליו, במקום שעולים לדוכן בלא
פתי שוקים. וכן מי שרירי יורד על זקנו. או
שעיניו זולפות דמעות. וכן סומא באחת מעיניו,

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תורה בכל יום, שואל 'מורה נבוכים' "

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח ללמוד בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיב בעשר דוח הדעות)

אורח חיים

הלכות נפילת אפים סימן קכט

שולחן ערוך

סימן קכט

באיזה תפלות נושאים כפים, ובו ב' סעיפים:

א. אין נשיאת כפים אלא בשחרית ומוסף ובנעילה,
ביום שיש בו נעילה כמו ביום הכפורים, אבל לא
במנחה, משום דשכיחא שכרות באותה שעה, שמא
יהא כהן שכור. וגזרו במנחה של תענית, אטו
מנחת שאר ימים. אבל בתענית שאין בו נעילה,
הואיל ותפלת מנחה סמוך לשקיעת החמה, היא
דומה לתפלת נעילה ואינה מתחלפת במנחה של
שאר ימים, הלכך יש בה נשיאת כפים:

ב. כהן שעבר ועלה לדוכן ביום הכפורים במנחה,
כיון שהדבר ידוע שאין שם שכרות, הרי זה נושא
את כפיו ואין מורידין אותו, מפני החשד, שלא
יאמרו: פסול הוא ולכך הורידוהו:

סימן קל

רבנו של עולם שאומרים בשעת נשיאת כפים,

ובו סעיף אחד

א. מאן דחזא חלמא, ולא ידע מאי חזא, גיקום
קמי כהני בשעה שעולים לדוכן ונימא הכי: רבנו
של עולם, אני שלך וחלומותי שלך וכו', ויכון
דלסים גם בהדי כהני, דעני צבורא אמן. ואי לא,
לימא הכי: אדיר במרום שוכן בגבורה, אתה שלום
ושמך שלום, יהי רצון שתשים עלינו שלום:

הלכות נפילת אפים

סימן קלא

דיני נפילת אפים, ובו ח' סעיפים:

לו. מל תינוק ומת, נושא את כפיו. ואם העם
מרנגנים אחריו שהוא שופך דמים, כיון שלא
נתברר הדבר, ישא את כפיו:

לז. מומר לעבודת אלילים לא ישא את כפיו. ויש
אומרים שאם עשה תשובה, נושא כפיו ואם נאנס,
לדברי הכל נושא כפיו:

לח. שתה רביעית יין בבת אחת, לא ישא את
כפיו. שתאו בשני פעמים, או שנתן לתוכו מעט
מים, מתר. ואם שתה יותר מרביעית, אף על פי
שהוא מזוג ואפלו שתאו בכמה פעמים, לא ישא
את כפיו עד שייסיר יינו מעליו:

לט. לא היו בו מהדברים המונעים נשיאת כפים,
אף על פי שאינו מדקדק במצוות וכל העם
מרנגנים אחריו, נושא את כפיו:

מ. כהן שנשא גרושה, לא ישא את כפיו ואין
נוהגין בו קדשה אפלו לקרות בתורה ראשון.
ואפלו גרשה או מתה, פסול עד שידר הנאה על
דעת רבים, מהנשים שהוא אסור בהם:

מא. נטמא למת שאינו משבעה מתי מצוה, פסול
מן הדוכן ומכל מעלות הכהנה, עד שישוב ויקבל
שלא יטמא עוד למתים:

מב. החלל, אינו נושא את כפיו:

מג. אחר שבעת ימי אבלות, נושא כפיו. ובתוך
שבעת ימי אבלות, יצא מבית הכנסת בשעה
שקורא כהנים:

מד. כהן, אף על פי שהוא פנוי, נושא את כפיו:

מה. אלו תבות שהכהנים הופכים בהם לדרום
ולצפון: ברכך. וישמרך. אליך. לך. שלום:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדותינו, ובעתידות, וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת ברעם הבא ע"י "בית המדרש בכל יום, שמיא "מורה נבוכים"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מכון שולחן ערוך השנתי - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מופעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מטרת המופעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת ספר תורה סימן קלב

שולחן ערוך

סימן קלג

דין ברכו בשבת, ובו סעיף אחר

א. בשבת ויום טוב אין אומרים ברכו אחר קדיש
בתרא:

סימן קלד

סדר והוא רחוב, והגבהת התורה, ובו ב' סעיפים:

א. והוא רחוב, ואומרים אותו בקול רם. ואם לא
אמרו מעמד, עובר על התקנה ונקרא פורץ גדר:
ב. מראה פני כתיבת ספר תורה לעם העומדים
לימינו ולשמאלו, ומחזירו לפניו ולאחריו, שמצוה
על כל אנשים ונשים לראות הכתב ולכרע, ולומר:
וזאת התורה וכו' תורת ה' תמימה וכו':

הלכות קריאת ספר תורה

סימן קלה

סדר קריאת התורה ביום ב' וז', ובו י"ד סעיפים:

א. בשני ובחמישי, ובשבת במנחה, קורין שלשה,
אין פותחים מהם ואין מוסיפין עליהם. ואין
מפטירין בנביא:

ב. מקום שמפסיקין בשבת בשחרית, שם קורין
במנחה, ובשני ובחמישי, ובשבת הבאה:

ג. כהן קורא בתורה ראשון, ואחריו לוי, ואחריו
ישראל:

ד. המנהג הפשוט שאפלו כהן עם הארץ קודם
לקרות לפני חכם גדול ישראל, והוא שהכהן יודע

א. אין לדבר בין תפלה לנפילת אפים. כשנופל על
פניו, נהגו להטות על צד שמאל:

ב. נפילת אפים מישב, ולא מעמד:

ג. אין נפילת אפים בליילה. ובליילי אשמרת נהגים
לפל על פניהם, שהוא קרוב ליום:

ד. נהגו שלא לפל על פניהם לא בבית האבל, ולא
בבית החתן, ולא בבית הפנסת ביום מילה, ולא
כשיש שם חתן:

ה. אם חלה מילה בתענית צבור, מתפללים סליחות
ואומרים ודוי ואין נופלים על פניהם ואין אומרים
והוא רחום

ו. נהגו שלא לפל על פניהם בט"ו באב, ולא בט"ו
בשבט, ולא בראש חודש, ולא במנחה שלפניו, ולא
בחנכה, ויש אומרים גם במנחה שלפניו, בפורים,
אין נופלים על פניהם:

ז. ומנהג פשוט שלא לפל על פניהם בכל חודש
ניסן, ולא בט' באב, ולא בין יום כפור לסכות,

ח. אין אדם חשוב ראוי לפל על פניו כשמתפלל
על הצבור, אלא אם כן הוא בטוח שיענה כיהושע
בן נון:

סימן קלב

דיני קדשת ובא לציון, ובו ב' סעיפים:

א. מתרגמין קדשת ובא לציון. וצריך לזהר בו
מאד לאמרו בכונה:

ב. אסור לאדם לצאת מבית הפנסת קדם קדשה
דסדרא:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומם כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" ואם לא יתעורר בנפשו ובכ"י מרשעה ובעוונות. וכלל החברים ויודים,
לזכות את הרבים לדין בר עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שזאת "תורה לשמה"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליחנות בן עולם הבא

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (וראוייל בעשר יום הקדש)

אורח חיים

הלכות קריאת ספר תורה סימן קלו

שולחן ערוך

פגם, שהכל יודעים שאין שם אלא כהנים. והוא
הדין לעיר שכלה לזים:

יג. אם קטן קורא בתורה בצבור, בסי' רפ"ב. אם
אין כהן אלא סומא או שאינו בקי, בסי' קל"ט:

יד. בני אדם החבושין בבית האסורין, אין מביאים
אצלם ספר תורה אפלו בראש השנה ויום
הכפורים:

סימן קלז

מי הם הנקראים לספר תורה בשבת, ובז' פעיה אחד

א. בשבת ויום טוב ויום הכפורים, קורים אחר לוי
תלמידי חכמים הממנין על הצבור, ואחריהם
תלמידי חכמים הראוים למנותם פרנסים על
הצבור, ואחר כך בני תלמידי חכמים שאבותיהם
ממנים על הצבור, ואחר כך ראשי כנסיות וכל
העם:

סימן קלז

כמה פסוקים צריכים לקרא לכל אחד, ובז' ו'

מעיינים:

א. ביום שקורין ג', אין קורין פחות מי' פסוקים.
וידבר עולה מן המנין. ואי סליק ענינא בבציר מי'
פסוקים, כגון פרשת עמלק שאין בה אלא ט'
פסוקים, שפיר דמי:

ב. אין קורין עם כל אחד פחות מג' פסוקים, שנים
קורין ג' ג', ואחד קורא ד'. ואיזה מהם שקורא ד'
הרי זה משבח:

ג. אם דלג פסוק אחד ולא קראו, אם הוא במנחה
בשבת או בב' וה' וקרא יו"ד פסוקים בלא פסוק

לקרות, שאם אינו יודע לקרות היאך יברך על
התורה:

ה. אם ספר תורה פתוח והכהן קורא את שמע,
אינו רשאי להפסיק, וקוראים ישראל במקומו:

ו. אם נכנס הכהן לבית הכנסת אחר שהתחיל
הישראל לברך ברכת התורה, אינו פוסק, אבל
ברכו לא הוי התחלה, ועומד הישראל בתבה עד
שישלימו כהן ולוי ואז יקרא. אם אין כהן בבית
הכנסת, קורא ישראל במקום כהן, ולא יעלה
אחריו לוי:

ז. אם היו כהן ולוי בבית הכנסת, וקרא הכהן
וסבור שאין שם לוי והתחיל לברך ברכת התורה
שנית, אין מפסיקין אותו:

ח. אם אין לוי בבית הכנסת, כהן שקרא ראשון
מברך שנית במקום לוי, אבל לא כהן אחר, כדי
שלא יאמרו שהראשון פגום:

ט. וכן לא יעלו שני לזים זה אחר זה, כדי שלא
יאמרו שאחד מהם פגום:

י. נהגו לקרות כהן אחר כהן, בהפסק ישראל
ביניהם, ואומר התון כשקורא לשני: אף על פי
שהוא כהן. וכיוצא בזה נוהגים בלוי אחר לוי:

יא. יש מי שאומר שאם קרא התון כהן או לוי
ואינו שם, לא יקרא לאחר בשם, משום פגמו של
ראשון, אלא אחר יעלה מעצמו:

יב. עיר שכלה כהנים, אם יש ישראל אחד ביניהם
אותו ישראל קורא ראשון, מפני דרכי שלום. וכל
שאין בהם ישראל כדי ספוקם, או שאין שם
ישראל כלל, קורא כהן אחר כהן, שאין שם משום

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

לחברא י"ה בנ"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל (והנהיגו כשעבר חזק הקדוש)

שולחן ערוך

הלכות קריאת ספר תורה סימן קלח

אורח חיים

מִפְּנֵי הַנִּכְנָסִים אֲזַבְּבִית הַכֶּנֶסֶת שִׂיאֲמָרוּ שְׁלֹא קָרָא הָרִאשׁוֹן אֵלָּא ב' פְּסוּקִים:

סימן קל"ט

סדר קריאת התורה וברכותיה, וב' י"א סעיפים:

א. במקום שנהגו שהעולה עצמו קורא בקול רם, אם לא סדר תחלה הפרשה פעמים שלש בינו לבין עצמו, לא יעלה:

ב. מִי שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְקִרּוֹת, צָרִיךְ לְמַחֲוֹת בְּיָדוֹ שְׂלֹא יַעֲלֶה לְסִפּר תּוֹרָה. וְאִם צָרִיכִים לָזֶה שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְקִרּוֹת, לְפִי שְׁהוּא כֹהֵן אִו לֹוי וְאִין שֵׁם אַחֵר זִוּלָּתוֹ, אִם כְּשִׁיקְרָא לוֹ שְׁלִיחַ צְבוּר מְלָה בְּמִלָּה יוֹדֵעַ לְאַמְרָה וּלְקִרּוֹתָהּ מִן הַפֶּתַח, יָכוֹל לַעֲלֹת. וְאִם לֹא, לֹא יַעֲלֶה:

ג. אֶפְלוּ רֹאשׁ הַכִּנֹּסֶת אוֹ חֵזֶן, לֹא יִקְרָא עַד שִׁיאֲמְרוּ לוֹ: קָרָא. וְנִהְגוּ שֶׁשְּׂלִיחַ צִבּוּר כְּשֶׁרוֹצֶה מִבֶּרֶךְ וְקוֹרֵא בְּלִי גְטִילַת רְשׁוּת, מְשׁוּם דִּהְיִי כְּאֶלּוּ מַשְׁעָה שֶׁמְנַוְהוּ לְשׁ"ץ הַרְשׁוּהוּ עַל כָּךְ. סוּמָא אֵינוּ קוֹרֵא, לְפִי שְׂאֲסוּר לְקִרּוֹת אֶפְלוּ אוֹת אַחַת שֶׁלֹּא מִן הַכֹּתֵב:

ד. כָּל הַקּוֹרִים מְבָרְכִים לְפָנֶיהָ וְלֵאחֶרֶתָּהּ, וּפּוֹתָחַ
הַסֵּפֶר קֹדֶם שֶׁיִּבְרַךְ וְרוֹאֶה הַפְּסוּקַת שְׁצִירָךְ לְהַתְחִיל
בּוֹ וְאַחֵר כִּד יִבְרַךְ. וְלֵאחֶר שְׁקָרָא, גּוֹלָל וּמִבְרַךְ:

ה. נִהְגוּ לְכַסּוֹת הַכֶּתֶב בְּסוּדָר, בֵּין גִּבְרָא לְגִבְרָא:

ו. אומר ברכו והברכות בקול רם. והאומרם בלחש טועה. ויש אומרים שצריך לתזרז ולברך בקול רם:

הַמִּדְּלָג, אֵינוֹ חוֹזֵר. וְאִם לֹא, חוֹזֵר. אֲבָל בְּשֶׁבֶת,
אֲפֹלוּ דִּלְג פֶּסוּק אֶחָד חוֹזֵר וְקוֹרֵא, וְאֲפֹלוּ אַחֵר
שֶׁהַחוֹזֵר אֶת הַתּוֹרָה וְאָמַר קִדִּישׁ חוֹזֵר וְקוֹרֵא הוּא
וְשֵׁנִים עִמּוֹ. וְאֲפֹלוּ הַפֶּטִיר וְהַתְּפִלָּה מוֹסֵף, חוֹזֵר
וְקוֹרֵא. פֶּרָשִׁיּוֹת הַמוֹעֲדִים כְּמוֹ מִנְחָה בְּשֶׁבֶת וְשֵׁנִי
וְחֲמִישִׁי, לְפִי שֶׁכָּבֹד קָרְאוּ הַפֶּרָשִׁיּוֹת בְּשֶׁבֶתוֹת
שֶׁלָּהֶן:

ד. אם קרא אחד ב' פסוקים, צריך לחזור ולקרות.
ואם לא קראו בין שלשתן אלא ט' פסוקים, ג'
לכל אחד, אינם צריכים לחזור ולקרות. וראיה
לדבר: פרשת עמלק. אבל אם קראו פחות מט',
צריכים לחזור ולקרות:

ה. אם קרא פֶּרֶשֶׁת פָּרָה, וּפֶסֶק בְּהֵגֶר הֵגֶר בְּתוֹכָם
וְגָלַל סֵפֶר תּוֹרָה, חֲזוֹר וּפּוֹתַח וּמַתְחִיל מֵרֵאשׁ
הַפֶּרֶשֶׁה עַד תִּטָּמֵא עַד הָעֶרֶב וּמִבְרֹךְ לְפָנֶיהָ
וְלֵאחֶרֶיָּה:

ו. הקורא בתורה ראשון, וקרא השני מה שיקרא הראשון, אם הוסיף על מה שיקרא הראשון ג' פסוקים, או אפלו שנים במקום דלא אפשר, אותו שני עולה מן המנין. ואם לאו, אינו עולה מהמנין, חוץ מפרי החג, משום דלא אפשר:

סימן קלח

שלא לשיר בפרשה פחות מנ' פסוקים, ובו סְעִיף
אחד

א. הקורא בתורה לא ישיר בפרשה פחות מג' פסוקים, מפני היוצאים אז מבית הכנסת שיאמרו: העולה אחריו לא יקרא אלא שני פסוקים הנשארים. וכן לא יתחיל בה פחות מג' פסוקים,

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן אשמי וקודשא בריך הוא ושכינתיה, כדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקדש)

אורח חיים

הלכות קריאת ספר תורה סימן קמ

שולחן ערוך

אומרים שאינו צריך לחזור ולברך, ויש אומרים
שצריך:

סימן קמא

דיני קורא והמקרא, ובו ח' סעיפים:

א. צריך לקרות מעמד, ואפילו לסמך עצמו לכתל
או לעמוד, אסור אלא אם כן הוא בעל בשר:

ב. לא יקראו שנים, אלא העולה קורא ושלוח
צבור שותק, או שליח צבור קורא והעולה לא
יקרא בקול רם. ומכל מקום צריך הוא לקרות עם
השלוח צבור, כדי שלא תהא ברכתו לבטלה, אלא
שצריך לקרות בנחת, שלא ישמיע לאזניו:

ג. ויש נוהגים להעמיד מי שמקרא לעולה מלה
במלה, ואחר שגומר המקרא המלה אומרה העולה:

ד. אם שליח צבור רוצה לברך לעצמו ולקרות,
צריך שיעמד אחר אצלו, שפוש שנתנה תורה על
ידי סרסור כך אנו צריכים לנהג בה על ידי
סרסור:

ה. אין הצבור רשאים לענות אמן עד שתכלה
ברכה מפי הקורא, ואין הקורא רשאי לקרות
בתורה עד שיכלה אמן מפי הצבור:

ו. יכולים לקרות ב' אחים זה אחר זה והפן אחר
האב, ואין מניחים אלא בשביל עין הרע:

ז. העולה למגדל, עולה בפתח שהוא לו בדרך
קצרה ממקומו וירד מהמגדל בדרך אחר, שהוא לו
בדרך ארפה עד מקומו. ואם ב' הדרכים שוים,
עולה בפתח שהוא לו בדרך זמין, וירד בפתח
שכנגדו:

ז. אחר שענו העם: ברוך ה' המברך לעולם ועד,
חוזר המברך ואומר: ברוך ה' המברך לעולם ועד,
כדי לכלל המברך עצמו בכלל המברכים:

ח. אפילו ברוך ברכת התורה לעצמו ותכף קראוהו
לקרות בתורה, צריך לחזור ולברך: אשר בחר בנו,
כשקורא בתורה, דמשום כבוד התורה נתקנה
כשקורא בצבור:

ט. אם קראוהו לקרות בתורה קדם שיברך ברכת
התורה לעצמו, כבר נפטר מלברך ברכת אשר
בחר בנו, דלא גרע ממי שנפטר באהבה רבה:

י. ברכה אחרונה: אשר נתן לנו תורת אמת, זו
תורה שבכתב. וחיי עולם נטע בתוכנו, הוא תורה
שבכל פה:

יא. הקורא בתורה צריך לאחז בספר תורה בשעת
ברכה:

סימן קמ

דיני הפסק בברכת התורה, ובו ג' סעיפים:

א. הקורא בתורה ונשתתק, העומד יתחיל ממקום
שהתחיל הראשון, ויברך בתחלה ובסוף. ולהרמב"ם
לא יברך בתחלה:

ב. העומד לקרות בתורה וברך ברכה שלפניה,
וקרא מקצת פסוקים ודבר דברי תורה או דברי
הל, לא הוי הפסק ואינו צריך לחזור ולברך:

ג. והעולה לקרות בתורה והראו לו מקום שצריך
לקרות, וברך על התורה והתחיל לקרות. או לא
התחיל, והזכירוהו שפרשה אחרת צריך לקרות
וגלל הספר תורה למקום שצריך לקרות בו, יש

הנה מובא באל כל ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות. וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדיקת פרשנים הבאים "לחד ולחבר בכל יום, שזאת 'תורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורהימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורהימו ודהילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקדש)

אורח חיים

הלכות קריאת ספר תורה סימן קמב

שולחן ערוך

ד. אם נמצא טעות בספר תורה בשעת קריאה, מוציאין ספר תורה אחרת, ומתחילין ממקום שנמצא הטעות, ומשלימין הקורים על אותם שקראו במטעה. ואם נמצא טעות באמצע קריאת הקורא, גומר קריאתו בספר הכשר, ומברך לאחריה, ואינו חוזר לברך לפנייה:

ה. בתי כנסת שאין בהם מי שיודע לקרות אלא אחד, יברך ויקרא קצת פסוקים ויברך לאחריהם, ויחזור לברך תחלה וקורא קצת פסוקים ומברך לאחריהם, וכן יעשה כמה פעמים, כמספר העולים של אותו היום:

סימן קמז

שלא לדלג בתורה מענין לענין, ודיני הפטרה, ובו ד' סעיפים:

א. מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה מפרשה זו לפרשה אחרת. והנני מילי בשתי ענינים, דחיישינן שמא תתבלבל דעת השומעים, אבל בחד ענינא, כגון: אחרי מות ואף בעשור שכהן גדול קורא ביום הכפורים, מדלגין, והוא שלא יקרא על פה, שאסור לקרות שלא מן הכתב אפלו תבה אחת. ובנביא מדלגין אפלו בשני ענינים, והוא שלא ישהה בדלוג בענין שיעמדו הצבור בשתיקה. והנני מילי בנביא אחד, אבל מנביא לנביא אין מדלגין. ובתרי עשר מדלגין מנביא לנביא, ובכלד שלא ידלג מסוף הספר לתחלתו:

ב. נוהגין בשבת שיש בו חתן, לומר אחר הפטרת השבוע, שנים או שלשה פסוקים מהפטרת שוש אשיש, וכשחל ראש חדש בשבת וביום א', אחר

ח. כל תבה שהיא קרי וכתוב, הלכה למשה מסיני שתהא נכתבת כמו שהיא בתורה ונקרית בענין אחר. ומעשה באחד שקרא כמו שהיא כתובה, בפני גדולי הדור: הרבנים ה"ר יצחק אבנהב והר"ר אברהם ואלאנסי והר"ר שמואל ואלאנסי בנו ז"ל, והתירו בו שיקרא כפי המסורה, ולא רצה, ונדהו והורידוהו מהתבה:

סימן קמב

דין מי שקרא וטעה, ובמקום שאין שם מי שיודע לקרות בדיוק, ובו ב' סעיפים:

א. קרא וטעה, אפלו בדקדוק אות אחת, מחזירין אותו:

ב. וישוב שיש שם מנין ואין מי שיודע לקרות בתורה כהלכתה בדקדוק ובטעמים, אפלו הכי יקראו בתורה בברכה, כהלכתה:

סימן קמז

דין אם נמצאת ספר תורה מטעה, ויתר דיני הספר, ובו ח' סעיפים:

א. אין קורין בתורה בפחות מעשרה גדולים בני חורין, ואם התחילו בעשרה ויצאו מקצתן, גומרים:

ב. אם כתוב כל חמש לבדו, אפלו בגלילה כספר תורה, אין קורין בו עד שיהיו כל חמשה חפשים תפורים ביחד:

ג. אפלו בכפרים שאין נמצא להם ספר תורה כשר, אין מברכין עליו:

קודם הלימוד יאמרו:
הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות קריאת ספר תורה סימן כמה

שולחן ערוך

א. אסור לצאת ולהניח ספר תורה פשוט, פתוח, אבל בין גברא לגברא, שפיר דמי:

ב. כיון שהתחיל הקורא לקרות בספר תורה, אסור לספר אפלו בדברי תורה, אפלו בין גברא לגברא, ואפלו אם השלים הוא הפרשה. ויש מתירים לגרס בלחש, ויש אומרים שאם יש י' דצייתי לספר תורה, מתר לספר. ויש מתירים למי שתורתו אמן. ויש מתירים למי שקודם שנפתח ספר תורה מחזיר פניו ומראה עצמו שאינו רוצה לשמע ספר תורה אלא לקרות, ומתחיל לקרות. ולקרות שנים מקרא ואחד תרגום בשעת קריאת התורה, שרי. וכל זה אינו ענין לפרשת זכור ופרשת פרה, שהם בעשרה מדאורייתא, שצריך לכוון ולשמעם מפי הקורא. והנכון שבכל הפרשיות ראוי למדקדק בדבריו לכוון דעתו ולשמעם מפי הקורא:

ג. אסור לספר פשהמפטיר קורא בגביא, עד שישלים כמו בספר תורה:

ד. אין צריך לעמד מעמד בעת שקורין בתורה:

סימן קמז

דיני גלילת ספר תורה, ובו ח' סעיפים:

א. אסור לאחז ספר תורה ערם, בלא מטפחת. גדול שבאותם שקראו בתורה, גולל. ורגילים לקנותו בדמים יקרים, לחבב המצוה:

ב. יכול מי שירצה, לקנות להושיט המעילין לגולל ואין הגולל יכול למחות בו, כי אף על פי שקנה הגלילה לא קנה לקח המעילים:

ג. הגולל ספר תורה, יעמידנו כנגד התפר, כדי שאם יקרע, יקרע התפר:

שפטרין ההפטר בשפת, אומרים פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטר ויאמר לו יהונתן מחר חדש ג. אין גוללין ספר תורה בצבור, מפני כבוד הצבור. ואם אין להם אלא ספר תורה אחד, והם צריכים לקרות בשני ענינים, גוללין, וידחה כבוד הצבור:

ד. אין קורין לאדם אחד בשני ספרי תורה, משום פגמו של ראשון, אבל שלשה גברי בשלשה ספרים, כגון: ראש חדש טבת שחל להיות בשבת, ליפא משום פגם:

סימן קמה

דיני המתרגמין, ובו ג' סעיפים:

א. בימי חכמי הגמרא היו נוהגים לתרגם, כדי שיבינו העם. אין הקורא רשאי לקרות לתרגמן יותר מפסוק אחד, ואין המתרגם רשאי לתרגם עד שיכלה הפסוק מפי הקורא. ואין הקורא רשאי לקרות פסוק אחר, עד שיכלה התרגום מפי המתרגם. ואין הקורא רשאי להגביה קולו יותר מהמתרגם, ולא המתרגם יותר מהקורא. ואין הקורא רשאי לסייע למתרגם, שלא יאמרו: תרגום פתוב בתורה:

ב. קטן מתרגם על ידי גדול, אבל אינו כבוד לגדול שיתרגם על ידי קטן:

ג. האדנא לא נהגו לתרגם, משום דמה תועלת בתרגום כיון שאין מבינים אותו:

סימן קמו

שלא לדבר בשעת הקריאה, ובו ד' סעיפים:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך פורק לשלוש וחצי שנים, כל יומא כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכבה להיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובעבודות. וכל החברים והידידים לזכות את הרבים לדעת ברענא הבא"ע "למוד תלמוד בכל יום, שזאת "תורה לשמה"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות בית הכנסת סימן קמח

שולחן ערוך

הלכות בית הכנסת

סימן קנ

בנין בית הכנסת, ושיהיה גבוה, ובו ח' סעיפים:

א. כופין בני העיר זה את זה לבנות בית הכנסת
ולקנות להם תורה גביאים וכתובים:

ב. אין בונים בית הכנסת אלא בגבהה של עיר,
ומגביהין אותו עד שיהיה גבוה מכל בתי העיר
שמשמשים בהם, לאפוקי בירניות ומגדלים שאין
משתמשים בהם. וגג שהוא משפיע ואינו ראוי
לתשמיש, משערין עד המקום שהוא ראוי
לתשמיש, דהינו שאם יש עליה תחת הגג לא תהא
גבוה יותר מבית הכנסת:

ג. מי שהגביה ביתו יותר מבית הכנסת, יש
אומרים שכופין אותו להשפילו:

ד. הבונה כנגד חלון בית הכנסת, אין מספיק לו
בהרחקת ד' אמות, לפי שהוא צריך אור גדול:

ה. אין פותחין פתח בית הכנסת אלא כנגד הצד
שמתפללין בו באותה העיר, שאם מתפללין
למערב יפתחוהו למזרח, כדי שישתחוו מן הפתח
נגד הארון שהוא ברוח שמתפללין נגדו:

סימן קנא

דיני קדשת בית הכנסת, ובו י"ב סעיפים:

א. בתי כנסיות ובתי מדרשות, אין נוהגין בהם
קלות ראש כגון: שחוק והתול ושיחה בטלה, ואין
אוכלים ושותים בהם ולא מתקשטין בהם ולא
מטילין בהם ולא נכנסים בהם בחמה מפני החמה

ד. הגולל ספר תורה, גולל מבחויץ. וכשהוא
מהדקו, מהדקו מבפנים:

ה. מוטב תגלל המטפחת סביב הספר תורה ולא
יגלל הספר תורה כשכורכו במטפחת:

ו. הגולל ספר תורה בתוך התיק, טועה:

ז. אין המפטיר מתחיל, עד שיגמרו לגלל הספר
תורה, כדי שלא יהא הגולל טרוד, ויוכל לשמע
ההפטרה:

ח. ביום שיש בו ב' ספר תורה, לא יפתחו הב'
ולא יסירו המפה, עד שיגללו הראשון:

סימן קמח

שלא יפשיט שליח צבור התבה, ובו סעיף אחד

א. אין שליח צבור רשאי להפשיט התבה בצבור
כל זמן שהם בבית הכנסת:

סימן קמט

שהצבור לא יצאו מבית הכנסת עד שיצניע ספר

תורה, ובו סעיף אחד

א. אין הצבור רשאים לצאת מבית הכנסת, עד
שיצניעו ספר תורה. ואם מצניעים הספר תורה
בבית אחר, אם אין לבית הכנסת אלא פתח א',
צריכין להתעכב עד שיצא הספר תורה ויילכו
אחריו למקום שמצניעים אותו שם. ואם יש לבית
הכנסת שני פתחים, יכולים לצאת בפתח אחד קדם
שיצא הספר תורה בפתח האחר, ובלבד שיילכו
אחר הספר תורה וילווהו למקום שמצניעין אותו
שם:

הנני רוצה ללמד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בו"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיה"ל בעשר רוח הקודש)

קודם הלימוד יאמרו:

אורח חיים

הלכות בית הכנסת סימן קנב

שולחן ערוך

ו. מתר לפנס בבית הכנסת במקלו ובתרמילו ובאפונדתו, ויש אוסרים לפנס בו בספין ארץ או בראש מגלה:

ז. יכול לרק בו, ובלבד שישפשפנו ברגליו או שיהיה שם גמי שאם ירק לתוכו לא יהא נראה:

ח. טיט שעל רגליו, ראוי לקנחו קדם שיפנס להתפלל. וראוי שלא יהא עליו ולא על בגדיו שום לכלוך:

ט. נוהגים בהם כבוד, לכבדן ולרבען. ונוהגין להדליק בהם נרות, לכבדן:

י. אפלו לאחר שחרבו, עדין הן בקדשתן. וכשם שנוהגים בהם כבוד בישובן, כך נוהגים בחרבנם, חוץ מכבוד ורבוץ. ואם עלו בהם עשבים, תולשים אותם ומניחים אותם במקומן, משום עגמת נפש, כדי שיראו העם ותעיר רוחם וישתדלו לבנותה:

יא. אם בשעת בנן בית הכנסת התנו עליו להשתמש בו, מתר להשתמש בו בחרבנו. אבל בישובו, לא מהני תנאה. ואפלו בחרבנו, לתשמיש מגנה, כגון: זריעה וחשבונות של רבים, לא מהני תנאה. במה דברים אמורים, בבתי כנסיות שבחוזה לארץ, אבל בבתי כנסיות שבארץ ישראל, לא מהני שום תנאי:

יב. יש לזהר מלהשתמש בעליות שעל גבי בית הכנסת תשמיש קבוע של גנאי, כגון לשכב שם. ושאר תשמישים, יש להסתפק אם מתר להשתמש שם:

סימן קנב

שלא לפתר שום בית הכנסת, ובו סעיה אחר

ובגשמים מפני הגשמים, ותלמידי חכמים ותלמידיהם מתרים לאכל ולשתות בהם, מדחק. ואין מחשבים בהם חשבונות, אלא אם פן הם של מצוה, כגון: קפה של צדקה ופדיון שבויים, ואין מספידים בהם אלא אם פן יהיה ההספד לאחד מגדולי העיר, שכל בני העיר מתקבצים ובאים להספידו. ואם צריך לפנס בהם לצרכו, כגון לקרא לאדם, יפנס ויקרא מעט או יאמר דבר שמועה, ואחר כך יקראנו, כדי שלא יהא נראה כאלו נכנס לצרכו. ואם אינו יודע לא לקרות ולא לשנות, יאמר לאחד מהתינוקות: קרא לי פסוק שאתה קורא בו או ישהה מעט ואחר כך יצא, שהשיבה בהם מצוה, שנאמר: אשרי יושבי ביתך:

ב. יש אומרים שמה ששנינו בקדשת בתי מדרשות, ר"ל של רבים דומיא דבית הכנסת, אבל יחיד הקובע מדרש בביתו לצרכו אין לו קדשה כל כך:

ג. אין ישנים בבית הכנסת, אפלו שנת עראי, אבל בבית המדרש, מתר:

ד. לצורך בית הכנסת, מתר לאכל ולישן בתוכו, ומטעם זה ישנים בליל יום הכפורים בבית הכנסת. ואפלו לצורך מצוה אחרת, כגון כשנזקקים לעבר השנה בבית הכנסת, מתר לאכל שם:

ה. היו לבית הכנסת שני פתחים, לא יפנס בפתח זה לעשותו דרך לצאת בפתח השני לקצר דרכו. ואם היה הדרך עובר קדם שגבנה בית הכנסת, מתר. וכן אם לא נכנס בו תחלה כדי לקצר דרכו, מתר לעשותו דרך. וכשנכנס בו להתפלל, מתר למי שנכנס בפתח זה לצאת בפתח אחר:

גליון

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, כדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בו"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות בית הכנסת סימן קנ

שולחן ערוך

הדבר שגבנו אותם בשבילו, משגין המותר לכל מה שירצו. ואם כשגבנו המעות התנו לעשות חפצם ממותר הדמים, אפלו קנו ומכרו וחזרו וקנו קדשה במקצת הדמים, מותר להוריד המותר. אבל אם לא התנו כשגבנו, אלא כשמכרו התנו, אסור להורידם:

ו. מוכרים בית הכנסת, וכן שאר דברים שבקדשה ואפלו ספר תורה, להספקת תלמידים או להשיא יתומים בדמיו:

ז. והא דבית הכנסת נמכר, הני מלי של כפרים שאין באים אנשים ממקומות אחרים, שלא נעשית אלא לבני הכפרים לבדם. ולכן יכולים למכרו. ומכל מקום המעות נשארים בקדשתן, ואינם רשאים להורידן מקדשתן, והינו כשמכרו בני העיר שלא מדעת פרנסיהם, והוא הדין אם מכרו ז' טובי העיר שלא במעמד אנשי העיר, אבל אם הסכימו ז' טובי העיר באותו מכר, והיו במעמד אנשי העיר, רשאים להוציא המעות לכל מה שירצו, ואם קבלו עליהם בני העיר בפרוש במכר זה כל מה שיעשה, אפלו יחיד מה שעשה עשה. אבל של פרכים, שבאים שם ממקומות אחרים, אפלו בנו אותו משלהם, אינו נמכר אלא אם כן תלו אותו בדעת היחיד, שאז יעשה בו היחיד מה שירצה בהסכמת הצבור. והוא הדין לכל דברי קדשה שנזכרו כאן, דכלהו גרירי בתר בית הכנסת:

ח. בנו בית סתם, והקדישוהו אחר כך לבית הכנסת, דינו כבית הכנסת אבל אינו קדוש עד שיתפללו בו, אפלו אם בנאוהו לשם בית הכנסת. וכיון שהתפללו בו, אפלו אורחים לפי שעה, כיון

א. אין סותרים בית הכנסת כדי לבנות בית הכנסת אחר, שמא יארע להם אנס שלא יבנו האחר. אלא בונים אחר תחלה, ואחר כך סותרים הישן. והני מלי, שהיה הראשון חזק. אבל אם חרבו יסודותיו או נטו כתליו לפל, סותרים אותו מיד ומתחילין לבנות במהרה ביום ובלילה, שמא תדחק השעה וישאר חרוב:

סימן קנ

דיני בנין בית הכנסת, ובו כ"ב סעיפים:

א. מותר לעשות מבית הכנסת בית המדרש, אבל לא מבית המדרש בית הכנסת:

ב. בני העיר שמכרו בית הכנסת, יכולים לקח בדמיו תבה, דהינו היכל שמניחין בו ספר תורה או לוח שמעמידין עליו ספר תורה. מכרו תבה, יכולים לקח בדמיו מטפחת של ספר תורה. מכרו מטפחת, לוקחין בדמיה ספרים, דהינו שכתוב כל חמש לבדו, וכן נביאים וכתובים. מכרו ספרים, לוקחין בדמיהן ספר תורה, אבל איפכא להורידן מקדשתן, אסור. ואפלו אם קנו בקצת המעות דבר שקדשתו חמורה, אין יכולין לשנות המותר לקדשה קלה:

ג. ספר תורה שנמצא בו טעות, דינו כחמשים:

ד. אם מותר לקנות בדמי קדשה אחת קדשה אחרת כפיצא בה, יש אוסרים ויש מתירים:

ה. אם גבו מעות לבנות בית הכנסת או בית המדרש, או לקנות תבה או מטפחת או ספר תורה, ורצו לשנותן מלצורך מה שגבנו אותם, אין משגין אלא מקדשה קלה לחמורה. אבל אם עשו בהם

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר דא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות בית הכנסת סימן קנג

שולחן ערוך

יד. ראובן שאמר: קרקע זו אני נותן לבנות עליה
בית הכנסת, ולא רצו עובדי כוכבים להנתיק
לבנות בית הכנסת, והקהל אומרים לבנות עליו
בית לתלמוד תורה, וראובן אומר: אדעתא דהכי
לא נדרתי, לא מצי ראובן הדר ביה. ואם ראובן
לא היה דר שם היו יכולים לשנותה, ואם הוא
מבני אותה העיר, אינם רשאים לשנותה אם הוא
עומד וצוות, אלא אם כן יש שם חבר עיר, דכל
מאן דאתי אדעתא דידיה אתי:

טז. אין אדם יכול לאסור חלקו מבית הכנסת ולא
מהספרים. ואם אסר, אינו פלוס:

טז. מי שהשאיל ביתו לבית הכנסת ויש לו מריבה
עם אחד מהקהל, אינו יכול לאסרה אלא אם כן
יאסרנה לכל הקהל כאחד:

יז. מי שהיה בביתו בית הכנסת ימים רבים, אין
הצבור רשאים לשנותו בבית אחר:

יח. יש מי שאומר שפלי הקדש של פסח שנהגו
להביא תמיד לבית הכנסת בחגים, אין יכולים
להוציאם לחלין ולמכרם, והקהל יכולים לתפושם
שישארו בחזקת הקדש אחר מיתת המקדיש:

יט. יש מי שאומר שאם ימצא אחר מיתת אדם
כתב כתוב שהקדיש פלים, ואין עליו עדים ולא
מסרו לקהל, אפלו הכי הוי הקדש:

כ. יש מי שאומר שספר תורה שהחזק שהיה של
אבותיו של ראובן, אין הצבור יכולים להחזיק בו:

כא. אין לקנות מעילים שנשתמש בהם הדיוט,
לתשמיש קדשה:

שהיה מיוחד לתפלה, קדוש. ואם לפי שעה
הקדישו, הכל לפי מה שאמרו:

ט. כשמוכרים אנשי הכפר בית הכנסת יכולים
למכרו ממכר עולם, והלוקח יעשה בו מה שירצה,
חוץ ממרחץ וברסקי ובית הטבילה ובית הכסא.
ואם מכרוהו ז' טובי העיר במעמד אנשי העיר,
יעשה הלוקח אפלו אלו הארבעה דברים:

י. יש אומרים דייחיד בשלו, אפלו ספר תורה מתר
למכרו ולעשות בדמיו כל מה שירצה כל שלא
הקדישו לקרות ברבים. ויש מי שאוסר אלא אם
כן ללמד תורה או לשא אשה:

יא. בית הכנסת או לבנים ועצים מבית הכנסת ישן
שסתרו, יכולים לתן במתנה, דאי לאו דהוה להו
הנאה מניה לא הווי יחבי ליה הדר הוה ליה כמכר,
וכן יכולים להחליפן באחרים והם יוצאים לחלין.
אבל אסור למשכנן או להשפירן או להשאילן,
אפלו על ידי ז' טובי העיר, שעדין נשארים
בקדשתן שאין כאן דבר אחר שתחול קדשתן עליו:

יב. מי שיש לו תנאי עם הקהל שלא יוכל לבנות
בית הכנסת כי אם הוא וזרעו, אינו יכול למכר
זכותו לאחר:

יג. גבו מעות לבנין בית הכנסת ובא להם דבר
מצוה, מוציאין בה המעות. קנו אבנים וקורות, לא
ימכרום לדבר מצוה, אלא לפדיון שבויים. אף על
פי שהביאו האבנים וגררם ואת הקורות ופסלום
והתקינו הכל לבנין, מוכרים הכל לפדיון שבויים
בלבד, אבל אם בנו וגמרו, לא ימכרו בית הכנסת
אלא יגבו לפדיון מן הצבור:

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיב בעשר דוח הכתוב)

אורח חיים

הלכות בית הכנסת סימן קנד

שולחן ערוך

ו. אין עושין מתבה כסא לספר תורה. אבל מתר לעשות מתבה גדולה קטנה, וכן מתר לעשות מכסא גדול כסא קטן, אבל אסור לעשות ממנו שרפרף לכסא. וכן מתר לעשות מוילון גדול וילון קטן, או לעשות ממנו כיס לספר תורה. אבל לעשות ממנו כיס לחמש, אסור:

ז. הבימה, כגון בימה שהיו עושים למלך, אין בה קדשת ארון, אלא קדשת בית הכנסת:

ח. הארון וכל מה שעושים לספר תורה, מועיל בו תנאי להשתמש בו שאר תשמיש, אפלו דחל:

ט. המתנדבים ספר תורה ומניחים מטפחות בבית הכנסת, מתר להשתמש בהן כל ספר וספר, שלדעת בן הקדשו. אבל המניחים בביתם ואחר כך מקדישין, כיון שעל דעת אותו ספר נעשה ונשתמש בו אותו ספר, אסור להניחו בספר תורה אחר, ויש מתירים:

י. הנוהגים להניח עטרות ספר תורה בראש הקורא, בסיום התורה, אין מוחין בידם. אבל המניחים אותם בראשי חתנים דעלמא, מוחין בידם:

יא. גרות שעוה שנתנם עכו"ם לעובדי אלילים, וכבן שמשן ונתנם או מכרן לישראל, אסור להדליקם בבית הכנסת:

יב. עכבר שנמצא בשמן של בית הכנסת, אם הוא מאוס, אסור להדליקו בבית הכנסת:

יג. גר של בית הכנסת מתר לקרות לאורו:

יד. אין מדליקין גר של הדיוט מנר של בית הכנסת, ויש מי שאומר דהני מלי בעוד שדולקין למצותן, אבל כשצריך לכבותן, מתר:

כב. אדם שהוא רגיל בשום מצוה, כגון גלילה, וארעו אנס או עני, ונתנו הקהל המצוה לאחר, ואחר כך העשיר ורצה שיחזירו לו המצוה, אם בשעה שנתנו הקהל המצוה לשני היה ספוק ביד הראשון לתת מה שהיה נותן בכל שנה ולא חפץ בה, ונתרצה הוא עם שאר הקהל לתת לאחר, אבד זכותו. אבל אם כשנתנוה לשני לא היה ביד הראשון ספק לתת מה שהיה נותן, ועתה שיש בידו רוצה לזכות במצותו ולחזור ולתן מה שהיה נותן תחלה, חוזר למצותו:

סימן קנד

דיני תשמיש קדושה ונרות בית הכנסת, ובו ט"ו סעיפים:

א. רחבה של עיר, אף על פי שמתפללין בה בתעניות, אין בה משום קדשה מפני שהוא עראי. וכן בתים וחצרות שמתקבצים בהם להתפלל באקראי, אין בהם שום קדשה:

ב. השוכרים בית ומתפללין בו, אין לו דין בית הכנסת:

ג. תשמישי קדשה, כגון: תיק של ספרים ומזוזות, ורצועות תפלין, וארגז שנותנין בו ספר תורה או חמש וכסא שנותנין עליו ספר תורה, ווילון שתולין לפני ההיכל, יש בהן קדשה וצריך לגנן:

ד. מטפחות ספר תורה שבלו, יכולים לעשות מהם תכריכין למת מצוה וזו היא גניזתן:

ה. ספר תורה שבלה, מניחין אותו בכלי חרס וגונזין אותו בקבר תלמיד חכם, אפלו אינו אלא שונה הלכות ולא שמש תלמידי חכמים:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומר כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכבה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מנסיות וברבי מרשעה ובעבודות וכלל החברים ויודים לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "בית המלכה בכל יום, שזאי 'תורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מכון שולחן ערוך השנתני - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מופעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מוטרת המופעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיורש כל מעשה רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות משא ומתן סימן קנה

שולחן ערוך

הלכות נטילת ידיים

סימן קנז

דיני זמן קביעות סעודה, ובו סעיף אחד

א. כשיגיע שעה רביעית יקבע סעודתו. ואם הוא
תלמיד חכם ועוסק בלמודו, ימתין עד שעה ו',
ולא יאחר יותר דהוי כזורק אבן לחמת אם לא
טעם מדי בצפרא:

סימן קנח

דיני נטילת ידיים לסעודה, ובו י"ג סעיפים:

א. כשיבא לאכל פת שמברכין עליו: המוציא, יטל
ידיו אפלו אינו יודע להם שום טמאה, ויברך: על
נטילת ידיים. אבל לפת שאין מברכין עליו
המוציא, כגון לחמניות דקות, או פת הבאה
בכסנן, ואינו קובע סעודתו עליהם, אין צריך
נטילת ידיים:

ב. יש מי שאומר שאם אינו אוכל אלא פחות
מכביצה, יטל ידיו ולא יברך:

ג. אם אוכל פחות מכזית, יש מי שאומר שאין
צריך נטילה:

ד. אם אוכל דבר שטבולו באחד משבעה משקין
שסימנם: י"ד שח"ט ד"ם ולא נתנגב, ואפלו אין
ידיו נוגעות במקום המשקה, צריך נטילה בלא
ברכה:

ה. הנוטל ידיו לפרות, הרי זה מגסי הרוח. ובשר
צלי, יש מי שנראה מדבריו אף על פי שמוהל

טז. בני כרך שקנו ספר תורה והתנו שאם יצא
אחד מהכרך שהנשארים יתנו לו חלקו, והוקרו
הספרים, אם יצא אחד מהם אין נותנין לו אלא
מה שנתן בלבד:

סימן קנה

לילך מבית הכנסת לבית המדרש, ובו ב' סעיפים:

א. אחר שיצא מבית הכנסת, ילך לבית המדרש.
ויקבע עת ללמד, וצריך שאותו עת יהיה קבוע
שלא יעבירונו אף אם הוא סבור להרויח הרבה:

ב. קדם שילך לבית המדרש יוכל לאכל פת
שחרית אם הוא רגיל בו, וטוב שירגיל בו:

הלכות משא ומתן

סימן קנו

סדר משא ומתן, ובו סעיף אחד

א. אחר כך ילך לעסקיו, דכל תורה שאין עמה
מלאכה סופה בטלה וגוררת עון, כי העני יעבירונו
על דעת קונו. ומפל מקום לא יעשה מלאכתו
עקר, אלא עראי, ותורתו קבע, וזה וזה יתקיים
בידו. וישא ויתן באמונה. ויזהר מלהזכיר שם
שמים לבטלה, שבכל מקום שהזכרת השם מצויה,
מיתה מצויה. ויזהר מלשבע, אפלו באמת, שאלף
עירות היו לינאי המלך וכלם נחרבו בשביל שהיו
נשבעים שבועות אף על פי שהיו מקימים אותם.
ויזהר מלהשתתף עם עכו"ם, שפא יתחייב לו
שבועה ועובר משום לא ישמע על פיך:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל ימור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מסיבת וברכי' מרשעה ובעבודות. וכלל החברים ויודים,
לזכות את הרבים לדיקת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שפא יתחייב לו

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצצה לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשמה וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמי ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמיו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות נטילת ידים סימן קנט

שולחן ערוך

באיזה כלי נוטלין הידים, וכיצד יבואו המים לידי, ובו כ' מעיפים:

א. אין נוטלים לידיים אלא בכלי. וכל הפלים כשרים, ואפלו כלי גללים, וכלי אבנים, וכלי אדמה. וצריך שיהא מחזיק רביעית. ואם נקב בכונס משקה, דהינו שאם ישימו אותו על משקים יכנסו בתוכו דרך הנקב, והוא גדול מנקב שהמשקים שבתוך הכלי יוצאים בו, אז בטל מתורת כלי ואין נוטלים ממנו לידיים ואפלו אם הוא מחזיק רביעית מן הנקב ולמטה:

ב. והני מילי שנוטל בדרך פיו למעלה, שמה שממנו מן הנקב ולמעלה אינו חשוב ככלי, ונמצא שאין המים באים על ידו מהכלי. אבל אם נוטל דרך הנקב, שרי, כיון שמחזיק רביעית ממנו ולמטה:

ג. כלי שמחזיק רביעית פשוטמים אותו, ואם לא יסמכוהו ישפכו המים ולא ישאר בו רביעית, אינו כלי. הלכך, מגופה של חבית שהיא חדה ואינה מקבלת רביעית שלא מסמכת, אין נוטלים ממנה. ואם הרחיבה למטה עד שמקבלת רביעית פשהיא יושבת שלא מסמכת, נוטלים ממנה:

ד. חמת וכפישה, שהם מיני נאדות של עור שתקנו ועשה להם בית מושב, נוטלים מהם. אבל שק וקפה שהתקינו לשבת בלא סמיכה וזפתן בזפת עד שהם מקבלים משקים, אין נוטלין מהם לידיים, לפי שאינם עשויין לקבל משקים. והוא הדין לכוכעים של לבדים, אפלו כשהם קשים כל כך שמקבלים מים ואינם זבים מהם, מכל מקום אינם

טופח עליו, דינו כפרות. ותבשיל מחטים, והם נגובים, דינו כפרות:

ו. השותה אין צריך לטל אפלו ידו אחת:

ז. נטל ידיו לדבר שטבולו במשקה, ואחר כך רוצה לאכל לחם, יש מי שגורא מדבריו שאין אותה נטילה עולה לו, ואין צריך לומר אם נטל ידיו שלא לאכל ואחר כך נמלך, ואכל:

ח. מי שהיה במדבר או במקום סכנה ואין לו מים, פטור מנטילת ידים:

ט. צריך לזהר בנטילת ידים, שכל המזלזל בנטילת ידים חייב נדוי, ובא לידי עניות, ונעקר מן העולם:

י. אף על פי ששעורם ברביעית, יוסיף לטל בשפע, דאמר רב חסדא: אגא משאי מלא חפני מיא, ויהבי לי מלא חפני טיבותא:

יא. מברך קדם נטילה, שכל המצות מברך עליהם עובר לעשייתן. ונהגו שלא לברך עד אחר נטילה, משום דפעמים שאין ידיו נקיות, ומפני כך מברכין עליהם אחר ששפשף ידיו, שכבר ידיו נקיות קדם שיטיל עליהם מים שניים:

יב. וינגבם היטב קדם שיבצע, שהאוכל בלי נגוב ידים כאלו אוכל לחם טמא:

יג. המטביל ידיו, יכול לאכל בלא נגוב, והוא הדין לנוטל ידיו בבת אחת ושופך עליהם רביעית מים בבת אחת, או שנטל ידו אחת ושפך עליה רביעית וכן שפך על חברתה:

סימן קנט

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, בלי יסור כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. ואם לא ישימו בזה מציאת וברכה מרשעה ובעוונות. וכלל החברות והידיים, לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא. "לחם תלכה בכל יום, שואל מורה רשמה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתדא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות נטילת ידים סימן קנט

שולחן ערוך

שהמשיכוה, כשרה. ואפלו דולה ונותן לתוף
התריץ עצמו, אם הדלי נקוב מאחוריו בכונס
משקה, ובעוד ששופך דרך פיו לצנור מקלח
מאחוריו ליאור, מטביל בו את הידים, וטהורות,
דחשיבי כאלו הטבילם ביאור, דנצוק זה מחבר
הכלי ליאור וחשיבי מים שבצנור מחברים למימי
היאור, אף על גב דנצוק כזה לא חשיב חבור
לענין טבילה. ויש חולקין בזה ואומרים דגם
לנטילת ידים לא חשיב חבור:

ח. אם הכניס ידיו בתוף כלי של מים ושכשך ידיו
בהם, אם הכלי מחבר לקרקע, לא עלתה לו
נטילה. ואם אינו מחבר לקרקע, יש אומרים
שעלתה לו נטילה, ויש אומרים שלא עלתה לו,
ובשעת הדחק יכול לסמוך על דברי המתירים. ואם
אחר כך נודמן לו לטל בדרך נטילה, נוטל בלא
ברכה:

ט. חבית שיש בה מים, מניחה על ברקיו ונוטל
ממנה לידיים, ואם היתה מטה בארץ והמים
מקלחים ממנה, או שעומדת והמים יוצאים דרך
נקב שבה ונתן ידיו שם, לא עלתה לו נטילה ואם
היתה ברזא בנקב והסירה וקבל המים על ידיו,
חשיב שפיר כח גברא. וצריך להחזירה ולהסירה
בכל שפיכה ושפיכה:

י. אם הטא חבית מלאה מים והלך וישב לו
והחבית שופכת מים כל היום מחמת הטיטו ונטל
ידיו ממנו, עלתה לו נטילה:

יא. הכל פשרים לתן מים לידיים, אפלו חרש שוטה
וקטן, עכו"ם ונדה:

עשויים לקבל מים. ומכל מקום על ידי הדחק
מתרים, שעוברי דרכים רגילים לשתות בהם:

ה. כלי שתחלת תקונו כף שאינו יכול לעמוד בלא
סמיכה, ואין משתמשין בו אלא על ידי סמיכה,
חשוב שפיר כלי. לפיכך כלי שהוא מלא נקבים
מתחתיו ופיו צר למעלה, וכשמניח אדם אצבעו
עליו אין המים יוצאים, וכשמסירו המים יוצאים,
מתר לטל ממנו אף על פי שאינו מחזיק כלום,
כיון שעשוי לקבלה בענין זה וזה עקר תשמישו,
נקרא כלי:

ו. לא יתן מים לחברו בחפניו, שאין נוטלים אלא
מן הכלי. והוא הדין אם נוטל ידו אחת מהכלי
ושפך ממנה לידו אחרת, דאינו כלום. ורבנו תם
מתיר בזה, כיון שתחלת נטילה לידו אחת היתה מן
הכלי, והוא שהיתה ידו הראשונה טהורה, כגון
ששפך עליה רביעית בבת אחת:

ז. צריך שיבואו המים מכח נותן, לפיכך צנור
שדולה מים מן היאור ושופך בו ונמשכים ממנו
המים להשקות השדה, אינו יכול לתן ידיו לתוכו
כדי שיקלחו המים עליהם, מפני שאינם באים מכח
אדם, שכבר פסק כח השופך. ואם משים ידיו
קרוב למקום השפיכה, אף על פי שאינו משים
אותה תחת השפיכה ממש, עלתה לו נטילה, דכל
זמן שהם קרובים למקום השפיכה עדיו מכחו הם
באים. ואם הטביל ידיו לתוך הצנור הזה, אינם
טהורות מכח טבילה, מפני שהם שאובים. והני
מילי בדולה, ששופך ונותן לתוך הצנור עצמו,
אבל אם נותן אותם חוץ לצנור וממשיך אותם
לצנור והטביל בו ידיו, טהורות, דשאובים

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר דא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, כדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות נטילת ידים סימן קס

שולחן ערוך

א. מים שנשתנו מראיהן בין מחמת עצמן, בין מחמת דבר שנפל לתוכן, בין מחמת מקומם, פסולים:

ב. עשה במים מלאכה או ששרה בהם פתו, אפלו נתפון לשרות בכלי זה ונפל לשני, פסולים. ואם צנן יין במים, פסולים. ואם הדיח בהם כלים, פסולים. ואם היו כלים מודחים או חדשים, כשרים. ואם הטביל בהם הנחתום הגלוסקין, פסולים, אבל אם טבל ידיו במים וטח פני הגלוסקין, או שחפן מהם בחפניו, המים הנשארים לא נעשה בהם מלאכה, לפיכך כשרים אם לא נשתנה מראיהן:

ג. מים שלפני הנפח, אף על פי שלא נשתנו מראיהם, פסולים, מפני שבידוע שנעשה בהם מלאכה, דהינו שכבה בהם הברזל. ושלפני הספר, אם נשתנו מראיהם, פסולים. ואם לאו, כשרים:

ד. מים ששתו מהם התרנגולים, או שלקק מהם הכלב, יש מי שפוסל ואין דבריו נראין, אלא בין באלו בין בכל שאר בהמה תיה ועוף, יש להכשיר:

ה. אין המלאכה פוסלת אלא במים שאובים, בין שהם בכלי בין שהם בקרקע, אבל לא במי מקוה או מעין בעודם מחברים:

ו. חמי האור, נוטלים מהם לידיים אפלו הן חמין שהיד סולדת בהם:

ז. חמי טבריא יכול להטביל בהם את הידיים, אבל לטל מהם בכלי, לא. ואם המשיך אותן בארץ דרוך תריץ חוץ למקומם והפסיקו מהמעין הנובע, אם יש בהם שעור מקוה מטבילין בהם הידיים, ואם אין בהם שעור מקוה לא. ואם תריץ זה מימיו

יב. אם הקוף נותן מים לידיים, יש פוסלים ויש מכשירים, ונראים דבריהם:

יג. ולכתחלה יכון הנוטל לנטילה המכשרת לאכילה:

יד. הטביל ידיו במי מעין, אפלו אין בו מ' סאה, עלתה לו טבילה כל שמתכסים ידיו בהם בבת אחת. ואם הטבילם במי מקוה, יש אומרים שדינו כמעין ויש אומרים שצריך מ' סאה, ונקטינן כדברי המקל:

טו. מי גשמים שהם זוחלים, ויש בהם מ' סאה, יש להסתפק אם טובל בהם ידיו:

טז. מ' סאה מים שאובים שבקרקע, להרמב"ם אין מטבילין בהם את הידיים, ולהראב"ד מטבילין. ושאובה שהמשיכה כלה, גם להרמב"ם מטבילין בהם הידיים:

יז. לא יטל מהנהר מים בידו אחת ויתן על ידו השנית, לפי שאין כאן לא נטילה ולא טבילה:

יח. ידו אחת בנטילה וידו אחת בטבילה, ידיו טהורות:

יט. המטביל ידיו אינו צריך שתי פעמים, ולא נגוב, ולא להגביה ידיו:

כ. המטביל ידיו אינו מברך על טבילת ידים, אלא על נטילת ידים:

סימן קס

איזו מים כשרים ואיזו פסולים לנטילה, ובו ט"ו סעיפים:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם, שנתו ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. כל יומם כל יומם, שנתו ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. כל יומם כל יומם, שנתו ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא.

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליהרוא שמיא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבירא י"ה בוי"ה ביהורא שלים בשם כל ישראל (והיורא כל פועל וזה הכלל)

אורח חיים

הלכות נטילת ידים סימן קס

שולחן ערוך

שאומר שכל מי פרות ראויים לנטילת ידים בשעת
הדחק:

יג. צריך שיהא במים רביעית, והני מילי לאחד.
אבל לב' שבאו לטל כאחד, האחרון אינו צריך.
ואפלו בזה אחר זה, ובלבד שלא יפסיק הקלות.
כיצד, היה רביעית מים בפלי ופשט אחד ידיו
ואחר יוצק על ידיו, ובא שני ופשט ידיו למטה
ממנו סמוך ליד הראשון, וקלות יורד על ידו של
ראשון ולידו של שני שלמטה ממנו, ידי שניהם
טהורות, אף על פי שפחת שעור הרביעית כשהם
מגיעים לידיו של שני, ידיו טהורות מפני שהם
באים משיורי טהרה. ויש מתירים אפלו כשנוטלים
זה אחר זה, הואיל ובשעה שהתחיל האחד לטל
מהם היה בהם רביעית, גם לשני זה עולים, מפני
שבאו משיורי טהרה. ועל דרך זה נוטלים מחצי
לג' ויד', ומלג' לכמה בני אדם כל זמן שמספיקים
המים לשפך כל אחד על ידיו ג' פעמים שיכולים
להניח ד' וה' ידיהם זה בצד זה, או זה על גב
זה, ולטל כאחד, ובלבד שיורפו ידיהם בענין
שיגיעו המים לכל אחד:

יד. צריך שיהא רביעית מכנס במקום א', שאם
נטל משמינית וחזר ונטל משמינית, ידיו טמאות
כשהיו:

טז. רביעית שאמרו, בין לידיו של גדול בין לידיו
של קטן. נטלו ב' בני אדם זה ידו אחת וזה ידו
אחת, ואחר כך חזר השני ונטל ידו השנית, הרי
אלו כג' בני אדם, לפיכך אם היה בפלי חצי, ידיו
טהורות, ואם לאו, אין ידו השניה טהורה, שאין
נוטלין בפחות מחצי יותר משני בני אדם:

מחברים למי המעין הנובע חם, לרש"י והרשב"א
אין מטבילין בו הידים, ולהר"ר יונה מטבילין בו
את הידים:

ח. טעם פסול חמי טבריא לנטילה, מפני שהן
מרים ואינם ראויין לשתיית הכלב, אבל אם ימצאו
מים חמין נובעין שהן ראויין לשתיית הכלב,
נוטלים מהם לידים:

ט. מים מלוחים או סרוחים או מרים שאין הכלב
יכול לשותות מהם, פסולים לנטילת ידים אף על
פי שפשרים למי מקוה לטבילה. ואם הם עכורים
מחמת טיט שנתערב בהם, אם הכלב יכול לשותות
מהם, פשרים בין לנטילת ידים בין למקוה, ואם
אינו יכול לשותות מהם, פסולים לשניהם:

י. נוטלים לידים בכל דבר שתחתיו מן המים, כגון
יבחושים אדמים או שמן דג:

יא. מים שיש לו ספק אם נעשה בהם מלאכה או
לאו, או שיש לו ספק אם יש בהם כשעור אם
לאו, או אם הם טמאים או טהורים או ספק אם
נטל ידיו או לאו, טהור. ויש מי שאומר שעל כל
זאת אם יש לו מים אחרים, יטל ידיו ויוציא
עצמו מן הספק:

יב. השלג, והברד, והכפור, והגלד, והמלח אם
רסקן עד שנעשו מים, נוטלין מהם וטובלין בהם,
אם יש בהם כשעור. יש מי שאומר שאין נטילת
מים ראשונים, אלא במים בלבד. ויש אומרים
שהיין כשר לנטילת ידים, בין נתן לתוכו מים בין
לא נתן לתוכו מים, אלא שאסור לעשות פן
לכתחלה, כדי שלא יהא כמזלזל בדבר חשוב
שנשתנה לעלוי עד שקובע ברכה לעצמו. ויש מי

כא
בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדיקלו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות נטילת ידים סימן קסא

שולחן ערוך

סימן קסא

דיני חציצה בנטילה, ובו ד' סעיפים:

א. צריך להזהר מחציצה, שכל דבר שחוצץ בטבילה חוצץ בנטילה, כגון: צואה שתחת הצפרן שלא כנגד הבשר, ובצק שתחת הצפרן אפלו כנגד הבשר, ורטיה שעל בשרו, וטיט היום, וטיט היוצרים. אבל במעוטו, שאינו מקפיד, אין לחוש:

ב. כל דבר שאינו מקפיד עליו, אינו חוצץ. היה דרכו של זה להקפיד וזה אין דרכו להקפיד, למי שדרכו להקפיד, חוצץ. למי שאין דרכו להקפיד, אינו חוצץ. כיצד היה אחד צבע והיו ידיו צבועות, אין הצבע חוצץ על ידיו, אף על פי שיש על ידיו ממשות של צבעונים. לא היה צבע, אם היו ידיו צבועות ויש ממש הצבע על ידיו, הרי זה חוצץ, שהיו היבש חוצץ, והלח אינו חוצץ. וכן הנשים שדרכן לצבע ידיהם לנוי וכיוצא בזה, אין אותו צבע חוצץ:

ג. צריך להסיר הטבעת מעל ידו בשעת נטילת ידים

ד. שעור נטילת ידים, כל היד עד קנה של זרוע. ויש אומרים עד מקום חבור האצבעות לכף היד, וראוי להגה כדעת הראשון:

סימן קסב

הגבהה ושפשוף הידים בנטילה, ובו י' סעיפים:

א. הנוטל צריך להגביה ידיו למעלה, שלא יצאו מים חוצץ לפרק ויחזרו ויטמאו את הידים. והינו כשאינו נוטל כל היד עד מקום חבור היד עם

הזרוע, אבל אם נוטל עד שם, אינו צריך להגביה ידיו, וכן אם שפף על ידיו רביעית בפעם אחת, כיון דאין שם מים טמאים כלל, אינו צריך להגביה ידיו. וכן המטביל ידיו, אינו צריך להגביה ידיו:

ב. הנוטל ידיו שופף עליהם קצת מהרביעית להסיר מהם הלכלוך וכל דבר שחוצץ, ואחר כך שופף עליהם פעם שנית וגם אלו המים הם טמאים, ואחר כך שופף עליהם פעם שלישית לטהר המים שעל גבי הידים. ואם אין בידיהם לכלוך ודבר החוצץ, שופף על שתי ידיו רביעית בבת אחת, ואינו צריך מים שניים:

ג. נוטל מקצת ידו וחזר והוסיף ונטל הנשאר מיידו, הרי ידו טמאה כמו שהיתה, דאין נטילה לחצאין. ואם עדין יש על מקצת היד שנטל בתחלה טופח על מנת להטפית, הרי זו טהורה. במה דברים אמורים, במים ראשונים. אבל בשניים, נוטל מקצת ידיו וחזר והוסיף על מקצתו:

ד. שפף מים על ידו אחת ושפשפה בחברתה, לא עלתה לו נטילה אפלו שפף באחרונה על שתי ידיו, לפי שהמים ששפף על ידו אחת נטמאו, וכששפשפה נטמאת חברתה, ואין מים שניים מטהרים אלא המים שנטמאו מחמת היד עצמה, ולא הבאים מחמת היד האחרת, הלכך השופף מהכלי על ידו אחת ושפשף בחברתה, צריך לנגב ידיו ולחזור ולטלם כראוי. לפיכך הנוטל ידיו צריך שישפף לו אחר עליהם, ואם אין לו אחר יאחז הכלי בראשי אצבעותיו ושפף על שתי ידיו כאחד, או ישפף על כל אחת רביעית, ואחר כך

בב

בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיב בעשר רוח הקודש)

גליון

בב

אורח חיים

הלכות נטילת ידים סימן קסג

שולחן ערוך

ה. נטל ידו אחת ושפשפה בראשו או בכתל, ואחר
כך חזר ונגע באותן מים שבאו מידו על הראש
ועל הכתל, טמאה שאותם מים טמאים חזרו וטמאו
את היד שנגע בהם, אף על גב דכל כמה דלא
שפשף מטהרים בשפשוף, השתא דחזר ונגע, גרע.
וכבר נתבאר שהשופך רביעית כאחת אינו בכלל
כל אלו, ואין שם מים טמאים כלל:

ט. כששופך מים ראשונים על ידיו צריך לזהר
שלא ישאיר על ידו צרור או קיסם או שום דבר
אחר, שאין מים מטהרין אלא מים שעל גבי היד,
ולא המים שעל הצרור, ואם שופך רביעית מים
כאחת על ידו, אינו צריך לזהר בכך:

י. מי שיש לו מכה בידו ורטתה עליה, די לו שיטל
שאר היד שלא במקום הרטתה. וצריך לזהר שלא
יגע ברטתה, שלא יחזרו המים שעל הרטתה ויטמאו
היד. או ישפך רביעית על היד כאחת, שאז לא
נטמאו המים:

סימן קסג

דין מי שאין לו מים, והמאכיל לאחרים, ובו ב'

מעיינים:

א. אם אין מים מצויים לפניו ברחוק יותר
מארבעה מילין, ולאחריו מיל, יטל ידיו במפה
ואוכל פת או דבר שטבולו במשקה:

ב. המאכיל לאחרים אינו צריך נטילת ידים.
והאוכל, צריך נטילת ידים אף על פי שאחר נותן
לתוך פיו ואינו נוגע במאכל, והוא הדין לאוכל
במגרפה שצריך נטילת ידים:

ישפשפם, שהשופך רביעית כאחד אינו צריך מים
שניים לטהרם, שעשו רביעית בבת אחת כמו
טבילה, שאינה צריכה שטיפה ב' פעמים. אם נגע
בהם אחר שלא נטל ידיו, בעודם לחות מן המים,
צריך לנגבם ולחזר ולטל, שהרי זה טמאם על ידי
המים שעליהם. לכך צריך לזהר כששופך מים
שלישית, שהם שניים לבד מהראשונים, שלא יגע
יד בחברתה עד שישפך גם זה על השניה, או
שישפך מתחלה על שתיהן כאחד, ואם נטל כל יד
מריבית אינו צריך לכל זה:

ה. מתוך מה שכתבנו יתבאר לך דהא דיד נטמאה
בשפשוף חברתה, דוקא בנוטל ידו אחת ואחר כך
שפשפה בחברתה, אבל אם רצה לטל בתחלה שתי
ידיו כאחת, נוטל, דשתייהן נחשבים כיד אחת
ואינה מטמאות זו את זו, ואפלו ד' או ה' שהגיהו
ידיהם זה בצד זה, או זה על גב זה, כיד אחת
חשיבו, ואינם מטמאות זו את זו:

ו. נטל שתי ידיו זו לעצמה וזו לעצמה ונמלך
כשנטל המים השניים והגיע ידיו זו לזו ושפך על
שתיהן כאחת, ידיו טמאות, מפני שפשצרף ידיו זו
לזו לקבל המים השניים נטמאו ידיו בנגיעתם זו
לזו, דהמים שעל גבי יד זו מטמאים מים שעל
גבי חברתה וגם את היד, וכשנטל את השניה לא
טהרו את הראשונים, כיון שנטמאת מחמת חברתה,
אלא אדרבה גם השניים נטמאו בהן, וצריך לנגב
ידיו ולטל שתיהם כאחת:

ז. אם שפשף ידיו זו בזו, יזהר שלא יגע חוץ
ממקום שגפלו בו מים, מפני שהם מטמאות זו את
זו:

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, כדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות בציעת הפת סימן קסד

שולחן ערוך

סימן קסד

שיכול להתנות על הנטילה, ובו ב' סעיפים:

א. נוטל אדם ידיו שחרית ומתנה עליהם כל היום,
אפילו שלא בשעת הדחק, ובלבד שלא יסיח דעתו
מהם. ואם מים מצויים לו, טוב שיחזור ויטל ידיו,
אבל לא יברך:

ב. מי שעומד בסעדה ונזכר שנגע בשוק וירך
ומקומות המכסים באדם, או שחפך בראשו וכל
פיוצא בזה, צריך לחזור ולטל ידיו, ויברך: על
נטילת ידים:

סימן קסה

דין העושה צרכיו ורוצה לאכל, ובו ב' סעיפים:

א. העושה צרכיו ורוצה לאכל, יטל ב' פעמים. על
הראשונה מברך: אשר יצר, ועל השנייה מברך: על
נטילת ידים. ואם אינו רוצה לטל אלא פעם אחת,
לאחר ששפך פעם אחת על ידיו ומשפשף, יברך:
אשר יצר, ואחר כך בשעת נגוב יברך: על נטילת
ידים:

ב. אם רבים מסבין בסעדה, הגדול נוטל ידיו
תחלה. והראש היה רגיל לטל באחרונה, שלא
להפסיק ושלא לדבר:

הלכות בציעת הפת

סימן קסו

דין הפסקה בין בציעה לנטילה, ובו סעיף אחד

א. יש אומרים שאינו צריך לזהר מלהפסיק בין
נטילה להמוציא, ויש אומרים שצריך לזהר, וטוב
לזהר:

סימן קסו

מקום זמן הבציעה, ומי הוא הבוצע, ובו ב'

סעיפים:

א. בוצע בפת, במקום שנאפה היטב, ויחתך פרוסת
הבציעה. וצריך לחתך מעט, שאם יאחז בפרוסה
יעלה שאר כפר עמו, שאם לא כן חשוב כפרוסה,
ויניחנה מחברת לפת ויתחיל לברך ואחר שסיים
הברכה יפרידנה, כדי שתכלה הברכה בעוד שהפת
שלם. ולא יבצע פרוסה קטנה, מפני שנראה כצר
עין, ולא פרוסה יותר מכביצה, מפני שנראה
כרעבתן:

ב. יברך: המוציא לחם מן הארץ. יתן רוח בין לחם
ובין מן:

ג. אין לברך קדם שיתפס הלחם:

ד. יתן שתי ידיו על הפת בשעת ברכה, שיש בהן
"אצבעות כנגד" מצוות התלויות בפת ולכך יש
"תבות בברכת המוציא וי' תבות בפסוק מצמית
חציר לבהמה וי' תבות בפסוק עיני כל אליך
ישברו וי' תבות בפסוק ארץ חטה ושעורה וי'
תבות בפסוק ויתן לך:

ה. לא יבצע עד שיביאו לפניו מלח או לפתן
ללפת בו פרוסת הבציעה, ואם היא נקיה או שהיא
מתבלת בתבלין או במלח פועין שלנו או נתבון
לאכל פת חרבה, אינו צריך להמתין:

והאם אותה הצצה לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות בציעת הפת סימן קסו

שולחן ערוך

לֹאכִילָתָן, או בַּעַל הַבֵּית עִם בְּנֵי בֵיתוֹ, לֹא מֵהֵנִי
אֵלָּא אִם כֵּן יֵשְׁבוּ בַּשִּׁלְחָן א' או בַּמִּפֶּה אַחַת:

יב. אִם הָיוּ רוֹכְבִים וְאָמְרוּ: נֹאכֵל, אָף עַל פִּי שָׁכַל
אֶחָד אוֹכֵל מִכֶּכֶר, שְׁלֹא יֵרְדוּ מִהֶבְהֻמּוֹת, מִצְטַרְפִּין
כִּיּוֹן שֶׁעֲמָדוֹ בְּמָקוֹם אֶחָד, אֲבָל אִם הָיוּ אוֹכְלִים
וְהוֹלְכִים, לֹא. וְאִם הָיוּ אוֹכְלִים בְּשָׂדֶה מִפְּזָרִים
וּמִפְּרָדִים, אָף עַל פִּי שְׁאוֹכְלִים כָּלֵם בְּשַׁעַה אַחַת
וּמִכֶּכֶר אֶחָד, כִּיּוֹן שְׁלֹא קָבְעוּ מָקוֹם, וְאוֹכְלִים
מִפְּזָרִים, אֵינָם מִצְטַרְפִּין:

יג. הֵיכָא דְלֹא קָבְעוּ מָקוֹם דְּאֶמְרִין שָׁכַל אֶחָד
מִבְּרֶךְ לַעֲצֻמוֹ, אִם כֵּן הַמִּבְרֶךְ לְהוֹצִיאָם וְהֵם
נִתְכַּוְּנוּ לְצֹאת, יֵצְאוּ:

יד. אִם הַמְסֻבִּים רַבִּים, גְּדוֹל שְׁכָכֵם בּוֹצֵעַ. וְאִם
יֵשׁ עִמָּהֶם בַּעַל הַבֵּית, הוּא בּוֹצֵעַ וְאִפְלוּ אִם הָאוֹרַח
גְּדוֹל:

טו. אִין הַמְסֻבִּין רְשָׁאִים לְטַעַם עַד שִׁיטְעַם הַבּוֹצֵעַ.
וְאִם כָּל אֶחָד אוֹכֵל מִכֶּכֶר וְאִין כָּלֵם וְקוֹקִים לִפְכָּר
שְׁבִיד הַבּוֹצֵעַ, רְשָׁאִים לְטַעַם קֹדֶם. וְאִם הוּא שֶׁבֶת,
צָרִיךְ שִׁיחָא לִפְנֵי הַמְסֻבִּים לַחַם מִשְׁנֶה חוּץ מִמָּה
שֶׁלִּפְנֵי הַבּוֹצֵעַ, וְאִזּוּ יֵהִיוּ רְשָׁאִים לְטַעַם קֹדֶם
הַבּוֹצֵעַ:

טז. אִין הַבּוֹצֵעַ רְשָׁאִי לְבָצֵעַ עַד שִׁיכְלָה אֲמֵן מִפִּי
רַב הָעוֹנִים:

יז. הַבּוֹצֵעַ פּוֹשֵׁט יָדוֹ תַּחֲלָה לְקַעְרָה לֶאֱכֹל, וְאִם בָּא
לְחַלֵּק כְּבוֹד לְמִי שֶׁגְּדוֹל מִמֶּנּוּ, רְשָׁאִי:

יח. הַבּוֹצֵעַ נוֹתֵן פְּרוֹסָה לִפְנֵי כָל אֶחָד וְהָאֶחָד נוֹטֵל
פְּרוֹסָה בִּידוֹ, וְאִין הַבּוֹצֵעַ נוֹתֵן בִּיד הָאוֹכֵל אֵלָּא
אִם כֵּן הִיָּה אֲבָל:

ו. יֹאכֵל מִיד וְלֹא יֵשִׁיחַ בֵּין בִּרְכָּה לֶאֱכִילָה. וְאִם
שָׁח, צָרִיךְ לְחֹזֵר וּלְבָרֵךְ אֵלָּא אִם כֵּן הִתְנֶה הַשִּׁיחָה
בְּדָבָרִים מַעֲנִין דְּבָרִים שֶׁמְבָרְכִין עָלָיו, כְּגוֹן שֶׁבְּרֶךְ
עַל הַפֶּת וְקֹדֶם שֶׁאֲכֹל אָמַר הִבִּיאוּ מֶלֶח אוֹ לִפְתָּן
תָּנוּ לִפְלוֹנִי לֶאֱכֹל, תָּנוּ מֵאֲכֹל לְבִהְמָה וְכִיּוֹצֵא
בָּאֵלוּ, אֵינּוּ צָרִיךְ לְבָרֵךְ:

ז. רְאוּבֵן שֶׁהָיָה נוֹטֵל יָדָיו לֶאֱכִילָה, וַיַּעֲקֹב הָיָה
מִבְּרֶךְ הַמוֹצִיא וְנִתְכַּוְּנוּ לְהוֹצִיא הַשּׁוֹמְעִים, וְאַחֵר כֵּךְ
נִגַּב רְאוּבֵן יָדָיו וּבְרֶךְ עַל גְּטִילַת יָדָיו, לֹא הָיָה
הַפֶּסֶק וְיוֹצֵא בְּבִרְכַּת יַעֲקֹב, וְאֵינּוּ צָרִיךְ לְחֹזֵר
וּלְבָרֵךְ בְּרִכַּת הַמוֹצִיא:

ח. שָׁכַח וְאֲכֹל וְלֹא בֶרֶךְ הַמוֹצִיא, אִם נִזְכַּר בְּתוֹךְ
הַסַּעֲדָה מִבְּרֶךְ, וְאִם לֹא נִזְכַּר עַד שֶׁגִּמַּר סְעוּדָתוֹ,
אֵינּוּ מִבְּרֶךְ:

ט. אִם הוּא מְסַפֵּק אִם בֶּרֶךְ הַמוֹצִיא אִם לֹא, אֵינּוּ
חוֹזֵר וּמְבָרֵךְ:

י. אִם בְּמָקוֹם בְּרִכַּת הַמוֹצִיא בֶרֶךְ: שֶׁהַכֹּל נִהְיָה
בְּדָבָרוֹ, אוֹ שְׁאָמַר: בְּרֶיךָ רַחֲמָנָא מִלְּכָא מֵאֲרִיָּה
דְּהָאִי פְתָא, יֵצֵא:

יא. אִם הָיוּ שְׁנַיִם אוֹ רַבִּים, אֶחָד מִבְּרֶךְ לְכָלֵם.
וְדוֹקָא הַסֵּבּוֹ, שֶׁהוּא דֶּרֶךְ קָבַע, אֲבָל אִם הָיוּ
יוֹשְׁבִים בְּלֹא הַסֵּבָה, כִּיּוֹן שְׁאֵינָם נִקְבָּעִים יַחַד, כָּל
אֶחָד מִבְּרֶךְ לַעֲצֻמוֹ. וְאִם אָמְרוּ: נֹאכֵל כָּאֵן אוֹ
בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, כִּיּוֹן שֶׁהִכִּינוּ מָקוֹם לֶאֱכִילָתָן, הָיָה
קָבַע וְאִפְלוּ בְּלֹא הַסֵּבָה, וְהָאֲדָנָא שְׁאִין אָנוּ רִגְלִים
בְּהַסֵּבָה, יֵשִׁיבָה דִּידֵן בַּשִּׁלְחָן אֶחָד אוֹ בְּלֹא שִׁלְחָן
בַּמִּפֶּה אַחַת, הָיָה קְבִיעוּת. וְאִפְלוּ לְבָנֵי חֲבוּרָה
כְּהַסֵּבָה דִּידָהּוּ דְּמִי. וְלִדְיָדָן, אִפְלוּ קָבְעוּ מָקוֹם

בה
בסלו

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

בה

אורח חיים

הלכות בציעת הפת סימן קסח

שולחן ערוך

נְקִיָּה וּפֶת קָבֵר, מְבָרֵךְ עַל הַנְּקִיָּה. וְאִם שְׁתִּיָּהּ
נְקִיּוֹת וְזֹו לְבָנָה יוֹתֵר מִזֶּה, מְבָרֵךְ עַל הַלְבָנָה יוֹתֵר:
ה. פֶּת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים נְקִיָּה וּפֶת קָבֵר שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
אִם אֵינוֹ נִזְהָר מִפֶּת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים מְבָרֵךְ עַל אֵיזָה
מֵהֶם שִׁירָצָה. וְאִם הוּא נִזְהָר מִפֶּת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים,
מְסַלֵּק פֶּת נְקִי שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִּים מֵעַל הַשְּׁלֶחָן עַד
לְאַחֵר בִּרְכַּת הַמוֹצֵיא. וְאִם בָּעַל הַבֵּית אֵינוֹ נִזְהָר
מִפֶּת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים, וְאִין דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל כָּל הַסַּעֲדָה
רַק פֶּת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים פִּי הִיא נְקִיָּה, אֲבָל בְּנֵי בֵּיתוֹ
אֲכָלוּ מִפֶּת שְׁאֵינוֹ נְקִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
מוֹנְחִים עַל הַשְּׁלֶחָן, צָרִיךְ לְבַצֵּעַ עַל פֶּת נְקִיָּה שֶׁל
עוֹבֵד כּוֹכְבִּים, הוֹאִיל וְהוּא הַבּוֹצֵעַ וְאִין דַּעְתּוֹ
לֶאֱכֹל אֲלֹא מֵאוֹתוֹ פֶּת. וְאִם בָּעַל הַבֵּית נִזְהָר מִפֶּת
עוֹבֵד כּוֹכְבִּים, וְיִשְׂרָאֵל שְׁאֵינוֹ נִזְהָר בְּכָךְ מִסֵּב עִמּוֹ
עַל הַשְּׁלֶחָן, כִּיּוֹן דְּמַצּוֹה מְטַלֵּת עַל בָּעַל הַבֵּית,
יְבַצֵּעַ מִן הַיָּפֶה שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִּים, וְכִיּוֹן שֶׁהִתֵּר
לְבַצֵּעַ הִתֵּר לְכָל הַסַּעֲדָה:

ו. פֶּת הַבָּאָה בְּכֶסֶּנִּין, מְבָרֵךְ עָלָיו: בּוֹרָא מִיָּנִי
מְזוֹנוֹת, וְלֹאֲחֵרָיו: בִּרְכָה אַחַת מֵעֵין שְׁלֹשׁ. וְאִם
אֲכַל מִמֶּנּוּ שְׁעוֹר שְׁאֲחֵרִים רִגְלִים לְקַבֵּעַ עָלָיו, אִף
עַל פִּי שֶׁהוּא לֹא שָׁבַע מִמֶּנּוּ, מְבָרֵךְ עָלָיו: הַמוֹצֵיא
וּבִרְכַּת הַמְּזוֹן. וְאִם מִתְחַלֶּה הֵיךְ בְּדַעְתּוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
מַעֲט, וּבִרְךְ: בּוֹרָא מִיָּנִי מְזוֹנוֹת, וְאַחֵר כֶּךָ אֲכַל
שְׁעוֹר שְׁאֲחֵרִים קוֹבְעִים עָלָיו, יְבָרֵךְ עָלָיו בִּרְכַּת
הַמְּזוֹן, אִף עַל פִּי שֶׁלֹּא בִרְךְ הַמוֹצֵיא תְּחִלָּה. וְאִם
אֲכַל שְׁעוֹר שְׁאֲחֵרִים אֵין קוֹבְעִים עָלָיו, אִף עַל פִּי
שֶׁהוּא קוֹבֵעַ עָלָיו, אֵינוֹ מְבָרֵךְ אֲלֹא בּוֹרָא מִיָּנִי
מְזוֹנוֹת וּבִרְכָה אַחַת מֵעֵין שְׁלֹשׁ, דְּבִטְלָה דַּעְתּוֹ אֲצֵל
כָּל אֲדָם:

יט. מִי שְׁאֵינוֹ אוֹכֵל אֵינוֹ יָכוֹל לְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמוֹצֵיא
לְהוֹצִיא הָאוֹכְלִים, אֲבָל לְקַטְנִים יָכוֹל לְבָרֵךְ אִף עַל
פִּי שְׁאֵינוֹ אוֹכֵל עִמָּהֶם, כְּדִי לְחַנְכֵם בְּמַצּוֹת:
כ. אֲפִלּוּ בְּשִׁבְתּוֹ, שֶׁהוּא חַיֵּב לֶאֱכֹל פֶּת, לֹא יְבָרֵךְ לוֹ
חֲבֵרוֹ בִּרְכַּת הַמוֹצֵיא, אִם אֵינוֹ אוֹכֵל. וְלֹא שְׂרִי
לְבָרֵךְ לְאַחֵרִים אִף עַל פִּי שְׁאֵינוֹ טוֹעֵם, אֲלֹא
בִּרְכַּת הַמוֹצֵיא דְּמַצּוֹה בְּלִיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּבִרְכַּת
הַיֵּין דְּקִדּוּשׁ, בֵּין שֶׁל לֵילָה בֵּין שֶׁל יוֹם:

סימן קסח

על איזה מיני פת מברכין, ובו י"ז סעיפים:

א. הֵיוּ לִפְנֵינוּ חֲתִיכוֹת שֶׁל פֶּת, וּפֶת שְׁלֵם הַכֹּל
מִמִּין אֶחָד, מְבָרֵךְ עַל הַשְּׁלֵם אֲפִלּוּ הוּא פֶת קָבֵר
וְקָטָן, וְהַחֲתִיכוֹת פֶּת נְקִיָּה וְגִדּוּלָה. אֲבָל אִם הַשְּׁלֵם
שְׁעוֹרִים וְהַחֲתִיכוֹת מַחֲסִים, אֲפִלּוּ הִיא קְטָנָה מִנִּיחַ
הַפְּרוֹסָה תַּחַת הַשְּׁלֵמָה וּבּוֹצֵעַ מִשְׁתִּיָּהּ יַחַד:

ב. אִם ב' שְׁלֵמוֹת מִמִּין אֶחָד, אַחַת גִּדּוּלָה וְאַחַת
קְטָנָה, מְבָרֵךְ עַל הַגִּדּוּלָה. אִם יֵשׁ לְאָדָם שְׁנֵי חֲצָאֵי
לֶחֶם וְאֵין לוֹ לֶחֶם שְׁלֵם, יַחֲבִירֵם יַחַד בְּעֵץ אוֹ
בְּשׁוֹם דְּבָר שֶׁלֹּא יֵהָא נִרְאָה, וְדִינוֹ כְּדִין שְׁלֵם.
וְאֲפִלּוּ בְּשִׁבְתּוֹ יָכוֹל לְחַבֵּרֵם:

ג. שְׁנֵי גִלוּסְקָאוֹת הַדְּבוּקִים יַחַד שֶׁנֶּאֱפָּו וְנִחְתָּךְ מִן
הָאֲחַת וְהַשְּׁנִיָּה נִשְׁאַרָה שְׁלֵמָה, טוֹב לְהַפְרִיד
הַחֲתִיכָה מִהַשְּׁלֵמָה כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה נִרְאִית שְׁלֵמָה, מִמָּה
שִׁנְיָחָנָה דְּבוּק בָּהּ אִף עַל פִּי שֶׁנִּרְאִית יוֹתֵר
גִּדּוּלָה:

ד. פֶּת שְׁעוֹרִין וּפֶת כֶּסֶּמִּין, מְבָרֵךְ עַל שְׁעוֹרִים
כִּיּוֹן שֶׁהוּא מִמִּין ז', אִף עַל פִּי שֶׁהַכֶּסֶּמִּין יָפִים. פֶּת

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות בציעת הפת סימן קסח

שולחן ערוך

מזונות ובכרחה אחת מעין שלש. ואם אינו מבשל, אלא שהוא מחבר על ידי דבש או מרק, אם יש בפרוסות כזית מברך עליו המוציא, אפלו אין לו תאר לחם. ואם אין בהם כזית, אם יש בהם תאר לחם, דהינו שהוא נפר וידוע שהוא לחם, מברך עליו המוציא ובכרפת המזון. ואם אין בהם תאר לחם, מברך בורא מיני מזונות ובכרחה אחת מעין שלש. ואם אינו לא מבשל ולא מחבר, אלא מפרר דק דק, אף על פי שאין בו כזית ולא תאר לחם, מברך עליו המוציא ובכרפת המזון:

יא. יש מי שאומר דפרורין שנותנין במים והמים מתלבנים מחמת הפרורין, אזיל ליה תוריתא דנהמא ואין מברך עליה אלא בורא מיני מזונות ובכרחה אחת מעין שלש:

יב. יש מי שאומר שפת השרוי ביין אינו מברך אלא בורא מיני מזונות ובכרחה אחת מעין שלש, ונראה שאין דבריו אמורים אלא בפרורין או בפרוסות, שאין בכל אחת כזית:

יג. אפלו דבר שבלילתו עבה, אם בשלו או טגנו אין מברך עליה המוציא, אפלו שיש עליה תוריתא דנהמא ואפלו נתחייבה בחלה, דבכרפת המוציא אינו הולך אלא אחר שעת אפיה. ויש חולקין ואומרים דכל שתחלת העסה עבה, אפלו רככה אחר כך במים ועשאה ספגנין ובשלה במים או טגנה בשמן, מברך עליהם המוציא וירא שמים יצא ידי שניהם, ולא יאכלם אלא על ידי שיברך על לחם אחר תחלה:

יד. חלוט שאחר כך אפאו בתנור, פת גמור הוא ומברך עליו המוציא:

ז. פת הפאה בכיסנין, יש מפרשים: פת שעשוי כמין כיסים שממלאים אותם דבש או סוקר ואגוזים ושקדים ותבלין, והם הנקראים רישקלא"ש די אל חש"ו. ויש אומרים שהיא עסה שערב בה דבש או שמן או חלב או מיני תבלין ואפאה, והוא שיהיה טעם תערובת המי פרות או התבלין נפר בעסה. ויש מפרשים שהוא פת, בין מתבלת בין שאינה מתבלת, שעושים אותם אותם כעבים יבשים וכוססין אותם, והם הנקראים בישקוני"ש, והלכה כדברי כלם שלכל אלו הדברים נותנים להם דינים שאמרנו בפת הפאה בכסנין:

ח. לחמניות, אותן שבלילתן עבה שקורין אובליא"ש, לחם גמור הוא ומברך עליו המוציא ובכרפת המזון. ואותן שבלילתן רכה ודקים מאד שקורין גיבלא"ש, מברך עליהם בורא מיני מזונות ובכרחה אחת מעין שלש. ואם קבע סעודתו עליהם, מברך המוציא ובכרפת המזון. ואי אכיל להו בתוך הסעודה שלא מחמת הסעודה, טעונים ברכה לפניהם ולא לאחריהם, אבל אותם רקיקים דקים שנותנים מרקחת עליהם, הם טפלים לגבי המרקחת ובכרפת המרקחת פוטרותן:

ט. פת גמור, אפלו פחות מכזית, מברך עליו: המוציא, אבל לאחריו אינו מברך כלום, כל שלא אכל כזית:

י. חביצ"א, דהינו פרורי לחם שנדבקים יחד על ידי מרק, אם נתבשל, אם יש בהם כזית אף על פי שאין בו תאר לחם, מברך המוציא ובכרפת המזון. ואם אין בהם כזית, אף על פי שנגראה שיש בו תאר לחם, אינו מברך אלא בורא מיני

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילקע לשלוש וחצי שנים, כל ימור כל יחידה שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכרה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מסיבת וברכי' מרשעה ובעבודות. וכלל החברים ויודים, לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "חבר תלמוד בכל יום, שואל 'מורה לשה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות דברים הנוהגים בסעודה סימן קסט

שולחן ערוך

מברך אלא לבסוף. ואינו צריך לברך על כל פרוסה ופרוסה אם יש אדם חשוב בסעדה, שיודע שיתנו לו כל צרכו מפת. ואם אין אדם חשוב בסעדה, צריך לברך על כל פרוסה ופרוסה, כמו על היין:

סימן קע

דברי מוסר שינחג אדם בסעדה, ובו כ"ב סעיפים:

א. אין משיחין בסעדה, שמא יקדים קנה לו שט. ואפ' מי שנתעטש בסעדה, אסור לומר לו: אסותא. היו מסבין בסעדה ויצא אחד מהם להטיל מים, נוטל ידו אחת ששפשף בה. ואינו נוטל אלא בפני כלם, שלא יחשדוהו שלא נוטל. והני מילי לשתות, אבל לאכל נוטל אפלו בחוץ, דמידע ידעי דאנינא דעתיה ולא אכל בלא נטילה. ואם דבר עם חברו והפליג, נוטל שתי ידיו כיון שהסיח דעתו:

ב. שנים ממתינים זה את זה בקערה, שכשהאחד מסלק ידו מן הקערה לשתות, חברו מפסיק מלאכל עד שיגמר השתיה. אבל אם הם שלשה, אין השנים פוסקין בשביל האחד:

ג. משירין פאה בקערה, כל אחד מהאוכלים, והוא מאכל השמש. אבל פשהשמש מערה מן האלפס לתוך הקערה אין דרך להניח באלפס כלום לצרכו:

ד. אין מסתכלין בפני האוכל ולא במנתו, שלא לבישו:

ה. הנכנס לבית, כל מה שיאמר לו בעל הבית יעשה:

ו. לא יהא אדם קפדן בסעדה:

טו. טרוקנין דהינו שעושין גומא בפירה ונותנים בה קמח ומים מערבין בה ונאפה שם, מברך עליו בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש. ואם קבע סעודתו עליו, מברך המוציא וברכת המזון. אבל טרית"א, דהינו שלוקחין קמח ומים ומערבים אותם ושופכים על הפירה והוא מתפשט ונאפה, אין עליו תורת לחם כלל ואין מברכים עליו אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש, ואפלו קבע סעודתו עליו:

טז. נהמא דהנדקא, והוא לחם שאופין בשפוד ומושחין אותו בשמן או במי ביצים, וכן לחם העשוי לכותח שאין אופין אותו בתנור אלא בחמה, מברך עליו בורא מיני מזונות:

יז. פשטיד"א הנאפית בתנור בכשר או בדגים או בגבינה, מברך עליה המוציא וברכת המזון:

הלכות דברים הנוהגים בסעודה

סימן קסט

דין שמש הסעדה, ובו ג' סעיפים:

א. כל דבר שמביאין לפני האדם שיש לו ריח והאדם תאב לו, צריך לתן ממנו לשמש מיד. ומדת חסידות הוא לתן לו מיד מכל מין ומין, ולא יתן לו כל זמן שהכוס בידו או ביד בעל הבית. ואסור לתן לו פרוסת פת, אלא אם כן יודע בו שנטל ידיו:

ב. לא יתן לאכל אלא למי שיודע בו שיברך:

ג. השמש מברך בורא פרי הגפן על כל כוס וכוס שיתנו לו, לפי שהוא פנמלך, וברכה אחרונה אינו

בה

בסל

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשכח וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחמיה ורחמינו (תרגום: בראה ובראכה), ורחמינו ורחמיהו,
לחברא י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

בה

אורח חיים

הלכות דברים הנוהגים בסעודה סימן קעא

שולחן ערוך

יח. הנכנס לסעודה לא יקח חלקו ויתנונו לשמש,
שמא יארע דבר קלקול בסעודה, אלא יקחנו
ויתנונו ואחר כך יתנונו לו:

יט. אורחים הנכנסין אצל בעל הבית אינם רשאים
לטל מלפניהם ולתן לבנו או לעבדו של בעל
הבית, אלא אם כן נטלו רשות מבעל הבית:

כ. נקיי הדעת שבירושלים לא היו מסבין בסעודה
אלא אם כן יודעים מי מסב עמהם, מפני שגנאי
הוא לתלמיד חכם לישב אצל עם הארץ בסעודה:

כא. השמש שהיה משמש על שנים, הרי זה אוכל
עמהם אף על פי שלא נתנו לו רשות. היה משמש
על שלשה, אינו אוכל עמהם אלא אם כן נתנו לו
רשות:

כב. אחר ששתית ונשאר יין בכוס לשתיית חברך,
קנח מקום נשיקת הפה משום מאוס, ולא תשפך
משום בל ששתית אבל אחר שתיית מים שפך מהם
דרך שם:

סימן קעא

שלא לנהג בזיון באכלין, ובו ה' סעיפים:

א. עושה אדם צרכיו בפת והני מלי דלא ממאים
ביה, אבל מדי דממאים ביה, לא. הילכך אין
מניחין עליו בשר חי, ואין מעבירין עליו כוס
מלא, ואין סומכין בו הקערה אם היא מלאה דבר
שאם יפל על הפת ימאס, ואין נוטלין הידים ביין
בין חי בין מזוג אפלו נטילה שאינה צריך אכילה,
ואין זורקין הפת משום בזיון אכלים. וכשם שאין
זורקין את הפת, כך אין זורקין אכלין הנמאסים

ז. לא יאכל אדם פרוסה בפיו, ואם אכל הרי זה
גרגון:

ח. לא ישתה כוסו בבת אחת, ואם שתה הרי זה
גרגון. שנים, דרך ארץ. שלשה, הרי זה מגסי
הרות:

ט. לא יאכל שום או בצל מראשו, אלא מעליו.
ואם אכל, הרי זה רעבתן:

י. לא ישך פרוסה ויניחנה על גבי השלחן:

יא. לא ישתה אדם שני כוסות בבת אחת בתוך
סעודתו ויברך ברכת המזון, מפני שנראה כגרגון:

יב. שנים שיושבין על השלחן, הגדול פושט ידו
תחלה. והשולח ידו בפני מי שגדול ממנו, הרי זה
גרגון:

יג. הנכנס לבית לא יאמר: תנו לי לאכל, עד
שיאמרו הם:

יד. לא יפרס אדם פרוסה על גבי הקערה, אבל
מקנח הקערה בפרוסה:

טו. לא ילקט פרורין ויניח על גבי השלחן, מפני
שהוא ממחה דעתו של חברו. ולא ישך פרוסה
ויתנה לפני חברו או לתוך הקערה, לפי שאין
דעת כל הבריות שוה:

טז. לא ישתה מהכוס ויתן לחברו, מפני סכנת
נפשות:

יז. ולא ישתה כוס ויניחנה על השלחן, אלא יאחזנו
בידו עד שיבא השמש ויתנונו לו:

במ
בשלי

שולחן ערוך השנת

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

גליון
כמ

קודם הִלְמוּד יֵאמֹר:

וְהָיָה רֹצֵחַ לִלְמוֹד בֵּי שִׁבְיָאֵנוּ הַתַּלְמוּד לִירֵי מַעֲשֶׂה וְלִירֵי מִדּוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִירֵי יָדִיעַת הַתּוֹרָה. לִמְחָא שְׂמָא רִקְקָשָׁא בְּרִיד הָא וְשִׁכְמָתִיה, בְּהִילּוּ וְרַחֲמֵינוּ (תַּרְגּוּם: בִּירָאָה וְבִאֲהָבָה), וְרַחֲמֵינוּ וְדָחִילוּ, לְחִבְרָא י"ה בּו"ה מִיְחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל (וְרַחֲמֵינוּ בְּשֵׁם חֹם סְתִימוֹ)

שולחן ערוך

על ידי זריקה. אבל מדי דלא ממאים, כגון אגוזים
ורמונים ותבואים, שרי:

ב. לֹא יֵשֵׁב אָדָם עַל קֶפֶה מְלֵאָה תְּאֵנִים וּגְרוּגְרוֹת,
אֲבָל יוֹשֵׁב הוּא עַל עֵגוֹל שֶׁל דִּבְלָה אוֹ עַל קֶפֶה
מְלֵאָה קִטְנִיּוֹת:

ג. מתר לאכל דיסא בפת במקום כף, והוא שיאכל הפת אחר כף. והמדקדקים אוכלים בכל פעם שמכניסים לתוך פיהם מעט מן הפת עם הדיסא:

ד. מְּשִׁיכִין יֵין בְּצִנּוּרוֹת לִפְנֵי חֹתָן וְכֻלָּה, וְהוּא שִׁיקְבִּלְנוּ בְּכָלִי בְּפִי הַצִּנּוּר. וְזוֹרְקִין לִפְנֵיהֶם קָלִיּוֹת וְאַגּוּזִים בִּימּוֹת הַחֻמָּה, שְׂאִינָם נִמְאָסִים. אָבֵל לֹא בִימּוֹת הַגְּשָׁמִים, מִפְּנֵי שֶׁנִּמְאָסִים. אָבֵל לֹא גְלוּסְקָאוֹת לְעוֹלָם:

ה. הַזֹּרְקִים חֲטִים לִפְנֵי חֲתָנִים, צָרִיף לִזְהַר שְׁלֹא יִזְרְקוּ אֶלָּא בְּמָקוֹם נָקִי וְגַם יִכְבְּדוּ אוֹתָם מִשֵּׁם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִדְרֹסוּ עֲלֵיהֶם:

סימן קעב

מִי שֶׁחֲבָנִים אֵכֵלִין וּמִשְׁקִין לִפְּנֵי בִּלְאֵ בִּרְכָּה, וְכֹף ב' מַעֲשִׂים:

א. שְׂכַח וְהִכְנִיס מִשְׁקִין לְתוֹךְ פִּי בְּלֹא בְּרָכָה, בּוֹלְעֵץ וְאִינוּ מְבַרְךְ עֲלֵיהֶם בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה:

ב. שָׁכַח וְהַכְנִיס אֲכָלִין לְתוֹךְ פִּיּוֹ בְּלֹא בִרְכָּה, אִם
הוּא דִּבֶּר שְׂאִינּוֹ נִמְאָם אִם יִפְלִטְנּוּ, יִפְלִטְנּוּ וַיְבָרֶךְ
עָלָיו. וְאִם הוּא דִּבֶּר שְׁנִמְאָם, מִסְּלִקוֹ לְצַד אַחֵר
וּמִבִּרְךְ:

סימן קעה

דין מים אמצעיים, ובו ג' סעיפים:

א. מים אַמֶּצְעִים, רְשׁוֹת. וְהָגִי מִלִּי בֵּין תַּבְשִׁיל לַתַּבְשִׁיל, אֲבָל בֵּין תַּבְשִׁיל לַגְּבִינָה, חֹבָה

ב. בֵּין בָּשָׂר לְדָגִים, חוֹבָה לְטַל מְשֻׁם דְּקָשָׁה לְדַבֵּר אַחֵר, וְחִמְיָא סְכֵנְתָא מֵאֲסוּרָא:

ג. כֹּל הַדְּבָרִים הַנּוֹהֲגִים בְּאַחֲרוֹנִים נוֹהֲגִים בְּאַמְצָעִים, בֵּין לְהַקֵּל בֵּין לְהַחמִיר, חוּץ מִהַסֵּחַ הַדַּעַת שְׁפוֹסֵל בְּאַמְצָעִים מִפְּנֵי שְׁעָדִין רוֹצֵה לֵאכֹל וַיִּדְּו צְרִיכִים שְׁמור. וְחוּץ מִנְּגוּב הַיָּדִים, שְׁאַמְצָעִים צְרִיכִים נְגוּב כְּרֵאשׁוֹנִים:

סימן קעד

דיין ברכת היין במעדה, וב' ח' סעיפים:

א. יין שבתוך הסעדה מברך עליו בורא פרי הגפן, ואין הפת פוטר:

ב. יין פוטר כל מיני משקין:

ג. אם אין לו אלא כוס אחד, מניחו עד לאתר המזון ומברך עליו:

ד. אם קבע לשמות לפני המזון, אינו צריך לברך על יין שבתוך המזון, דיין שלפני המזון פוטר. וכן יין של קדוש פוטר יין שבתוך המזון. וכן המבדיל על השלחן, פוטר היין שבתוך המזון ויש אומרים שאין ברפת יין הבדלה פוטר, אלא אם כן נטל ידיו קדם הבדלה, הלכך המבדיל קדם נטילה יכון שלא להוציא יין

ה. כָּל מִה שְׁשׁוּתָהּ בַּתּוֹךְ הַסֻּעָה דִּי לּוּ בְּבִרְכָּה אַחַת, אֵלֹא אִם כֵּן כְּשֶׁבִרְךָ לֹא הָיָה דַעַתּוֹ לְשִׁתּוֹת אֵלֹא אוֹתוֹ הַכּוֹס וְנִמְלֵךְ לְשִׁתּוֹת אַחֵר:

מחנה עזר
רבינו יוסף קארו ז"ע

בענין ספר שולחן ערוך

בסליו

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמה וקודש בריהוה ושיקטתיה, כדילוי ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחימו בעשר רוח הקודש)

גליק

שולחן ערוך הלכות דברים הנוהגים בסעודה סימן קעה אורח חיים

ג. הביאו לו יין רע ויין טוב כאחד, יברך בורא פרי הגפן על הטוב ופוסט את הרע. ולא יברך על הרע תחלה בורא פרי הגפן כדי לברך אחריו הטוב והמטיב, כי לעולם יש לברך על העקר ועל החביב תחלה:

ד. אין לברך הטוב והמטיב אלא אם כן יש אחר עמו, דהכי משמע: הטוב לו, והמטיב לחברו. והוא הדין אם אשתו ובניו עמו, אבל אם הוא יחידי, לא:

ה. אם רבים מסובים בסעדה, כל אחד מברך לעצמו הטוב והמטיב. ולא יברך אחד לכלם, דחיישינן שמא יקדימו קנה לו שט פשיענו אמן:

ו. יין של שתי חביות והכל ממין אחד, אם בתוך מ' יום לבצירתם שמוהו בשני כלים, חשיבי בשני מינים ומברכין עליו הטוב והמטיב. ואם לאחר ארבעים יום חלקוהו, אין מברכין עליו הואיל והכל ממין אחד:

סימן קעו

שהפת פוטר את הפרפרת, ובו סעיף אחד

א. ברוך על הפת, פוטר את הפרפרת דהינו פרורי פת דק שדבקם עם מרק או דבש. ברוך על הפרפרת, לא פטר את הפת:

סימן קעז

דברים הבאים בתוך הסעדה ואחר הסעדה מה

דינא, ובו ה' סעיפים:

א. דברים הבאים בתוך הסעדה, אם הם דברים הבאים מחמת הסעדה דהינו דברים שדרך לקבץ

ו. אין לברך אחר יין שבסעדה, דברכת המזון פוטרתו. וכן פוטר יין שלפני המזון, ואפלו היה לו יין בתוך המזון,

ז. אם אין לו יין ושותה מים או שאר משקה, אין לברך עליהם דחשיבי כבאים מחמת הסעדה, לפי שאין דרך לאכל בלא שתיה. ואף יין לא היה צריך ברכה לפניו, אלא מפני שהוא חשוב וקובע ברכה לעצמו. אבל מים או שאר משקים לא חשיבי, ואינם טעונים ברכה. ואפלו אם היה צמא קדם סעדה, כיון שלא רצה לשתות אז, כדי שלא יזיקו לו המים, נמצא כי שתית המים בסבת הפת היא, ופת פוטרתם. ויש אומרים לברך על המים שבסעדה, ויש מחמירין עוד לברך עליהם בכל פעם, דסתמא נמלך הוא בכל פעם. והרואה להסתלק מן הספק ישב קדם גטילה במקום סעודתו, ויברך על דעת לשתות בתוך סעודתו:

ח. על יין שבתוך המזון כל אחד ואחד מברך לעצמו, אפלו הסבו יחד. משום דחיישינן שמא יקדים קנה לו שט:

סימן קעה

דיני ברכת הטוב והמטיב על היין, ובו ו' סעיפים:

א. הביאו להם יין אחר, אינו מברך בורא פרי הגפן, אבל מברך עליי: הטוב והמטיב. ולא דוקא הביאו להם מתדש, אלא הוא הדין אם היה להם מתחלה שתי יינות, מברכין על הב' הטוב והמטיב:

ב. מברכין הטוב והמטיב על כל שנוי יין מן הסתם, אפלו אינו יודע שהשנוי משבח מהראשון, כל שאינו יודע שהוא גרוע ממנו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והירחיל בעשר רוח הקודש)

קודם הלימוד יאמרו:

אורח חיים

הלכות דברים הנוהגים בסעודה סימן קעח

שולחן ערוך

אפלו אם אחר כך יאכל מהם בלא פת אינם טעונים ברכה כלל:

ד. אף על פי שלא היו הפרות לפניו בשעה שברך על הפת, כיון דלפת את הפת הם באים אינם טעונים ברכה כלל:

ה. אם אחר שברך על הפת שלחו לו מבית אחרים שאינו סמוך עליהם ולא היה דעתו על הדורון, אפלו מדברים שדרךן לבא ללפת את הפת צריך לברך עליהם כדין גמול:

סימן קעח

איזה דברים קרויים הפסק בסעדה, ובו ד' פעיפים:

א. היה אוכל בבית זה ופסק סעודתו והלך לבית אחר, או שהיה אוכל וקראו חברו לדבר עמו ויצא לו לפתח ביתו וחזר, הואיל ושנה מקומו צריך לברך למפרע על מה שאכל. וחוזר ומברך בתחלה המוציא, ואחר כך יגמר סעודתו. אבל אם דבר עמו בתוך הבית, אף על פי ששנה מקומו מפנה לפנה, אינו צריך לברך:

ב. חברים שהיו יושבים לאכל ויצאו לקראת חתן או לקראת כלה, אם הניחו שם מקצתן חוזרים למקומם וגומרין סעודתן ואינם צריכין לברך שניה. ואם לא הניחו שם אדם, כשהם יוצאים צריכים ברכה למפרע, וכשהם חוזרים צריכים ברכה לכתחלה. וכן אם היו מסבין לשתות או לאכל פרות, שכל המשנה מקומו הרי פסק אכילתו ולפיכך מברך למפרע על מה שאכל, וחוזר ומברך שנית על מה שהוא צריך לאכל. והמשנה מקומו מפנה לפנה בבית אחד, אינו צריך לחזר ולברך.

סעדה עליהם ללפת בהם את הפת, כגון: בשר, ודגים, וביצים, וירקות, וגבינה, ודיסא ומיני מלוחים, אפלו אוכלם בלא פת אין טעונין ברכה לפנייהם, דברכת המוציא פוטרתן. ולא לאחריהם, דברכת המזון פוטרתן. ואם הם דברים הבאים שלא מחמת הסעדה, דהינו שאין דרך לקבץ סעדה עליהם ללפת בהם את הפת, כגון: תאנים וענבים וכל מיני פרות, אם אוכל אותם בלא פת, טעונין ברכה לפנייהם דברכת המוציא אינה פוטרתן, דלאו מעקר סעדה הם. ואינם טעונים ברכה לאחריהם, דכיון שבאו בתוך הסעדה ברכת המזון פוטרתם. ואם בתחלת אכילתו אכל הפרות ובסוף אכל עמהם פת, אפלו אם בינתיים אכל מהם בלא פת, אינם טעונים ברכה אף לפנייהם:

ב. ודברים הבאים לאחר סעדה קדם ברכת המזון, שהיה מנהג בימות חכמי הגמרא שבסוף הסעדה היו מושבים ידיהם מן הפת ומסירים אותו וקובעים עצמם לאכל פרות ולשתות כל מה שמביאים אז לפנייהם, בין דברים הבאים מחמת הסעדה בין דברים הבאים שלא מחמת הסעדה, טעונים ברכה בין לפנייהם בין לאחריהם, דהמוציא וברכת המזון אין פוטרין אלא מה שנאכל תוך עקר הסעדה. ודין זה האחרון אינו מצוי בינינו, לפי שאין אנו רגילין למשך ידינו מן הפת עד ברכת המזון:

ג. ואם קובע לפתן סעודתו על הפרות, הווי ליה הפרות כדברים הבאים מחמת הסעדה. ואפלו אם אוכל מהפרות בתחלת סעודתו בלא פת, אינו מברך לא לפנייהם ולא לאחריהם, ויש חולקין, ולכן טוב שיאכל בתחלה מהפרות עם פת, ואז

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתדא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות דברים הנוהגים בסעודה סימן קעט

שולחן ערוך

אכלה שאני, שאף על פי שסלק ידו מלאכל
ואפלו סלקו השלחן אם רצה לחזור לאכילתו אינו
צריך לברך פעם אחרת, שכל שלא נטל ידיו לא
נסתלק לגמרי מאכילה:

ב. מי שסומך על שלחן אחרים, אפלו אמר: הב לן
ונברך, לא הוי הסח הדעת עד שיאמר בעל הבית:
ג. אם לא אמר הב לן ונברך וגם לא נטל ידיו
משנטל הפוס לברך, הוי הסח הדעת:

ד. כשאדם נכנס לבית חברו ויש שם חבורות הרבה
שאוכלים וכל אחד מושיט לו כוס, יש מי שאומר
שמברך על כל אחד בורא פרי הגפן, כי בכל
פעם הוא נמלך:

ה. הקרואים בבית בעל הבית לאכל מיני פרות,
ומביאין להם בזה אחר זה, אינם צריכים לברך
אלא על הראשון:

ו. אכל כל מאכל ולא אכל מלח, שתה כל משקה
ולא שתה מים, ביום ידאג מפני ריח הפה, ובלילה
מפני ריח הפה ומפני אספרה. והאוכל מלח אחר
אכילתו לא יאכל בגודל, דקשה לקבד בנים. ולא
בזרת, דקשה לעניות. ולא באצבע, דקשה לש"ד,
אלא באמה ובקמיצה:

סימן קפ

דיני פרורי הפת, ובו ה' סעיפים:

א. אין להסיר המפה והלחם עד אחר ברפת המזון:
ב. כל מי שאינו משיר פת על שלחנו אינו רואה
סימן ברכה לעולם. אבל לא יביא פת שלמה

אכל במזרחתה של תאנה זו ובא לאכל במערבה,
צריך לברך:

ג. יש מי שאומר שאם היה בגן ורוצה לאכל
מפרות כל אילן ואילן, כיון שברך על אילן אחד
אינו צריך לברך על האחרים, והוא שבשעה שברך
היה דעתו לאכל מאותם האחרים. אבל מגן לגן,
צריך לברך אפלו אם הם סמוכים, ואפלו אם
כשברך תחלה היה דעתו על הכל:

ד. אם אכל פת במקום אחד וחזר ואכל במקום
אחר, אינו מברך ברפת המזון אלא במקום השני,
כמו שנהגו הולכי דרכים שאוכלים דרך הלוחם
ויושבים ומברכין במקום סיום אכילתם:

ה. יש אומרים ששבעת המינים טעונים ברכה
לאחריהם במקומם, ויש אומרים דדוקא מיני דגן:

ו. מי שזכר בתוך הסעודה שלא התפלל ועמד
והתפלל, אפלו אם אין שהות לגמור סעודתו
ולהתפלל, שחייב להפסיק ואי אפשר לו לאכל עד
שיתפלל, עם כל זה לא הוי הפסק:

ז. אדם שישן בתוך סעודתו שנת עראי, לא הוי
הפסק:

סימן קעט

איזה דברים קרויין הסח הדעת בסעודה שצריך

לחזור ולברך, ובו ו' סעיפים:

א. גמר סעודתו ונטל ידיו מים אחרונים, אינו
יכול לאכל ולא לשתות, עד שיברך ברפת המזון.
ואם אמר: הב לן ונברך, הוי הסח הדעת ואסור לו
לשתות אלא אם כן יברך עליו תחלה, ואכילה
דינה כשתיה להרא"ש. אבל להר"ר יונה והר"ן

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מופעל עולמי בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מוסדותינו ובשכונותינו וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י לחוד תלמוד בכל יום, שואל "מורה נבוכים"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבא י"ה בו"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות מים אחרונים סימן קפא

שולחן ערוך

ה. צריך שישפיל ראשי אצבעותיו למטה, כדי שתרד הזהמא:

ו. אם המסבין רבים, עד חמשה מתחילין מן המברך. ואם הם יותר, מתחילין מן הקטן ונוטלין דרך ישיבתו, ואין מכבדין זה את זה לטל עד שמגיעין לחמשה האחרונים, וכיון שלא נשארו אלא חמשה שלא נטלו, מתחילין מן המברך:

ז. אין מברכין שום ברכה על מים האחרונים:

ח. יש אומרים שמים אחרונים אינם צריכים נגוב. ולהרמב"ם מנגב ואחר כך מברך:

ט. מים אחרונים נוטלים בכל מיני משקים:

י. יש שאין נוהגים לטל מים אחרונים. ואפלו לנוהגים כן, אדם שהוא אסטניס ורגיל לטל ידיו אחר הסעודה לדידיה הוו ידים מזהמות וצריך לטל (ידיו) קדם ברכת המזון:

ויתנגה על השלחן, ואם עשה כן מחזי דלשם עבודת כוכבים עבירה, שנאמר: הערכים לגד שלחן:

ג. קדם שישל ידיו, יכבד הבית שלא ישארו שם פרוורין וימאסו במים של נטילה. אף על פי שמתר לאבד פרוורין שאין בהם כזית, שמא יהא השמש עם הארץ, שמתר להשתמש בשמש עם הארץ, ויניח גם פרוורין שיש בהם כזית שאסור לאבדן ביד, לכך יכבד תחלה. ועכשו אין אנו נוהגים כך, מפני שאין אנו מסלקין השלחן, ואנו נוטלין הידים חוץ לשלחן במקום שאין שם פרוורים, וליכא למיחש למדי:

ד. אף על פי שמתר לאבד פרוורין שאין בהם כזית, מכל מקום קשה לעניות:

ה. נוהגים לכסות הסבין בשעת ברכת המזון, ונהגו שלא לכסותו בשבת ויום טוב:

הלכות מים אחרונים

סימן קפא

דיני מים אחרונים, ובו י' סעיפים:

א. מים אחרונים, חובה:

ב. מים אחרונים אין נוטלים על גבי קרקע אלא בכלי, מפני רוח רעה ששורה עליהם. ואם אין לו כלי, נוטל על גבי עצים דקים וכיוצא בהן:

ג. אין נוטלין בתמין שהיד נכזית בהם, מפני שמפעפעים את הידים, ואין מעבירין את הזהמא:

ד. אינו צריך לטל אלא עד פרק שני של אצבעות:

הלכות ברכת המזון

סימן קפב

דין כוס ברכת המזון, ושלא יהא פגום, ובו ז'

סעיפים:

א. יש אומרים שברכת המזון טעונה כוס אפלו ביחיד, וצריך לחזור עליו, ולא יאכל אם אין לו כוס לברך עליו אם הוא מצפה ואפשר שיהיה לו, אפלו אם צריך לעבר זמן אכילה אחת. ולפי זה אם שנים אוכלים יחד צריך לקחת כל אחד כוס לברכת המזון. ויש אומרים שאינה טעונה כוס אלא בשלשה. ויש אומרים שאינה טעונה כוס כלל, אפלו בשלשה:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם, שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות, ובעבודות, וכלל החברים והידידים,
לזכות את הרבים לדעת ברעיהם הבא ע"י יחד תלכה בכל יום, שזאת "מורה לשה"!

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשכנח וקודש בריך הוא ושכינתו, ברחמי ורחמינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחמינו ורחמינו,
להבא י"ה בנ"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קפג

שולחן ערוך

ד. מקבלו בשתי ידי, וכשמתחיל לברך נוטלו בימינו, ולא יסיע בשמאל. ומגביהו מהקרקע טפח, אם הוא יושב על גבי קרקע. ואם הוא מסב בשלחן, מגביהו מעל השלחן טפח. ונותן בו עיניו שלא יסית דעתו. ומשגרו לאשתו שתשתה ממנו:

ה. יש מי שאומר שאם המברך אטר, אוהו הכוס בימינו שהוא שמאל כל אדם:

ו. משנתנו לו כוס לברך לא ישיח המברך. והמסבין אין להם להשיח משהתחיל המברך, לא מבעיא בשעת שהוא מברך, שצריכין לשמע ולהבין מה שאומר המברך, אלא אפלו בין ברכה לברכה אין להם להשיח. ואם עברו ושחו בין ברכה לברכה בשעה שהמברך שותק מעט, יצאו. אבל אם שחו בשעה שהוא מברך, לא יצאו:

ז. נכון הדבר שכל אחד מהמסבין יאמר בלחש עם המברך כל ברכה וברכה, ואפלו החתימות:

ח. לענין לשאל בברכת המזון מפני היראה או מפני הכבוד, יש מי שאומר שדינה כתפלה:

ט. צריך לישב בשעה שמברך, בין אם היה הולך בביתו כשאכל, או עומד או מסב, כשמגיע לברך צריך לישב, כדי שיוכל לכוון יותר. וגם לא יהא מסב, שהוא דרך גאווה. אלא ישב באימה:

י. יש אומרים שגם ברכת מעין שלש צריך לאמרה מיישב:

יא. אם היה מהלך בדרך ואוכל, אינו צריך לישב ולברך לפי שאין דעתו מישבת עליו:

יב. אסור לברך והוא עוסק במלאכתו:

ב. כוס ברכת המזון אינו אלא של יין, ולא משאר משקים אפלו קבע סעודתו עליהם. ואם אין יין מצוי באותו מקום והשכר או שאר משקין הוו חמר מדינה, מברכין עליהם, חוץ מן המים:

ג. צריך שלא יהא פגום, שאם שתה ממנו, פגמו. אבל אם שפך ממנו לתוך ידו או פלי, אין בכך כלום. ואפלו שתה מהכד או מחבית קטנה, הוי פגום. אבל אם שתה מחבית של עץ גדולה, אין להקפיד. יש מי שאומר שאפלו מים פגומים, פסולים למוג בהם כוס של ברכה:

ד. אם היו כוסות המסבין פגומים, צריך לתת מכוס הברכה לתוכם ויש מי שאומר שאינו צריך:

ה. אם החזיר יין של כוס פגום לקנקן, היין שבקנקן כשר, משום דקמא קמא בטיל:

ו. יכולין לתקן כוס פגום על ידי שיוסיפו מעט יין, ואפלו על ידי שיוסיפו עליו מים מתקן:

ז. בשעת הדחק מברכין על כוס פגום:

סימן קפג

המברך איך יתנהג בכוס של ברכת המזון, ובז"ב סעיפים:

א. כוס של ברכה טעון הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ. ואם הוא נקי ואין בו שיורי כוסות, אינו צריך:

ב. יתן היין לתוכו חי, עד שמגיע לברכת הארץ, ואז מוזגו להודיע שבח הארץ:

ג. צריך לחזר אחר כוס שלם:

הנה מובא ב"ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא" - כל שנים בבית מוסד, מדי שנה, ובשנתיים. וכל המברך ויודים, לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא. "למד תורה בכל יום, שזאת 'תורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הִלְמוּד יֵאמֹר:

הַנֶּנִי רוֹצֵה לִלְמֹד בְּרִי שִׁבְיָאֲנוּ הַתִּלְמוּד לִירֵד מַעֲשֶׂה וְלִירֵד מִדּוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִירֵד יִדְעֵת הַתּוֹרָה. לִיְצֵא שְׂמָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵּיהּ, בְּדִילּוּ וְרַחֲמֵינוּ (תְּרַגּוּם: בִּירָאָה וְבִאֲהָבָה), וְרַחֲמֵינוּ וְדִילּוּ, לְחַבְרָא י"ה ב"ה בִּיחֻדָּא שְׁלִים כְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל וְרַחֲמֵינוּ כְּשֵׁם דְּנוֹס הַקִּדּוֹשׁ)

שולחן ערוך

הלכות ברכת המזון סימן קפד

אורח חיים

סימן קכד

לקבע ברכה במקום סעדה, ועד כמה יכול לברך מי ששוכח ולא ברך, ובז' סעיפים:

א. מי שאוכל במקום אחד, צריך לברך קודם שיצא למקומו. ואם יצא ממקומו ולא ברך, אם היה במזיד, יחזור למקומו ויברך. ואם ברח במקום שנזכר, יצא. ואם היה בשוגג, להרמב"ם יברך במקום שנזכר, ולהר"ר יונה והרא"ש גם הוא יחזור למקומו ויברך:

ב. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּנִים, כְּשֶׁאֵין לוֹ פֶת עוֹד, אֲכָל
אִם יֵשׁ לוֹ פֶת עוֹד, יֵאָכֵל בְּמָקוֹם הַשְּׁנִי מֵעַט
וַיִּבְרָד, רַק שְׂלֹא יֵהָא רַעֲב מֵאֲכִילָה רֵאשׁוֹנָה:

ג. וַיֵּשׁ אֲדָמָרִים שָׁכַל שְׁבַעַת הַמִּינִים טְעוּנִים בְּרָכָה
לְאַחֲרֵיהֶם בְּמִקְוָם. וַיֵּשׁ אֲדָמָרִים דְּחֻמְשַׁת מִינֵי דָגָן
דּוּקָא:

ד. אָכל וַאינז יודע אַם בֵּרֶךְ בְּרַכַּת הַמֶּזֶן אִם לֹא, צָרִיךְ לְבָרֵךְ מִסְפֵּק, מִפְּנֵי שֶׁהָיָא מִן הַתּוֹרָה:

ה. עד אימתי יכול לברך, עד שיתעפל המזון שבמעיו. וכמה שעורו, כל זמן שאינו רעב מחמת אותה אכילה, ומשעה שהתחיל להיות רעב, אף על פי שלא נתעפל עדין לגמרי, כנתעפל לגמרי דינינו ליה. וכן נמי לענין אכילת פרות ושתיית יין, אם אינו רעב ולא צמא ותאב לאותם פרות, לברך, אם אינו יודע לשער אם נתעפל:

ו. שְׁעוֹר אֲכִילָה לְבֶרֶךְ עָלֶיהָ בְּרַפְת הַמְּזוֹן, בְּכוֹזִית:

סימן קפה

לברך ברכת המזון בקול רם, ויתר פרטים בברכת המזון, ובו ח' סעיפים:

א. ברכת המזון נאמרה בכל לשון:

ב. צָרִיךְ שִׁשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ מֵה שְׁמוּצִיא בְּשִׁפְתָּיו. וְאִם
לֹא הַשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ יֵצֵא, וּבִלְבָד שִׁוּצִיא בְּשִׁפְתָּיו:

ג. יש מי שאומר דבעל הבית עם בְּנָיו וְאִשְׁתּוֹ, צריך לברך בקול רם, כדי שיצאו בברכתו:

ד. אַפֿילו גשׂתֿפֿר כָּל כָּךְ עַד שְׂאִינוּ יִכּוֹל לְדַבֵּר
פֿראוֹי, יִכּוֹל לִבְרֹךְ בִּרְכַּת הַמּוֹזֶן:

ה. ואם בָּרַךְ וְהִיתָה צוּאָה כְּנֶגְדּוֹ, אוֹ שֶׁהִיא שְׁכוּרָה, נִסְתַּמְּקוּ הַתּוֹסֵפוֹת וְהָרָא"ש אִם צָרִיךְ לַחֲזוֹר וּלְבָרֵךְ. וּמִשּׁוּם מִי רִגְלִים פְּשִׁטָּא שְׂאִינוּ חוֹזֵר לְבָרֵךְ:

סימן קפו

אם נשים וקטנים חיבים בברכת המזון, ובו ב'

מעיפים:

א. נָשִׁים חַיְבוֹת בְּכִרְפַּת הַמְּזוּז, וְסִפֵּק הוּא אִם הֵן חַיְבוֹת מִדְּאוּרֵייתָא וּמוֹצִיאוֹת אֶת הָאֲנָשִׁים, אוֹ אִם אֵינֶן חַיְבוֹת אֲלָא מִדְּרַבְנָן וְאֵינֶן מוֹצִיאוֹת אֲלָא לְמִי שְׁאִין חַיְבוֹ אֲלָא מִדְּרַבְנָן:

ב. קָטַן חֵיב מִדְּרַבָּנָא, כְּדִי לְחַנְכוֹ. וְהָיָא דְּבֵן מְבָרַךְ לְאָבִיו, כְּשֶׁלֹּא אָכַל הָאֵב כְּדִי שְׂבִיעָה, שְׂאִינוּ חֵיב אֵלָא מִדְּרַבָּנָא:

סימן קפז

דיוקים בנסח ברכת המזון, ובו ד' סעיפים:

א. יֵשׁ אֹמְרִים: בְּרוּךְ מִשְׁבִּיעַ לְרַעְבִּים, וְאֵין לֵאמֹרוֹ, וְהַמּוֹסִיף גּוֹרֵעַ. אִם אָמַר בְּמִקּוֹם בְּרַכַּת

זכר המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קפח

שולחן ערוך

משבת לחל, דבין בשבת בין בחל אומר נסחא אחת:

ה. בשבת אומר בה: רצה והחליצנו, ובראש חדש ויום טוב וחלו של מועד אומר: יעלה ויבא, ואם חל אחד מהם בשבת אומר: רצה והחליצנו, ואחר כך: יעלה ויבא, ואינו מזכיר של שבת ביצלה ויבא, ולא של יום טוב וחלו של מועד וראש חדש ברצה והחליצנו:

ו. טעה ולא הזכיר של שבת, אומר: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית ברוך אתה ה' מקדש השבת. ואם טעה ולא הזכיר של יום טוב, אומר: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר נתן ימים טובים לישראל לששון ולשמחה את יום חג פלוני הנה ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים. ואם חל יום טוב בשבת, אומר: שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית וימים טובים לששון ולשמחה את יום חג פלוני הנה ברוך אתה ה' מקדש השבת וישראל והזמנים. וכל ברכות הללו בשם ומלכות. והא דסגי בהך ברכה, דוקא כשנזכר קדם שהתחיל הטוב והמטיב, אבל אם לא נזכר עד שהתחיל הטוב והמטיב, צריך לחזור לראש ברכת המזון:

ז. אם טעה ולא הזכיר בה של ראש חדש, בין ביום בין בלילה, אומר: ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון, ואינו חותם בה, והוא שנזכר קדם שהתחיל הטוב והמטיב. אבל אם לא נזכר עד שהתחיל הטוב והמטיב, אינו חוזר מפני שאינו חייב לאכל פת כדי שיתחייב לברך ברכת המזון.

הזן: בריך רחמנא מלפא, מאריה דהאי פתא, יצא. ויש אומרים שצריך שיתחם: בריך רחמנא דזן כלא:

ב. בברכת הארץ, להרא"ש לא יאמר: שהנחת לאבותינו ארץ חמדה וכו' ברית ותורה, שהרי אומר על ברכתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו ודי בפעם אחד. והרמב"ם חולק:

ג. אם לא הזכיר בברכת הארץ ברית ותורה, אפלו אם לא חסר אלא אחד מהם, מחזירין אותו:

ד. אם לא הזכיר בבונה ירושלים מלכות בית דוד, מחזירין אותו:

סימן קפח

נסח ברכה ג', ודיני ברכת המזון בשבת, והטועה בברכת המזון, ובו י' סעיפים:

א. אחר שחתם: בונה ירושלים, יענה אמן אחר ברכת עצמו, מפני שהיא סיום הברכות דאורייתא, דהטוב והמטיב אינה דאורייתא:

ב. אמן זה יאמרנו בלחש, כדי שלא ירגישו שברכת הטוב והמטיב אינה דאורייתא ויזלזלו בה:

ג. צריך להזכיר בברכה שלישית מלכות בית דוד, ואין להזכיר בה שם ומלכות אחר. והאומר: ומלכותך ומלכות בית דוד משיחך, טועה, שאין להשוות מלכותא דארעא עם מלכותא דשמיא. וכן אין לומר בה אבינו מלכנו:

ד. נסח ברכה זו פותח בה: רחם ה' אלהינו, או נחמנו ה' אלהינו, וחותם בה: בונה ירושלים או מנחם ציון בבנין ירושלים. ואין לשנות הנסח

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, בין יאמר כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים ויזכיר חזקת חזקת "בן עולם הבא" וכן לפיכך בבית מדרשו ובבית מדרשו וכו'. וכל החברות והידידים יזכרו את הרבים גדולי בן עולם הבא ע"י לחוד חזקת בכל יום, שזאת "מורה רשומה"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדהילו ודחינו (תרגום: ביראה ובאהבה), ודחינו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קפט

שולחן ערוך

ב. בבית האבל אומר: ברוך אתה ה' אלהינו מלך
העולם האל אבינו מלכנו בוראנו גואלנו קדושנו
קדוש יעקב המלך החי הטוב והמטיב אל אמת דין
אמת וכו'

סימן קצ

שתית היין אחר הברכה ודיניו, ובו ה' סעיפים:

א. אחר שסיים ברכת המזון מברך בורא פרי הגפן
ויטעם המברך ואחר כך יטעמו האחרים. אם כלם
זקוקים לכוס אחד, ונותן המברך מכוסו לכוס ריקן
שבידם, לא יטעמו עד שיטעום הוא. אבל אם
אינם זקוקים לכוסו, יכולים לטעם קדם שיטעם
הוא. אין צריך המברך לשפך מכוסו לכוס המסבין
אלא אם כן כוס המסבין פגום:

ב. אחר ששתה כוס של ברכת המזון בברך ברכה
אחת מעין שלש:

ג. שעור שתית יין להתחייב בברכה אחרונה יש
ספק אם די בכזית או רביעית, לכך יזהר לשתות
או פחות מכזית או רביעית כדי להסתלק מן
הספק, והכא אי אפשר לשתות פחות מכזית, דכל
דבר שצריך כוס צריך לשתות ממנו כמלא לגמיו
שהוא רב רביעית, הלכך ישתה רביעית שלם:

ד. אם המברך אינו רוצה לטעם, יטעם אחד
מהמסבין כשעור, ואין שתית שנים מצטרפת, מפל
מקום מצוה מן המבחר שיטעמו כלם

ה. כשמסבין בסעדה גדולה ואין יודעים עד היכן
יגיע כוס של ברכת המזון, כל אחד מהמספקים
אם יגיע לו צריך לברך בורא פרי הגפן:

וחל המועד דינו כראש חדש. אם חל ראש חדש
בשבת, והזכיר של שבת ולא הזכיר של ראש
חדש, ולא נזכר עד שהתחיל הטוב והמטיב, אינו
חוזר. ואם שכח של שבת ונזכר קדם שהתחיל
הטוב והמטיב, כולל ראש חדש עם שבת ואומר:
שנתן שבתות למנוחה וראשי חדשים לזכרון. ואם
פתח בהטוב והמטיב, חוזר לראש ברכת המזון
ומזכיר של שבת ושל ראש חדש. ויש מי שאומר
שאם שכח של שבת וראש חדש ונזכר קדם
שהתחיל הטוב והמטיב, אומר: שנתן שבתות
למנוחה וראשי חדשים לזכרון, וחותם בשל שבת
ואינו חותם בשל ראש חדש:

ח. סעדה שלישית בשבת, דינה כראש חדש:

ט. ג' שאכלו בשבתות ויום טוב, ושכחו להזכיר
מעין המאדע והם צריכים לחזור לראש ברכת
המזון, יברך כל אחד בפני עצמו, כי מידי זמון
כבר יצאו:

י. היה אוכל ויצא שבת, מזכיר של שבת בברכת
המזון דאזלינן בתר התחלת הסעדה. והוא הדין
לראש חדש ופורים וחנוכה:

סימן קפט

נמח ברכה רביעית ודיניה, ובו ב' סעיפים:

א. ברכה רביעית לא יאמר תתברך, ולא יאמר בה
החי, כי אם בבית האבל. ואומר בה שלשה
מלכיות: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, האל
אבינו מלכנו וכו', המלך הטוב. ושלשה הטבות:
הוא הטיב לנו, הוא מטיב לנו, הוא ייטיב לנו.
וג' גמולות: הוא גמלנו, הוא גומלנו, הוא יגמלנו:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילק לשלוש וחצי שנים, כל יומא כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מוסדותינו ובמסגרותינו, וכלל המבשר והידים
לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא ע"י "הנה מלכה בכל יום, שואל 'מורה לשה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתקן שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קצא

שולחן ערוך

סימן קצא

אם הפועלים מחיבים לברך, ובו ג' סעיפים:

א. פועלים העושים מלאכה אצל בעל הבית, מקצרים בברכת המזון, כדי שלא לבטל מלאכת בעל הבית. כיצד, ברכה ראשונה בתקנה, ושניה פותח בברכת הארץ וכולל בה בונה ירושלים וחותר בברכת הארץ, ואין אומרים ברכת הטוב והמטיב כלל. במה דברים אמורים, כשנוטלים שֶׁכָּר על מלאכתו מלבד הסעדה, אבל אם אין נוטלים שֶׁכָּר אלא הסעדה שאוכלים לבד, מברכין כל ד' ברכות בתקנה. וכן אם בעל הבית מסב עמם, אף על פי שנוטלים שֶׁכָּר מלבד הסעדה, מברכין כל ד' ברכות:

ב. והאדנא לעולם מברכים כל ארבע ברכות, שאין דרך בני אדם עכשו להקפיד בכך, ומסתמא אדעתא דהכי שוכרים פועלים שיברכו כל ארבע ברכות בתקנם:

ג. אסור לעשות מלאכה בעודו מברך:

סימן קצב

ברכת זמון בג' או בעשרה, ובו ב' סעיפים:

א. היו המסבין ג', חביבים בזמון שאומר אחד מהם: נברך שאכלנו משלו, והם עונים ואומרים: ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו, והוא חוזר ואומר: ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם הן את העולם וכו'. ואם הם ד' יכול לומר: ברכו שאכלנו משלו, אבל יותר טוב לומר נברך, שלא להוציא עצמו מן הכלל. ואם הם עשרה, צריך להזכיר את ה', שאומר:

נברך אלהינו וכו', והם עונים ואומרים: ברוך אלהינו וכו'. ואין לומר נברך לאלהינו בלמ"ד. ובין שיהיו עשרה או מאה או אלף או רבוא, כך הם מברכים. וכל המשנה מזה הנסח, כגון שאומר: נברך על המזון שאכלנו, או שאומר: למי שאכלנו משלו, או שאומר במקום ובטובו מטובו, או במקום חיינו אומר חיים, הרי זה בור. וכשהם עשרה, כיון שמזכירים את השם יכול לומר: נברך אלהינו על המזון שאכלנו משלו:

ב. אם טעה המזמן בעשרה והעונים, ולא הזכירו אלהינו, אין יכולים לחזור. אבל אם עדין לא ענו אחריו, יחזר ויזמן בשם:

סימן קצג

אם מצטרפין לזמון אם לאו, ובו ו' סעיפים:

א. שנים שאכלו, אף על פי שבברכת המוציא פוטר אחד את חברו, מצוה לחלק שיברך כל אחד ברכת המזון לעצמו. במה דברים אמורים כשהיו שניהם יודעין לברך ברכת המזון, אבל אם אחד יודע והשני אינו יודע מברך היודע ויוצא השני אם מבין לשון הקדש אלא שאינו יודע לברך. וצריך לזמן מלה במלה לכל מה שיאמר. אבל אם אינו מבין, אינו יוצא בשמיעה. אבל ג' שאכלו אינם רשאים לחלק. ושנים שאכלו, מצוה שיחזרו אחר שלישי שיצטרף עמם לזמון. וכן ארבעה או חמשה אסור להם לחלק, שכלם נתייבבו בזמון. ששה נחלקים, כיון שישאר זמן לכל חברו עד עשרה, ואז אין נחלקים עד שיהיו עשרים. כיון שנתחבבו בהזכרת השם, ומצוה לחזור אחר עשרה. ומיהו אם היו רבים מסבים יחד ואינם יכולים

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליהרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
להבירא י"ה בוי"ה ביהורא שלים בשם כל ישראל (והיוראיל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קצד

שולחן ערוך

חייבים לזמן ואינם רשאים לחלק ואפלו לא אכלו
אלו השלשה ביחד משנתחברו:

ו. שלש חבורות שהיו בכל אחת ארבעה, ופרש
אחד מכל חבורה ונצטרפו לחבורה אחת וזמנו
השלשה הנשארים, פרח זמון מיניהו כיון
שתבריהם זמנו. והוא הדין אם לא היו בכל חבורה
אלא שלשה, והלך אחד מכל חבורה קדם זמון
ונתחברו אלו השלשה ובא אחד לכל חבורה
ונצטרף עם שנים הראשונים וזמנו יחד, פרח זמון
מאלו השלשה כיון שכבר זמנו חבורתם אף על פי
שלא זמנו עמהם:

סימן קצד

שלשה שאכלו כאחד ונפרדו, לענין הזמון מה
דינם, ובו ג' סעיפים:

א. שלשה שאכלו כאחד, ושכחו וברך כל אחד
ל עצמו, בטל מהם הזמון ואין יכולים לחזור ולזמן
למפרע. וכן אם ברכו שנים מהם. אבל אם שכח
אחד מהם וברך, השנים יכולים לזמן עם השלישי,
אף על פי שכבר ברך יכול לומר: ברוך שאכלנו
משלו, והם יוצאים ידי חובת זמון והוא אינו יוצא
ידי זמון. שאין זמון למפרע:

ב. שלשה שאכלו ויצא אחד מהם לשוק, קוראים
אותו ומודיעים לו שרוצים לזמן, כדי שיבין
ויצטרף עמהם ויענה עמהם ברכת זמון, ויוצאים
ידי חובתן אף על פי שאינו בא ויושב עמהם.
והגני מילי בשלשה, אבל בעשרה כיון שצריכים
להזכיר את השם אינם מצטרפין עד שיבא וישב
עמהם:

לשמע ברפת הזמון מפי המברך, ואינם רשאים
ליחלק לחבורות של עשרה עשרה, מפני שיצטרפו
לברך בקול רם וישמע בעל הבית ויקפיד עליהם,
יכולים ליחלק לחבורות של ג' ג' ולברך בנחת
כדי שלא ישמע בעל הבית, וזה טוב להם ממה
שלא יצאו ידי חובת ברפת זמון, שהרי אינם
יכולים לשמע מפי המברך:

ב. אפלו לא הקבעו מתחלה כלם לאכול יחד, אלא
שהשנים קבעו ואחר כך בא השלישי וקבע עמהם.
או שאחד קבע מתחלה ואחר כך קבעו השנים עמו,
אינם רשאים לחלק כיון שהם קבועים יחד בגמר
האכילה, ומכל מקום אם יאכל עמהם בלא קבע
רשאים לחלק, אלא אם כן הוא שמש:

ג. אם היו רוכבים, ואמרו: נאכל, אף על פי שכל
אחד אוכל מכפרו ולא ירדו מהבהמות, מצטרפין
כיון שעמדו במקום אחד. אבל אם היו הולכים
ואוכלים, לא. ואם היו אוכלים בשדה מפזרים
ומפרדים, אף על פי שאוכלים כלם בשעה אחת
ומכפר אחד, כיון שלא קבעו מקום לאכול אינם
מצטרפין:

ד. שלשה שישבו לאכול וברכו ברכת המוציא,
אפלו כל אחד אוכל מכפרו ואפלו לא אכל עדן
כזית פת, אינם רשאים לחלק:

ה. שלשה שבאו משלש חבורות של שלשה שלשה
בני אדם, ונתחברו אלו השלשה, אם זמנו עליהם
במקומם כגון שהפסיקו כל אחד לשנים עד שאמרו
הזן, שוב אינם יכולים לזמן אפלו אכלו אחר כך
יחד וגמרו סעודתן. ואם לא זמנו עליהם במקומם,

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, בלי חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לידינו בבית מוסדותינו ובבית מדרשותינו. וכל החברים והידידים
לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא ע"י "הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליהנות שמה וקודש בריה הוא ושכינתיה, כדכילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודכילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחימו בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קצה

שולחן ערוך

ב. אם אכל דבר אסור במקום סכנה, מברכים עליו:

ג. שלשה שאכלו כאחד, ואחד נזהר בפת עובד כוכבים ואחד אינו נזהר, או אחד מהן כהן ואוכל חלות, אף על פי שאותו שנוזהר אינו יכול לאכול עם אותו שאינו נזהר, ולא ישראל עם הכהן, כיון שאותו שאינו נזהר יכול לאכול עם הנזהר וכהן עם הישראל, מצטרפין. אבל אם היו כהנים וזר אוכלים כאחד, והכהנים אוכלים חלה ונזהרים מפת של עובד כוכבים וזר אוכל פת של עובד כוכבים, אינם מצטרפין. והוא הדין לשלשה שמדירים זה מזה שאינם מצטרפין לזמון:

ד. אין מזמנין על מי שאכל פחות מכוזית:

סימן קצז

דין צרוף לזמון שלשה או עשרה, ובו ד' סעיפים:

א. שנים שאכלו כאחד וגמרו, ובא שלישי, כל היכא דאי מיתי להו מדי מצו למיכל מגיה, מצטרף בהדיהו. וחיבים לתן לו לאכול כדי שיצטרף עמהם והוא שפא עד שלא אמרו: הב לן ונברך, אבל אם אמרו: הב לן ונברך ואחר כך פא השלישי, אינו מצטרף עמהם:

ב. תשעה שאכלו דגן ואחד אכל כונית ירק, מצטרפין להזכיר שם ואפלו לא טבל עמהם אלא בציר או לא שתה עמהם אלא כוס אחד שיש בו רביעית מפל משקה חוץ מן המים, מצטרף עמהם. והוא שיהיה המברך אחד מאוכלי הפת. ואפלו שבעה אכלו דגן ושלשה ירק, מצטרפין. אבל ששה, לא, דרבא דמנכר בעינן:

ג. שלשה שאכלו כאחד ואין אחד מהם יודע כל ברפת המזון, אלא אחד יודע ברכה ראשונה ואחד השניה, ואחד השלישית, חיבים בזמון וכל אחד יברך הברכה שיודע, ואף על פי שאין בהם מי שיודע ברכה רביעית אין בכך כלום. אבל לתצאין אין לברך, אם האחד אינו יודע כי אם חצי הברכה, שאין ברכה אחת מתחלקת לשתיים:

סימן קצה

חבורות שאוכלים בהרבה מקומות מה דינם, ובו

ג' סעיפים:

א. שתי חבורות שאוכלות בבית אחד או בשני בתים, אם מקצתן רואים אלו את אלו מצטרפות לזמון, ואם לאו אינם מצטרפות. ואם יש שמש אחד לשתיהן, הוא מצטרפן וכגון שנכנסו מתחלה על דעת להצטרף יחד. ויש מי שאומר שאם רשות הרבים מפסקת בין שני הבתים, אינם מצטרפין בשום ענין:

ב. אכלו מקצתן בבית ומקצתן חוץ לבית, אם המברך יושב על מפתן הבית, הוא מצטרפן:

ג. כל היכא שמצטרפות שתי חבורות צריך שישמעו שתיהן דברי המברך ברפת זמון בבאור:

סימן קצז

מי שאכל דבר אסור אם מצטרף לזמון, ובו ד'

סעיפים:

א. אכל דבר אסור, אף על פי שאינו אסור אלא מדרבנן, אין מזמנין עליו ואין מברכין עליו לא בתחלה ולא בסוף:

הנה מוכח באן כל ד' חלקי שולחן ערוך מילקו לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם, שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. ואם לא יתקיימו בזה מציאות וברכה ממש, וכל המעשים והידים, לזכות את הרבים לזכות בן עולם הבא. לזה תלכו בכל יום, שואל מורה לשה"י

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מא

בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליקרא שמא יקודשא בריך הוא ושכינתו, בדיקלו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

מא

אורח חיים

הלכות ברכת המזון סימן קצח

שולחן ערוך

סימן קצח

על מי מזמנים ועל מי אין מזמנים, ובו י"א
סעיפים:

- השמש שאכל כזית מזמין עליו:
- כזית בזמן הזה הרי הוא כעובד עבודת אלילים
אין מזמין עליו:
- עם הארץ גמור מזמין עליו בזמן הזה:
- עובד כוכבים אין מזמין עליו, ואפלו גר ששל
ולא טבל אין מזמין עליו. אבל גר גמור מזמין
עליו ויכול לברך ברכת המזון ולומר: על שהנחלת
לאבותינו:
- ה. אונן בחל, שהוא פטור מלברך, אין מזמין
עליו:
- ו. נשים ועבדים וקטנים אין מזמין עליהם, אבל
מזמין לעצמן. ולא תהא חבורה של נשים ועבדים
וקטנים מזמין יחד, משום פריצותא דעבדים, אלא
נשים לעצמן ועבדים לעצמם. ובלבד שלא יזמנו
בשם:
- ז. נשים מזמנות לעצמן, רשות. אבל כשאוכלות
עם האנשים, חייבות ויוצאות בזמן שלנו:
- ח. אנדרוגינוס מזמן למינו, ואינו מזמן לא לאנשים
ולא לנשים:
- ט. טמטום אינו מזמן כלל:
- י. קטן שהגיע לעונת הפעוטות ויודע למי מברכין,
מזמין עליו ומצטרף בין לשלשה בין לעשרה:
- יא. מי שנדוהו על עברה, אין מזמין עליו:

ג. המצטרף צריך לברך ברכה אחרונה על מה
שאכל ואינו נפטור בברכת המזון של אלו. במה
דברים אמורים דסגי בכל מאכל, להצטרף לעשרה.
אבל לשלשה, אינו מצטרף עד שיאכל כזית. ויש
אומרים דבכזית דגן מהני אפלו אינו פת. ויש
אומרים דבירק ובכל מאכל, מהני. הלכך שנים
שאכלו ובא שלישי, אם יכולים להזקיקו שיאכל
כזית פת, מוטב. ואם אינו רוצה, לא יתנו לו
לשתות ולא מאכל אחר. ואם ארע שנתנו לו
לשתות או מאכל אחר, יזמנו עמו אף על פי
שאינו רוצה לאכל פת:

ד. חברים שאכלו כאחד, קצתם אכלו כדי שביעה
וקצתם לא אכלו אלא כזית, אם כלם יודעים
לברך מצוה שיברך אותו שאכל כדי שביעה
ויוציא את האחרים. ואם אין יודעים כלם לברך,
מי שאכל כזית יכול להוציא אף אותם שאכלו כדי
שביעה:

סימן קצח

אחד נכנס אצל שלשה שאכלו, ובו סעיף אחד

א. שלשה שאכלו והם מברכין, ונכנס אחד שלא
אכל, אם נכנס כשאומר המברך נברך שאכלנו
משלו, עונה אחריו: ברוך ומברך שמו תמיד
לעולם ועד. ואם נכנס כשאחרים עונים ברוך
שאכלנו משלו, עונה אחריהם אמן. ואם הם
עשרה, אומר: ברוך אלהינו ומברך שמו תמיד
לעולם ועד. והוא הדין אם היה שם כשגמרו
מלאכל ולא אכל עמהם, כך הוא עונה אחר
המברך ואחר העונים:

מב

בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקדש)

גליון

מב

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן ר

שולחן ערוך

סימן ר

דין המפסיק כדי לברך, ובו ב' סעיפים:

א. שלשה שאכלו כאחד, אחד מפסיק על פרוח לשנים ועונה עמהם ברכת זמון. ואפלו לא רצה להפסיק, מזמנין עליו בין עונה בין אינו עונה כל שהוא עומד שם. אבל שנים אין חייבים להפסיק לאחד, הלכך אין חיוב זמון חל עד שיתרצו להפסיק לאחד ולברך, ואם לא רצו להפסיק וזמן הוא עליהם, לא עשה כלום. ואם לא רצו להפסיק, אף הוא אינו רשאי לברך ולצאת לשוק, עד שיגמרו השנים ויזמן עליהם, שהרי כבר נתחייב הוא בזמון והיאך יברך בלא זמון:

ב. אינו צריך להפסיק אלא עד שיאמר: ברוך שאכלנו משלו וכו', וחזור וגומר סעודתו בלא ברכה בתחלה:

סימן רא

מי הוא המברך, ובו ד' סעיפים:

א. גדול מברך, אפלו בא בסוף. ואם רצה לתן רשות לקטן לברך, רשאי. והני מלי כשאין שם אורח, אבל אם יש שם אורח, הוא מברך אפלו אם בעל הבית גדול ממנו, כדי שיברך לבעל הבית. ומה ברכה מברכו, יהי רצון שלא יבוש ולא יכלם בעל הבית הזה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ויצליח בכל נכסיו, ויהיו נכסיו מצליחים וקרובים לעיר, ולא ישלט שטן במעשי ידיו, ואל יזדקק לפניו שום דבר חטא והרהור עון מעתה ועד עולם. ואם בעל הבית רוצה לומר על ברכתו, ולברך ברכת המזון בעצמו, רשאי:

ב. לא יקדים חכם ישראל לכהן עם הארץ לברך לפניו דרך חק ומשפט כהנה, אבל לתת לו החכם רשות שיברך, אין בכך כלום. אבל כהן תלמיד חכם מצוה להקדימו, שנאמר: וקדשתו לפתח ראשון ולברך ראשון:

ג. מי שנותנים לו לברך ואינו מברך, מקצרים ימיו:

ד. צריך לחזור שיתנו לו פוס של ברכה לברך:

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות

סימן רב

דיני ברכת פירות האילן, ובו י"ח סעיפים:

א. על כל פירות האילן מברך בתחלה: בורא פרי העץ, חוץ מהזין שמברך עליו: בורא פרי הגפן, בין חי בין מבשל בין שהוא עשוי קונדיטון דהינו שנותנין בו דבש ופלפלין:

ב. הבסר, כל זמן שלא הגיע לכפול הלבן, מברך עליו: בורא פרי האדמה, ומשהוא כפול הלבן ואילוף מברך עליו: בורא פרי העץ. ומתוך שלא נודע לנו שעור פול הלבן, לעולם מברך: בורא פרי האדמה, עד שיהיה גדול ביותר. ושאר כל האילן, משויצאו פרי, מברכין עליו: בורא פרי העץ ובלבד שלא יהא מר או עפוז ביותר עד שאינו ראוי לאכילה אפלו על ידי הדחק, דאז אין מברכין עליו כלל:

ג. גרעיני הפרות, אם הם מתוקים מברך עליהם: בורא פרי העץ. ואם הם מרים, אינו מברך עליהם:

בסלי

מִרְצֵן הַבַּיִת יוֹסֵף
רַבֵּנוּ יוֹסֵף קָאָרוֹ ז"ע

בעמ"ח ספר שולחן ערוך

גליון

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבר
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הִלְמוּד יֵאמֹר:

וְהָיָה רֹצֵחַ לִלְמוֹד בֵּי שִׁבְיָאֵנוּ הַתַּלְמוּד לִירֵי מַעֲשֶׂה וְלִירֵי מִדּוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִירֵי יָדִיעַת הַתּוֹרָה. לִמְצָא שָׂמָּה רִקְקוּשָׁא בְּרִיד הָאָה וְשִׁכְמִיתִיה, בְּהִילּוֹ וְרַחֲמֵינוּ (תַּרְגּוּם: בִּירָאָה וְבִאֲהָבָה), וְרַחֲמֵינוּ וְדִחְלוֹ, לְחִבְרָא י"ה בּו"ה מִיְחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל (וְרַחֲמֵינוּ בְּשֵׁם חֹם סְתִימוֹ)

שולחן ערוך **הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן רב** **אורח חיים**

ט. סופי ענבים שאין מתבשלין לעולם, וכן על הנובלות שהם תמרים שבשלם ושרפם החם ויבשו, מברד: שהכל:

י. פִּרוֹת שְׂדֵרָאן אוּ בְשָׁלָן בְּמִים, אֶף עַל פִּי שְׁנֹכְנִים
טַעַם הַפִּי בְּמִים, אִינוּ מְבַרֵּךְ עַל אוֹתָם הַמִּים אֲלָא
שֶׁהִכֵּל. וְהֵרָא"ש כְּתֹב דְּאִפְשָׁר שָׂאֵם נִכְנֵס טַעַם
הַפִּי בְּמִים מְבַרֵּךְ בּוֹרָא פִּי הָעֵץ:

יֵא. מִי שְׂרִית צְמוּקִים וּתְאֲנִים, אוּ מִי בִשּׁוּלָם, מִבֶּרֶךְ עֲלֵיהֶם שֶׁהִפֵּל וַיּוֹצֵא גַם לְהֵרָא"ש. אֲבָל בְּבִרְכָּה שֶׁלֹּאֲחֵרִיחֶם יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם מִבֶּרֶךְ בּוֹרָא נִפְשׁוֹת אוּ אִם מִבֶּרֶךְ בִּרְכָּה אַחַת מֵעֵין שְׁלֹשׁ, כִּהֵרָא"ש. וְלָכֵן יֵרָא שָׁמַיִם לֹא יִשְׁתֶּה אֲלָא בְּתוֹךְ הַסֻּעָדָה, אוּ יֵאָכֵל פְּרִי מִזֹּ' מִיָּנִים וְגַם יִשְׁתֶּה מַיִם, כִּדִּי שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְבֶרֶךְ בִּרְכָּה אַחַת מֵעֵין שְׁלֹשׁ וּבּוֹרָא נִפְשׁוֹת. וְאִם מִשָּׁךְ הַמַּיִם וְהַבְּדִילָם מֵהַצְמוּקִים, הִוָּה לִיָּה יֵין וּמִבֶּרֶךְ עָלָיו בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן וּבִרְכָּה אַחַת מֵעֵין שְׁלֹשׁ, וְהוּא שֶׁיְהִיוּ צְמוּקִים שֶׁיְהִיָּה בָהֶם לְחֻלּוּחִית שָׂאֵם יִדְרֹךְ אוֹתָם יֵצֵא מֵהֶן דְּבִשּׁוֹ, אֲבָל אִם כִּשְׁעֵצָרוֹ אוֹתָם לֹא יֵצֵא מֵהֶם שׁוֹם לְחֻלּוּחִית דְּבִשׁ, לֹא:

יב. כָּל הַפְּרוֹת שְׁטוּבִים חַיִּים וּמִבְּשָׁלִים, כְּגוֹן
תַּפּוּחִים וְאַגָּסִים, בֵּין חַיִּים בֵּין מִבְּשָׁלִים מִבְּרֶךְ
בוֹרָא פְּרִי הָעֵץ. וְאִם אֵין דֶּרֶךְ לְאַכְלֵם חַיִּים אֵלָא
מִבְּשָׁלִים, אוֹכְלֵם כְּשֶׁהֵם חַיִּים, מִבְּרֶךְ שֶׁהַכֹּל. כְּשֶׁהֵם
מִבְּשָׁלִים, בוֹרָא פְּרִי הָעֵץ:

יג. אָגוז גמור המטגן בדבש ונקרא נואינד"ו מברך עליו בורא פרי העץ:

יִדְּ. אָגִזוּ רַךְ שְׁמֵשׁשׁ לִים בְּדָבֶשׁ וְקוֹרְאִין לוֹ נוֹאִים מוֹשְׁקָאד"ה, מִבְּרַךְ עָלָיו שֶׁהֵכֵל:

כָּלֵל. וְאִם מִתְקַן עַל יְדֵי הָאוֹר, מְבַרֵךְ עֲלֵיהֶם:
שֶׁהַכֹּל:

ד. שָׁמֶן זֵית, אִם שֶׁתֹּאזְכְּרוּ כְּמוֹת שֶׁהוּא אֵינוֹ מִבְּרֶךְ
עָלָיו כָּלֵל, מִשּׁוּם דְּאִזְכְּרֵי מִזִּיק לֵיהֶ. וְאִם אָכְלוּ עִם
פֶּת, אֵינוֹ מִבְּרֶךְ עָלֶיהָ דִּפֶּת עָקֵר וּמִבְּרֶךְ עַל הָעָקֵר
וּפּוֹטֵר אֶת הַטְּפִלָּה. וְאִם שֶׁתֹּאזְכְּרוּ מִעֲרֵב עִם מִי
סֵלֶךְ"א שֶׁאֵינוֹ מִזִּיק אֲדֵרְבָּא הוּא מוֹעִיל לְגִירוֹן
אִם הוּא חוֹשֵׁשׁ בְּגִירוֹנוֹ, הִנֵּה לֵיהֶ שָׁמֶן עָקֵר וּמִבְּרֶךְ
עָלָיו: בּוֹרָא פְּרִי הָעֵץ. וְאִם אֵינוֹ מִתְכַּפֵּן לְרִפּוּאָה
אֵלָּא לְאֹכִילָה, הִנֵּה לֵיהֶ אֲנִיגְרוֹן עָקֵר וְאֵינוֹ מִבְּרֶךְ
אֵלָּא עַל הָאֲנִיגְרוֹן:

ה. שְׁקָדִים הַמָּרִים, כְּשֶׁהֵם קִטְנִים מְבָרְךְ: בּוֹרֵא פְּרִי
הָעֵץ. גְּדוּלִים, וְלֹא כָּלוּם דְּאוּזָקִי מְזָקִי. וְטַעְמָא
דְּמִלְתָּא, דְּכִשְׁהֵם קִטְנִים עֶקֶר אֲכִילְתֶּם הִיא הַקֶּלֶפָּה
וְאִינָה מְרֵה, וּכְשֶׁהֵם גְּדוּלִים עֶקֶר אֲכִילְתֶּם מֵה
שְׁבֻבָּנִים וְהוּא מֵר. וְאֵם מִתְקֵן עַל יְדֵי הָאוֹר אוֹ
דְּבַר אַחֵר, מְבָרְךְ: בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ:

ו. צֶלֶף, עַל הַעֲלִין וְעַל הַתְּמָרוֹת וְעַל הַקִּפְרִיסִין:
בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. וְעַל הָאֲבִינֹת שֶׁהֵם עֵקֶר הַפֶּרִי,
בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ:

ז. תִּמְרִים שִׁמְעֶכֶן בִּיד וְעָשָׂה מֵהֶם עֶסֶה וְהוֹצִיא מֵהֶם
גִּרְעִינֵיהֶם, אָפְלוּ הָכִי לֹא נִשְׁתַּנֵּית בְּרַכְתָּן וּמִבְרֹךְ
עֲלֵיהֶם: בּוֹרֵא פְרִי הָעֵץ וּלְבִסּוֹף בְּרָכָה אַחַת מֵעֵין
שְׁלֹשׁ:

ח. דָּבַשׁ חֵזֶב מִהַתְמָרִים, מְבֹרָךְ עָלָיו שֶׁהִפֵּל. וְכֵן עַל מִשְׁקִין הַיּוֹצֵאִין מִכָּל מִינֵי פְרוֹת, חוּץ מִזֵּיתִים וְעֵנָבִים, מְבֹרָךְ: שֶׁהִפֵּל:

זכר המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מד
בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

מד

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן רג

שולחן ערוך

דיני הברכות ליתר מאכלים, ובו י"ג פעיפים:

א. על דבר שאין גדולו מן הארץ, כגון: בשר
בהמה, חיה ועוף, דגים, ביצים, חלב, גבינה, ופת
שעפשה, ותבשיל שנשתנה צורתו ונתקלקל,
ונובלות שהם תמרים שבשלם ושרפם החם ויבשו,
ועל הגובאי, ועל המלח, ועל מי מלח, ועל
המרק, ועל כמהין ופטריות, ועל קורא שהוא.
פלמיטו, ועל לולבי גפנים, ועל שקדים מתוקים
שאוכלים אותם כשהם רכים בקליפתם, ועל חזיז
והוא שחת, ועל קרא חיה, ועל קמח דשערי,
ועל שכר תמרים ושכר שעורים, ועל מי שעורים
שמבשלים לחולה, ועל עשבי דבבא שאינם
נזרעים, ועל שבת שקורין אניט"ו ועל כמון
וכספר ועל החמץ שערבנו במים עד שראוי לשותת
מברך: שהכל:

ב. על החמץ לבדו אינו מברך כלום, מפני שהוא
מזיק:

ג. ריחיה חלא וטעמיה חמרא, חמרא הוא ומברך
עליו בורא פרי הגפן:

ד. כל שבני אדם נמנעים לשתותו מפני חמיצותו,
אין מברכין עליו בורא פרי הגפן:

ה. שמרי יין, מברך עליהם בורא פרי הגפן. נתן
בהם מים, אם נתן שלשה מדות מים ומצא
ארבעה, הוה ליה כיון מזוג ומברך: בורא פרי
הגפן, ואם מצא פחות, אף על פי שיש בו טעם
יין, קיוהא בעלמא הוא ואינו מברך אלא שהכל.
והינו ביינות שלהם שהיו חזקים, אבל יינות שלנו
שאינן חזקים כל כך, אפלו רמא תלתא ואתא

טו. על הסוקא"ר מברך שהכל וכן המוצץ קנים
מתוקות שהכל:

טז. על פלפל וזנגביל יבשים ועל הקלאוו של
גירופלי וכל כיוצא שאין דרך לאכלם אלא על
ידי תערובות, אין מברך עליהם כלום:

יז. על אגוז מושקא"ט, בורא פרי העץ. על
קניל"ה בורא פרי האדמה:

יח. על פלפל וזנגביל כשהם רטבים, בורא פרי
האדמה:

סימן רג

דיני ברכת פרות הארץ, ובו ח' פעיפים:

א. על פרות הארץ מברך בורא פרי האדמה:

ב. על תותים הגדלים בסנה, בורא פרי האדמה:

ג. על המאוז"ש, בורא פרי האדמה:

ד. על פרות שמוציאין אילני סרק, שהכל:

ה. בני אסא, אף על גבי דבשלן והיון כפרות,
אינו מברך אלא שהכל:

ו. על זנגביל שמרקחים אותו כשהוא רטב, בורא
פרי האדמה. ונראה דהוא הדין אם מרקחים אותו
יבש, כיון שעל ידי כך הוא ראוי לאכילה,
הזנגביל עקר ומברך עליו בורא פרי האדמה:

ז. בשמים שחוקים ומערבים עם סוקר, הבשמים
עקר ומברך עליהם כדון ברכת אותם בשמים:

ח. צנון, מברך עליו בורא פרי האדמה:

סימן רד

מה

בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הגני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתדא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והרחיב בעשר רוח הקודש)

גליון

מה

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן רה

שולחן ערוך

הרי זה טפלה. אבל אם ערב כדי לתן טעם
בתערובות, הרי הוא עקר. לפיכך מיני דבש
שמבשלים אותם ונותנים בהם חלב חטה כדי
לדבק, ועושים מהם מיני מתיקה, אינו מברך
בזא מיני מזונות, מפני שהדבש הוא העקר:

יג. כל דבר שהוא מספק בברכתו, יברך שהכל:

סימן רה

ברכת ירקות, ובו ח' סעיפים:

א. על הירקות מברך בורא פרי האדמה, ואפלו
בשלם. וכן כל פירות וקטניות שטובים חיים
ומבשלים, מברך עליהם לאחר בשולם בברכתם
הראויה להם קדם שיבשל. אבל קרא וסלקא וכרוב
וכיוצא בהם, שטובים מבשלים יותר מחיים, כשהם
חיים מברך שהכל, ולאחר בשולם בורא פרי
האדמה. ותומי, וכרתי כשהם חיים, בורא פרי
האדמה. לאחר שבשלם, שהכל:

ב. על המים שבשלו בהם ירקות מברך הברכה
עצמה, שמברך על הירקות עצמן, אף על פי שאין
בהם אלא טעם הירק. והגני מילי כשבשלם בלא
בשר, אבל בשלם עם בשר, מברך עליו שהכל:

ג. אם סחטן, אינו מברך על אותם משקין אלא
שהכל:

ד. חתכן לחתיכות קטנות, לא נשתנית ברכתן
מפני כך:

ה. הלפת, כשהוא חי מברך עליו שהכל, אבל אם
הוא מבשל או כבוש בחמץ או בחרדל, בורא פרי
האדמה:

ארבעה אינו מברך עליו בורא פרי הגפן. ונראה
שמשערים בשעור שמוזגים יין שבאותו מקום:

ו. תמיד שעושים מחרצנים שנותנים עליהם מים,
דינם כשמרים. והגני מילי כשנעצרו בקורה, אבל
אם לא נדרכו אלא ברגל אפלו נתן שלשה מדות
מים ולא מצא אלא ג' או פחות, מברכין עליו
בורא פרי הגפן שיין הוא והמים נבלעים בזגים
ובמה שיוצא יש בו יין מרבה:

ז. השותה מים לצמא, מברך שהכל ולאחריו בורא
נפשות רבות. אבל אם חנקתיה אומצא, ושותה
מים להעביר האומצא, אינו מברך לא לפניו ולא
לאחריו:

ח. כל האכלין והמשקין שאדם אוכל ושותה
לרפואה, אם טעמם טוב והחך נהנה מהם, מברך
עליהם תחלה וסוף:

ט. אכל מאכל או משקה של אסור מפני הסכנה,
מברך עליו תחלה וסוף:

י. דבש דבורים הרי הוא כשאר דבש ואינו מברך
אלא שהכל:

יא. חבושים או גינדא"ש או ורדים ושאר מיני
פירות ועשבים שמרקחים בדבש, הפרות והעשבים
הם עקר והדבש טפל, אפלו הם כתושים ביותר,
הילכך מברך על חבושים וגינדא"ש בורא פרי
העץ. ועל עשבים, בורא פרי האדמה. ועל של
ורדים, בורא פרי האדמה:

יב. כל שהוא עקר ועמו טפלה, מברך על העקר
ופוטר את הטפלה. וכל דבר שמערבין אותו
לדבק, או כדי לתן ריח, או כדי לצבוע התבשיל,

והאם אותה הצליח לזהות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ברהילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (וירחיקו כל פועל רוח הרע).

שולחן ערוך הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן רו אורח חיים

סימן רו

דיני הפסק וטעות בברכת הפרות, ובו ד' סעיפים:

א. ברוך על פירות האילן בורא פרי האדמה, יצא.
אבל אם ברוך על פרי האדמה בורא פרי העץ, לא יצא. הלכך אם הוא מספק בפרי אם הוא פרי עץ או פרי האדמה, מברך בורא פרי האדמה. ועל הכל, אם אמר שהכל, יצא ואפילו על פת וזיין:

ב. היו לפניו פרי האדמה ופרי העץ, וברך על פרי האדמה ונתפונן לפטר את פרי העץ, יצא:

ג. כל אלו הברכות צריך שלא יפסיק בין ברכה לאכילה. וצריך להשמיע לאזניו, ואם לא השמיע, יצא ובלבד שיוציא בשפתיו. ונאמרים בכל לשון. ולא יברך ערם, עד שיכסה ערותו. במה דברים אמורים, באיש. אבל אשה יושבת ופניה של מטה טוחות בקרקע, כי בזה מתכסה ערותה ואפילו אם אינו ערם, אם לבו רואה את הערוה או שראשו מגלה, אסור לברך:

ד. כל דבר שמברך עליו לאכלו או להריח בו, צריך לאחזו בימינו כשהוא מברך:

ה. אין מברכין, לא על אכל ולא על משקה, עד שיביאוהו לפניו. ברוך ואחר כך הביאוהו לפניו, צריך לברך פעם אחרת. אבל מי שברך על פירות שלפניו והביאו לו יותר מאותו המין, או ממין אחר שברכתו כברכת הראשון, אינו צריך לברך:

ו. נטל בידי פרי לאכלו וברך עליו, ונפל מידו ונאבד או נמאס, צריך לחזור ולברך אף על פי שהיה מאותו מין לפניו יותר כשברך על הראשון. וצריך לומר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

על שהוציא שם שמים לבטלה. ואם אמר כשנפיל: ברוך אתה ה', ולא אמר אלהינו, יסיים ויאמר: למדני חקיה, שיהא נראה כקורא פסוק, ואין כאן מוציא שם שמים לבטלה. אבל העומד על אמת המים מברך ושותה, אף על פי שהמים ששותה לא היו לפניו כשברך, מפני שלכך נתפונן תחלה:

סימן רז

דין ברכה אחרונה על הפרות, ובו סעיף אחד

א. פירות האילן חוץ מחמשת המינים, וכל פירות אדמה וירקות, וכל דבר שאין גדולו מן הארץ, ברכה אחרונה שלהם בורא נפשות רבות. ואם אכל מכל מינים אלו, מברך לאחר פלם ברכה אחת, וברכה זו חותם בה בלא שם, שיחתם כך: ברוך חי העולמים:

סימן רח

דין ברכה מעין ג' אחרי (ח' מיני) פירות וח' מיני

דגן, ובו י"ח סעיפים:

א. על חמשת המינים שהם: גפן ותאנה ורמון וזית ותמרה, מברך לאחריהם ברכה אחת מעין שלש:

ב. חמשת מיני דגן ששלקן או כתשן ועשה מהם תבשיל, כגון מעשה קדרה הריפות וגרש כרמל ודיסא, אפילו ערב עמהם דבש הרבה יותר מהם, או מינים אחרים הרבה יותר מהם, מברך עליו בורא מיני מזונות ולבסוף על המתיקה. אבל אם לא נתן הדגן בתבשיל אלא לדבקו ולהקפותו, בטל בתבשיל:

הנה מובא באל' כל ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, בלי תוספת שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכות להיות בן עולם הבא. ואם לפרטים בבית מדרש ובבית מדרש, ובעבודות וכלל החברים והידידים, לזכות את הרבים לזהות בן עולם הבא. "למד תלמיד בכל יום, שואל מורה לשמה".

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמרו:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן רח

שולחן ערוך

ט. ערב קמח דתן ושאר מיני קטניות עם קמח של
חמשת מיני דגן ובשלו בקדירה, מברך בורא מיני
מזונות ועל המחיה. ואם עשה ממנו פת, מברך
המוציא וברכת המזון. ודוקא שיש באותו קמח
מחמשת המינים כדי שיאכל ממנו כזית דגן בכדי
אכילת פרס, אבל אם אין בו זה השעור מחמשת
המינים, אינו מברך לבסוף ברכת המזון, אלא
בתחלה מברך המוציא, כיון שיש בו טעם דגן אף
על פי שאין בו כזית בכדי אכילת פרס, ולבסוף
על המחיה. ואם בשלו בקדירה, מברך תחלה בורא
מיני מזונות ואחריו בורא נפשות:

י. בברכה אחת מעין שלש של פרות דחוצה לארץ
חותם על הארץ ועל הפרות. ובארץ ישראל חותם
על הארץ ועל פירותיה. ואם בחוץ לארץ אוכל
מפרות הארץ, חותם גם כן על פירותיה:

יא. בברכה מעין שלש דיון, אינו חותם על הגפן
ועל פרי הגפן, אלא על הארץ ועל פרי הגפן או
על הארץ ועל הפרות:

יב. מזכירין בו מעין המארע בשבת ויום טוב וראש
חדש, אבל לא בחנפה ופורים. אם אכל פרות מז'
מינים ואכל מיני מזונות ושתה יין, יכלל הכל
בברכה אחת, ויקדים המחיה ואחר כך הגפן ואחר
כך העץ, ויאמר: על המחיה ועל הכלכלה ועל
הגפן ועל פרי הגפן ועל העץ ועל פרי העץ,
וחותם: על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן ועל
הפרות:

יג. אם אכל פרות מז' המינים ואכל תפוחים, אינו
צריך לברך על התפוחים בורא נפשות, שגם הם
בכלל ברכת על העץ שגם הם פרי העץ הם. אבל

ג. כשנותנים קמח לתוך שקדים שעושים לחולה,
אם עושים כן כדי שישעוד הלב, מברך בורא מיני
מזונות. ואם לדבק בעלמא, אינו מברך בורא מיני
מזונות. וטוב להתמיר ולגמעו בתוך הסעודה לאחר
ברכת המוציא, ופטור ממה נפשך:

ד. אבל דגן חי או עשוי קליות או שלוק
והגרעינין שלמים, אינו מברך אלא בורא פרי
האדמה ולאחריו בורא נפשות. והתוספות נסתפקו
אם יברך לאחריו ברכה מעין שלש, ולכך כתבו
שנכון שלא לאכלו אלא בתוך הסעודה ויפטרונו
ברכת המזון:

ה. קמח, אפלו של חטים, מברך עליו שהכל,
ואחריו בורא נפשות. לא שנא נטחן דק דק. לא
שנא נטחן קצת ועדין יש בו טעם של חטים. לא
שנא קמח של קליות:

ו. קמח של אחד מחמשת מיני דגן ששלקו וערבו
במים או בשאר משקין, אם היה עבה כדי שיהיה
ראוי לאכילה וללעסו, מברך בורא מיני מזונות
ואחריו על המחיה. ואם היה רך כדי שיהא ראוי
לשתיה, מברך עליו שהכל ואחריו בורא נפשות:

ז. הפוסס את הארז, מברך עליו בורא פרי האדמה
ואחריו בורא נפשות. ואם בשלו, או שטחנו ועשה
ממנו פת, מברך עליו בורא מיני מזונות ואחריו
בורא נפשות. והוא שלא יהא מערב עם דבר אחר
אלא ארז לבדו, ואם ערב ממנו בתבשיל אחר,
והתבשיל האחר הוא הרב, מברך עליו בברכת
אותו תבשיל:

ח. על פת דתן ופליז"ו או של שאר מיני קטניות
מברך שהכל ואחריו בורא נפשות:

הנה מובא כאן כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם, שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה להיות "בן עולם הבא" בא לימים בבית מוסדות ובבתי מדרשות ובשכונות וכלל החברים והידידים
לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שואל 'מורה לשה"י'

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מה
בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר אשמא וקודשא בריך הוא ושכינתיה, כדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

מה

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן רט

שולחן ערוך

א. לקח כוס של שכר או של מים ופתח ואמר:
ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, על דעת לומר
שהכל, וטעה ואמר: בורא פרי הגפן, אין מחזירין
אותו, מפני שבשעה שהזכיר שם ומלכות שהם
עקר הברכה לא נתפון אלא לברכה הראויה לאותו
המין. ויש אומרים שאם לקח כוס שכר או מים
וסבור שהוא של מים ופתח: ברוך אתה ה' אלהינו
מלך העולם, על דעת לומר בורא פרי הגפן,
ונזכר שהוא שכר או מים וסיים שהכל, יצא:

ב. לקח כוס של שכר או מים, וברך: ברוך אתה
ה' אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן, ותוך כדי
דבור נזכר שטעה, ואמר: שהכל נהיה בדברו, וכך
היתה אמירתו: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם
בורא פרי הגפן, שהכל נהיה בדברו, יצא:

ג. כל הברכות אם נסתפק אם ברך אם לאו, אינו
מברך לא בתחלה ולא בסוף, חוץ מברכת המזון
מפני שהוא של תורה:

סימן רי

האוכל פחות מכזית מה דינו, ובו ב' סעיפים:

א. האוכל פחות מכזית בין מפת בין משאר
אכלים, והשוותה פחות מרביעית בין מיין בין
משאר משקים, מברך תחלה ברכה הראויה לאותו
המין, ולאחריו אינו מברך כלל. ויש מסתפקים
לומר שעל דבר שהוא ככריתו, כגון גרגיר של
ענב או של רמון, שמברכין לאחריו אף על פי
שאין בו כזית. לכך נכון לזהר שלא לאכל בריה
פחות מכזית. ויש מסתפקים עוד בברכה אחרונה

אם אכל תפוחים ושתה מים, צריך לברך בורא
נפשות על התפוחים. וכל שכן אם אכל בשר או
פרי האדמה ושתה מים, או אכל מים המינים
שצריך לברך על כל אחת ואחת. והוא הדין אם
אכל בשר ודגים ואכל מחמשת מינים, אין ברכת
על המחיה פוטרת את הבשר ואת הדגים:

יד. שתה מים וברך בורא פרי הגפן ואכל ענבים,
צריך לברך עליהם בורא פרי העץ. וכן בברכה
אחרונה צריך להזכיר על העץ ועל פרי העץ:

טז. אם בדיעבד ברך על הענבים בורא פרי הגפן
או אחריהם על הגפן, יצא:

טז. שתה מים ומים, אין לו לברך על המים בורא
נפשות, שברכת המים פוטרתו בשם שבברכה
ראשונה מין פוטר כל מיני משקים:

יז. ברכת שלשה אינה פוטרת מעין שלש, שאם
אכל דיסא אין ברכת המזון פוטרתו. אבל ביין
ברכת ג' פוטרתו, שאם ברך על המין ברכת המזון
במקום על הגפן, יצא. והוא הדין אם ברך על
התמרים ברכת המזון במקום על העץ, יצא. ואפלו
לא אמר אלא ברכת המין, בין על המין בין על
התמרים, יצא. ואם נזכר עד שלא חתם בברכה
הזו, יתחיל: ועל שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה
טובה ורחבה, ויסים ברכה דמעין שלש:

יח. לא יכלל על הספק שום תוספת בברכת מעין
שלש, אף על פי שאינו מוסיף שם ומלכות:

סימן רט

דיני טעות וספק בברכת חיי, ובו ג' סעיפים:

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך פרקים לשלוש וחצי שנים, כל יומם כל יומם שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים
וחכה לחיות "בן עולם הבא" בא לידינו בפתח מפתח וברך מיד שעה ובעתה ואלו המעשים והידים
לזכות את הרבים לזכות בן עולם הבא ע"י "למוד תלמוד בכל יום, שואל 'תורה לשמה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!

מט

בסל

שולחן ערוך השנתי

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלמוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתרא שמיא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ורחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (והיחידל בעשר רוח הקודש)

גליון

מט

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן ריא

שולחן ערוך

ואם הביאו לפניו בורא פרי העץ ובורא פרי
האדמה, איזה מהם שירצה יקדים. ויש אומרים
שבורא פרי העץ קודם:

ד. כל הקודם בפסוק ארץ חטה ושעורה קודם
לברכה, וארץ בתרא הפסיק הענין, וכל הסמוך לו
חשוב מהמאחר ממנו לארץ קמא. הלכך תמרים
קודמים לענבים, שזה שני לארץ בתרא וזה ג'
לארץ קמא:

ה. הא דחטה ושעורה קודמים, דוקא כשעשה מהם
תבשיל או פת. אבל הפוסס חטה שברפתו בורא
פרי האדמה אינה קודמת לברכת בורא פרי העץ:

ו. היה לפניו תבשיל מקמח כסמין ושבולת שועל,
ושיפון וגפן, ותאנה ורמון, כיון דמברך על
התבשיל בורא מיני מזונות, ברפתו קודמת. אף
על גב דהנך ממין ז' ואיהו לאו ממין שבועה, מכל
מקום כיון דחשיבי דעבדי מיניהו פת ומברך
עליהו המוציא וברכת המזון, קודמת אף על גב
דלא עבדינהו פת:

סימן ריב

שהעקר פוטר הטפל, ובו ב' סעיפים:

א. כל שהוא עקר ועמו טפלה, מברך על העקר
ופוטר את הטפלה בין מברכה שלפניה בין מברכה
שלאחריה. לא מבציא אם העקר מערב עם הטפל,
אלא אפלו כל אחד לבדו. ואפלו פת שהוא חשוב
מכל, אם הוא טפל, כגון שאוכל דג מליח ואוכל
פת עמו כדי שלא יזיקנו בגרונו, מברך על הדג
ופוטר את הפת, כיון שהוא טפל:

של יין אם מברכין אותה על פזית. לכן טוב לזהר
שלא לשפות פחות מפזית, או רביעית:

ב. הטועם את התבשיל אינו צריך לברך עד
רביעית, ואפלו אם הוא בולעו. ויש אומרים שאם
הוא בולעו טעון ברכה, ולא פטרו את הטועם
אלא כשחוזר ופולט ואז אפלו על הרבה אינו
צריך ברכה:

סימן ריא

דיני קדימה בברכת הפרות, ובו ו' סעיפים:

א. היו לפניו מיני פרות הרבה, אם ברכותיהם
שוות ויש ביניהם ממין שבועה, מקדים מין ז', אף
על פי שאינו חביב כמו המין האחר. ואם אין
ביניהם ממין שבועה, מקדים החביב. ואם אין
ברכותיהם שוות, אפלו יש בהן ממין שבועה כגון
צנון וזית, איזה מהם שירצה יקדים ואפלו אינו
חביב. ויש אומרים שגם בזה צריך להקדים
החביב. ונקרא חביב, המין שרגיל להיות חביב
עליו, אפלו אם עתה חפץ במין השני:

ב. ולהרמב"ם אם היה מין אחד חביב לו יותר, בין
שברכותיהם שוות, בין שאינם שוות, בין שיש
בהם ממין ז', בין שאין בהם ממין ז', מקדים
החביב לו אז באותה שעה. ואם אינו רוצה בזה
יותר מבזה, אם יש ביניהם משבעת המינים, עליו
מברך תחלה:

ג. הביאו לפניו דבר שברפתו בורא פרי העץ ודבר
שברפתו שהכל, בורא פרי העץ קודמת שהיא
חשובה שאינה פוטרת אלא דבר אחד. וכן בורא
פרי האדמה ושהכל, בורא פרי האדמה קודמת.

מכון שולחן ערוך השנתני - ללימוד כל ד' חלקי השולחן ערוך בשלוש וחצי שנים

שע"י מפעל עולמי ללימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך
מטרת המפעל: לזכות כל אחד מישראל להיות בן עולם הבא

שנה א

והאם אותה רוצה להיות בן עולם הבא?

שולחן ערוך השנתני

לימוד כל ד' חלקי שולחן ערוך - המחבר לבד
מסודר לימי השנה - לגמור כל ד' חלקי שולחן ערוך
בשלוש וחצי שנים, עמוד ליום.

קודם הלימוד יאמר:

הנני רוצה ללמוד כדי שיביאנו התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה.
ליתר שמונה שנים קודם שיהיה בריהו ושיקטליה, כדחילו ורחימו (תרגום: ביראה ובאהבה), ורחימו ודחילו,
לחברא י"ה בוי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל (ורחמי"ל בעשרה יום הקדוש)

אורח חיים

הלכות ברכת הפירות ושאר ברכות סימן ר"ג

שולחן ערוך

א. כל ברכה שאין בה הזכרת שם ומלכות, אינה ברכה. ואם דלג שם או מלכות, יחזור ויברך. ואפלו לא דלג אלא תבת העולם, לבד, צריך לחזור ולברך, דמלך לבד אינה מלכות:

ב. מרקחת שמניחין על רקיקין דקים, אותם רקיקין הוו טפלה למרקחת, שהדבר ידוע שאין מתכוננים לאכל לחם:

סימן ר"ג

מי שיצא (אם) מוציא אחרים, ובו ג' סעיפים:

א. על כל פרות ושאר דברים, חוץ מפת וזין, אם היו האוכלים שנים או יותר, אחד פוטר את חברו אפלו בלא הסבה, ומיהו ישיבה מיהא בעי, ודוקא פת וזין בעי הסבה. ולדידן הוי ישיבה כמו הסבה לדידהו. ולפי זה לדידן דלית לן הסבה אין חלוק בין פת וזין לשאר דברים, דבישיבה אפלו פת וזין אחד מברך לכלם. ושלא בישיבה, בשאר דברים נמי כל אחד מברך לעצמו. והא דאמרינן דאחד מברך לכלם בשאר דברים חוץ מן הפת, הני מלי בברכה ראשונה. אבל בברכה אחרונה צריכין לחלק וכל אחד מברך לעצמו, דאין זמון לפרות:

ב. אין המברך מוציא אחרים, אלא אם כן יאכל וישתה עמהם, ואז יוצאים בשמיעתן שמכוננין אליו, אפלו לא יענו אמן:

ג. אין יוצא ידי חובתו בשמיעת הברכה, אפלו יענה אמן, אלא אם כן שמעה מתחלתה ועד סופה, ונתפון לצאת בה ידי חובתו, והמברך נתפון גם כן להוציא ידי חובתו:

סימן ריד

בכל ברכה צריך להיות שם ומלכות, ובו סעיף

אחד

הנה מובא באן כל ד' חלקי שולחן ערוך פורק לשלוש וחצי שנים, כל יומי כל ד' חלקי שולחן ערוך בשלוש וחצי שנים וזכה לחיות "בן עולם הבא" ואם לא יעשה כפי המצוות ויברך מיד שעה, ובעתידות וכלל הדברים ויודיע, לזכות את הרבים לדעת בן עולם הבא ע"י "למוד מלכה בכל יום, שזאת 'מורה נבוכה'!"

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים!